

Programmabegroting 2026-2029

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	5
Algemeen	7
Voorwoord	7
Begroting in 1 oogopslag	9
Financiële positie	11
Programma Leefbaarheid	19
1.1 Openbare orde en veiligheid	19
1.2 Verkeer en vervoer	22
1.3 Circulair	23
1.4 Duurzaamheid	25
1.5 Wat mag het kosten?	26
1.6 Investerings	27
Programma Aantrekkelijke stad	33
2.1 Economie	34
2.2 Cultuur	35
2.3 Wonen en bouwen	36
2.4 Ruimtelijke ordening	38
2.5 Wat mag het kosten?	40
2.6 Investerings	41
Programma Sociale samenhang	43
3.1 Sociale basis	43
3.2 Vitaal leven	47
3.3 Maatschappelijke ondersteuning	50
3.4 Kansrijk opgroeien	54
3.5 Mentale gezondheid	56
3.6 Bestaanszekerheid	58
3.7 Leven lang leren	61
3.8 Wat mag het kosten?	63
3.9 Investerings	65
Programma Bestuur	66
4.1 Dienstverlening	66
4.2 Participatie	68
4.3 Wat mag het kosten?	70
4.4 Investerings	70
Overhead	71

5.1 Wat mag het kosten?	71
5.2 Investerings.....	72
Algemene dekkingsmiddelen.....	73
6.1 Wat mag het kosten?	73
Verplichte beleidsindicatoren.....	75
Verplichte beleidsindicatoren	75
Paragrafen	78
Paragraaf lokale heffingen	78
Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing.....	86
Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen.....	95
Paragraaf financiering	98
Paragraaf bedrijfsvoering	103
Paragraaf grondbeleid.....	106
Paragraaf verbonden partijen.....	115
Paragraaf wet open overheid	128
Paragraaf majeure projecten.....	129
Paragraaf Wind in de Zeilen.....	134
Paragraaf reserves en voorzieningen	135
Paragraaf taakstellingen.....	170
Financiële begroting	172
Toelichting op het overzicht van baten en lasten	172
Overzicht van baten en lasten	172
Meerjarenraming 2026-2029	172
Incidentele baten en lasten	173
Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	175
Financiële positie.....	175
Financieel overzicht taakvelden	175
Investeringsplanning 2026-2029	177

Algemeen

Voorwoord

Voorwoord

Voor u ligt de programmabegroting van de gemeente Vlissingen voor het jaar 2026. In deze begroting staan alle plannen met de inkomsten en uitgaven.

We presenteren opnieuw een sluitende begroting. Dankzij onze inzet en keuzes in de afgelopen jaren geven we in 2026 niet meer geld uit dan er binnenkomt. Dit is een belangrijke stap richting het einde van de artikel 12-status, waar we sinds 2015 onder vallen. Dat we nu voor het tweede jaar op rij een sluitende begroting hebben, is een positief teken. Toch blijft het een uitdaging om een financieel stabiele gemeente te worden. Dat blijkt ook uit ons weerstandsvermogen, dat nog niet op het gewenste niveau is. We hebben niet voldoende geld om onze risico's en andere mogelijke tegenvallers op te vangen. De komende jaren blijft het daarom belangrijk om onze algemene reserve verder te versterken.

We krijgen de komende jaren meer geld binnen dan nodig is om alle kosten te betalen. We gebruiken deze positieve begrotingssaldi dan ook om de algemene reserve aan te vullen. Zo bouwen we aan een buffer voor financiële tegenvallers. Dit zorgt voor een meerjarig sluitend begrotingsbeeld. Begin 2025 heeft de artikel 12-inspecteur geadviseerd om de artikel 12-status per 31 december 2024 te beëindigen. De gemeenteraad heeft hierop een reactie gegeven. Op het moment dat deze begroting werd opgesteld, hadden de fondsbeheerders het besluit nog niet genomen. Het besluit heeft vooral invloed op onze vermogenspositie.

In maart 2026 zijn er verkiezingen voor de gemeenteraad. Daarna komt er een nieuw college van burgemeester en wethouders. Een nieuwe coalitie kan andere keuzes maken. De begroting 2026 is dan een belangrijk uitgangspunt. In deze begroting werken we dan ook voor het laatste jaar aan de doelen uit het coalitieakkoord 2022-2026: 'Samen kunnen we meer'.

We willen een fijne, veilige en gezonde leefomgeving zodat de gemeente Vlissingen aantrekkelijk blijft voor iedereen. We investeren op een breed palet aan preventieve (sociale) en repressieve (veiligheid) initiatieven en willen dit intensiveren op basis van een praktisch-en/of wetenschappelijk bewezen kader dat past bij de aard en omvang van Vlissingen. Onder andere gaat het dan om het voorkomen en aanpakken van jeugdoverlast, betere bereikbaarheid per fiets en maatregelen gericht op duurzaamheid. Belangrijke projecten zijn het Scheldekwartier, de Kenniswerf en het Stationsgebied. Ook bouwen we aan verschillende woonprojecten met een gevarieerd woningaanbod en we zorgen voor een aantrekkelijk toeristisch en cultureel aanbod voor inwoners, ondernemers en bezoekers.

We werken aan een betere leefbaarheid onder andere door het mooier maken van de winkelstraten, uitgangspunten van de evenementenvisie te verankeren in ons beleid en het verstevigen van de culturele basis. We zetten ons in om samen met de ondernemers de binnenstad veilig, groen, levendig en sfeervol te houden.

Een goede leefomgeving betekent ook dat we aandacht moeten besteden aan de sociale kant van onze gemeente. Vlissingen scoort hoog op verschillende sociale problematieken. Er is bijvoorbeeld veel zorg nodig en er is relatief veel armoede. Meer huishoudens dan gemiddeld hebben problematische schulden. Dit zorgt vaak ook weer voor andere problemen zoals gezondheidsklachten. Inzet is daarom om problemen te voorkomen. We investeren in een sterke sociale basis waarin inwoners elkaar helpen en steunen en elkaar aanmoedigen om het beste uit hun leven te halen. Samen met onze partners werken we aan een toekomstbestendig sociaal domein. Een voorbeeld hiervan is de samenwerking met het medisch domein in Kerngezond Vlissingen. De proef met ergotherapie breiden we uit. We helpen mensen met een bijstandsuitkering bij het zoeken naar passend werk. We breiden de hulp bij schulden uit. Ook investeren we in het vergroten van het bereik van de minimaregeling, zodat meer mensen met een laag inkomen de ondersteuning krijgen waar ze recht op hebben.

Het budget voor het sociaal domein komt steeds meer onder druk te staan. De komende jaren voeren we de hervormingsagenda jeugd uit. Daarbij moeten we structureel ongeveer € 6 miljoen besparen. We willen dit doen door slimmer en efficiënter te werken. We werken samen, kijken naar het geheel en letten goed op de kosten. Zo kunnen we meer mensen helpen met hetzelfde budget.

We komen langzaam maar zeker in financieel rustiger vaarwater. Dat is het resultaat van jaren hard werken. Ook in 2026 kunnen we niet alles doen, maar er is wél ruimte om mooie dingen te realiseren. Samen met u maken we Vlissingen, Oost-Souburg en Ritthem weer mooier en sterker.

Wij danken iedereen die op welke manier dan ook bijdraagt aan onze mooi gemeente Vlissingen!

College van burgemeester en wethouders.

Leeswijzer

Digitale presentatie

In 2024 startten we met een nieuwe digitale rapportagetool. Deze tool maakt het makkelijker om informatie te presenteren en te delen. Vanaf nu is de digitale versie van de begroting het uitgangspunt. De vormgeving van de begroting hebben we hierop aangepast. Je vindt deze digitale begroting op: <https://vlissingen.begrotingsapp.nl/>

Begrijpbare begroting

De gemeenteraad van Vlissingen wil de kwaliteit van de documenten voor planning en control verbeteren. De documenten moeten korter en duidelijker worden. Ze moeten het bestuur helpen om zich te richten op de hoofdlijnen. Ook moeten ze begrijpelijk zijn voor iedereen die ze gebruikt.

In 2023 is een nieuwe manier van presenteren afgesproken. Dit is gedaan met hulp van de Argumentenfabriek. De bedoeling is: minder tekst en meer visuele ondersteuning, zoals tabellen, grafieken of schema's.

Niet alle onderdelen van het werk van de gemeente staan in de documenten. De focus ligt op belangrijke thema's en op het bereiken van maatschappelijke doelen.

We geven niet per thema aan wat de kosten en opbrengsten zijn. Die staan in het overzicht 'Wat mag het kosten?', per programma. In het hoofdstuk Financiële begroting staan de kosten en opbrengsten per taakveld voor alle programma's.

Bij elk thema geven we aan hoeveel invloed de gemeente heeft op het bereiken van de doelen. Dit doen we met een cijfer tussen 1 en 5:

1= Zeer klein, 2= Beperkt, 3= Redelijk, 4= Groot, 5= Zeer groot

Indeling van de Programmabegroting

Algemeen

In dit deel staat informatie over de financiële situatie van de gemeente Vlissingen. De begroting begint bij de kadernota van 3 juli 2025. Alle wijzigingen die de raad daarna heeft vastgesteld tot en met juli 2025 hebben we verwerkt.

Programma's

Hier staat het beleid van de gemeente. De programmabegroting bestaat uit vier inhoudelijke programma's:

Leefbaarheid
Aantrekkelijke stad
Sociale samenhang
Bestuur

Daarnaast zijn er twee verplichte onderdelen:

Algemene dekkingsmiddelen
Overhead

Tot slot geven we een overzicht van de verplichte beleidsindicatoren.

Paragrafen

In dit deel staan de verplichte paragrafen volgens het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). We lichten hier een aantal onderwerpen toe:

- Lokale heffingen
- Weerstandsvermogen en risicobeheersing
- Onderhoud kapitaalgoederen
- Financiering
- Bedrijfsvoering
- Grondbeleid
- Verbonden partijen
- Wet open overheid

Daarnaast behandelen we een aantal brede thema's die bij meerdere programma's horen:

- Majeure projecten
- Wind in de Zeilen
- Reserves en voorzieningen
- Taakstellingen

Financiële begroting:

Hier leggen we uit wat de kosten en opbrengsten zijn en hoe de financiële positie van de gemeente eruitziet.

Begroting in 1 oogopslag

INKOMSTEN

ALGEMENE
UITKERING

OVERIGE
INKOMSTEN

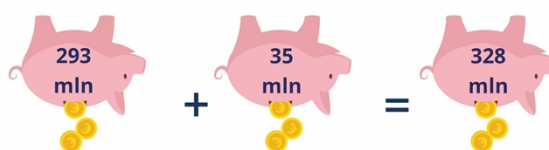
TOTAAL

Inkomsten

x € 1.000

Algemene uitkering	195.636
Lokale heffingen	36.490
Inkomensvoorzieningen	28.138
Grondverkoop	22.960
Subsidies	14.945
Dividenden	10.648
Overige opbrengsten	7.225
Mutaties reserves	6.950
Leges	3.134
Verhuur/pachten	2.233
Totaal baten	€ 328.359

UITGAVEN

PROGRAMMA'S

OVERIGE
UITGAVEN

TOTAAL

Uitgaven

x € 1.000

Programma Leefbaarheid	55.177
Programma Aantrekkelijke stad	46.905
Programma Sociale samenhang	185.800
Programma Bestuur	5.171
Overhead	25.383
Algemene dekkingsmiddelen	9.269
Onvoorzien	255
Vennootschapsbelasting (VpB)	19
Begrotingssaldo	379
Totaal lasten	€ 328.359

HOVEEL BETAAL IK?

Rioolheffing
Onroerende-zaakbelasting*
Afvalstoffenheffing
Hondenbelasting

2025	2026
€ 285,47	€ 296,61
€ 384,20	€ 387,85
€ 394,62	€ 410,01
€ 106,75	€ 110,91

*Op basis van een WOZ waarde van € 308.000

SPEERPUNTEN

Veilige leefomgeving
Versterken leefbaarheid
Ontwikkeling Kenniswerf en Stationsgebied
Investeren in sterke sociale basis
Uitvoering hervormingsagenda jeugd
Versterken weerstandscapaciteit

Financiële positie

Analyse van kadernota naar begroting

Hieronder treft u een tabel aan met de analyse van de kadernota 2026 naar de programmabegroting 2026 en meerjarenramingen 2027-2029. Dit is een analyse op hoofdlijnen van de mutaties die na het opstellen van de kadernota 2026 zijn gemaakt.

Financiële analyse (bedragen x € 1.000) (- is nadeel)	2026	2027	2028	2029
Stand begrotingssaldo kadernota 2026 (= vertrekpunt)	774	-231	1.417	62
A. Mutaties na de kadernota 2026:				
1. Financiële uitgangspunten	239	1.420	-294	-841
2. Meicirculaire 2025	1.002	983	1.100	1.398
3. Structurele effecten bestuursrapportage 2025	-344	-490	-490	-490
4. Afronding begrotingsanalyse	190	513	741	741
5. Actualisatie begrotingen Orionis, Wmo en jeugd	937	736	-872	-195
6. Investeringsfondsen tlv reserve sociaal domein	2.184	1.300	1.100	1.100
Totaal	4.208	4.462	1.284	1.713
B. Ontwikkelingen:				
7. Organisatie	-986	-860	-764	-686
8. Extra investeringen	-17	-76	-113	-296
9. Afbouw ZEH dividend	0	0	-250	-500
10. Toevoeging aan reserve Wind in de zeilen	-3.500	-3.000	-1.250	0
11. Amendement onderzoek sporthal Baskensburg	-100			
Totaal	-4.603	-3.936	-2.377	-1.482
BEGROTINGSSALDO	379	295	324	294

1. Financiële uitgangspunten

1. Financiële uitgangspunten (bedragen x € 1.000)	2026	2027	2028	2029
1.1. Actualiseren begroting	1	1.420	485	242
1.2. Dotatie/onttrekking aan de voorziening	238	0	0	-304
1.3. Doorschuiven opbrengsten OZB JCV	0	0	-779	-779
Totaal	239	1.420	-294	-841

1.1 Actualiseren begroting

- Raadsbesluiten: We verwerken de raadsbesluiten t/m juli 2025.
- Personeelsbegroting: We actualiseren de personeelsbegroting. Door hogere werkgeverslasten en hogere inflatie ontstaat er een nadeel.
- Inflatie Gr'en/ subsidies (VZG)/ materiële budgetten: Dit betreft de verwachte inflatie voor bijdragen aan Gr-en en subsidies aan stichtingen met beroepskrachten. We volgen hier de bijgestelde VZG richtlijn
- Actualiseren afschrijvingen: We hebben de planning van de investeringen geactualiseerd.

- Rente: We actualiseren de renteberekening. Hierbij hebben we geen rekening gehouden in onze liquiditeitsplanning met de extra bijdragen t/m 2028 op basis van de beschikking artikel 12.
- Parkeergarage machinefabriek: De exploitatie van de parkeergarage in de machinefabriek moet kostendekkend zijn. We dekken de exploitatieverliezen uit de reserve aanloopverliezen.

1.2 Dotatie/ onttrekking aan de voorziening

We hebben berekend dat de afvalstoffenheffing voor 97,44% kostendekkend is. Dat betekent dat de inkomsten lager zijn dan de kosten. De inkomsten (en dus ook de tarieven) zijn verhoogd met 3,9%. Dit is het inflatiepercentage dat we eerder in de kadernota hebben genoemd. We stellen voor door een onttrekking uit de egalisatievoorziening afvalstoffenheffing het tarief met alleen het inflatiepercentage te laten stijgen. Daarnaast verwerken we een dotatie aan de voorziening Gemeentelijke rioolplan (GRP.) We hebben zonder deze extra storting meer dan 100% kostendekkendheid.

1.3 Doorschuiven opbrengsten OZB JCV:

In 2028 hadden we rekening gehouden met de opbrengsten JCV. We voorzien deze opbrengst nog niet in 2028 en in 2029

2. Meicirculaire 2025

In deze programmabegroting hebben we de financiële effecten van de meicirculaire 2025 verwerkt. In onderstaand overzicht zijn de mutaties uit de meicirculaire 2025 opgenomen. Voor een uitgebreide toelichting verwijzen wij naar het [online](#) document van de meicirculaire 2025.

2. Meicirculaire 2025 (bedragen x € 1.000)	2026	2027	2028	2029
A. Algemene uitkering gemeentefonds obv decembercirculaire 2024	185.365	189.228	191.240	190.716
B. Mutaties meicirculaire 2025	10.271	9.481	5.644	6.236
Begroting 2026 o.b.v. meicirculaire 2025 (A+B)	195.636	198.709	196.884	196.952
Mutaties voor de begroting 2026:				
Meicirculaire 2025 (exclusief taakmutaties, integratie- en doeluitkeringen)	10.271	9.481	5.644	6.236
Waarvan taakmutaties, integratie- en doeluitkeringen	-3.482	-2.627	-2.636	-2.647
Reeds opgenomen in kadernota 2026	-5.787	-5.871	-1.703	-1.970
Jeugd (aansluiting op kadernota)			-205	-221
Totaal	1.002	983	1.100	1.398
Totaal	1.002	983	1.100	1.398

3. Structurele effecten bestuursrapportage 2025

We verwerken de structurele effecten van de [bestuursrapportage 2025](#) in de begroting 2026.

3. Structurele effecten bestuursrapportage 2025 (bedragen x € 1.000)	2026	2027	2028	2029
Programma Leefbaarheid				
Begraafopbrengsten	-50	-50	-50	-50
Huur de Combinatie	-63	-63	-63	-63
Voor- en nadelen < 25.000	-52	-51	-51	-51
Programma Aantrekkelijke stad				
Kermis	-70	-70	-70	-70
Programma Sociale Samenhang				
Woonvoorzieningen	-290	-290	-290	-290
Hulpmiddelen WMO	60	60	60	60
Buurtbedrijf	200			
Project Sociaal Domein	-63	-63	-63	-63
T.g.v.taakstelling	63	63	63	63
Voor- en nadelen < 25.000	-16	-16	-16	-16
Programma Bestuur				
Wet Open Overheid	100			
T.g.v.taakstelling	-100			
Overhead				
Voor- en nadelen < 25.000	-10	-10	-10	-10
Algemene Dekkingsmiddelen				
Nieuwbouw stadsbeheer	-53			
Digitalisering bouwarchief	125			
T.g.v.taakstelling overhead	-125			
Totaal	-344	-490	-490	-490

4. Afronding begrotingsanalyse

We hebben de begrotingsanalyse afgerond. Aanleiding hiervoor waren de jaarlijkse overschotten bij de jaarrekening en het onderzoek naar de exit artikel 12 status. De eerste resultaten van de begrotingsanalyse hebben we verwerkt in de kadernota 2025 en begroting 2025. In deze begroting verwerken we de afronding van de begrotingsanalyse.

5. Actualiseren begrotingen Orionis, Wmo en jeugd

Zoals aangegeven in de kadernota actualiseren we de begrotingen van Orionis, Wmo en jeugd en enkele overige budgetten.

5. Actualiseren begrotingen (bedragen x € 1.000)	2026	2027	2028	2029
5.1. Actualisatie begroting Orionis	757	586	370	503
5.2. Actualisatie begroting Wmo	-313	-128	-145	-515
5.3. Actualisatie begroting jeugd	334	105	-1.190	-181
5.4. Actualisatie overige budgetten	159	174	93	-2
Totaal	937	736	-872	-195

5.1. Actualisatie begroting Orionis

5.1. Actualisatie begroting Orionis (bedragen x € 1.000)	2026	2027	2028	2029
a. Wijzigingen begroting 2026 (raadsnota 2679515)	-15	-24	216	208
b. Schuldhulpverlening kadernota 2026 - 2028 uit res. sociaal domein en vrijval	200	200	200	200
c. Aanpassing taakstelling plan statushouders verwerkt in begroting Orionis	-40	-245	-420	-420
d. Correctie stelpost begroten compensatie indexering rijksuitkering WSW	612	655	374	515
Totaal	757	586	370	503

a. De begroting 2026 van Orionis Walcheren leidt tot een aantal wijzigingen in onze begroting zoals eerder in de raadsnota [2671915](#) bekend is gemaakt. In deze programmabegroting verwerken we deze wijzigingen.

b. In de kadernota zijn incidentele lasten voor de extra inzet schuldhelpverlening ten laste van begrotingssaldo gebracht. We stellen voor de incidentele investeringen 2026 -2028 (net als die van ergotherapie en re-integratie bij de kadernota) tlv de reserve sociaal domein te brengen en het niet benodigde bedrag in 2029 vrij te laten vallen.

c. Correctie taakstelling plan Statushouders in verband met al begroot in primitieve begroting van 2026 van Orionis.

d. Raming van de meerjarig te ontvangen compensatie van het Rijk voor loon- en prijsstijgingen WSW. Betreft een correctie omdat in eerdere begrotingen onvoldoende rekening is gehouden met deze compensatie.

5.2. Actualisatie begroting Wmo

5.2. Actualisatie begroting Wmo (bedragen x € 1.000)	2026	2027	2028	2029
a. Update definitieve OVA-index voor 2025	-113	-128	-145	-161
b. Update volume index VNG voorspelmodel voor 2029	0	0	0	-354
c. Vervanging verouderde trapliften	-200	0	0	0
Totaal	-313	-128	-145	-515

a. De OVA-prijsindex voor de Wmo is hoger vastgesteld dan eerder geraamd. Waar in maart 2025 bij de Kadernota nog werd uitgegaan van een voorlopige index van 4,2%, is in juni 2025 de definitieve index vastgesteld op 5,2%. Deze hogere prijsontwikkeling werkt structureel door in de jaren 2026 tot en 2029.

b. Het VNG-voorspelmodel laat voor het jaar 2029 hogere volume-indexen zien dan waarmee bij het opstellen van de Kadernota rekening is gehouden. Dit leidt tot een nadelige bijstelling van € 354.000 in 2029 en verder.

c. Voor 2026 is een eenmalig budget van € 200.000 opgenomen voor het inregelen van onderhoudscontracten en het vervangen van verouderde trapliften. Voor een gedeelte van de verouderde trapliften geldt dat deze bij een storing niet langer te repareren zijn. Om uitval en ongemak voor inwoners te voorkomen worden deze liften in overleg met de betrokken gebruikers vervangen. De nieuwe liften vallen vervolgens onder het bestaande onderhoudscontract.

5.3. Actualisatie begroting jeugd

5.3. Actualisatie begroting jeugd (bedragen x € 1.000)	2026	2027	2028	2029
a. Bijstelling jeugdlasten 2024 n.a.v. definitieve cijfers als basis voor meerjarenprognose	-172	-197	-225	-255
b. Update definitieve OVA-index 2025	-268	-291	-315	-342
c. Voordelig effect aanbesteding verwachte verhoging van 5,9 % ipv 10 % bij kadernota	912	979	1.050	1.127
d. Ophogen taakstelling hervormingsagenda vanaf 1 juli 2028 nav. opvoeren tot 100%	0	0	1.025	2.070
e. Vervallen compensatie Rijk over 2028 en 2029 vanwege de richtlijn provincie en zienswijze VNG	0		-2.050	-2.070
f. Actualiseren taakstelling jeugd	-138	-386	-675	-711
Totaal	334	105	-1.190	-181

a. De eindafrekening van de jeugdlasten over 2024 als basis voor de raming van de jeugdlasten valt hoger uit dan eerder geraamd. Dit werkt structureel door met een nadelig effect.

b. De OVA-prijsindex is vooral voor 2025 aangepast. In maart 2025 werd nog uitgegaan van een voorlopige index van 4,2 %. In juni 2025 is de definitieve index vastgesteld op 5,2 % voor 2025 wat nadelige structurele gevolgen heeft.

c. Dit betreft het effect van het herzien van de aanbesteding 2026. Na kadernota zijn de uitkomsten van het kostprijsonderzoek gedeeld waaruit naar voren komt dat het effect van de aanbesteding niet 10 % maar 5,9 % zal zijn. Dit leidt tot een voordeel en werkt structureel door in de volgende jaren.

d. Bij de kadernota 2026 hebben we de taakstelling hervormingsagenda jeugd zoals opgelegd door het Rijk voor 60 % opgenomen omdat dit deel door de VNG als haalbaar en het restant als onzeker is beoordeeld. Inmiddels zijn op dit punt richtlijnen van de provincie en een zienswijze van de VNG bekend geworden. Op basis hiervan verhogen we de taakstelling in onze begroting naar 100 %. We doen dit vanaf 1 juli 2028 omdat we vanwege de vertraging bij onze aanbesteding geen taakstelling hervormingsagenda verwachten te kunnen realiseren in de 1e helft van 2028.

e. Vanwege de richtlijnen van de provincie en de zienswijze VNG vervalt de bij de kadernota 2026 opgenomen compensatie van het Rijk voor het onzekere deel van 40 % van de opgelegde taakstelling in 2028 en 2029 (hiertegenover staat het ophogen van de taakstelling vanaf 1 juli 2028).

f. De taakstelling Optimalisatie Toegang is gericht op 'vermindering toestroom jeugdhulp' door veranderingen in organisatie, gedrag en processen. Deze doelstelling overlapt met de door het Rijk opgelegde en (met inflatie vanaf 2019) verhoogde taakstelling hervormingsagenda jeugd. We achten het nog resterende deel van deze taakstelling aanvullend op de door het Rijk verhoogde taakstelling van de hervormingsagenda jeugd niet meer realistisch en stellen deze bij.

5.4. Actualisatie budgetten

Dit betreffen enkele kleinere bijstellingen van budgetten waaronder correcties en een verlaging bij de meicirculaire 2025 van de inflatie taakstelling hervormingsagenda ten opzichte van de voorjaarsnota 2025 (zie ook bij 5. meicirculaire).

6. Begrote investeringen HA/investeringsfonds tlv reserve sociaal domein

In de begroting staan verschillende investeringen in het sociaal domein. Deze investeringen zijn bedoeld voor de uitvoering van de hervormingsagenda en het (resterende) investeringsfonds. Volgens de voorgestelde doelen van de reserve sociaal domein willen we deze eenmalige kosten betalen uit deze reserve. Het gaat om kosten die bijdragen aan het verbeteren van de resultaten in het sociaal domein.

6. Investerings sociaal domein (bedragen x € 1.000)	2026	2027	2028	2029
1. Hervormingsagenda	1.265	1.200	1.100	1.100
2. Stevige Lokale Teams	500	0	0	0
3. Zorgwachtlijsten	100	100	0	0
4. Armoedefonds	263	0	0	0
5. Plan statushouders	56	0	0	0
Totaal	2.184	1.300	1.100	1.100

7. Organisatie

7. Organisatie (bedragen x € 1.000)	2026	2027	2028	2029
7.1. Versterking team F&C	-410	-310	-310	-310
7.2. Uitbreiding programma Traineeship	-100	-100	0	0
7.3. Stadsbeheer, buitendienst CAO 36-uur	-78	-78	-78	0
7.4. Borgen formatie VTH	-368	-372	-376	-376
7.5. Verkiezingen	-30	0	0	0
Totaal	-986	-860	-764	-686

7.1. Versterking team F&C

De afgelopen jaren is er met externe inhuur veel energie gestoken in het versterken van team F&C. Dit heeft geleid tot verbetering, echter is dit nog onvoldoende structureel geborgd. Om de ingezette lijn van de afgelopen jaren te bestendigen en de afhankelijkheid van externe inhuur te verminderen is in kaart gebracht welke structurele personele inzet nodig is. Met de extra financiële adviescapaciteit wordt de ondersteuning van de raad, het college en de ambtelijke organisatie structureel geborgd.

7.2. Uitbreiding programma Traineeship

Het programma voor de trainees wordt voor 2 jaar uitgebreid met 1 fte. Hiermee wordt voorgesorteerd op pensioenuitstroom binnen de organisatie.

7.3. Stadsbeheer, buitendienst cao 36 uur

De gemeente Vlissingen wil de cao-norm van een 36-urige werkweek gaan naleven voor haar buitendienstmedewerkers van Stadsbeheer. Deze medewerkers werken momenteel 40 uur per week, waardoor zij structureel extra uren opbouwen. Het planbare werk (zoals markt- en evenementenschoonmaak) moet opnieuw worden ingericht. We stellen voor het scenario Efficiëntere bedrijfsvoering met flexibele schil uit te voeren. In dit scenario wordt gezocht naar een optimalisatie van interne werkprocessen en een slimmere inzet van capaciteit. Door prioriteiten scherper te stellen en werkprocessen efficiënter in te richten, kan het benodigde werk grotendeels intern worden opgevangen. Tijdens piekmomenten kan een flexibele schil van tijdelijke krachten worden ingezet. De eerste jaren zijn opstartkosten van € 78.160 nodig. Daarnaast vraagt dit scenario om organisatiebrede aanpassingen, gedragsverandering en het risico van beperkte beschikbaarheid van tijdelijke krachten.

7.4. Borgen formatie VTH

Om de komende jaren minimaal hetzelfde niveau van vergunningverlening, toezicht en handhaving te leveren is het noodzakelijk de daarmee gemoeide personele inzet structureel te maken. Daarnaast heeft Vlissingen de ambitie om dé evenementenstad van Zeeland te zijn. Dit vraagt (ook nu al) om een kwalitatief en kwantitatief goed lopende vergunningverlening. Jaarlijks komen ruim 300 aanvragen binnen voor evenementen. Hiervoor is, naast onder andere een verdere digitalisering van het proces, zeker 2 fte nodig. Momenteel is maar 1 fte voor evenementenvergunningen beschikbaar en dat leidt tot zichtbare knelpunten en problemen. Die willen we hiermee wegnemen.

7.5. Verkiezingen

Voor de gemeenteraadsverkiezingen van 2026 regelt de griffie verschillende zaken. Denk bijvoorbeeld aan:

- Het maken van een stemwijzer, zodat inwoners zich goed kunnen voorbereiden op hun keuze;
- Activiteiten die mensen stimuleren om te gaan stemmen;
- Het organiseren van een uitslagenavond, waar de verkiezingsuitslag bekend wordt gemaakt.

8. Extra investeringen na de kadernota

In onderstaande tabel hebben we de kapitaallasten en eventuele onderhoudslasten opgenomen.

8. Investerings na de kadernota (bedragen x € 1.000)	2026	2027	2028	2029
8.1. Openbare toilet treinstation Vlissingen Souburg	-10	-18	-18	-18
8.2. Realisatie sporthal Weyevliet	0	-23	-60	-243
8.3. Speeltuin Scheldekwardier	0	-18	-18	-18
8.4. Scheldekraan	0	-3	-3	-3
8.5. Aanschaf extra camera's	-7	-15	-15	-15
Totaal	-17	-76	-113	-296

8.1. Openbaar toilet (treinstation Vlissingen-Souburg)

Het college vindt het belangrijk dat er een openbaar toilet komt in Souburg. Daarom wordt voorgesteld om de moties 2514656, 2578125 en 2706541 uit te voeren door een toilet te plaatsen bij station Vlissingen-Souburg. ProRail en NS betalen niet mee aan de kosten. Daarom betaalt de gemeente Vlissingen alles zelf. De kosten zijn: Eenmalig € 150.000 voor de bouw van het toilet. Jaarlijks ongeveer € 10.000 voor onderhoud.

8.2. Realisatie sporthal Weyevliet

Tijdens het opstellen van de kadernota kwam de vraag op of de gekozen plek voor sporthal Weyevliet wel verstandig is. Dit stond los van de vraag of de investering past binnen het totale financiële plaatje. We hebben gekeken of deze locatie misschien botst met plannen voor een centrale plek voor voortgezet onderwijs op Walcheren. Inmiddels is duidelijk dat deze plannen elkaar niet in de weg zitten. Ook hebben we onderzocht wat het uitstel van realisatie sporthal Weyevliet betekent. Bijvoorbeeld: hoeveel het kost om sporthal Baskensburg tot 2030 veilig en bruikbaar te houden, en dat bouwen in de toekomst waarschijnlijk duurder wordt. Alles bij elkaar kost dit ruim € 6 miljoen. Daarom stellen we nu voor om sporthal Weyevliet te bouwen in 2027-2028.

8.3. Speeltuin Scheldekwardier

De opgave om te komen tot een nieuw buurt- en speeltuingebouw Scheldekwardier vraagt € 150.000 meer dan oorspronkelijk begroot. Het eerder in de begroting geraamde projectbudget (uit 2023) is ingeschat op basis van algemene kengetallen: € 300.000 bouwkosten en € 50.000 voor voorbereidingskosten en tijdelijke huisvesting. Hoewel in het definitief ontwerp wat betreft omvang en functie (een openbaar toegankelijk buurt- en speeltuingebouw) niet is afgeweken van eerdere uitgangspunten leidt de actuele doorrekening tot een benodigd bouwbudget van € 430.000. De belangrijkste oorzaken zijn de gestegen bouwrijzen tussen 2023, de kosten als gevolg van de duurzaamheidseisen aan het gebouw en de toevoeging van een hekwerk, pergola en buitenruimte. Vanwege de uitloop van het project ten opzichte van de oorspronkelijke planning is tevens een aanvullend budget nodig voor de resterende kosten van (ambtelijke) bouwbegeleiding tot oplevering. Ook dient rekening gehouden te worden met enkele onvoorziene kostenposten tijdens de realisatiefase. Samen is hiervoor € 20.000 begroot.

8.4. Scheldekraan

Uit inspectie blijkt dat de Scheldekraan verslechtert en revitalisatie nodig heeft. In de volgende stap van het proces brengen we aan de hand van verschillende toekomstscenario's in beeld wat er nodig is om de Scheldekraan toekomstbestendig te maken en te behouden. Voor het opstellen van deze plannen is onderzoek, ambtelijke inzet en externe expertise nodig. De kosten worden ingeschat op €100.000

8.5. Aanschaf extra camera's

We werken aan een stad waarin inwoners zich veilig voelen en waarin criminaliteit zo veel mogelijk wordt teruggedrongen. Dit vraagt om extra investeringen, waaronder op cameratoezicht. Het cameratoezicht willen we flexibel en efficiënt in kunnen zetten. Hiervoor zijn, naast onze vaste camera's, zeker twee mobiele camera's nodig die we direct na het plaatsvinden van een (ernstig) incident kunnen neerzetten om het toezicht in dit gebied te verhogen en het veiligheidsgevoel te vergroten.

9. Afbouw ZEH dividend

Vlissingen heeft 5,76% van de aandelen Zeeuwse Energie Houdstermaatschappij (ZEH) in bezit. We gebruiken 75% van de jaarlijkse dividenduitkering van € 100 miljoen als structureel dekkingsmiddel in de begroting. Dat betekent dat we € 4.319.250 inzetten als dekkingsmiddel. Dit is in lijn met de voorschriften van de toezichthouder. We ontvangen deze dividenden tot en met het jaar 2033. Daarna stopt dit. We starten vanaf 2028 met de afbouw van de structurele inzet van de dividenduitkering. Zo voorkomen we dat we in 2033 ineens een groot financieel nadeel hebben.

10. Toevoeging aan reserve Wind in de zeilen

De algemene reserve is een financiële buffer voor het opvangen van financiële risico's. Deze risico's zijn geïnventariseerd en opgenomen in de paragraaf weerstandsvermogen. Op basis van deze inventarisatie en een weerstandsratio van 1 hebben we een algemene reserve nodig van € 21,9 miljoen. Op dit moment is onze algemene reserve niet hoog genoeg. Daarom vullen we de reserve in de komende jaren aan.

In de raadsvergadering van 13 november 2025 heeft de gemeenteraad een amendement aangenomen waarbij de toevoegingen aan de algemene reserve zijn vervangen door toevoegingen aan de reserve Wind in de zeilen.

11. Amendement onderzoek sporthal Baskensburg

In de raadsvergadering van 13 november 2025 heeft de gemeenteraad een amendement aangenomen om een bedrag van € 100.000 voor het uitvoeren van een onderzoek naar de (financiële, maatschappelijke, capaciteit) voor- en nadelen van:

- a. Renovatie van de sporthal/locatie Baskensburg;**
- b. Een renovatie plus een uitbreiding van de sporthal/locatie Baskensburg om zo de (benodigde) capaciteit te vergroten;**
- c. De geplande nieuwbouw aan de locatie Weyevlietweg.**

Programma Leefbaarheid

Programmadoel Leefbaarheid

We willen dat iedereen in Vlissingen kan meedoen in de samenleving. We willen een leefbare stad, dorp, buurt of straat, waarin het prettig wonen, leren, werken of ontspannen is. Daarom zijn in deze begroting dit onze belangrijkste doelen voor het programma Leefbaarheid:

- Openbare orde en veiligheid: We zetten bij voorkeur preventief en zoveel mogelijk Zeeuws breed in op het voorkomen van overlast, dragen zorg voor de veiligheid en we pakken (ondermijnende) criminaliteit aan.
- Verkeer en vervoer: We willen ons veilig kunnen verplaatsen door de gemeente, zetten in op duurzame vormen van vervoer, met goede verbindingen voor fietser en voetganger en minder parkeren in het centrum voor een gezondere, groene leefomgeving.
- Circulair: We zetten in op een circulaire samenleving. We stimuleren inwoners om hun huishoudelijk afval zoveel mogelijk te scheiden. Bedrijven en organisatie stimuleren we om het bedrijfsafval te verminderen. Circulair bouwen en (daardoor) minder verspilling wordt de norm.
- Duurzaamheid: We bepalen samen de doelen voor klimaat, energie en milieu en leggen deze vast in het Programma toekomstbestendige leefomgeving

1.1 Openbare orde en veiligheid

Wat zijn de belangrijkste ontwikkelingen voor het thema Openbare orde en veiligheid?

- Uit cijfers en input van professionals concluderen we dat de overlast van mensen met 'onbegrepen' gedrag toeneemt en dat de complexiteit en de impact van de overlast toeneemt.
- De gemiddelde leeftijd van bij jeugdoverlast betrokken jongeren is gelegen tussen de 12-23 jaar.
- Meer jongeren dan voorheen bezitten wapens (vooral steekwapens). Ook zijn ze vaker dan voorheen betrokken bij criminele handelingen.
- Overheden in Zeeland werken samen om hun besturen en organisaties weerbaarder te maken tegen ondermijnende criminaliteit.
- Het aantal incidenten met (vuurwapens) in Vlissingen is en blijft relatief hoog. Daarom is besloten om een deel van Vlissingen aan te wijzen als veiligheidsrisicogebied. Hierdoor kan de politie op bevel van de Officier van Justitie preventief fouilleren. Het aanwijzen van het veiligheidsrisicogebied is onderdeel van een bredere aanpak om de objectieve en subjectieve veiligheid in Vlissingen te verhogen.
- In 2026 is een nieuw Walchers schoolveiligheidsconvenant en uitvoeringsprogramma in werking om samen met de gemeente, de scholen en politie te werken aan preventie van criminaliteit onder jongeren

Wat zijn de belangrijkste beleidsdoelen voor het thema Openbare orde en veiligheid?

- In de aanpak zorg en veiligheid werken we vooral per geval (casusgericht). Dat betekent dat verschillende organisaties uit de zorg en veiligheid samenkomen om een specifieke situatie te bespreken. De oplossingen die hieruit komen, gebruiken we om bredere, algemene aanpakken te ontwikkelen. Die kunnen mogelijk ook preventief helpen, zodat er minder meldingen komen. Om deze aanpak verder te versterken starten we met het Zeeuwse project Domeinoverstijgend samenwerken zorg en veiligheid. Onze opdracht is het vaststellen van een gezamenlijke werkwijze zodat complexe casuïstiek (waar mogelijk in een eerder stadium) wordt opgelost.
- De aanpak van jeugd en veiligheid in preventieve zin moet altijd zijn dat de boodschap een actueel probleem raakt en dat we de doelgroep ook daadwerkelijk bereiken met onze boodschap. Dit alles vanuit een Zeeuwse gemeentelijke aanpak. Lokaal zetten we daar met de extra mogelijkheden en middelen, van het ministeriële Veiligheid & Justitie -programma Preventie met Gezag (hierna PMG), op in.
- Bij de aanpak van jeugd en veiligheid in repressieve zin zoeken we samenwerking tussen zorg en veiligheid, de sociale basis en de (ambulante) hulpverlening om het overlastgevend gedrag te stoppen en een barrière op te werpen voor het verder afglijden in de criminaliteit. We hebben voor de jonge aanwas en potentiële aanwas van criminele jongeren een integrale persoonsgerichte aanpak ingericht. Hiertoe is een coördinator aangetrokken vanuit de PMG-gelden.
- Het doel is om te komen tot een Zeeuwse aanpak op ondermijning. Zeeland is kwetsbaar in de beperkte beschikbaarheid van mensen in de uitvoering in relatie tot het grote gebied waar Zeeland voor verantwoordelijk is. Binnen een Zeeuwse samenwerking bundelen we de krachten en zetten we onze kennis en capaciteit gericht in op een aantal fenomenen.

Wat zijn de indicatoren bij de beleidsdoelen voor het thema Openbare orde en veiligheid?

Een zichtbaar ingezette daling van het aantal overlastmeldingen van mensen met 'onbegrepen' gedrag.

Een zichtbaar ingezette daling van het aantal jeugdoverlastmeldingen.

Een stijging van het aantal integraal opgepakte ondermijningszaken.

Wat zijn de belangrijkste activiteiten van de gemeente voor het thema Openbare orde en veiligheid?

Wij werken aan een Zeeuwse preventie agenda, gericht op het bereiken van de jongeren

In 2026 is een nieuw Walchers schoolveiligheidsconvenant en uitvoeringsprogramma in werking

Dit om samen met de gemeente, de scholen en politie te werken aan preventie van criminaliteit onder jongeren.

Wij werken aan een stevige overlegstructuur met de relevante zorg- en veiligheidspartners.

Deze richt zich op het vroegtijdig signaleren van overlastlocaties en overlastgevend jongeren/groepen. Daarnaast richten we ons op een oplossingsgerichte persoonsgerichte aanpak met gezamenlijke doelstellingen, prioriteiten en monitoring van de resultaten. Om dit te doen is een LPGA (persoonsgerichte aanpak) coördinator aangetrokken en wordt een coach aangetrokken vanuit de PMG middelen.

Wij brengen overlastlocaties en overlastgevend jongeren in kaart.

Wij zetten MMA (meld misdaad anoniem) campagnes in om de meldingsbereidheid van criminaliteit te verhogen

Wij gaan het aanbod jeugdwerk uitbreiden

Dit wordt uitgevoerd door Buurteams Vlissingen. Dit wordt vanuit de PMG gelden gefinancierd.

Wij bieden trainingen aan havenmedewerkers aan om hen weerbaar te maken tegen druk van criminelen.

Wij hebben een intergemeentelijk haventeam opgericht om de bestuurlijke aanpak in de haven te versterken

Wij werken aan een betere gemeentelijke en integrale informatiepositie in de aanpak van ondermijning.

We zetten actief in op de aanpak en preventie van jeugdcriminaliteit door/met de inzet van de Preventie met Gezag gelden.

We verzorgen bijeenkomsten en trainingen voor professionals om de preventieve jeugdaanpak te verbeteren in zogenoemde "Zichtsessies"

In 2026 werken we in Zeeland met een zogenaamde ontkleurd projectleider voor de ondermijningscasussen

Een ontkleurd projectleider is een persoon zonder inhoudelijke binding met een van de deelnemers aan de casus, zoals politie, OM (Openbaar Ministerie), gemeente.

De pilot van het Bestuurlijk Interventieteam Ondermijning in Zeeland is afgerond. De pilot is geëvalueerd en wordt niet bestendig of verlengd.

We werken integraal samen aan de integriteit en veiligheid van onze zeehavens binnen het meerjarenprogramma van de Mainportaanpak Zeeland-West Brabant.

Wat is de mate van invloed van de gemeente op het bereiken van de doelen voor het thema Openbare orde en veiligheid?

- In de beleidsperiode (2023-2026) een zichtbaar ingezette daling van het aantal overlastmeldingen van mensen met "onbegrepen" gedrag.
Beperkt (2): Gemeente fungeert als regievoerder, afhankelijk van externe factoren en partijen: Politie- en justitieketen, sociaal domein.
- In de beleidsperiode (2023-2026) een zichtbaar ingezette daling van het aantal jeugdoverlastmeldingen.
Beperkt (2): Gemeente fungeert als regievoerder, afhankelijk van externe factoren en partijen: Politie- en justitieketen, jeugdzorg en aanverwante ketenpartners, scholen.
- Een stijging van het aantal integraal opgepakte ondermijningszaken.
Beperkt (2): Gemeente fungeert als regievoerder, afhankelijk van externe factoren en partijen: Politie- en justitieketen en aanverwante partners in de aanpak van ondermijning.

1= Zeer klein, 2= Beperkt, 3= Redelijk, 4= Groot, 5= Zeer groot

Welke verbonden partijen zijn betrokken bij het thema Openbare orde en veiligheid?

- [North Sea Port](#)
- [Veiligheidsregio Zeeland](#)
- [Regionale Uitvoeringsdienst Zeeland \(RUD\)](#)
- Stads- en gewestelijke brandweer (SGB)
- [Buurteams Vlissingen B.V.](#)
- [Gemeentelijke Gezondheidsdienst Zeeland \(GGD\)](#) (excl. jeugdhulp)

1.2 Verkeer en vervoer

Wat zijn de belangrijkste ontwikkelingen voor het thema Verkeer en Vervoer?

- De provincie Zeeland introduceert een andere vorm van openbaar vervoer volgens de Regionale Mobiliteitstrategie, de Flex.
- Snelle fietsen (e-bikes, speed pedelecs) zorgen voor meer snelheid en snelheidsverschillen op fietspaden.
- Klimaatadaptatie en vergroening vragen om meer ruimte in de openbare ruimte. Dit gaat ten koste van ruimte voor parkeren.
- Deelmobiliteit (zoals deelfietsen, deelauto's of deelscooters) is een opkomende trend.

Wat zijn de belangrijkste beleidsdoelen voor het thema Verkeer en Vervoer?

- We streven naar het voorkomen van vermijdbaar autoverkeer. Daarom verlagen we op een aantal wegen de snelheidslimiet naar 30 km/uur en stimuleren we centrumbezoekers om aan de rand van het centrum te parkeren of bij een mobiliteitshub.
- We zijn vlot bereikbaar van buitenaf per auto door een goede doorstroming over de A58, Sloeweg en Bossenburghweg. We kunnen vlot naar buiten met de fiets en zijn goed verbonden binnen Vlissingen door een sternet van hoogwaardige fietsroutes. We genieten van laagdrempelige en toegankelijke openbaar vervoerverbindingen en stappen vlot over naar andere vervoersmiddelen bij mobiliteitshubs. Hiermee zijn we fysiek en inclusief verbonden en is vervoer voor iedereen toegankelijk.
- We maken duurzame vervoerskeuzen aantrekkelijk met vraag gestuurd deelvervoer (deelfietsen en deelauto's) en elektrische laadpalen. Hiermee zijn we duurzaam verbonden en stimuleren we duurzaam vervoer.
- We stimuleren een sociale en gezonde leefomgeving door lagere gereden snelheden, minder blik op straat en meer ruimte voor comfortabel lopen en fietsen (we realiseren een sternet voor fietsers), groen en de beeldkwaliteit.

Wat zijn de indicatoren bij de beleidsdoelen voor het thema Verkeer en Vervoer?

De indicatoren volgen uit het (vastgestelde) programma Mobiliteit en het (nieuwe) parkeerbeleidsplan en worden in 2026 concreet gemaakt voor de begroting 2027-2030 en verder.

Wat zijn de belangrijkste activiteiten van de gemeente voor het thema Verkeer en Vervoer?

Uitvoering geven aan de TOR (Toekomstbestendige Openbare Ruimte)-lijst waarbij de uitgangspunten van het Programma Mobiliteit gevolgd worden. Bij iedere herinrichting hanteren we verkeersveilige uitgangspunten. We actualiseren de beleidskaders voor het verkeersregime op de Boulevard en ons parkeerbeleid. Zoals benoemd in het coalitieprogramma.

Wat is de mate van invloed van de gemeente op het bereiken van de doelen voor het thema Verkeer en Vervoer?

- We waarderen een aantal 50 km/uur-wegen af naar 30 km/uur.
Groot (4): De raad heeft het Programma Mobiliteit vastgesteld waarin de wegcategorisering is opgenomen.
- Parkeerplaatsen maken plaats voor groen en kwaliteit zodra er aan de rand van het centrum voldoende parkeercapaciteit is.
Groot (4): Deze beleidsvisie is reeds vastgesteld door de gemeenteraad in de Omgevingsvisie en overgenomen in het Programma Mobiliteit.

- We zijn vlot bereikbaar van buitenaf per auto.
Redelijk (3): Gemeente zit aan de knoppen als het gaat om kleinere maatregelen. Het grootste obstakel, de gelijkvloerse kanaal- en spoorkruising, zal met hulp van provincie, ministerie en overige stakeholders moeten worden opgelost door een ongelijkvloerse kruising.
- We kunnen vlot naar buiten met de fiets en we zijn goed verbonden binnen Vlissingen door een sternet van hoogwaardige fietsroutes.
Groot (4): De raad heeft het Programma Mobiliteit vastgesteld waarin het hoofdfietsroutenetwerk is opgenomen.
- We genieten van laagdrempelige en toegankelijke openbaar vervoerverbindingen en we stappen vlot over naar andere vervoersmiddelen bij mobiliteitshubs.
Redelijk (3): Gemeente is voor wat betreft openbaar vervoer afhankelijk van provinciaal beleid.
- We maken duurzame vervoerskeuzen aantrekkelijk met deelvervoer (deelfietsen en deelauto's) en elektrische laadpalen.
Groot (4): De gemeente faciliteert en stimuleert marktpartijen om deelvervoer en laadinfrastructuur aan te bieden, maar zal deze activiteiten niet zelf uitvoeren. (Tekst aangepast op basis van het in de raadsvergadering van 13 november 2025 aangenomen amendement)

1= Zeer klein, 2= Beperkt, 3= Redelijk, 4= Groot, 5= Zeer groot

Welke verbonden partijen zijn betrokken bij het thema Verkeer en Vervoer?

- n.v.t.

1.3 Circulair

Wat zijn de belangrijkste ontwikkelingen voor het thema Circulair

Een circulaire economie is gericht op het langer in de productieketen houden van grondstoffen, met als doel een optimaal gebruik en hergebruik van grondstoffen, dus met de hoogste waarde voor de economie en de minste schade voor het milieu. Het circulaire beleid is in 2025 door de gemeenteraad vastgesteld. Dit beleid zal de komende jaren worden uitgevoerd. Onderstaande ontwikkelingen hebben vooral te maken met huishoudelijk afval.

- Afvalverwerkers stellen hogere kwaliteitseisen aan herbruikbare afvalstromen die gemeenten leveren vanuit het huishoudelijk afval;
- Zeeuwse milieustraten worden toekomstbestendig gemaakt. Hierbij ligt niet alleen de focus op recycling maar ook op reparatie en hergebruik;

Wat zijn de belangrijkste beleidsdoelen voor het thema Circulair?

In 2040 heeft Vlissingen (uit de Omgevingsvisie) een nagenoeg circulaire samenleving doordat:

- een inwoner van Vlissingen in geen huishoudelijk restafval meer heeft. Tussentijdse doelstellingen hiervoor zijn:
 - een inwoner op korte termijn maximaal 100 kg huishoudelijk restafval per jaar heeft;
 - 60 procent van al ons huishoudelijk afval wordt in 2030 gerecycled.
- we de bewustwording bij de consument vergroten om voedselverspilling te verminderen en producten zoals elektronica, textiel en meubels zo lang mogelijk hun waarde te laten behouden.
- de gemeentelijke organisatie in gebruik en inkoop volledig circulair is

- in 2030 haar kantoorconsumptie met minstens 10% verminderd heeft.
- wij ondernemers en organisaties stimuleren om grondstoffen en het aantal kilo's bedrijfsafval te verminderen.
- in 2040 circulair bouwen in Vlissingen de norm is: ontwerp, bouw, renovatie en sloop gebeuren vanuit de circulariteitsgedachte.

Wat zijn de indicatoren bij de beleidsdoelen voor het thema Circulair?

Indicatoren/activiteiten

Aantal kilo restafval per inwoner per jaar

Recyclingspercentage 47,7%

Wat zijn de belangrijkste activiteiten van de gemeente voor het thema Circulair?

Indicatoren/activiteiten

Invoeren van een nieuw afvalinzamelsysteem waarbij inwoners meer service wordt geboden om afval te scheiden.

Aanpassen van milieustraten (locaties waar inwoners grof huishoudelijk afval kunnen inleveren) zodat deze alleen toegankelijk zijn voor Zeeuwse inwoners.

Onderzoeken van de mogelijkheden voor het oprichten van circulaire ambachtscentra

Wat is de mate van invloed van de gemeente op het bereiken van de doelen voor het thema Circulair?

- Een inwoner van Vlissingen heeft in 2040 in geen huishoudelijk restafval meer.
Redelijk (3-4): Gemeente bepaalt inzamelsysteem, verwerkers bepalen o.a. kwaliteitseisen afvalstromen, afhankelijk van Europese en landelijk beleid + regelgeving.
- Bewustwording bij de consument vergroten.
Zeer beperkt/ beperkt (1-2): Gemeente kan via communicatie campagnes bewustwording creëren, afhankelijk van producent en consument.
- De gemeentelijke organisatie is in gebruik en inkoop volledig circulair en haar consumptie in 2030 met minstens 10% verminderd heeft.
Redelijk (4): Gemeente kan zelf kaders stellen in haar inkoop beleid.
- Wij stimuleren ondernemers en organisaties om grondstoffen en het aantal kilo's bedrijfsafval te verminderen.
Zeer beperkt/ beperkt (1-2): Gemeente heeft geen taak bij het inzamelen van bedrijfsafval en besloot in 2024 haar inzameling van bedrijfsafval af te bouwen, gemeente kan ondernemers stimuleren via subsidies en via communicatie campagnes bewustwording creëren, afhankelijk van producent en consument.
- In 2040 is circulair bouwen in Vlissingen de norm.
Beperkt (2): Gemeente kan kaders stellen via beeld-kwaliteitsplan en omgevingsplan.

1= Zeer klein, 2= Beperkt, 3= Redelijk, 4= Groot, 5= Zeer groot

Welke verbonden partijen zijn betrokken bij het thema Circulair?

- [Gemeenschappelijke regeling Openbaar Lichaam Afvalstoffenverwijdering Zeeland - GR. OLAZ.](#)

Welke beleidskaders zijn er?

- [Grondstoffenbeleid 2020-2024](#)
- [Uitvoeringsbesluit Afvalstoffenverordening Vlissingen 2022](#)

- Zeeland Circulair-Beleid Circulaire Economie 2025-2028
- Programma Toekomst Bestendige Leefomgeving (nog vast te stellen)

1.4 Duurzaamheid

Wat zijn de belangrijkste ontwikkelingen voor het thema Duurzaamheid?

- Netcongestie belemmert de verdere elektrificatie die nodig is om bedrijven, woningen en andere gebouwen van het aardgas af te krijgen.
- Om de samenwerking op energietransitie te bevorderen gaan de Zeeuwse gemeenten nauwer met elkaar samenwerken.
- Door klimaatverandering hebben we in toenemende mate last van hittestress, wateroverlast en behoefte aan vergroening van de stad en klimaatbestendig bouwen.
- Door stijgende energieprijzen worden inwoners die energiearmoede ervaren ondersteund met kleine energiebesparende maatregelen.

Wat zijn de belangrijkste beleidsdoelen voor het thema Duurzaamheid?

- Na het vaststellen van het Programma toekomstbestendige leefomgeving in 2025 starten we dit jaar met het uitwerken van de hierin genoemde belangrijkste beleidsdoelen voor klimaatadaptatie, energietransitie, milieu en circulaire economie.

Wat zijn de indicatoren bij de beleidsdoelen voor het thema Duurzaamheid?

Indicatoren/activiteiten

In het Programma toekomstbestendige leefomgeving worden de indicatoren per beleidsdoel vastgesteld.

Wat zijn de belangrijkste activiteiten van de gemeente voor het thema Duurzaamheid?

Het uitwerken van het in 2025 vastgestelde Programma Toekomstbestendige Leefomgeving. Hieronder vallen onder andere:

- Aan de slag met circulariteit bij inwoners, bedrijven, organisaties en bij de gemeente zelf.
- Verdere uitwerking van milieubeleid.

Indicatoren/activiteiten

Uitvoeren van de Nationaal Isolatie Programma's

Vergroenen van schoolpleinen en openbare buitenruimte

Uitvoeren van acties en pilots voor de inwoners op het gebied van Klimaatadaptatie

Verduurzamen van maatschappelijk vastgoedgebouwen zoals de gebouwen van de gemeente zelf

Verduurzamen van bedrijventerreinen en werken aan oplossingen netcongestie, bijvoorbeeld door het stimuleren van energiehub's

Uitwerken van de transitievisie warmte

Wat is de mate van invloed van de gemeente op het bereiken van de doelen voor het thema Duurzaamheid?

- Het uitvoeren van het Programma toekomstbestendige leefomgeving 1.0.
Groot (5): Gemeente bepaalt per jaar zelf de uitvoering.

1= Zeer klein, 2= Beperkt, 3= Redelijk, 4= Groot, 5= Zeer groot

Welke verbonden partijen zijn betrokken bij het thema Duurzaamheid?

- n.v.t.

1.5 Wat mag het kosten?

Wat mag het kosten?

(bedragen x € 1.000)	Jaarrekening		Programmabegroting			
Programma totalen	2024	2025	2026	2027	2028	2029
LASTEN	46.312	50.553	54.907	57.161	58.894	61.544
BATEN	22.903	24.898	26.783	26.928	28.299	29.307
Saldo voor bestemming	23.409	25.655	28.124	30.232	30.594	32.237
Mutatie reserves						
Toevoeging reserve degeneratievergoeding glasvezel	24					
Toevoeging reserve kapitaallasten programma 1	1.000					
Toevoeging reserve Visserijkade	497	468	270	276	334	340
Toevoeging reserve aanloopverliezen pg Machinefabr.	4.400					
Toevoegingen	5.921	468	270	276	334	340
Onttrekking reserve Visserijkade			283			140
Onttrekking reserve kapitaallasten programma 1		33	33	33	33	33
Onttrekking reserve degeneratievergoeding glasvezel			150	80	80	80
Onttrekking reserve aanloopverliezen pg Machinefabr.		1.400	234	750	821	814
Onttrekking reserve bomruiming	8	10				
Onttrekkingen	8	1.443	700	863	934	1.067
Saldo na bestemming	29.321	24.679	27.694	29.645	29.994	31.510
LASTEN	2024	2025	2026	2027	2028	2029
0.63 Parkeerbelasting	336	488	708	781	794	808
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	4.053	4.306	4.280	4.462	4.623	4.799
1.2 Openbare orde en veiligheid	2.059	2.667	2.419	2.489	2.590	2.693
2.1 Verkeer en vervoer	10.983	11.347	12.233	12.958	13.739	14.215
2.2 Parkeren	1.282	1.352	1.808	2.364	2.208	2.217
2.3 Recreatieve havens	18	32	32	33	34	34
2.4 Economische havens en waterwegen	840	1.117	1.243	933	983	1.129
4.2 Onderwijshuisvesting	5.259	4.614	5.198	5.558	5.630	6.065
5.2 Sportaccommodaties	2.841	2.879	3.208	3.401	3.527	4.052
5.7 Openb groen en (openl) recreatie	4.618	4.692	5.040	5.331	5.459	5.619
7.2 Riolering	5.216	5.441	6.026	6.468	6.841	7.207
7.3 Afval	5.784	5.820	6.213	6.436	6.476	6.557
7.4 Milieubeheer	2.341	4.976	5.639	5.041	5.062	5.206
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	682	823	860	904	927	942
Totaal lasten	46.312	50.553	54.907	57.161	58.894	61.544
BATEN	2024	2025	2026	2027	2028	2029
0.63 Parkeerbelasting	2.554	2.839	2.843	2.945	3.050	3.158
1.1 Crisisbeheersing en brandweer						
1.2 Openbare orde en veiligheid	154	361	71	72	72	72
2.1 Verkeer en vervoer	203	182	275	284	293	302
2.2 Parkeren	742	748	1.627	1.673	1.738	1.804
2.3 Recreatieve havens	39	34	33	34	35	36
2.4 Economische havens en waterwegen	568	527	331	339	400	430
4.2 Onderwijshuisvesting	908	469	486	505	524	544
5.2 Sportaccommodaties	684	777	881	916	946	978
5.7 Openb groen en (openl) recreatie	467	401	358	368	379	390
7.2 Riolering	6.888	7.326	7.675	8.034	8.634	8.953
7.3 Afval	8.678	8.648	9.365	9.490	9.923	10.300
7.4 Milieubeheer	459	2.000	2.227	1.635	1.641	1.647
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	559	586	609	636	664	692
Totaal baten	22.903	24.898	26.783	26.928	28.299	29.307

1.6 Investerings

Onderstaand hebben we een overzicht opgenomen van de investeringen behorende bij dit programma. De investeringsbedragen in 2026 lichten we toe.

No.	Investeringsplan (bedragen x € 1.000)	INVESTERINGSPLAN					PLANNING			
		Totaal	2026	2027	2028	2029	2026	2027	2028	2029
1	Vervanging masten openbare verlichting	930	0	305	308	317	0	305	308	317
2	Vervanging voor LED armaturen openbare verlichting	290	0	95	97	98	0	95	97	98
3	Rehabilitatie wegen	15.477	15.477	0	0	0	1.657	4.925	3.767	5.128
4	Riolering VGRP	20.607	20.607	0	0	0	4.043	6.369	4.900	5.295
5	Investering groen	5.200	5.200	0	0	0	1.100	1.300	1.400	1.400
6	Herinrichting verschillende wegen binnenstad (voorheen Badhuisstraat)	380	0	380	0	0	0	380	0	0
7	Ondergrondse opslag	560	130	130	150	150	130	130	150	150
8	Materieel	3.704	510	1.068	688	1.438	0	510	1.068	688
9	Kindcentrum Paauwenburg L.de Coligny/ Theo Thijssen (SHP 2020-2039)	15.000	0	0	15.000	0	0	0	1.500	13.500
10	Gymzalen Paauwenburg	2.000	0	0	2.000	0	0	0	400	1.600
11	Zonnepanelen Machinefabriek	1.300	1.300	0	0	0	1.300	0	0	0
12	Cyclisch ruimen Noorderbegraafplaats (Voorheen investeringen begraafplaatsen)	175	175	0	0	0	175	0	0	0
13	Aanvulling krediet VRI's	115	115	0	0	0	115	0	0	0
14	Parkeerautomaten vervangen en aanpassing parkeerbebording	890	890	0	0	0	890	0	0	0
15	Houten voetpad sluisjescomplex koopmanshaven /nieuwendijk	100	100	0	0	0	100	0	0	0
16	Speeltoestellen	100	50	0	50	0	50	0	50	0
17	Kade 6	6.000	0	0	0	6.000	0	0	0	800
18	Sportpark Souburg: vervanging natuurgrasveld 3	137	137	0	0	0	137	0	0	0
19	Sportpark Vrijburg: vervanging kunstgrasveld 2 (water)	676	676	0	0	0	676	0	0	0
20	Sportpark Irislaan: vervanging natuurgrasveld 4	103	0	103	0	0	0	103	0	0
21	Sportpark Vrijburg: vervanging kunstgrasveld 3 (zand)	629	0	0	629	0	0	0	629	0
22	Sportpark Irislaan: vervanging natuurgrasveld 2	110	0	0	110	0	0	0	110	0
23	Sportpark Bonedijke: vervanging natuurgrasveld 4	166	0	0	0	166	0	0	0	166
24	Leeuwentrap	350	350	0	0	0	350	0	0	0
25	Aanpassingen brug Schuitvaartgracht/Singel	60	0	0	60	0	0	0	60	0
26	Aanpassingen brug Schuitvaartgracht/President Rooseveltlaan	60	0	60	0	0	0	60	0	0
27	Sloeweg/Burg. Van Woelderenaan	70	0	70	0	0	0	70	0	0
28	Toiletten parkeergarage	100	100	0	0	0	100	0	0	0
29	Openbaar toilet station Souburg Vlissingen*	150	150	0	0	0	150	0	0	0
30	Sporthal Weyevliet *	15.200	0	15.200	0	0	0	6.000	9.200	0
31	Nieuwbouw acc. locatie speeltuin Scheldekwaartier *	150	150	0	0	0	150	0	0	0
32	Scheldekraan*	100	100	0	0	0	100	0	0	0
33	Aanschaf extra camera's*	70	70	0	0	0	70	0	0	0
Totaal investeringsplan		90.959	46.288	17.411	19.092	8.169	11.293	20.247	23.639	29.142

* Gewijzigd/nieuw t.o.v. Kadernota 2026

1. Vervanging voor LED armaturen: de masten

In het eerste kwartaal van 2026 pakken we het achterstallig onderhoud aan van de oude lichtmasten. Vanaf 2027 begint de jaarlijkse vervanging van masten volgens een vaste planning.

2. Vervanging voor LED armaturen: LED

Vanaf 2025 tot in 2026 wordt het achterstallig onderhoud op verlichtingsarmaturen weggewerkt op basis van het beschikbare budget en is de gehele gemeente voorzien van ledverlichting. Vanaf 2027 start de jaarlijkse standaard vervangingsopgave.

3. Rehabilitatie wegen

De wegen in de gemeente worden iedere 2 jaar geïnspecteerd. Het groot onderhoud op wegen kent een achterstand. Deze situatie is ontstaan over een lange periode en het duurt ook even voordat we dit ingelopen hebben. Die achterstand lopen we in via integrale projecten (werk met werk maken door samen op te trekken met riool en groen en nutsbedrijven) of met losse herbestratingen daar waar dat kan. Hiervoor is becijferd (ook door de artikel 12-inspecteur) dat we structureel moeten blijven investeren.

4. Riolering VGRP

De investering riolering VGRP is voor het vervangen van bestaande rioleringen.

5. Investering groen

Via de begroting 2024-2027 is een start gemaakt met een extra groen impuls in onze wijken. Meer groen in de wijken levert een betere leefomgeving op. Om deze impuls voort te kunnen zetten, is structureel groen-investeringsvolume nodig. Hiermee geven we invulling aan de groenopgave uit de strategische visie Vlissingen 2040 'Blik op de toekomst'.

6. Herinrichting verschillende wegen binnenstad

Dit krediet wordt ingezet voor de uitvoeringskosten van de herinrichting van verschillende wegen in de binnenstad (Scheldestraat, Badhuisstraat, Aagje-Dekenstraat, verlengde Coosje Buskenstraat, kruising Spuistraat-Aagje-Dekenstraat).,

De planvorming en het ontwerp staat gepland in 2026. Het programma mobiliteit is hiervoor het kader. In het jaar 2027 is een bedrag van € 380.000 voorzien voor de gedeeltelijke dekking van de uitvoeringskosten. Op basis van het definitief ontwerp bepalen we de definitieve uitvoeringskosten. Deze leggen we ter besluitvorming aan de gemeenteraad voor.

7. Ondergrondse opslag

De investering in de ondergrondse opslag betreft het vervangen van afgeschreven ondergrondse afvalinzamelcontainers. De investering benutten wij ook voor de aankoop van de extra ondergrondse containers die nodig zijn om de, door de raad vastgestelde, uitbreiding van dit netwerk van ondergrondse afvalinzameling te realiseren.

8. Materieel

De aanschaf van materieel betreft de vervanging van voertuigen (kleinere vrachtwagens) bij Stadsbeheer.

9. Kindcentrum Paauwenburg L.de Coligny/ Theo Thijssen (SHP 2020-2039)

In de wijk Paauwenburg staan 2 scholen, welke behoren tot de oudere schoolgebouwen in de gemeente. De Louise de Colignyschool aan de Alexander Gogelweg dateert uit 1968. De Theo Thijssen is gehuisvest aan de Troelstraweg in een gebouw uit 1972. Beide gebouwen zijn in 2002 uitgebreid. Beide gebouwen worden op technisch-, functioneel- en klimaat technisch vlak matig tot zeer slecht beoordeeld. In lijn met het Strategisch Huisvestingsplan Onderwijshuisvesting (SHP) is voor 2028 een krediet opgenomen om ter vervanging van de 2 scholen een kindcentrum te realiseren. In dit SHP is een volgorde aangebracht in de vervangings- en renovatieopgave aangaande de oude schoolgebouwen binnen de gemeente Vlissingen. Schoolbestuur en kinderopvang onderkennen deze prioritering.

10. Gymzalen Paauwenburg

Om in de wijk Paauwenburg ook te voorzien in voldoende ruimte voor bewegingsonderwijs bij het kindcentrum Paauwenburg is een krediet opgenomen voor de vervanging van de gymzaal aan de Alexander Gogelweg (1967), waar de Louise de Colignyschool gebruik van maakt, en de inpandige gymzaal bij de Theo Thijssen (1972). Deze gymzalen zijn, evenals de schoolgebouwen, gepland te vervangen in 2028.

11. Zonnepanelen Machinefabriek

De gemeenteraad heeft in juni 2023 besloten om het dak van de Machinefabriek te benutten voor het opwekken van duurzame energie middels zonnepanelen. De opgewekte energie wordt zo veel als mogelijk voor de functies in de Machinefabriek benut, mede door de inzet van batterijen en een slim energie-managementsysteem. De risico's rondom netcongestie in relatie tot de realisatie en exploitatie van de voorziene functies in de Machinefabriek worden mede door de realisatie van het dak met zonnepanelen met aanvullende voorzieningen beperkt.

12. Cyclisch ruimen Noorderbegraafplaats

Deze investering betreft het uitbreiden van de beschikbare ruimte voor ter aarde stellingen om zo aan de vraag aan ruimte te kunnen voldoen.

13. Aanvulling krediet VRI's

In de begroting van 2024 is een totaal investeringskrediet van € 350.000 opgenomen voor het vervangen en ombouwen van 3 Verkeersregelinstallaties (VRI's). Een VRI kan op 2 manieren worden omgebouwd: alleen de automaat vervangen of de gehele installatie. Voor jaarschijf 2024 is uitgegaan van alleen vervanging van de automaten. Uit onderzoek blijkt dat voor kruispunt Nieuwe Vlissingeweg - Paul Krugerstraat (Keersluisbrug) de gehele installatie vervangen moet worden en voor kruispunt Bossenburghweg - Rosenburglaan en kruispunt Nieuwe Zuidbeekseweg - Weyevlietweg alleen de automaat vervangen moet worden. Het beschikbare bedrag van € 350.000 is niet toereikend. Daarom vragen wij een extra krediet van € 50.000. Zo kan in 2026 gestart worden met de werkzaamheden. Dat voorkomt uitval, verkeershinder, verkeersonveiligheid en kosten voor inzet van verkeersregelaars.

14. Parkeerautomaten vervangen en aanpassing parkeerbebording

Vervangen van parkeerautomaten en bebording als voorbereiding op het fiscaliseren van het parkeren.

15. Houten voetpad sluisjescomplex Koopmanshaven /Nieuwendijk

Uit het onderzoek naar de kwaliteit van de civiele kunstwerken, zo is gebleken uit een inspectie, blijkt dat de houten trottoir-verbreding bij het sluisencomplex in het Arsenaalgebied aan vervanging toe is na 30 jaar.

16. Speeltoestellen

Binnen een fijne leefomgeving hoort ook de mogelijkheid tot spelen in de wijk. In ons huidige bestand speeltoestellen is ook een vervangingsopgave aanwezig. Met een relatief kleine investering wordt hier een impuls aan gegeven.

17. Kade 6

Uit inspecties en berekeningen is gebleken dat Kade 6 (oostzijde 2e Binnenhaven) in 2030 vervangen moet worden. Hiervoor is een voorbereidingskrediet nodig in 2029.

18. Sportpark Souburg: vervanging natuurgrasveld 3

Vervanging van een voetbalveld.

19. Sportpark Vrijburg: vervanging kunstgrasveld 2 (water)

Vervanging van een hockeyveld.

20. Sportpark Irislaan: vervanging natuurgrasveld 4

Vervanging van een natuurgras voetbalveld, incl. drainage.

21. Sportpark Vrijburg: vervanging kunstgrasveld 3 (zand)

Vervanging van een hockeyveld.

22. Sportpark Irislaan: vervanging natuurgrasveld 2

Vervanging van een natuurgras voetbalveld, incl. drainage.

23. Sportpark Bonedijke: vervanging natuurgrasveld 4

Vervanging van een voetbalveld.

24. Leeuwentrap

De Leeuwentrap is al jaren aan een opknapbeurt toe. Een gespecialiseerd bedrijf heeft de afgelopen periode 2 soorten verbetermethodes aangebracht om te testen wat de beste aanpak is. Hierover is nu helderheid. Met deze levensduur verlengende investering krijgt de trap weer het aanzien die ze verdient. De investering voor 2026 is alleen voor de trap (treden en stootborden). Ook de leuningen worden aangepakt maar dit wordt betaald uit onderhoudsbudget. De leeuwen worden niet meegenomen in deze onderhoudsbeurt aangezien deze in 2010 zijn gerestaureerd.

25. Aanpassingen brug Schuitvaartgracht/Singel

Uit een technische inspectie blijkt dat deze brug toe is aan een levensduur verlengende aanpassing. Met deze investering kan de brug nog langdurig en veilig gebruikt worden.

26. Aanpassingen brug Schuitvaartgracht/President Rooseveltlaan

Uit een technische inspectie blijkt dat deze brug toe is aan een levensduur verlengende aanpassing. Met deze investering kan de brug nog langdurig en veilig gebruikt worden.

27. Sloeweg/Burg. Van Woelderenlaan

Uit een technische inspectie blijkt dat deze brug toe is aan een levensduur verlengende aanpassing. Met deze investering kan de brug nog langdurig en veilig gebruikt worden.

28. Toiletten parkeergarage

De toiletten in de parkeergarage geven al langere tijd overlast door daklozen en vervuiling. Het vervangen van dit toilet door een zelfreinigend-miva toilet kan hierin een oplossing bieden. Mede omdat het herstellen van dit toilet na de brand ook de nodige kosten met zich mee brengt en dit geen oplossing zal bieden. Herhaling is dan ook te verwachten. Door te besparen op de extra inhuur op de schoonmaak en het gebruik van een digitale-betaalmethode i.c.m. het vandaal-bestendige materiaal en anti-daklozensysteem is een investering als deze op een lange termijn een goedkopere oplossing.

29. Openbaar toilet station Souburg Vlissingen

Wij geven uitvoering aan de moties 2514656, 2578125 en 2706541. Hiervoor voorzien we een investering van € 150.000. Daarnaast begroten we een structureel onderhoudsbudget van €10.000 voor een openbaar toilet bij station Vlissingen-Souburg.

30. Sporthal Weyevliet

Tijdens het opstellen van de kadernota kwam de vraag op of de gekozen plek voor sporthal Weyevliet wel verstandig is. Dit stond los van de vraag of de investering past binnen het totale financiële plaatje. We onderzochten of deze locatie misschien botst met plannen voor een centrale plek voor voortgezet onderwijs op Walcheren. Inmiddels is duidelijk dat deze plannen elkaar niet in de weg zitten. Ook hebben we onderzocht wat het uitstel betekent. Bijvoorbeeld: hoeveel het kost om sporthal Baskensburg tot 2030 veilig en bruikbaar te houden, en dat bouwen in de toekomst waarschijnlijk duurder wordt. Alles bij elkaar kost dit ruim € 6 miljoen. Daarom stellen we nu voor om sporthal Weyevliet te bouwen in 2027-2028.

In de raadsvergadering van 13 november 2025 heeft de gemeenteraad een amendement aangenomen om een bedrag van € 100.000 voor het uitvoeren van een onderzoek naar de (financiële, maatschappelijke, capaciteit) voor- en nadelen van:

- a. Renovatie van de sporthal/locatie Baskensburg;
- b. Een renovatie plus een uitbreiding van de sporthal/locatie Baskensburg om zo de (benodigde) capaciteit te vergroten;
- c. De geplande nieuwbouw aan de locatie Weyevlietweg.

Zie ook het onderdeel financiële positie.

31. Nieuwbouw acc. locatie speeltuin Scheldekwartier

De opgave om te komen tot een nieuw buurt- en speeltuingebouw Scheldekwartier vraagt € 150.000 meer dan oorspronkelijk begroot.

Het eerder in de begroting geraamde projectbudget (uit 2023) is ingeschat op basis van algemene kengetallen: € 300.000 bouwkosten en € 50.000 voor voorbereidingskosten en tijdelijke huisvesting.

Hoewel in het definitief ontwerp wat betreft omvang en functie (een openbaar toegankelijk buurt- en speeltuingebouw) niet is afgeweken van eerdere uitgangspunten leidt de actuele doorrekening tot een benodigd bouwbudget van € 430.000. De belangrijkste oorzaken zijn de gestegen bouwrijzen tussen 2023, de kosten als gevolg van de duurzaamheidseisen aan het gebouw en de toevoeging van een hekwerk, pergola en buitenruimte.

Vanwege de uitloop van het project ten opzichte van de oorspronkelijke planning is tevens een aanvullend budget nodig voor de resterende kosten van (ambtelijke) bouwbegeleiding tot oplevering.

Ook dient rekening gehouden te worden met enkele onvoorziene kostenposten tijdens de realisatiefase. Samen is hiervoor € 20.000 begroot.

32. Scheldekraan

Uit inspectie blijkt dat de Scheldekraan verslechtert en revitalisatie nodig heeft. In de volgende stap van het proces brengen we aan de hand van verschillende toekomstscenario's in beeld wat er nodig is om de Scheldekraan toekomstbestendig te maken en te behouden. Voor het opstellen van deze plannen is onderzoek, ambtelijke inzet en externe expertise nodig. De kosten worden ingeschat op € 100.000.

33. Aanschaf camera's

We werken aan een stad waarin inwoners zich veilig voelen en waarin criminaliteit zo veel mogelijk wordt teruggedrongen. Dit vraagt om extra investeringen, waaronder op cameratoezicht. Het cameratoezicht willen we flexibel en efficiënt in kunnen zetten. Hiervoor zijn, naast onze vaste camera's, zeker twee mobiele camera's nodig die we direct na het plaatsvinden van een (ernstig) incident kunnen neerzetten om het toezicht in dit gebied te verhogen en het veiligheidsgevoel te vergroten.

Programma Aantrekkelijke stad

Programmadoel Aantrekkelijke stad

Het programma Aantrekkelijke Stad gaat over wonen, werken, ondernemen, recreëren en studeren in de gemeente Vlissingen.

Met als basis het coalitieakkoord 'Samen kunnen we meer!' (2022 - 2026) en voor de lange termijn de strategische visie 2040 'Blik op de toekomst' werken we aan het beter in balans brengen van het ondernemers-, woon- en leefklimaat en het toeristisch verblijfsklimaat in de gemeente Vlissingen. We geven ondernemers de ruimte, zoeken samen naar oplossingen voor netcongestie en faciliteren de bedrijfsvestigingen en/of uitbreidingen. Dit doen we mede door de inzet van Zeeuwse innovatie-subsidieprogramma's.

Met de uitvoering van het fiche uit het pakket Wind in de zeilen zetten we in op een versnelling van de verdere, economische (campus) ontwikkeling van de Kenniswerf, als hotspot voor delta innovatie (gericht op de thema's water, energie en voedsel). Dit doen we samen met het hoger- en middelbaar onderwijscluster, het Delta Climate Center (DCC), met Dockwize en innovatiepunt KAAP. We onderzoeken ook hoe de provincie Zeeland hierbij nauwer kan worden betrokken.

Vlissingen draagt haar steentje bij aan grensoverstijgende samenwerking in het North Sea Port District. We zetten met de projecten uit de Regiodeal North Sea Port District aanvullend in op een gezonde, groene leefomgeving, die aantrekkelijk is voor talent om zich te vestigen. We houden de ontwikkeling van landelijke energieprojecten in het havengebied Vlissingen-Oost goed bij, want de ruimte is beperkt en daarom is een goede afweging nodig.

We vergroten de keuze in het woningaanbod in Vlissingen. Dit is al zichtbaar in de nieuwe wijken Scheldekwartier, Claverveld en Souburg-Noord. Zo is het voor een bredere groep mensen uit de verschillende sociaaleconomische doelgroepen aantrekkelijk om in Vlissingen te komen wonen. Daarmee brengen we de sociaaleconomische structuur van onze gemeente beter in balans.

Vlissingen blijft werken aan een betere huisvesting van internationale werknemers. Hoe beter deze nodige arbeidskracht zich thuis voelt, des te langer hij in Vlissingen en omgeving werkt en woont. Daarnaast bieden wij – binnen onze mogelijkheden - onderdak aan vluchtelingen. We blijven ook zoeken naar locaties voor short stay.

De binnenstad blijft de huiskamer van de stad voor bewoners en bezoekers. We zijn gestart met de laatste fase van de herinrichting van het winkelgebied: we geven de Walstraat-Noord en het Scheldeplein een ware 'facelift'. Ook cultuur en evenementen zijn belangrijk voor het imago van de stad. We werken aan de clustering en samenwerking van de culturele instellingen in de Machinefabriek op het Scheldekwartier. Een stad trekt aan als er - bij voorkeur het gehele jaar - het nodige te beleven en te doen is. We actualiseren het evenementenbeleid met bijbehorende uitvoeringsagenda in relatie tot de Evenementenvisie Vlissingen. Een aantrekkelijk cultureel klimaat is bevorderlijk voor het vestigingsklimaat van studenten, bedrijven en inwoners. Het bindt hen in positieve zin aan de stad en draagt ook bij aan structuurverbetering. Citymarketing helpt met een modern informatieplatform en een uitagenda om Vlissingen bekender te maken bij de doelgroepen, die wij willen aantrekken (jongeren en jongvolwassenen).

In het kader van de campus ontwikkeling kenniswerf is door het college een bijdrage van € 800.000 toegezegd aan de HZ voor de ontwikkeling van het Sealab in het PSD-gebouw. Hiervoor is een externe subsidie aangevraagd. Vooralsnog dekken we deze bijdrage uit de reserve Wind in de zeilen op basis van het bij de raadsvergadering van 13 november 2025 aangenomen amendement. Als we de subsidie krijgen toegekend dan storten we het bedrag terug in deze reserve.

Speerpunten 2026

- We vullen het citymarketing platform met betekenisvolle informatie rondom de thema's wonen, werken, recreëren en studeren om zo Vlissingen te promoten.
- We leveren een uitvoeringsprogramma voor cultuur en voor toerisme op.
- We werken verder aan de ontwikkeling van en de organisatie binnen de Kenniswerf tot campus/innovatiedistrict.
- We werken het professionaliseren van de organisatie van de binnenstad verder uit en werken aan de uitvoering van gezamenlijk opgestelde binnenstadsagenda.
- We brengen bedrijven samen om de kansen voor de maritieme maakindustrie in Zeeland en Vlissingen te benutten.

2.1 Economie

Wat zijn de belangrijkste ontwikkelingen voor het thema Economie?

- Het elektriciteitsnet in Zeeland heeft sinds 2023 onvoldoende capaciteit om op piekmomenten aan alle vraag van energiegebruikers te voldoen. Dit zorgt voor netcongestie en belemmert aanvragen voor bedrijfsvestigingen.
- In veel binnensteden werken professionals aan de samenwerking tussen ondernemers en gemeente om de traditionele winkelgebieden naar verblijfsgebieden met ruimte voor horeca, cultuur, wonen, werken en maatschappelijke functies te veranderen.
- Het kabinet presenteerde de "Sectoragenda maritieme maakindustrie" met daarin het koploperproject "werf van de toekomst" voor marinebouw in Vlissingen.
- In een toeristische stad als Vlissingen, blijft toerisme een belangrijke bron van inkomsten voor de (binnenstads)economie en draagt bij aan de werkgelegenheid.
- De energie-ontwikkelingen in het havengebied van Vlissingen-Oost bieden kansen voor samenwerking tussen ondernemers, onderwijs en overheid. Dat maakt het mbo- en hbo-onderwijs sterker en dat heeft een positieve invloed op de verdere economische ontwikkeling van de Kenniswerf.

Wat zijn de belangrijkste beleidsdoelen voor het thema Economie?

- In 2029 vestigen zich meer (duurzame en innovatieve) bedrijven in Vlissingen dan in 2025.
- In 2029 bezoeken meer mensen de binnenstad van Vlissingen dan in 2025.
- In 2029 bieden werkgevers meer arbeidsplaatsen voor de beroepsbevolking aan in Vlissingen dan in 2025.

Wat zijn de indicatoren bij de beleidsdoelen voor het thema Economie?

Indicatoren/activiteiten

Het aantal bedrijven in de gemeente Vlissingen (bron: www.kvk.nl)

Het aantal bezoekers in de binnenstad van Vlissingen (bron www.rmc.nl)

Het aantal arbeidsplaatsen (fulltime en parttime) in de gemeente Vlissingen (bron: Regionale Informatiebank voor Bedrijven en Instellingen in Zeeland (RIBIZ))

Wat zijn de belangrijkste activiteiten van de gemeente voor het thema Economie?

Indicatoren/activiteiten

Promoten van evenementen door het maken van video's, podcasts, foto's en interviews en die te plaatsen op het platform visitvlissingen.nl

Samenbrengen van een aantal maritieme bedrijven en instellingen en met deze groep 4 bijeenkomsten te organiseren om kennis te delen

Samen stellen we een maritieme ondernemers/onderwijsagenda op.

Opstellen van een nieuw horeca-actieplan voor o.a. terrassen, flexibele openingstijden, veilig uitgaan en locaties voor nieuwe horeca, in samenwerking met horecaondernemers en bewoners.

Samenbrengen van ondernemers en instellingen op de Kenniswerf en organiseren van (bestuurlijk en ambtelijk) overleg met die partijen

Zodat een gezamenlijk actieplan ontstaat voor economische groei van de Kenniswerf inclusief financiële afspraken.

Opstellen van een programma van eisen voor drie evenementenlocaties (bijvoorbeeld in het centrum of op de boulevards)

Plaatsen van digitale informatiezuilen voor de bezoekers in de binnenstad

Afspraken maken en draagvlakmeting uitvoeren voor een nieuwe periode van de Bedrijveninvesteringszone in de binnenstad en gezamenlijk met ondernemersvereniging aanstellen en aansturen van een coördinator voor de binnenstad van Vlissingen

Verkopen van twee percelen bedrijfsgrond op het bedrijventerrein Souburg 2

Wat is de mate van invloed van de gemeente op het bereiken van de doelen voor het thema Economie?

In 2029 vestigen zich meer (duurzame en innovatieve) bedrijven in Vlissingen dan in 2025.
Beperkt (2): er zijn veel externe factoren van invloed op het vestigen van bedrijven. De rol van de gemeente hierin is voorwaardenscheppend.

In 2029 bezoeken meer mensen de binnenstad van Vlissingen dan in 2025.
Beperkt (2): er zijn een groot aantal externe factoren van invloed op het aantal bezoekers in de binnenstad. De rol van de gemeente is voorwaardenscheppend en stimulerend.

In 2029 bieden werkgevers meer arbeidsplaatsen aan in Vlissingen dan in 2025.
Beperkt (2): de gemeente schept geen banen, maar kan zorgen - binnen haar mogelijkheden - voor een goed ondernemersklimaat, zodat bedrijven kunnen groeien en arbeidsplaatsen creëren.

(1= Zeer klein, 2= Beperkt, 3= Redelijk, 4= Groot, 5= Zeer groot)

Welke verbonden partijen zijn betrokken bij het thema Economie?

[North Sea Port SE](#)

2.2 Cultuur

Wat zijn de belangrijkste ontwikkelingen voor het thema Cultuur?

- Het wonen en leven in Vlissingen wordt aantrekkelijker (onder meer op het Scheldekwardier) door de ontwikkeling van meer (culturele) voorzieningen in de omgeving.

- De belangstelling voor geschiedenis en erfgoed neemt toe en dat trekt meer bezoekers naar vestingsteden en musea.
- Het aantal stedentrips is de afgelopen jaren toegenomen, waarbij bezoekers steeds vaker andere (culturele) activiteiten ondernemen dan alleen winkelen en horecabezoek.
- Er is groeiende aandacht voor cultuur buiten de Randstad. Gemeenten en provincies investeren in lokale initiatieven en cultuurparticipatie, bijvoorbeeld via cultuureducatie en amateurkunst.
- Culturele instellingen richten zich steeds meer op duurzaamheid en maatschappelijke thema's zoals inclusie, diversiteit en mentale gezondheid. Kunst wordt vaker ingezet als middel voor sociale verandering in wijken en buurten.

Wat zijn de belangrijkste beleidsdoelen voor het thema Cultuur?

- In 2029 kunnen inwoners meer genieten van kunst en cultuur, wanneer ze de culturele broedplaats in de Machinefabriek bezoeken.
- In 2029 ervaren de inwoners in Vlissingen een beter woon- en leefklimaat door actief deel te nemen aan kunst- en cultuuractiviteiten in de wijken (muziekgroepen, amateurkunst, theatergroepen).
- In 2029 zijn meer kunstobjecten, culturele activiteiten en erfgoedobjecten zichtbaar op straat in Vlissingen.

Wat zijn de indicatoren bij de beleidsdoelen voor het thema Cultuur?

Indicatoren/activiteiten

Het aantal voorstellingen en tentoonstellingen, die in de culturele broedplaats worden georganiseerd

Het aantal kunst- en cultuuractiviteiten in de wijken

Het aantal kunst- en erfgoedobjecten die geregistreerd en zichtbaar zijn gemaakt voor de inwoners

Wat zijn de belangrijkste activiteiten van de gemeente voor het thema Cultuur?

Indicatoren/activiteiten

Ontwikkelen van de culturele broedplaats in de Machinefabriek

Ondersteunen van organisaties die zich inzetten voor kunst en cultuuractiviteiten in de wijken, waar de bezoeker en inwoner aan kan deelnemen

Inventariseren van de erfgoedobjecten in de openbare ruimte van de gemeente Vlissingen

Maken van wandelroutes langs kunst- en erfgoedobjecten in Vlissingen

Wat is de mate van invloed van de gemeente op het bereiken van de doelen voor het thema Cultuur?

De mate van invloed op het bereiken van de doelen is 3.

Cultuur in de stad is enerzijds afhankelijk van de initiatieven, die vanuit de samenleving komen en anderzijds afhankelijk van de stimulerende en faciliterende rol van de gemeente.

Welke verbonden partijen zijn betrokken bij het thema Cultuur?

nvt

2.3 Wonen en bouwen

Wat zijn de belangrijkste ontwikkelingen voor het thema Wonen en bouwen?

- In juli 2025 nam de Tweede Kamer de Wet versterking regie volkshuisvesting aan die (onder voorbehoud van besluitvorming in de Eerste Kamer) op 1 januari 2026 ingaat. De invoering heeft invloed op de woningbouwontwikkeling in Vlissingen en Walcheren en geven uitdagingen om de afspraken in de Zeeuwse woondeal na te komen.
- Met het opstellen van het Toekomstperspectief Zeeland 2050 (aantrekken jongeren en talent, groene energie en leefbare steden en kernen) geeft dit een sterkere stimulans aan zelfstandige groei van woningen en inwoners in Vlissingen, in samenspraak met de buurgemeenten op Walcheren.
- De woningbouwopgaven in Zeeland vragen samenwerking tussen de Zeeuwse gemeenten, wanneer we inspelen op economische en landelijke ontwikkelingen.
- De Europese verblijfsstatus voor ontheemden Oekraïners loopt in 2027 af. Het Rijk bereidt samen met gemeenten een langetermijnbeleid voor, gericht op normalisering en zelfredzaamheid. Dit vraagt bestuurlijke keuzes over structurele financiering en passende huisvesting in samenhang met bredere sociale opgaven.

Wat zijn de belangrijkste beleidsdoelen voor het thema Wonen en bouwen?

- In 2029 is er voor de (nieuwe) inwoners een, voor de doelgroepen, meer geschikte en ruimere woningvoorraad van bestaande woningen en van nieuwe woningen in Vlissingen.
- In 2029 is er voor de inwoners een betere doorstroming van starterswoningen naar grotere woningen en kunnen doelgroepen met een hoger inkomen (twee verdiemers, kenniswerkers, expats) geschiktere woningen vinden in Vlissingen dan in 2025.

Wat zijn de indicatoren bij de beleidsdoelen voor het thema Wonen en bouwen?

Indicatoren/activiteiten

Aantallen verschillende type woningen in nieuwbouwproject

In elk nieuwbouwproject zijn de woningtypes gerelateerd aan de 10 doelgroepen genoemd in het VHP 2024-2028 en is uitgelegd welke doelgroep voor dat project geschikt wordt geacht.

Aantallen toegevoegde bruto nieuwbouwwoningen per jaar

Elk jaar is er een evaluatie van het aantal bruto toegevoegde nieuwbouwwoningen en wordt dit vergeleken met de totaal aantal afgesproken toevoeging in de Zeeuwse Woondeal en het VHP 2024-2028.

Wat zijn de belangrijkste activiteiten voor het thema Wonen en bouwen?

Indicatoren/activiteiten

Ruimte bieden aan initiatieven om snel tijdelijke woonconcepten/flexwoningen te bouwen binnen wettelijke kaders

Hieronder valt ook het haalbaarheidsonderzoek naar de realisatie van circa 60 modulaire en verplaatsbare woningen voor onder andere ontheemde Oekraïners en andere groepen woningzoekenden.

Het beleid en verordeningen van de gemeente Vlissingen waar nodig aanpassen met het oog op de invoering van de Wet versterking regie volkshuisvesting

Voorrang geven aan die woningbouwplannen die bijdragen aan de opgaves voor nieuwbouw in Vlissingen

We werken in Walchers verband (een proces uit voor) een Walcherse verstedelijkingspropositie

Aanwijzen van nieuwe locaties voor woonwagens en gereedmaken van die locaties om er te wonen met een woonwagen

Wat is de mate van invloed van de gemeente op het bereiken van de doelen voor het thema Wonen en bouwen?

- In 2029 is er voor de (nieuwe) inwoners een, voor de doelgroepen, meer geschikte en ruimere woningvoorraad van bestaande woningen en van nieuwe woningen in Vlissingen.
Redelijk (3): De mate van invloed op het bereiken van deze doelen is voor locaties in bezit van de gemeente Vlissingen hoog en kunnen wij door middel van een juiste concrete uitvraag onze wettelijke – en beleidsdoelen borgen. Op de locaties die niet in ons bezit zijn hebben we een lagere mate van invloed door de aanvragen en de aangevraagde vergunningen te toetsen aan onze wettelijke regelingen en de beleidsdoelen.
- In 2029 is er voor de inwoners een betere doorstroming van starterswoningen naar grotere woningen en kunnen doelgroepen met een hoger inkomen (twee verdiemers, kenniswerkers, expats) geschiktere woningen vinden in Vlissingen dan in 2025.
Redelijk (3): idem

(1= Zeer klein, 2= Beperkt, 3= Redelijk, 4= Groot, 5= Zeer groot)

Welke verbonden partijen zijn betrokken bij het thema Wonen en bouwen?

N.v.t.

2.4 Ruimtelijke ordening

Wat zijn de belangrijkste ontwikkelingen voor het thema Ruimtelijke ordening?

- Er is een toenemende concurrentie om de beperkte ruimte tussen de verschillende functies (zoals wonen, werken, natuur, kustversterking, infrastructuur) en belangen van betrokken partijen (zoals bewoners, bedrijven en overheden).
- Door een steeds complexer wordende regelgeving verandert het speelveld binnen de ruimtelijke ordening.
- Onder de Omgevingswet heeft de gemeente een grotere rol gekregen in de ruimtelijke ordening (ruimtelijke keuzes worden steeds meer op lokaal en regionaal niveau gemaakt).
- Klimaatverandering (zoals hittestress, wateroverlast) speelt een steeds grotere rol in de ruimtelijke ontwikkeling.
- We houden bij de inrichting van onze leefomgeving nadrukkelijk rekening met de uitgangspunten uit de Strategische Visie en de Omgevingsvisie 2040.

Wat zijn de belangrijkste beleidsdoelen voor het thema Ruimtelijke ordening?

- In 2029 ervaren inwoners en bezoekers van de gemeente Vlissingen een hogere kwaliteit van de leefomgeving (dan in 2027).
- In 2029 beoordelen inwoners en bezoekers van de gemeente Vlissingen de kwaliteit van de leefomgeving minimaal met een cijfer 7.

Wat zijn de indicatoren bij de beleidsdoelen voor het thema Ruimtelijke ordening?

In het thema ruimtelijke ordening komen veel beleidsdoelen samen in een inrichting van de leefomgeving in de vorm van verschillende projecten.

Wij stellen voor de klant (bewoners en bezoekers) centraal te stellen in de beoordeling van de toekomstige ruimtelijke kwaliteit. De indicatoren worden verder uitgewerkt in een in 2027 op te stellen monitor, gebaseerd op de uitgangspunten van de strategische visie en omgevingsvisie.

Indicatoren/activiteiten

Aantrekkelijk wonen en verblijven (beleving woon-en leefklimaat door inwoners)

Veiliger leefomgeving (tevredenheid over veiligheid)

Toegankelijkheid en bereikbaarheid van voorzieningen

Algemene tevredenheid (gemiddeld rapportcijfer)

Wat zijn de belangrijkste activiteiten van de gemeente voor het thema Ruimtelijke ordening?

Indicatoren/activiteiten

Herinrichting van de Vlissingse Boulevards

Herinrichting van de Spuikom

Realisatie van een aantrekkelijke entree naar de binnenstad met een park met waterpartij, circa 60 woningen, een gebouw met leisure functie.

Realisatie van het project Stadslandgoed zoals weergegeven in de visie Stadslandgoed

Realisatie van het project Scheldekwartier, inclusief een opgeleverde machinefabriek en een nieuw kindcentrum

Project Kenniswerf: realiseren van vastgoed voor campusfuncties, zoals studentenhuisvesting

Project Kenniswerf: inrichten en uitgeven van kavels in de binnenhaven

Project Kenniswerf: herinrichten van de wegen op de Kenniswerf

Waarbij we duurzame vormen van vervoer faciliteren en een gezondere, groene omgeving wordt gecreëerd. Fietzers en voetgangers krijgen prioriteit.

Project Kenniswerf: we bereiden de herinrichting voor van het stationsplein tot een veilig mobiliteitsknooppunt voor de regio Walcheren.

Waarbij de verblijfskwaliteit van het plein is verbeterd en ruimte is ontstaan om evenementen te faciliteren.

Project Kenniswerf: in 2026 starten met een onderzoek naar de invulling van de gronden langs het spoor en op het Oude Veerplein

Project Kenniswerf: we zorgen door events en campagnes dat de Kenniswerf bij meer mensen bekend raakt als campus/innovatiedistrict.

Herinrichting van de Karolingische Burg in Oost-Souburg

We begeleiden en bewaken een optimale ruimtelijke inbedding van diverse grote (rijks)projecten op het gebied defensie en (duurzame) energie en nemen deel in het traject Zeeland 2050

Wat is de mate van invloed van de gemeente op het bereiken van de doelen voor het thema Ruimtelijke ordening?

In 2029 beoordelen inwoners en bezoekers van de gemeente Vlissingen de kwaliteit van de leefomgeving minimaal met een cijfer 7.

Groot (4): De gemeente heeft door eigen planvorming en kaderstelling in (o.a.) omgevingsplannen veel invloed op de inrichting van de leefomgeving.

In 2029 beoordelen inwoners en bezoekers van de gemeente Vlissingen de kwaliteit van de leefomgeving minimaal met een cijfer 7.

Groot (4): De gemeente heeft door eigen planvorming en kaderstelling in (o.a.) omgevingsplannen veel invloed op de inrichting van de leefomgeving.

(1= Zeer klein, 2= Beperkt, 3= Redelijk, 4= Groot, 5= Zeer groot)

Welke verbonden partijen zijn betrokken bij het thema Ruimtelijke ordening?

nvt

2.5 Wat mag het kosten?

Wat mag het kosten?

(bedragen x € 1.000)	Jaarrekening	Programmabegroting				
Programma totalen	2024	2025	2026	2027	2028	2029
LASTEN	28.493	36.906	37.502	36.532	31.394	22.873
BATEN	18.360	27.258	27.288	28.514	21.502	13.138
Saldo voor bestemming	10.133	9.648	10.215	8.019	9.892	9.734
Mutatie reserves						
Toevoeging reserve Wind in de zeilen	18.292	4.939	9.303	7.651	2.984	1.984
Toevoeging reserve maritiem en/of cultureel hist evenem/act	100	100	100	100	100	100
Toevoeging reserve omgevingswet	221					
Toevoeging reserve Stadslandgoed Nieuwerve	115					
Toevoeging reserve grondexploitatie	21					
Toevoeging reserve culturele inv. Machinefabr.	6.900					
Toevoegingen	25.649	5.039	9.403	7.751	3.084	2.084
Onttrekking reserve grondexploitatie	21					
Onttrekking reserve maritiem en/of cultureel hist evenem/act	100		125			
Onttrekking reserve stadslandgoed Nieuwerve	58					
Onttrekking reserve kapitaallasten programma 2		28		28	28	28
Onttrekking reserve Wind in de zeilen	10.614	1.500	800			
Onttrekking reserve culturele invulling machinefabriek					656	225
Onttrekking reserve omgevingswet			274	229	6	
Onttrekkingen	10.793	1.528	1.199	257	690	252
Saldo na bestemming	24.989	13.160	18.419	15.513	12.286	11.565
LASTEN	2024	2025	2026	2027	2028	2029
0.3 Beheer ovg gebouwen en gronden	287	230	661	673	564	577
3.1 Economische ontwikkeling	543	2.195	1.448	593	611	629
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	6.514	11.478	7.227	11.810	8.540	5.508
3.3 Bedrijvenloket en bedr.regeling	199	209	218	212	217	223
3.4 Economische promotie	993	1.042	1.124	1.165	1.196	1.229
5.3 Cultuurpresent, -prod. en -part.	1.114	1.304	1.237	1.154	1.848	1.459
5.4 Musea	1.020	1.061	1.081	1.145	1.169	1.194
5.5 Cultureel erfgoed	376	396	378	363	377	379
5.6 Media	788	933	994	892	922	956
8.1 Ruimtelijke ordening	6.638	1.287	1.696	1.699	1.764	1.841
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrter.)	7.381	14.007	18.382	13.665	11.161	5.765
8.3 Wonen en bouwen	2.639	2.763	3.057	3.161	3.025	3.111
Totaal lasten	28.493	36.906	37.502	36.532	31.394	22.873
BATEN	2024	2025	2026	2027	2028	2029
0.3 Beheer ovg gebouwen en gronden	9	6	6	1.306	6	6
3.1 Economische ontwikkeling	125					
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	2.430	3.466	7.183	14.956	7.867	5.508
3.3 Bedrijvenloket en bedr.regeling	170	163	166	168	171	174
3.4 Economische promotie	228	223	232	242	254	266
5.3 Cultuurpresent, -prod. en -part.	42	190				
5.4 Musea	86	83	86	89	92	96
5.5 Cultureel erfgoed	24	15	15	16	16	17
5.6 Media	45		45	45	45	45
8.1 Ruimtelijke ordening	4.763	40	40	40	40	40
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrter.)	8.241	22.019	18.426	10.519	11.833	5.765
8.3 Wonen en bouwen	2.196	1.053	1.090	1.133	1.177	1.222
Totaal baten	18.360	27.258	27.288	28.514	21.502	13.138

2.6 Investerings

Onderstaand een overzicht van de investeringen behorende bij dit programma. De investeringsbedragen in 2026 lichten we toe.

		INVESTERINGSPLAN					PLANNING			
No.	Investerings (bedragen x € 1.000)	Totaal	2026	2027	2028	2029	2026	2027	2028	2029
1	Welkomstborden gemeente Vlissingen	80	80	0	0	0	80	0	0	0
	Totaal investeringsplan	80	80	0	0	0	80	0	0	0

1. Welkomstborden gemeente Vlissingen

In de afgelopen jaren is gebleken dat de huidige welkomstborden in onze gemeente niet langer voldoen aan de eisen van deze tijd. Het college van B&W heeft daarom besloten de huidige welkomstborden te vervangen door nieuwe welkomstborden via een aanbestedingstraject.

Programma Sociale samenhang

Programmadoel Sociale Samenhang

We streven naar een inclusieve samenleving waarin iedereen elkaar helpt en ondersteunt. Alle inwoners kunnen zelfstandig en volwaardig leven, werken, wonen en meedoen. We gaan uit van de kracht van de inwoner en de samenleving. Waar dat niet lukt, helpen we die mogelijkheden te vergroten. We ondersteunen inwoners daarbij met het geven van informatie, de inzet van basisvoorzieningen, specialistische zorg en wanneer het echt niet anders kan een vangnet.

We staan in het sociaal domein voor grote uitdagingen. De demografische druk zal de komende jaren verder toenemen in de gemeente Vlissingen. Dit komt met name door een toename van het aandeel ouderen in de gemeente. We verwachten een stijgende vraag naar zorg en ondersteuning en als er niets verandert een personeelstekort van 7.500 medewerkers in de sector zorg en welzijn in Zeeland om deze zorg te leveren. Binnen de Vlissingse zorgdriehoek bouwen we aan de lokale zorginfrastructuur waarin we beogen een goede samenwerking en gezamenlijke aanpak van alle partijen in en om de zorg te realiseren.

We voeren onze taken efficiënt en doelmatig uit, met een sterke focus op kostenbewustzijn. Echter gezien de inhoudelijke en financiële uitdagingen in het sociaal domein en de openeinderegelingen zoals de Jeugdwet, zijn de financiële middelen vanuit het rijk vaak niet toereikend voor de dagelijkse praktijk. Daarbij komt de landelijke verwachting dat er vanaf 2028 sprake is van een ravijnjaar voor gemeenten door een bezuiniging in het gemeentefonds. We weten nog niet wat de consequenties daarvan zijn voor de gemeente Vlissingen.

3.1 Sociale basis

Wat zijn de belangrijkste ontwikkelingen voor het thema Sociale basis?

- De gemeente Vlissingen heeft een lagere sociaaleconomische positie (SES-WOA-score: -0,117) ten opzichte van het gemiddelde (score:0) in Nederland.
- De eenzaamheid in de gemeente Vlissingen ligt hoger (55,8 procent) dan gemiddeld in Nederland (48,6 procent). Eenzaamheid kan aanzienlijke gevolgen hebben voor zowel de fysieke als mentale gezondheid van inwoners.
- Het aantal mensen dat een beroep doet op Wmo-voorzieningen groeit (van 4.400 in 2023 naar 4.700 in 2027) bij toenemende schaarste aan personeel en geld om zorg te leveren.
- In de gemeente Vlissingen maakt 18,7 procent van de jongeren gebruik van jeugdhulp, wat hoger is dan het landelijk gemiddelde van 13,7 procent.
- Het aantal inwoners dat mantelzorg verleent in de gemeente Vlissingen is gedaald van 16,4 procent naar 15,5 procent. Potentieel aan mantelzorgers neemt af en het beroep op mantelzorgers neemt toe.
- 21 procent van de volwassenen in de gemeente Vlissingen doet vrijwilligerswerk. Dit is lager dan het aantal in Nederland (23 procent). Het beroep op vrijwilligers neemt toe.

Wat zijn de belangrijkste beleidsdoelen voor het thema Sociale basis?

- In 2029 zorgen meer inwoners voor zichzelf zonder afhankelijk te zijn van anderen.
- In 2029 voelen inwoners zich meer betrokken bij hun buurt.

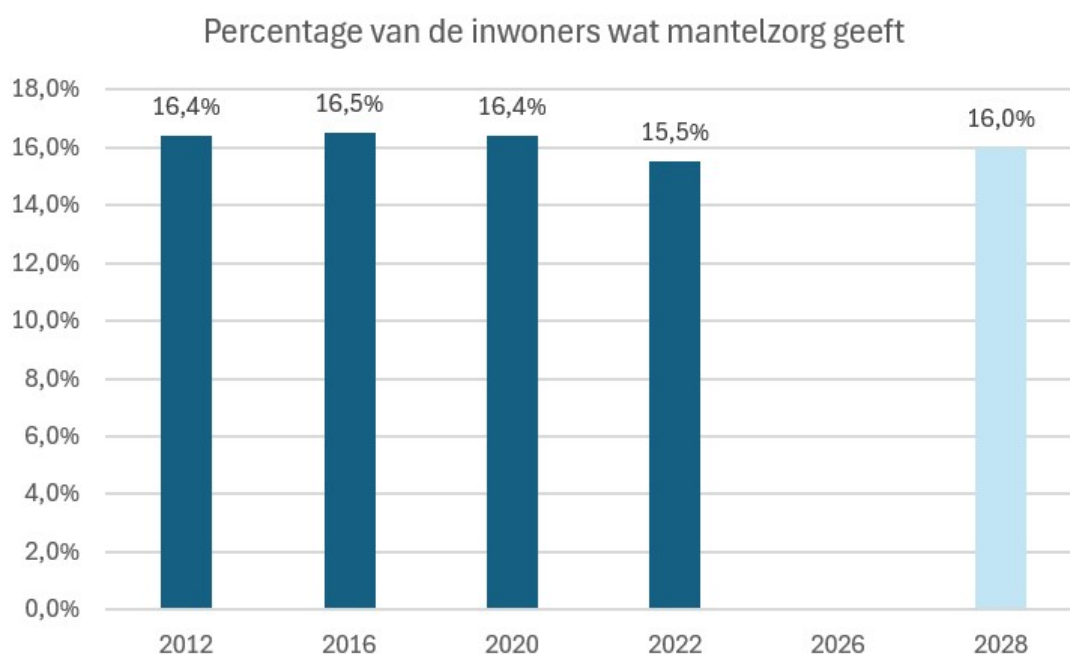
Wat zijn de indicatoren bij de beleidsdoelen voor het thema Sociale basis?

Indicatoren/activiteiten

De SES-WOA-score, waarin de sociaaleconomische status, (financiële) welvaart, opleidingsniveau en recent arbeidsverleden wordt gemeten.

Peilwaarden	Streefwaarden	Meetfrequentie	Bron
0,117 (2023)	0,117 (2026)	1x per jaar	CBS
0,128 (2022)	0,117 (2027)		
0,134 (2021)	0,116 (2028)		
0,139 (2020)	0,116 (2029)		

Percentage van de inwoners die mantelzorg verlenen

Indicator: Percentage van de inwoners wat mantelzorg geeft

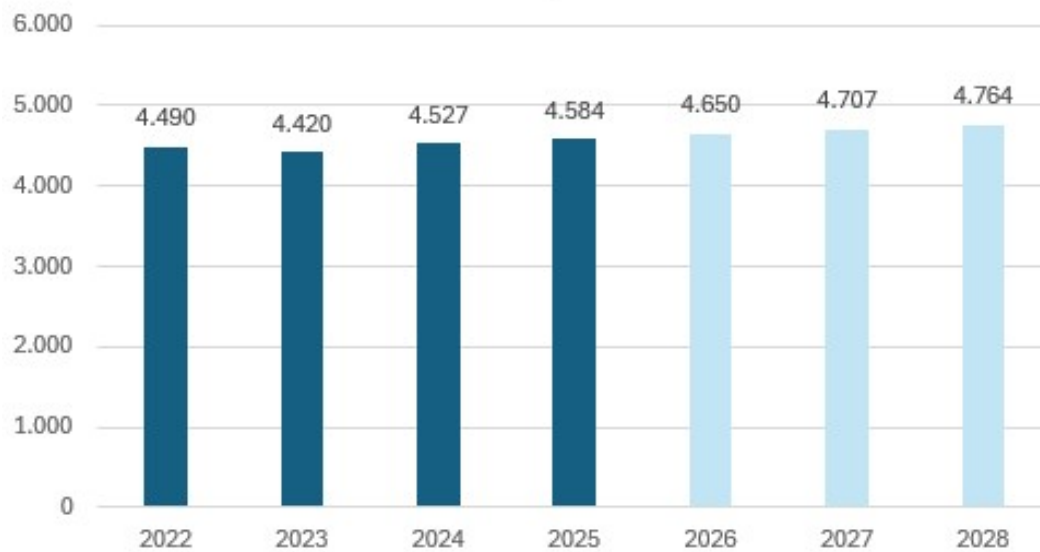
Bron: CBS

Meetfrequentie: 1 keer per 4 jaar

Streefwaarde 2028

Het aantal inwoners dat Wmo maatwerkvoorzieningen afneemt

Wmo voorspelmodel

Indicator: Wmo voorspelmodel

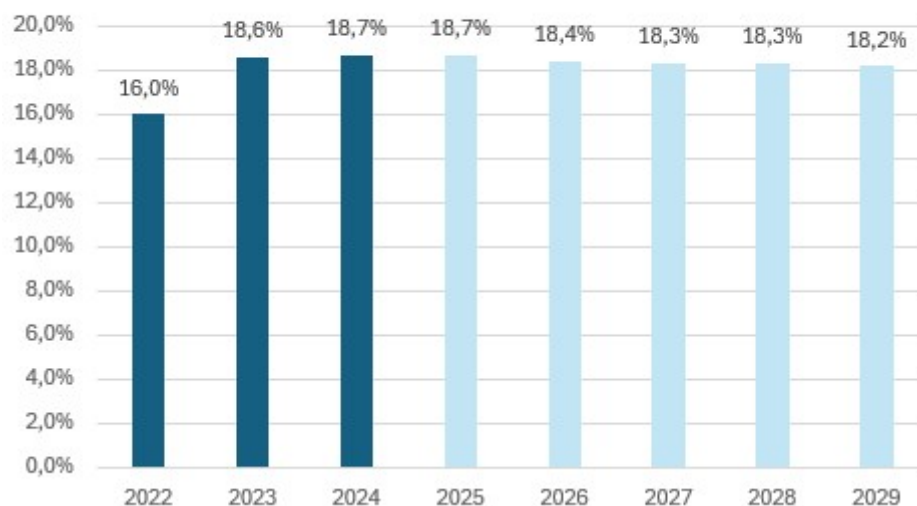
Bron: Vereniging van Nederlandse Gemeenten

Meetfrequentie: 1 keer per jaar

Per 2026 streefwaarden

Het aantal kinderen met jeugdhulp in de gemeente Vlissingen

Het aantal kinderen met jeugdhulp in de gemeente Vlissingen.

Indicator: Het aantal kinderen met jeugdhulp in de gemeente Vlissingen

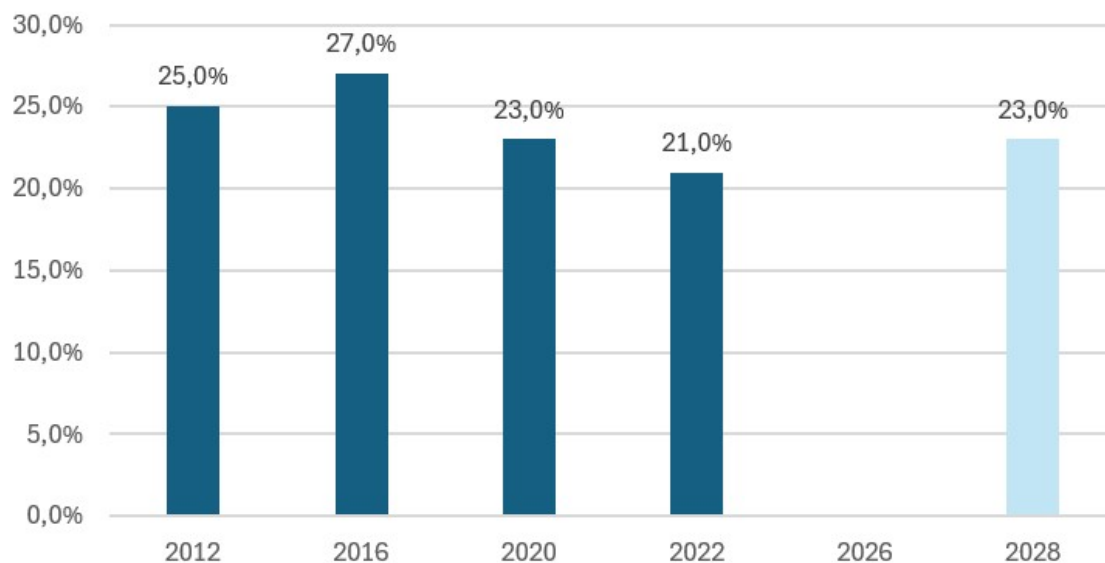
Bron: CBS

Meetfrequentie: 1 keer per jaar

Per 2025 streefwaarden

Percentage van de volwassen inwoners dat vrijwilligerswerk doet

Percentage van de volwassenen inwoners dat vrijwilligerswerk doet

Indicator: Percentage van de volwassenen inwoners dat vrijwilligerswerk doet

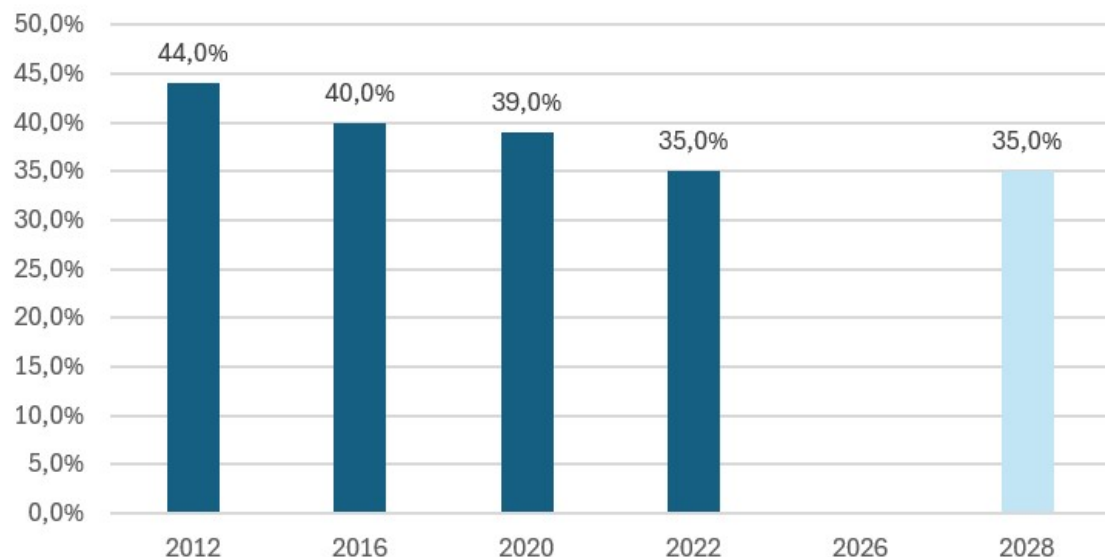
Bron: GGD Zeeland

Meetfrequentie: 1 keer per 4 jaar

Streefwaarde 2028

Percentage van de volwassen inwoners dat lid is van een vereniging of club

Percentage van de volwassen inwoners dat lid is van een vereniging of club

Indicator: Percentage van de volwassen inwoners dat lid is van een vereniging of club

Bron: GGD Zeeland

Meetfrequentie: 1 keer per 4 jaar

Streefwaarde 2028

Wat zijn de belangrijkste activiteiten van de gemeente voor het thema Sociale basis?

Indicatoren/activiteiten

Het bieden van vrij toegankelijke preventieve programma's die zijn afgestemd op de diverse behoeften van inwoners

Buurtverbinders en sociaal werkers zijn actief in de buurten om de zelf- en samenredzaamheid van inwoners te bevorderen

Het bieden van vrij toegankelijke laagdrempelige ondersteuning aan inwoners

Het bieden van activiteiten om ontmoeting en verbinding tussen inwoners te realiseren

Mantelzorgers worden ondersteund en ontvangen een waardering

Het bieden van meer vroegtijdige hulp bij beginnende ondersteuningsvragen van inwoners

Wat is de mate van invloed van de gemeente op het bereiken van de doelen voor het thema Sociale basis?

- In 2029 zorgen meer inwoners voor zichzelf en zijn daardoor minder afhankelijk van anderen.

Beperkt (2): De zelfredzaamheid van inwoners wordt beïnvloed door bredere maatschappelijke en economische factoren, zoals bestaanszekerheid, sociale verbondenheid en digitalisering. De gemeente kan hierin faciliteren via randvoorwaarden en samenwerking, maar heeft geen directe invloed op alle bepalende factoren.

- In 2029 voelen inwoners zich meer betrokken bij hun buurt.

Beperkt (2): De mate van betrokkenheid van inwoners bij hun omgeving is een eigen keuze en wordt beïnvloed door bredere maatschappelijke en economische factoren, zoals bestaanszekerheid, sociale verbondenheid en digitalisering. De gemeente kan hierin faciliteren via randvoorwaarden en samenwerking, maar heeft geen directe invloed op alle bepalende factoren.

(1= Zeer klein, 2= Beperkt, 3= Redelijk, 4= Groot, 5= Zeer groot)

Welke verbonden partijen zijn betrokken bij het thema Sociale basis?

- Buurtteams Vlissingen
- Gemeentelijke Gezondheidsdienst Zeeland (GGD)
- Gemeenschappelijke regeling Orionis Walcheren

3.2 Vitaal leven

Wat zijn de belangrijkste ontwikkelingen voor het thema Vitaal leven?

- In de gemeente Vlissingen ligt de levensverwachting (80,5 jaar) ruim een jaar lager ten opzichte van het landelijk gemiddelde (81,6 jaar).
- Inwoners van de gemeente Vlissingen hebben, vanwege de gemiddeld lagere sociaaleconomische status t.o.v. van het landelijk gemiddelde, meer kans op gezondheidsachterstanden door risicofactoren zoals roken, overgewicht en ongezond eten.
- Het aandeel inwoners van 18 jaar en ouder in de gemeente Vlissingen dat voldoet aan de beweegrichtlijn is gedaald van 53 procent in 2016 naar 49 procent in 2024.
- In de gemeente Vlissingen komt overgewicht bij volwassenen vaker voor dan gemiddeld in Nederland: 52 procent versus 50,4 procent.

- In juli 2025 sloten het Rijk, de Vereniging van Nederlandse Gemeenten en de zorgsector het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA) om de zorg in Nederland toekomstbestendig, betaalbaar en toegankelijk te houden met daarbij ook opdrachten voor gemeenten.

Wat zijn de belangrijkste beleidsdoelen voor het thema Vitaal leven?

- In 2029 maken inwoners gezondere leefstijlkeuzes.
- In 2029 sporten en bewegen inwoners meer dan nu.

Doelstellingen

Wat zijn de indicatoren bij de beleidsdoelen voor het thema Vitaal leven?

Indicatoren/activiteiten

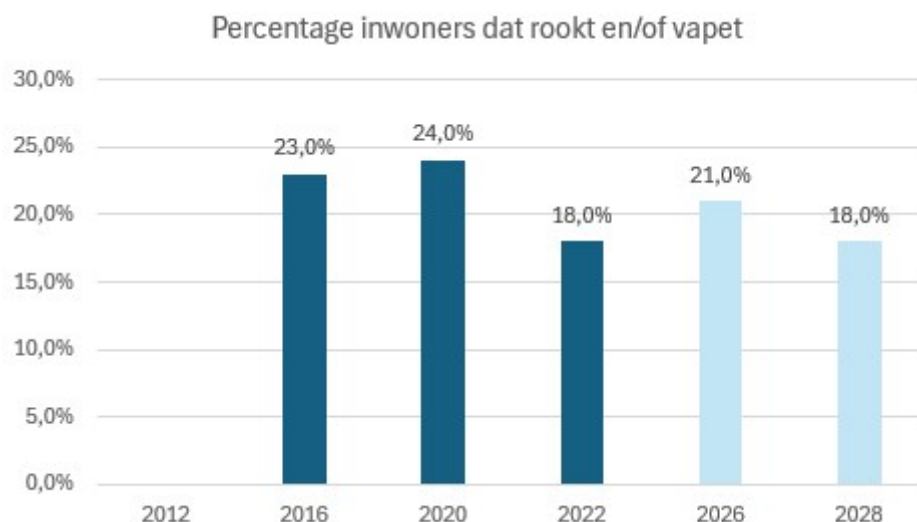
Percentage inwoners van 18 jaar en ouder met overgewicht (BMI > 25)

Peilwaarden	Streefwaarden	Meetfrequentie	Bron
52% (2024)	- (2026)	1x per 4 jaar	GGD Zeeland
55% (2022)	- (2027)		
53% (2020)	50% (2028)		
54% (2016)	- (2029)		

Percentage inwoners dat voldoet aan de alcoholrichtlijn van de Gezondheidsraad ("geen alcohol, in elk geval niet meer dan 1 glas per dag")

Peilwaarden	Streefwaarden	Meetfrequentie	Bron
54% (2024)	- (2026)	1x per 4 jaar	GGD Zeeland
48% (2022)	- (2027)		
50% (2020)	56% (2028)		
44% (2016)	- (2029)		

Percentage inwoners dat rookt en/of vapet

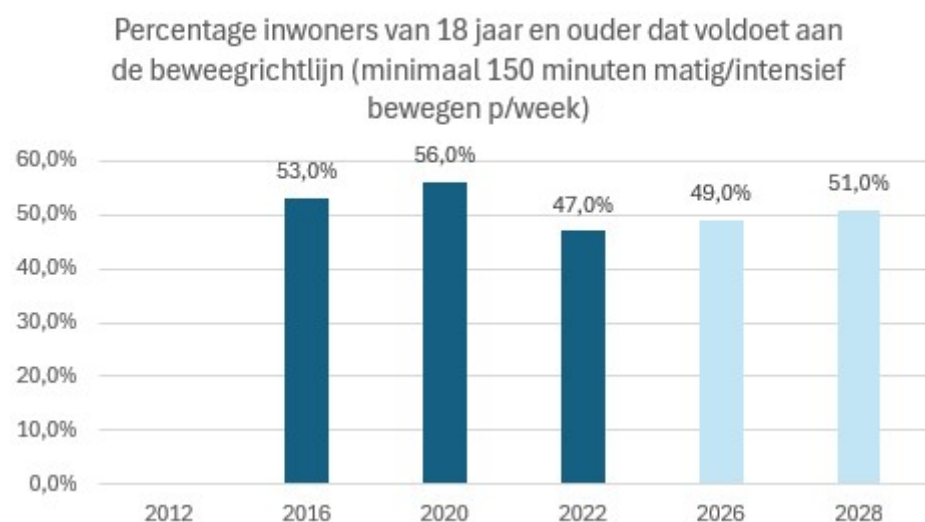
Indicator: Percentage inwoners dat rookt en/of vapet

Bron: GGD Zeeland

Meetfrequentie: 1 keer per 4 jaar

Per 2026 streefwaarden

Percentage inwoners van 18 jaar en ouder dat voldoet aan de beweegrichtlijn (minimaal 150 minuten matig/intensief bewegen p/week)

Indicator: Percentage inwoners van 18 jaar en ouder dat voldoet aan de beweegrichtlijn (minimaal 150 minuten matig/intensief bewegen p/week)

Bron: GGD Zeeland

Meetfrequentie: 1 keer per 4 jaar

Per 2026 streefwaarden

Doelstellingen

Wat zijn de belangrijkste activiteiten van de gemeente voor het thema Vitaal leven?

Indicatoren/activiteiten

Inzetten van preventie-activiteiten voor groepen inwoners met de grootste kans op gezondheidsachterstanden

Signaleren van een gebrek aan en het versterken van gezondheidsvaardigheden bij inwoners

Maken van samenwerkingsafspraken met aanbieders zodat er een divers start- of structureel (beweeg)aanbod ontstaat voor een gezonde leefstijl

Voortzetten van de lokale coalitie Kansrijke Start zodat zoveel mogelijk kinderen in de gemeente Vlissingen een goede start krijgen en daardoor meer kansen op een goede fysieke en mentale gezondheid

Wat is de mate van invloed van de gemeente op het bereiken van de doelen voor het thema Vitaal leven?

- In 2029 maken inwoners gezondere leefstijlkeuzes.

Beperkt (2): Inwoners maken zelf leefstijlkeuzes. Helaas zijn er veel omstandigheden die de gemeente niet of onvoldoende kan beïnvloeden. Denk daarbij aan het ongezonde voedingsaanbod in bijvoorbeeld supermarkten en andere verkooppunten, het onvoldoende kunnen beperken van marketing en reclame voor ongezonde voeding etc. We kunnen wel een aanbod voor een gezonde leefstijl aanbieden.

- In 2029 sporten en bewegen inwoners meer dan nu.

Redelijk (3): De gemeente kan invloed uitoefenen op het realiseren van een divers start- of structureel (beweeg)aanbod voor een gezonde leefstijl. Tegelijkertijd zijn het de inwoners die bewust moeten worden van het belang van een gezonde leefstijl door gebruik te maken van dit aanbod. Ondanks gerichte campagnes om dit belang te benadrukken is het niet realistisch dat we daarmee bij alle inwoners effect sorteren.

(1= Zeer klein, 2= Beperkt, 3= Redelijk, 4= Groot, 5= Zeer groot)

Welke verbonden partijen zijn betrokken bij het thema Vitaal leven?

- [Gemeentelijke Gezondheidsdienst Zeeland \(GGD\)](#)
- [Buurtteams Vlissingen](#)

3.3 Maatschappelijke ondersteuning

Wat zijn de belangrijkste ontwikkelingen voor het thema Maatschappelijke ondersteuning?

- De invoering van de inkomens- en vermogensafhankelijke Wmo-bijdrage is controversieel verklaard door de Tweede Kamer. De impact voor gemeente Vlissingen is nog onduidelijk.
- Door vergrijzing (de prognose voor gemeente Vlissingen is een stijging van 24,6 procent naar 29,9 procent in 2040) en een verwachte stijging van de zorgvraag, is de verwachting dat het Wmo-gebruik voor gemeente Vlissingen van 4.400 (in 2023) naar circa 4.700 aanvragen in 2027 zal stijgen.
- De landelijke verwachting is dat er vanaf 2028 sprake is van een ravijnjaar voor gemeenten door een bezuiniging in het gemeentefonds. De impact voor gemeente Vlissingen is nog onduidelijk.
- In 2030 wordt er in Zeeland een tekort van 7.500 zorg- en welzijnsmedewerkers verwacht.
- De Wet aanpassing regeling dienstverlening aan huis leidt naar verwachting tot extra uitgaven voor gemeente Vlissingen. De omvang is nog onbekend.

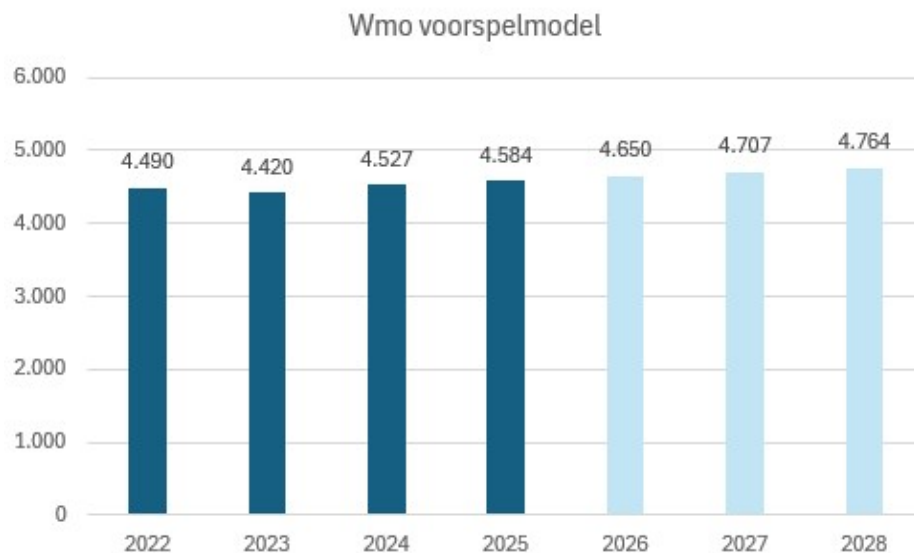
Wat zijn de belangrijkste beleidsdoelen voor het thema Maatschappelijke ondersteuning?

- In 2029 kunnen meer inwoners zo lang mogelijk zelfstandig thuis wonen.
- In 2029 is de maatschappelijke ondersteuning meer toekomstbestendig.

Wat zijn de indicatoren bij de beleidsdoelen voor het thema Maatschappelijke ondersteuning?

Indicatoren/activiteiten

Het verschil tussen het voorspelde gebruik aan Wmo-voorzieningen en het daadwerkelijke gebruik

Indicator: Wmo voorspelmodel

Bron: Vereniging van Nederlandse Gemeenten

Meetfrequentie: 1 keer per jaar

Per 2026 streefwaarden

Een vergelijking met voorgaande jaren van de vraag uit het Cliënt Ervaringsonderzoek (CEO) om de ervaring van inwoners te meten of de gekregen ondersteuning passend was bij de hulpvraag

Peilwaarden	Streefwaarden	Meetfrequentie	Bron
79% is het hier helemaal mee eens (2024)	80% (2026)	1x per jaar	Resultaten Cliënt Ervaringsonderzoek (CEO)
82% is het hier helemaal mee eens (2023)	81% (2027)		
	82% (2028)		
	83% (2029)		

Een vergelijking met voorgaande jaren van de vraag uit het Cliënt Ervaringsonderzoek (CEO) om de ervaring van inwoners te meten ten aanzien van zelfredzaamheid

Peilwaarden	Streefwaarden	Meetfrequentie	Bron
-------------	---------------	----------------	------

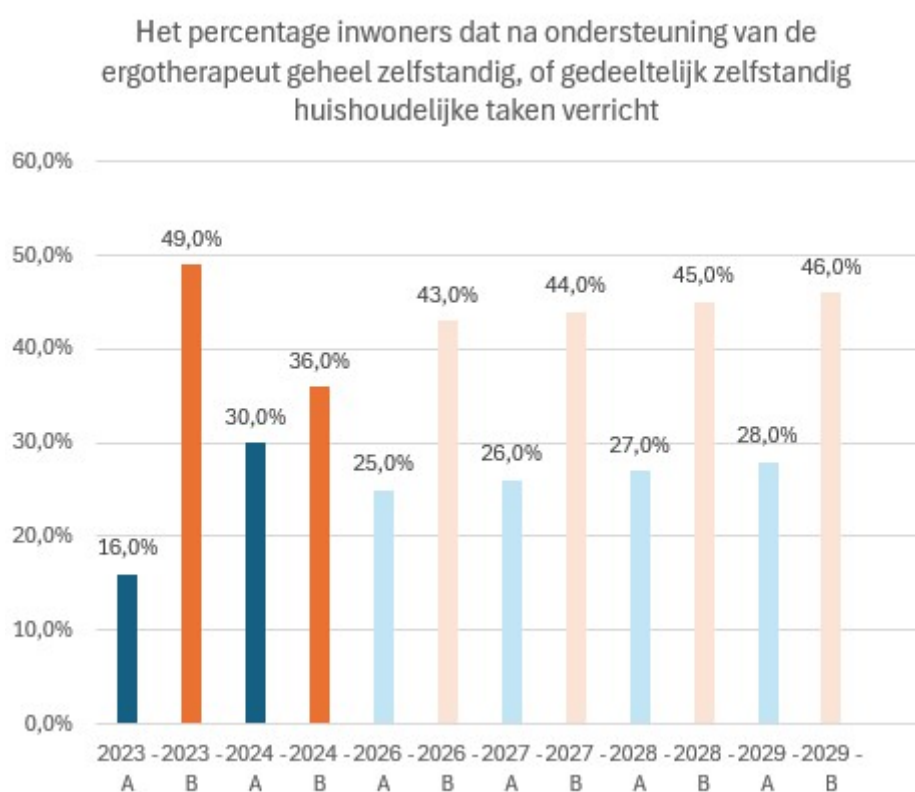
81% is het
hier
helemaal
mee eens
(2024)
82% is het
hier
helemaal
mee eens
(2023)

82% (2026)
83% (2027)
84% (2028)
85% (2029)

1x per jaar

Resultaten Cliënt
Ervaringsonderzoek
(CEO)

Het percentage inwoners dat na ondersteuning van de ergotherapeut geheel zelfstandig, of gedeeltelijk zelfstandig huishoudelijke taken verricht

Indicator: Het percentage inwoners dat na ondersteuning van de ergotherapeut geheel zelfstandig, of gedeeltelijk zelfstandig huishoudelijke taken verricht

Bron: Datarapportage vanuit de zorgcombinanten

Meetfrequentie: 1 keer per jaar

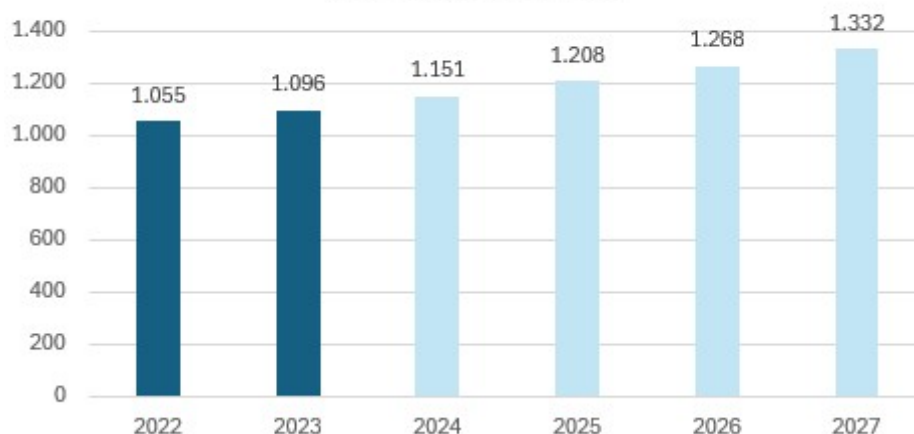
A: inwoner kan zelfstandig verder na inzet ergotherapeut

B: inwoner heeft verminderde ondersteuningsbehoefte na inzet ergotherapeut

Per 2026 streefwaarden

De gemiddelde kosten per inwoner voor Wmo maatwerkvoorzieningen

De gemiddelde kosten per inwoner voor Wmo maatwerkvoorzieningen

Indicator: De gemiddelde kosten per inwoner voor Wmo maatwerkvoorzieningen

Bron: CBS

Meetfrequentie: 1 keer per jaar

Per 2024 streefwaarden

Wat zijn de belangrijkste activiteiten van de gemeente voor het thema Maatschappelijke ondersteuning?

Indicatoren/activiteiten

Investeren in de kennis en samenwerking van het team Wmo en Jeugd en (zorg)partners zodat zij integraal kunnen kijken naar de ondersteuningsvragen van inwoners

Starten met een project rondom Onafhankelijke Cliëntondersteuners met als doel de bekendheid en toegankelijkheid onder inwoners te versterken

Regie voeren op de contractafspraken binnen de Wmo, specifiek: Aanvullende Zorg, Wmo vervoer, woningaanpassingen, trapliften en hulpmiddelen

Intensiveren van het contractmanagement met een doorontwikkeling voor de uitvoering van de Wmo

Wat is de mate van invloed van de gemeente op het bereiken van de doelen voor het thema Maatschappelijke ondersteuning?

- In 2029 kunnen meer inwoners zo lang mogelijk zelfstandig thuis wonen.

Beperkt (2): De gemeente kan inwoners ondersteuning bieden, maar de inwoner bepaalt of hij/zij ondersteuning wil én in welke mate.

- In 2029 is de maatschappelijke ondersteuning meer toekomstbestendig.

Redelijk (3): De verwachting is dat de financiële middelen in de toekomst dalen voor de gemeente om maatschappelijke ondersteuning te bieden. Aan de andere kant wordt een stijging in de zorgvraag verwacht. Met goede contractafspraken en contractmanagement heeft de gemeente in redelijke mate invloed op dit doel.

(1= Zeer klein, 2= Beperkt, 3= Redelijk, 4= Groot, 5= Zeer groot)

Welke verbonden partijen zijn betrokken bij het thema Maatschappelijke ondersteuning?

- [Buurtteams Vlissingen](#)

3.4 Kansrijk opgroeien

Wat zijn de belangrijkste ontwikkelingen voor het thema Kansrijk opgroeien?

- Het aantal jeugdigen in de gemeente Vlissingen dat jeugdhulp ontvangt (18,7 procent) ligt hoger dan het landelijke gemiddelde (13,7 procent).
- De kosten die de gemeente Vlissingen jaarlijks voor jeugdhulp maakt zijn tussen 2019 en 2023 met ruim 40 procent gestegen.
- In 2023 stelden Rijk, VNG, jeugdzorgaanbieders, professionals en cliëntenorganisaties gezamenlijk de Hervormingsagenda Jeugd (2023-2028) vast gericht op het verbeteren van het jeugdzorgstelsel in Nederland. Hieruit vloeien acties voort voor alle Nederlandse gemeenten.
- Binnen Zeeland vindt momenteel een regionale ontwikkeling plaats richting een gezamenlijke aanbesteding voor een nieuw gecontracteerd jeugdhulpaanbod per 1 januari 2028. Gemeenten, waaronder Vlissingen, bereiden zich gezamenlijk voor op deze transitie, gericht op betere afstemming en samenwerking binnen de jeugdhulpketen.

Wat zijn de belangrijkste beleidsdoelen voor het thema Kansrijk opgroeien?

- In 2029 groeien meer kinderen gezond en veilig op.
- In 2029 ontvangen kinderen en jongeren hulp bij opgroei- en opvoedvragen die aansluit bij hun situatie en gericht is op blijvend herstel in het dagelijks leven.

Wat zijn de indicatoren bij de beleidsdoelen voor het thema Kansrijk opgroeien?

Indicatoren/activiteiten

Het aantal meldingen bij Veilig Thuis in de gemeente Vlissingen

Peilwaarden	Streefwaarden	Meetfrequentie	Bron
365 (2024)	360 (2026)	1x per jaar	CBS
365 (2023)	350 (2027)		
330 (2022)	340 (2028)		
250 (2021)	330 (2029)		

Het aantal kinderen onder toezicht (OTS of voogdij) gesteld door de kinderrechter in de gemeente Vlissingen

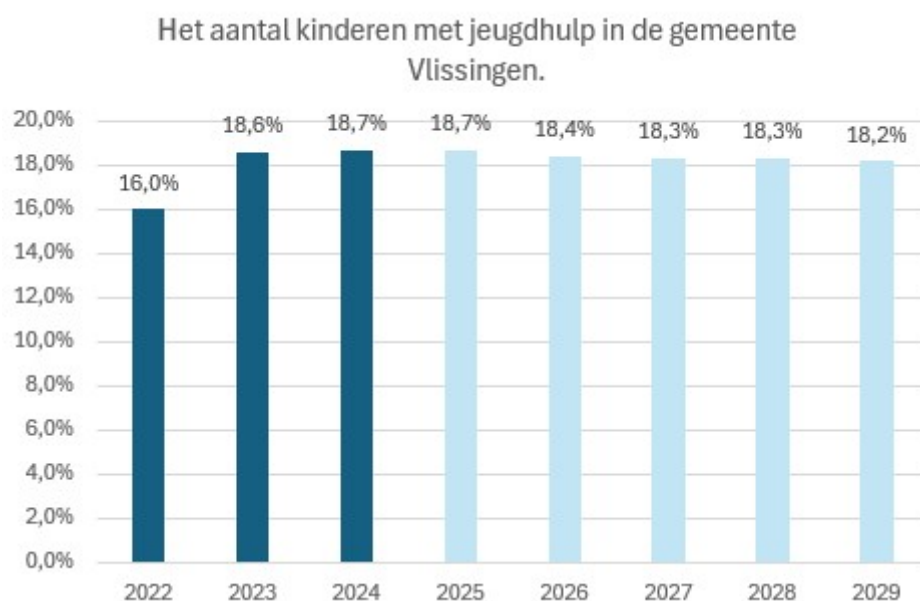
Peilwaarden	Streefwaarden	Meetfrequentie	Bron

1,7% (2024)	1,6% (2026)	1x per jaar	CBS
1,7% (2023)	1,5% (2027)		
2,1% (2022)	1,4% (2028)		
2,0% (2021)	1,3% (2029)		

Het aantal kinderen onder toezicht van de jeugdreclassering in de gemeente Vlissingen

Peilwaarden	Streefwaarden	Meetfrequentie	Bron
0,8% (2024)	0,7% (2026)	1x per jaar	CBS
0,7% (2023)	0,6% (2027)		
0,6% (2022)	0,6% (2028)		
0,5% (2021)	0,5% (2029)		

Het percentage kinderen dat jeugdhulp ontvangt in de gemeente Vlissingen

Indicator: Het aantal kinderen met jeugdhulp in de gemeente Vlissingen

Bron: CBS

Meetfrequentie: 1 keer per jaar

Per 2025 streefwaarden

Wat zijn de belangrijkste activiteiten van de gemeente voor het thema Kansrijk opgroeien?

Indicatoren/activiteiten

We breiden het aanbod van laagdrempelige voorzieningen voor jeugd en gezin uit, daarbij wordt ingezet op normaliseren, het versterken (en gebruik maken) van het eigen netwerk en preventie

We maken samenwerkingsafspraken met wettelijke verwijzers om het jeugdhulpverbruik terug te dringen en het gebruik van het vrij toegankelijk aanbod te vergroten

We investeren in de kennis en samenwerking van team Wmo & Jeugd en (zorg)partners zodat zij integraal kunnen kijken naar de ondersteuningsvragen van inwoners

We maken een start met het ontwikkelen van een Stevig Lokaal Team (SLT) waarin lichte vormen van hulp en ondersteuning voor jeugd en gezin laagdrempelig wordt georganiseerd

We werken samen met de andere Zeeuwse gemeenten aan een nieuwe aanbesteding voor jeugdhulpcontracten die per 2028 in zullen gaan

Wat is de mate van invloed van de gemeente op het bereiken van de doelen voor het thema Kansrijk opgroeien?

- In 2029 groeien meer kinderen gezond en veilig op.

Beperkt (2): De gemeente is afhankelijk van externe factoren die buiten het directe bereik van gemeentelijk beleid vallen, zoals gezinssituatie, sociaaleconomische omstandigheden en maatschappelijke ontwikkelingen.

- In 2029 ontvangen kinderen en jongeren hulp bij opgroei- en opvoedvragen die aansluit bij hun situatie en gericht is op blijvend herstel in het dagelijks leven.

Redelijk (3): De gemeente heeft invloed op de ontwikkeling van een stevig lokaal team, kan directe sturing geven aan het team Wmo & Jeugd, en kan via samenwerking met ketenpartners en de inkoop van passende jeugdhulp zorgen voor betere aansluiting bij de hulpvraag van gezinnen.

(1= Zeer klein, 2= Beperkt, 3= Redelijk, 4= Groot, 5= Zeer groot)

Welke verbonden partijen zijn betrokken bij het thema Kansrijk opgroeien?

- [Gemeentelijke Gezondheidsdienst Zeeland \(GGD\)](#)
- [Buurtteams Vlissingen](#)

3.5 Mentale gezondheid

Wat zijn de belangrijkste ontwikkelingen voor het thema Mentale gezondheid?

- 22 procent van de inwoners in de gemeente Vlissingen geeft aan last te hebben van psychische klachten. Dit percentage is mogelijk een onderschatting omdat er een taboe rust op het praten over mentale gezondheid.
- Volgens de Volksgezondheid Toekomst Verkenning 2024 van het RIVM vormt mentale gezondheid 1 van de grootste gezondheidsrisico's voor de toekomst.
- In de gemeente Vlissingen is een toename van verward en/of onbegrepen gedrag. In 2022 werden bij het meldpunt zorgwekkend gedrag 18 meldingen niet-acuut gedaan, in 2023 ging het om 30 meldingen en in 2024 om 40 meldingen in de gemeente Vlissingen.

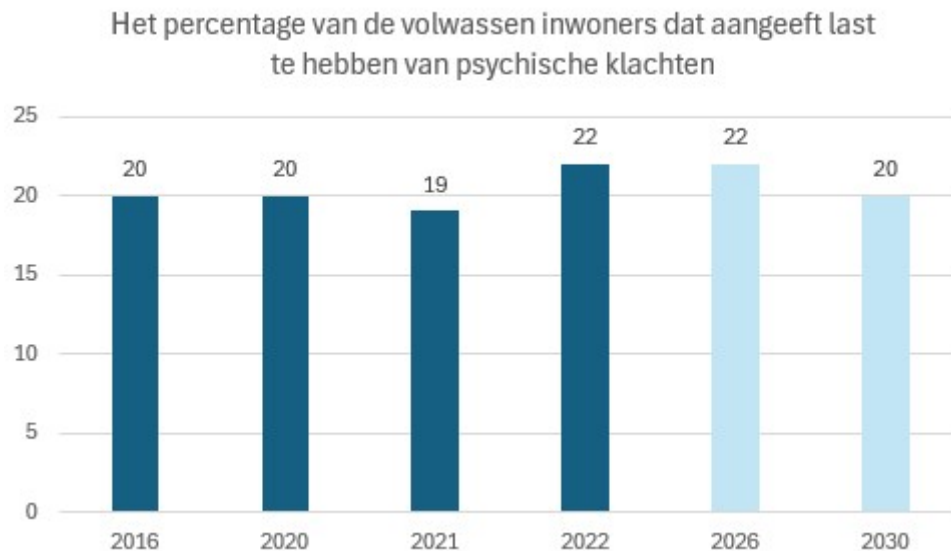
Wat zijn de belangrijkste beleidsdoelen voor het thema Mentale gezondheid?

- In 2029 voelen inwoners zich mentaal gezonder.

Wat zijn de indicatoren bij de beleidsdoelen voor het thema Mentale gezondheid?

Indicatoren/activiteiten

Het percentage van de volwassen inwoners dat aangeeft last te hebben van psychische klachten

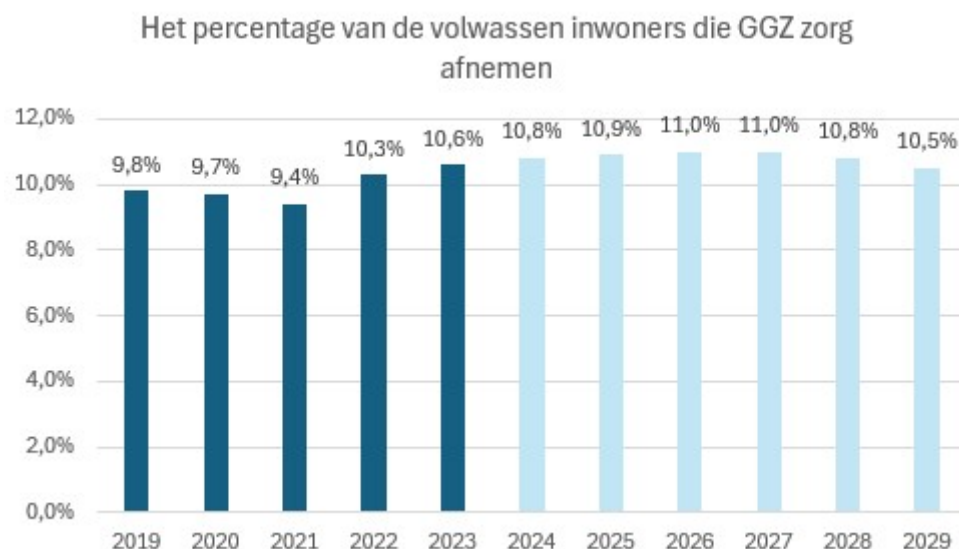
Indicator: Het percentage van de volwassen inwoners dat aangeeft last te hebben van psychische klachten

Bron: GGD Zeeland

Meetfrequentie: 1 keer per 4 jaar

Per 2026 streefwaarden

Het percentage van de volwassen inwoners die GGZ zorg afnemen

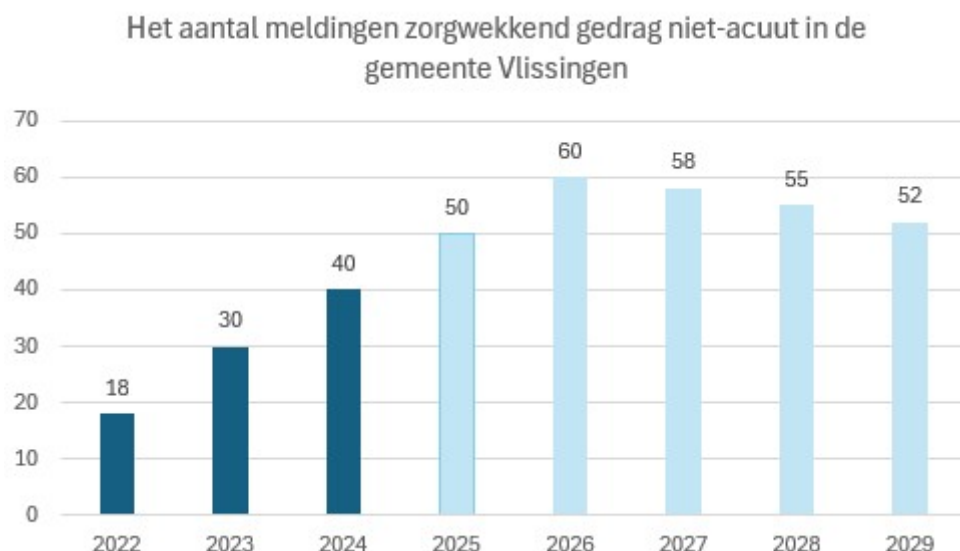
Indicator: Het percentage van de volwassen inwoners die GGZ zorg afnemen

Bron: waarstaatjegemeente.nl

Meetfrequentie: 1 keer per jaar

Per 2024 streefwaarden

Het aantal meldingen zorgwekkend gedrag niet-acuut in de gemeente Vlissingen

Indicator: Het aantal meldingen zorgwekkend gedrag niet-acuut in de gemeente Vlissingen

Bron: Veiligheidshuis Zeeland

Meetfrequentie: 1 keer per jaar

Per 2025 streefwaarden

Wat zijn de belangrijkste activiteiten van de gemeente voor het thema Mentale gezondheid?

Indicatoren/activiteiten

Het realiseren van herstel- en ontmoetingsplekken in de buurt.

Het zorgen voor goed vindbare en begrijpelijke informatie over mentale gezondheid

Werken aan het realiseren van het regionaal interventieteam Zeeland

Een bijdrage leveren aan de realisatie van Skaeve Huse

Wat is de mate van invloed van de gemeente op het bereiken van de doelen voor het thema Mentale gezondheid?

- In 2029 voelen inwoners zich mentaal gezonder

Beperkt (2): De mentale gezondheid van inwoners wordt beïnvloed door bredere maatschappelijke en economische factoren, zoals bestaanszekerheid, sociale verbondenheid en digitalisering. De gemeente kan hierin faciliteren via randvoorwaarden en samenwerking, maar heeft geen directe invloed op alle bepalende factoren.

(1= Zeer klein, 2= Beperkt, 3= Redelijk, 4= Groot, 5= Zeer groot)

Welke verbonden partijen zijn betrokken bij het thema Mentale gezondheid?

- [Gemeentelijke Gezondheidsdienst Zeeland \(GGD\)](#)
- [Buurtteams Vlissingen](#)

3.6 Bestaanszekerheid

Wat zijn de belangrijkste ontwikkelingen voor het thema Bestaanszekerheid?

- Het percentage inwoners met een bijstandsuitkering daalde van 7 procent in 2023 naar 6,6 procent in 2024 en ligt daarmee 1,9 procentpunt boven het landelijk gemiddelde van 4,7 procent.

- Het percentage huishoudens met geregistreerde problematische schulden steeg van 9,6 procent in 2023 naar 9,7 procent in 2024 en ligt daarmee 0,8 procentpunt boven het landelijk gemiddelde van 8,9 procent.
- Het percentage huishoudens met een laag inkomen was in 2023 net zoals in 2022 12 procent en ligt daarmee 3 procentpunt boven het Zeeuwse gemiddelde van 9 procent.

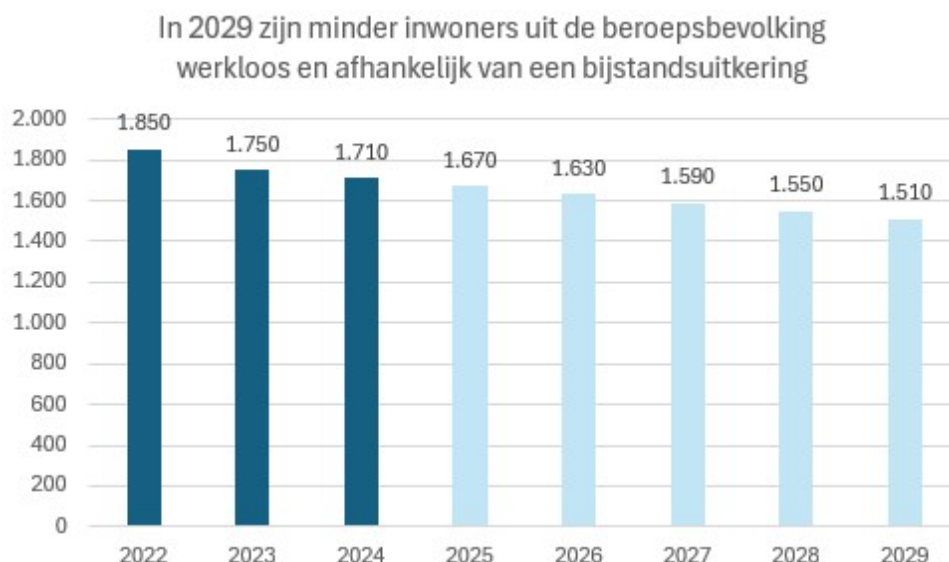
Wat zijn de belangrijkste beleidsdoelen voor het thema Bestaanszekerheid?

- In 2029 zijn minder inwoners uit de beroepsbevolking werkloos en afhankelijk van een bijstandsuitkering.
- In 2029 hebben minder huishoudens geregistreerde problematische schulden.

Wat zijn de indicatoren bij de beleidsdoelen voor het thema Bestaanszekerheid?

Indicatoren/activiteiten

Het aantal inwoners zonder werk dat een uitkering ontvangt in het kader van bijstandswet of bijstand gerelateerde wet tot AOW-leeftijd.

Indicator: Personen met een uitkering

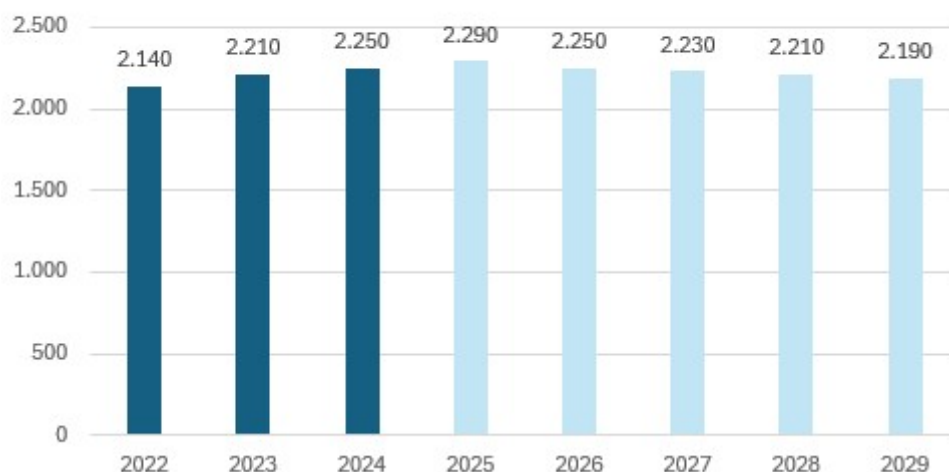
Bron: Statline CBS Personen met een uitkering. Uitkeringsontvangers per regio

Meetfrequentie: 1 keer per jaar

Per 2025 streefwaarden

Het aantal huishoudens met geregistreerde problematische schulden

In 2029 hebben minder huishoudens problematische schulden

Indicator: aantal huishoudens met geregistreeerde problematische schulden

Bron: Dashboards CBS schuldenproblematiek in beeld

Meetfrequentie: 1 keer per jaar

Per 2025 streefwaarden

Wat zijn de belangrijkste activiteiten van de gemeente voor het thema Bestaanszekerheid?

Indicatoren/activiteiten

Bemiddelen, begeleiden, ontwikkelen en coachen van inwoners met een bijstandsuitkering bij het zoeken naar, vinden van en behouden van passend werk.

Informeren van inwoners over- en hen toeleiden naar inkomensregelingen zoals Bijstandsuitkering, Bijzondere bijstand, Individuele inkomensvoorslag, Fonds Cultuur, Sport & Onderwijs en de Bijdrage chronisch zieken.

Ondersteunen van inwoners met complexe multiproblematiek bij het aanpakken en oplossen van hun problemen.

Verlenen en inkopen van schuldhulpverlening voor inwoners met beginnende, risicovolle of problematische schulden

Wat is de mate van invloed van de gemeente op het bereiken van de doelen voor het thema Bestaanszekerheid?

- In 2029 zijn minder inwoners uit de beroepsbevolking werkloos en afhankelijk van een bijstandsuitkering.

Beperkt (2): De gemeente voert de beleidsregie over de re-integratie (het bemiddelen, begeleiden, ontwikkelen en coachen) van werkloze inwoners met een bijstandsuitkering richting betaald werk; Orionis Walcheren is verantwoordelijk voor de uitvoering daarvan. Het succes van de re-integratie hangt sterk af van de mate waarin uitkeringsgerechtigden bemiddelbaar zijn naar betaald werk en de dynamiek en kansen op de regionale arbeidsmarkt.

- In 2029 hebben minder huishoudens geregistreeerde problematische schulden.

Beperkt (2): De gemeente voert de beleidsregie over de schuldhulpverlening aan inwoners met schulden; Orionis Walcheren verantwoordelijk is voor de uitvoering daarvan. De effectiviteit van de schuldhulpverlening wordt in belangrijke mate bepaald door het vermogen inwoners met schulden tijdig te bereiken. En hun bereidheid hulp te accepteren en actief deel te nemen aan het hulpverleningstraject.

(1= Zeer klein, 2= Beperkt, 3= Redelijk, 4= Groot, 5= Zeer groot)

Welke verbonden partijen zijn betrokken bij het thema Bestaanszekerheid?

- [Gemeenschappelijke regeling Orionis Walcheren](#)

3.7 Leven lang leren

Wat zijn de belangrijkste ontwikkelingen voor het thema Leven lang leren?

- Tussen 2020 en 2024 nam het aantal kinderen in het speciaal onderwijs met 5 procent toe en het aantal voortijdig schoolverlaters met 16 procent.
- Van de kinderen die in aanmerking komen voor VVE (voor- en vroegschoolse educatie) nam in 2023 42 procent daadwerkelijk deel aan VVE. Dit is lager dan het landelijk gemiddelde (75 procent).
- Activiteiten vanuit het Onderwijsachterstandenbeleid (OAB), zoals schakelklassen en de zomerschool, worden goed bezocht. Het huidige OAB loopt tot 2027 en zal met betrokken partners geëvalueerd worden.
- Samenwerking met onderwijspartners en partners in het sociaal domein wordt steeds belangrijker. Dit komt onder andere door landelijk beleid (invoering van de Wet van School naar Duurzaam Werk 2026), de ontwikkeling naar inclusief onderwijs en de krapte op de arbeidsmarkt.
- Eén op de 10 inwoners is laaggeletterd. Basisvaardigheden (lees-, reken- en digitale vaardigheden) zijn steeds belangrijker om zelfredzaam te zijn in het dagelijks leven.

Wat zijn de belangrijkste beleidsdoelen voor het thema Leven lang leren?

- In 2029 ontwikkelen meer kinderen en jongeren dan in 2024 zich door onderwijs te volgen.
- In 2029 hebben meer inwoners dan in 2019 voldoende lees-, reken- en digitale vaardigheden (basisvaardigheden).

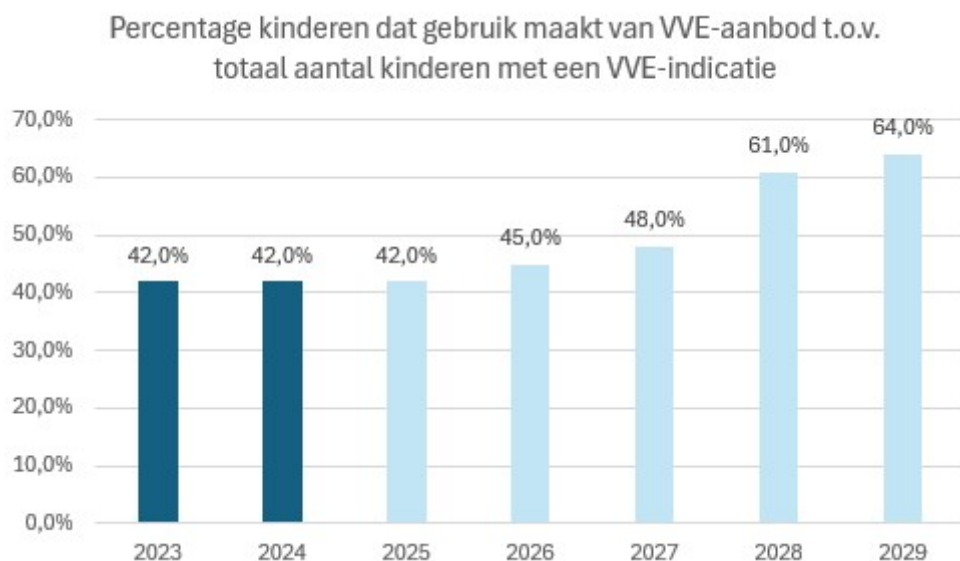
Wat zijn de indicatoren bij de beleidsdoelen voor het thema Leven lang leren?

Indicatoren/activiteiten

Het percentage jongeren van 12 tot 23 jaar die zonder startkwalificatie het onderwijs verlaten t.o.v. het totaal aantal onderwijsdeelnemers aan begin van het schooljaar (VO + MBO)

Peilwaarden	Streefwaarden	Meetfrequentie	Bron
3,2% (2024)	3,2% (2026)	1x per jaar	waarstaatjegemeente.nl
3,2% (2023)	3,0% (2027)		
3,4% (2022)	2,8% (2028)		
2,6% (2021)	2,6% (2029)		
2,2% (2020)			

Het percentage kinderen dat gebruik maakt van VVE-aanbod t.o.v. totaal aantal kinderen met een VVE-indicatie

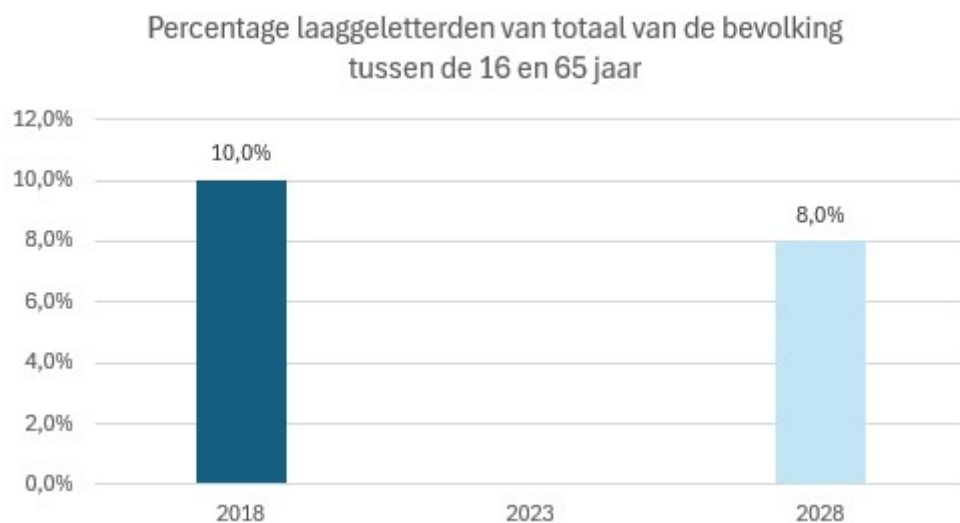
Indicator: Percentage kinderen dat gebruik maakt van VVE-aanbod t.o.v. totaal aantal kinderen met een VVE-indicatie

Bron: VVE-monitor

Meetfrequentie: 1 keer per jaar

Per 2025 streefwaarden

Het percentage laaggeletterden van totaal van de bevolking tussen de 16 en 65 jaar

Indicator: Percentage laaggeletterden van totaal van de bevolking tussen de 16 en 65 jaar

Bron: Basisvaardigheden InZicht

Meetfrequentie: 1 keer per 10 jaar

Streefwaarde 2028

Wat zijn de belangrijkste activiteiten van de gemeente voor het thema Leven lang leren?

Indicatoren/activiteiten

Inzetten van een thuiszitterscoach bij RBL (Regionaal Bureau Leerlingzaken) die ervoor zorgt dat thuiszitters beter in beeld komen en gerichte begeleiding krijgen

Verbeteren van de ondersteuning van kinderen en jongeren op en rondom school, onder meer door het verbeteren van de samenwerking tussen onderwijs, Buurteams Vlissingen en Toegang Wmo & jeugd

Begeleiden van ouders en kinderen naar VVE-aanbod nadat een kind een indicatie heeft gekregen

Kennis vergroten bij (uitvoerende organisaties van de) gemeente en netwerkpartners om beperkte basisvaardigheden bij inwoners te signaleren

Zorgen voor voldoende en goed vindbaar aanbod voor inwoners die willen werken aan basisvaardigheden

Wat is de mate van invloed van de gemeente op het bereiken van de doelen voor het thema Leven lang leren?

- In 2029 ontwikkelen meer kinderen en jongeren dan in 2024 zich door onderwijs te volgen.

Beperkt (2): De invloed van de gemeente is beperkt omdat we afhankelijk zijn van onze samenwerkingspartners in het onderwijs, ondersteuning en zorg en er veel factoren van invloed zijn op de ontwikkeling van kinderen. De belangrijkste invloed komt vanuit de persoonlijke situatie waarin kinderen opgroeien.

- In 2029 hebben meer inwoners dan in 2019 voldoende lees-, reken- en digitale vaardigheden (basisvaardigheden).

Beperkt (2): De invloed van de gemeente is beperkt omdat we afhankelijk zijn van onze samenwerkingspartners voor het signaleren en bereiken van de doelgroep en de bereidheid en motivatie van de doelgroep bepalend is voor het succes.

(1= Zeer klein, 2= Beperkt, 3= Redelijk, 4= Groot, 5= Zeer groot)

Welke verbonden partijen zijn betrokken bij het thema Leven lang leren?

- [Buurtteams Vlissingen](#)
- [Gemeentelijke Gezondheidsdienst Zeeland \(GGD\)](#)
- [Gemeentelijke vervoerscentrale](#)
- [Gemeenschappelijke regeling Orionis Walcheren](#)

3.8 Wat mag het kosten?

Wat mag het kosten?

(bedragen x € 1.000)	Jaarrekening	Programmabegroting				
Programma totalen	2024	2025	2026	2027	2028	2029
LASTEN	190.953	183.957	185.370	185.567	188.529	191.531
BATEN	38.806	36.011	34.275	32.886	34.244	34.623
Saldo voor bestemming	152.146	147.945	151.095	152.681	154.285	156.908
Mutatie reserves						
Toevoeging reserve opvang vluchtelingen	1.812	991	430			
Toevoeging reserve sociaal domein	24.198					
Toevoeging reserve doorcentr Beschermd Wonen Vliss	8.058					
Toevoegingen	34.067	991	430			
Onttrekking reserve opvang vluchtelingen	2.996	125				
Onttrekking reserve sociaal domein	5.025	1.480	3.884	2.045	1.745	1.545
Onttrekking reserve centrumtaken	48.325					
Onttrekking reserve investeringsfonds soc.domein	360					
Onttrekking reserve revitalisering accommodaties		71				
Onttrekkingen	56.706	1.676	3.884	2.045	1.745	1.545
Saldo na bestemming	129.507	147.260	147.641	150.636	152.540	155.363
LASTEN	2024	2025	2026	2027	2028	2029
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	2.971	2.458	3.107	3.197	3.302	3.417
5.1 Sportbeleid en activering	1.369	1.576	1.909	1.652	1.667	1.683
6.1 Samenkracht en burgerparticip.	9.963	10.412	8.570	5.675	5.839	5.582
6.2 Wijkteams	9.120					
6.22 Wijkteams Jeugd		2.927	1.842	1.382	1.450	1.529
6.23 Wijkteams Integraal		8.907	9.176	9.433	9.750	10.108
6.3 Inkomensregelingen	32.614	33.858	32.818	32.849	33.328	34.049
6.4 Begeleide participatie	22.158	22.777	21.925	21.988	22.611	22.912
6.6 Maatwerkvoorziening (Wmo)	2.842					
6.60 Hulpmiddelen en diensten (Wmo)		3.181	3.654	3.619	3.857	3.864
6.711 Huishoudelijke hulp (Wmo)		6.319	6.950	7.517	8.130	9.078
6.712 Begeleiding (Wmo)		3.073	3.426	3.637	3.864	3.966
6.713 Dagbesteding (Wmo)		2.359	2.522	2.676	2.844	2.919
6.71a Huishoudelijke hulp (Wmo)	5.393					
6.71b Begeleiding (Wmo)	4.261					
6.71c Dagbesteding (Wmo)	2.101					
6.72a Jeugdhulp begeleiding	2.343					
6.72b Jeugdhulp behandeling	2.281					
6.72c Jeugdhulp dagbesteding	4.323					
6.72d Jeugdhulp zonder verblijf ovg	605					
6.73a Pleegzorg	2.501					
6.73b Gezinsgericht	601					
6.73c Jeugdhulp met verblijf overig	3.487					
6.74a Jeugd beh. GGZ zonder verblijf	3.778					
6.74b Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verbl	1.302					
6.74c Gesloten plaatsing	1.259					
6.752 Jeugdhulp ambulant reg		10.573	12.592	13.620	11.823	10.481
6.762 Jeugdhulp met verblijf regionaal		12.067	13.574	14.699	15.919	17.245
6.763 Jeugdhulp met verblijf landelijk		653	912	994	1.082	1.179
6.791 PGB (Wmo)		1.301	1.355	1.412	1.471	1.471
6.792 PGB Jeugd		24	24	25	25	25
6.811 Beschermd wonen (Wmo)		43.547	43.277	43.285	43.292	43.341
6.812 Maatschappelijke - en vrouwenopvang (Wmo)		12.837	12.339	12.355	12.368	12.382
6.81a Beschermd wonen (Wmo)	58.879					
6.81b MO en VO (Wmo)	12.680					
6.821 Jeugdbescherming		1.432	1.930	2.103	2.291	2.495
6.822 Jeugdreclassering		457	451	491	535	583
6.82a Jeugdbescherming	1.564					

(bedragen x € 1.000)	Jaarrekening	Programmabegroting				
6.82b Jeugdreclassering	252					
6.91 Coördinatie en beleid (Wmo)		267	162	172	181	189
6.92 Coördinatie en beleid Jeugd		60	93	98	108	127
7.1 Volksgezondheid	2.305	2.892	2.764	2.689	2.793	2.906
Totaal lasten	190.953	183.957	185.370	185.567	188.529	191.531
BATEN	2024	2025	2026	2027	2028	2029
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.674	1.038	1.580	1.591	1.591	1.592
5.1 Sportbeleid en activering	576	741	269			
6.1 Samenkracht en burgerparticip.	5.590	5.144	3.866	1.735	1.616	1.176
6.2 Wijkteams	38					
6.22 Wijkteams Jeugd						
6.23 Wijkteams Integraal		-26				
6.3 Inkomensregelingen	29.190	27.190	26.741	26.984	27.492	28.161
6.4 Begeleide participatie	12		377	518	652	782
6.6 Maatwerkvoorziening (Wmo)	186					
6.60 Hulpmiddelen en diensten (Wmo)		221	239	256	274	274
6.711 Huishoudelijke hulp (Wmo)		421	436	1.227	1.227	1.227
6.71a Huishoudelijke hulp (Wmo)	454					
6.752 Jeugdhulp ambulant reg					816	836
6.811 Beschermd wonen (Wmo)		832	411	411	411	411
6.812 Maatschappelijke - en vrouwenopvang (Wmo)		163	164	164	164	164
6.81a Beschermd wonen (Wmo)	747					
6.81b MO en VO (Wmo)	267					
7.1 Volksgezondheid	73	285	192			
Totaal baten	38.806	36.011	34.275	32.886	34.244	34.623

3.9 Investeringsen

Voor dit programma zijn geen investeringen opgenomen.

Programma Bestuur

Programmadoel Bestuur

Het doel van het programma bestuur is kort samengevat goed bestuur. Goed bestuur is onder te verdelen in 3 hoofdthema's:

1. de relatie van het gemeentebestuur met haar inwoners, ondernemers en instellingen;
2. de samenwerking met andere overheden;
3. het samenspel tussen het college van B&W, de gemeenteraad en de ambtelijke organisatie.

Met onze inwoners, ondernemers en instellingen willen we werken aan wat we gezamenlijk belangrijk vinden voor de gemeente Vlissingen. We geven daaraan richting op basis van de gezamenlijk vastgestelde strategische koers Vlissingen 2040. Onze werkwijze om de programmadoelen te bereiken kenmerkt zich door: het samen doen, de dialoog opzoeken, de participatie bevorderen en klantgericht werken.

We werken samen met onze buurgemeentes en de provincie Zeeland. In de regio werken we samen in het Overleg Zeeuwse Overheden (OZO) op de thema's wonen, economie, arbeidsmarkt, sociaal domein, milieu, energie en klimaat. Ook is er vanuit de provincie Zeeland een beweging Zeeland 2050 op gang gekomen. Vanuit onze eigen rol en bevoegdheid bezien we hoe we hier invulling aan kunnen geven. We willen dit doen met onze buurgemeenten Middelburg en Veere. Met het rijk, provincies, waterschappen en andere gemeenten werken we samen aan de complexe opgaven waar we als overheden voor staan. Samen kunnen we meer bereiken als één overheid. Belangrijk blijft het compensatiepakket 'Wind in de Zeilen' waarin we met het Rijk en de provincie de voortgang en integraliteit van de uitvoering van dit pakket bewaken.

Als het gaat om het samenspel tussen bestuur en organisatie accepteren en respecteren we een duidelijke rolverdeling tussen gemeenteraad, college en organisatie. De gemeenteraad vertegenwoordigt de inwoners en ondernemers, stelt de kaders vast en controleert het college. Het college bestuurt collegiaal de gemeente. De ambtelijke organisatie adviseert onafhankelijk, bereidt de besluiten voor en voert deze uit. We zijn in deze rolverdeling transparant over de manier waarop we met bevoegdheden omgaan.

De besluiten die we nemen en andere overheidsinformatie publiceren we actief op grond van de Wet open overheid én omdat we transparantie een belangrijke kernwaarde vinden in onze woorden en daden als gemeente. De gemeente wil zich verder ontwikkelen tot een integrale overheid; een servicegerichte én betrouwbare organisatie zonder onnodige drempels en procedures. Bestuur en organisatie inspireren, stimuleren en faciliteren daarbij inwoners, ondernemers, instellingen en andere (triple helix) partners en zoeken actief de dialoog en samenwerking met hen. Daarvoor gebruiken we ook de website, sociale media en bieden we ook digitale kanalen. Bestuur en organisatie tonen zich een betrouwbare partij: we zeggen wat we doen en doen wat we beloven. We zeggen het ook als iets niet kan en dan zoeken we samen naar oplossingen, in de geest van de Omgevingswet en in het gezamenlijke belang van Vlissingen. We blijven investeren in de verbetering en het op peil houden van onze dienstverlening en willen daarbij ook digitalisering een ondersteunende rol laten spelen. Randvoorwaardelijk daarvoor is dat we voldoende gekwalificeerd personeel hebben. Dat is een uitdaging in de huidige arbeidsmarkt. Tenslotte gaan we actief op zoek naar subsidiemogelijkheden voor cofinanciering van onze projecten.

4.1 Dienstverlening

Wat zijn de belangrijkste ontwikkelingen voor het thema Dienstverlening?

Voor de komende jaren zien we enkele belangrijke ontwikkelingen in de dienstverlening:

1. Omnichannel dienstverlening

Omnichannel betekent dat alle kanalen (balie, telefoon, e-mail en online) goed op elkaar aansluiten. Alle kanalen werken samen en de gebruiker ervaart dezelfde kwaliteit van dienstverlening.

2. Publieke diensten op maat

We willen de diensten zo eenvoudig en gebruiksvriendelijk mogelijk maken zodat iedereen ze kan gebruiken. De voorkeur gaat uit naar een digitale afhandeling. Tegelijkertijd kan de gebruiker altijd zelf kiezen welk kanaal het beste past bij zijn of haar situatie.

3. Digitalisering en innovatie

De inzet van nieuwe technologieën waaronder kunstmatige intelligentie (AI) neemt verder toe. Met behulp van toepassingen als CoPilot kunnen processen efficiënter en toegankelijker worden ingericht.

In 2026 wordt er ruime aandacht besteedt aan de kwaliteit van brieven. Naast de Intensivering schrijftrainingen 'Schrijven van een goede nota en raadvorstel' en 'Schrijven van een goede brief of e-mail' worden. Ook wordt er een zogeheten 'APK van standaardbrieven' uitgevoerd. Deze standaardbrieven van de hele organisatie worden naar gewenst taalniveau. Dit alles volgens de landelijke richtlijnen van het taaltraject 'Direct Duidelijk'.

Wat zijn de belangrijkste beleidsdoelen voor het thema Dienstverlening?

De doelen zijn afgeleid vanuit de Visie op Dienstverlening 2026-2030

Doel 1. Verbetering van digitale dienstverlening. Klanten kunnen altijd en overal informatie vinden en zaken zelf regelen.

Doel 2. Verbetering van afhandeling van telefoontjes en e-mails in doorlooptijd en kwaliteit en verbetering van de kwaliteit van brieven.

Wat zijn de indicatoren bij de beleidsdoelen voor het thema Dienstverlening?

Met het oog op de visie op Dienstverlening 2026-2030 worden de volgende resultaten nagestreefd in 2030.

Indicatoren/activiteiten

Algehele tevredenheid dienstverlening

De algemene klantwaardering stijgt naar minimaal 7.0

Aantal formele klachten

70 (afname 10%) (bron: Jaarverslag Klachten 2026)

Klantwaardering afhandeling e-mail

De tevredenheid rondom afhandeling van e-mail scoort een 7,1

Klantwaardering telefonische bereikbaarheid en deskundigheid

De telefonische klanttevredenheid heeft een algemene waardering van minstens 6.8

Klantwaardering fysieke bezoek

De klanttevredenheid van fysieke bezoeken aan receptie en balies scoort minimaal 8.5

Waardering digitale dienstverlening

De tevredenheid rondom digitale communicatie scoort minimaal 6.8

Wat zijn de belangrijkste activiteiten van de gemeente voor het thema Dienstverlening?

Indicatoren/activiteiten

Uitvoering van het actieplan Bouwen aan Dienstverlening 2026-2030

Wat is de mate van invloed van de gemeente op het bereiken van de doelen voor het thema Dienstverlening?

Om de gestelde doelen te bereiken, is de mate van invloed groot tot zeer groot (4-5). Met het regelmatig inventariseren van gewenste behoeftes, op maat gemaakte leerprogramma's (trainingen, workshops) voor de medewerkers van de verschillende teams en duidelijke sturing en begeleiding van de medewerkers kunnen de gewenste doelen worden gerealiseerd.

(1= Zeer klein, 2= Beperkt, 3= Redelijk, 4= Groot, 5= Zeer groot)

Welke verbonden partijen zijn betrokken bij het thema Dienstverlening?

n.v.t.

4.2 Participatie

Wat zijn de belangrijkste ontwikkelingen voor het thema Participatie?

- De samenleving wordt mondiger en wil meer invloed op beleidsontwikkelingen en besluiten.
- Met de invoering van de Omgevingswet is participatie nog belangrijker geworden. De wet biedt uitdrukkelijk meer ruimte aan ideeën van initiatiefnemers en aan intensievere afstemming met bewoners.
- Dé inwoner bestaat niet. Dat betekent iets voor de manier van participatie. Dus niet 1 generieke boodschap voor alles en iedereen, maar participatie op maat om zoveel mogelijk effect te genereren.
- De inwoners, bedrijven en instellingen in de gemeente Vlissingen zorgen ervoor dat we mogen werken voor onze mooie gemeente. Hun input is waardevol en kunnen we goed gebruiken bij het realiseren van onze doelen en het mooier maken van onze gemeente. Elke ontwikkeling vraagt om een specifieke aanpak en we zorgen ervoor dat onze burgers, binnen de beleids- en financiële kaders, maximaal kunnen participeren.
- Er zijn signalen van participatiemoeheid onder inwoners. Dit is een ontwikkeling waar rekening mee wordt gehouden. Te veel enquêtes over (beleids)ontwikkelingen in korte tijd kunnen ertoe leiden dat de bereidheid voor participatie afneemt. Spreiding van en variatie in participatieaanpak is noodzakelijk.

Wat zijn de belangrijkste beleidsdoelen voor het thema Participatie?

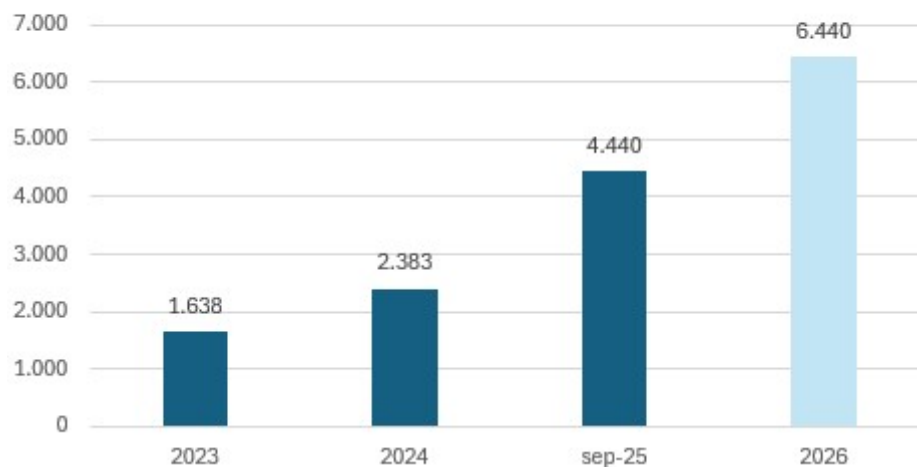
- In 2026 zijn 2000 meer inwoners betrokken bij bewonersparticipatie op het participatieplatform doemee.vlissingen.nl
- We blijven initiatieven vanuit de samenleving stimuleren en faciliteren. In 2026 zijn er 10 initiatieven uit de samenleving gefaciliteerd.

Wat zijn de indicatoren bij de beleidsdoelen voor het thema Participatie?

Indicatoren/activiteiten

Aantal unieke inwoners die geregistreerd staan in de Doemee

Inwoners die geregistreerd staan bij doemee.vlissingen.nl

2026 is streefwaarde

Bron: doemee.vlissingen.nl

Aantal initiatieven (per wijk)

Wat zijn de belangrijkste activiteiten voor het thema Participatie?

Indicatoren/activiteiten

Doemee.vlissingen.nl wordt voor steeds meer projecten ingezet als één van de participatiemiddelen

De wijkcoördinatoren sluiten aan bij wijkraden, dorpsraden en andere overleggen in de wijken

Bewonersinitiatieven ondersteunen, bekendheid geven aan deze initiatieven en het feit dat wij dit soort initiatieven willen faciliteren

Het participatiebeleid en/of de Participatie- en inspraakverordening Vlissingen 2023 worden waar nodig aangepast naar aanleiding van (aanbevelingen uit) de evaluatie van het participatiebeleid

Doorontwikkeling jongerenparticipatie

Wat is de mate van invloed van de gemeente op het bereiken van de doelen voor het thema Participatie?

De invloed van de gemeente op de doelstelling meer deelnemers op het participatieplatform aan te laten sluiten is groot. Door meer projecten en vooral meer variatie in onderwerpen aan te brengen, zal een groter en breder scala aan deelnemers zich aansluiten.

De invloed op toename van faciliteren van het aantal gerealiseerde (bewoners)initiatieven is minder, omdat de gemeente daarbij mede afhankelijk is van het aantal nieuwe initiatieven dat zich aandient. Mocht de groei van het aantal initiatieven van derden deels uitblijven, wordt er meer geïnvesteerd in het stimuleren en informeren van bewoners(groepen) door onder andere de wijkcoördinatoren. Dit kan uiteindelijk tot meer en kansrijkere bewonersinitiatieven leiden.

(1= Zeer klein, 2= Beperkt, 3= Redelijk, 4= Groot, 5= Zeer groot)

Welke verbonden partijen zijn betrokken bij het thema Participatie?

- [Buurtteams Vlissingen](#)

4.3 Wat mag het kosten?

Wat mag het kosten?

(bedragen x € 1.000)	Jaarrekening	Programmabegroting				
Programma totalen	2024	2025	2026	2027	2028	2029
LASTEN	7.006	6.896	5.171	5.018	5.156	5.153
BATEN	996	1.109	1.034	1.040	1.067	1.095
Saldo voor bestemming	6.010	5.787	4.137	3.978	4.088	4.058
Mutatie reserves						
Toevoeging reserve budgetoverhevelingen	3.042					
Toevoegingen	3.042					
Onttrekking reserve organisatie doorontwikkeling	984	694	188			
Onttrekking reserve budgetoverhevelingen	3.199		740			
Onttrekkingen	4.183	694	928			
Saldo na bestemming	4.869	5.093	3.209	3.978	4.088	4.058
LASTEN	2024	2025	2026	2027	2028	2029
0.1 Bestuur	3.715	2.883	3.002	3.251	3.364	3.494
0.2 Burgerzaken	3.291	3.759	3.766	3.743	3.888	4.014
0.8 Overige baten en lasten		254	-1.597	-1.976	-2.096	-2.355
Totaal lasten	7.006	6.896	5.171	5.018	5.156	5.153
BATEN	2024	2025	2026	2027	2028	2029
0.2 Burgerzaken	996	1.109	1.034	1.040	1.067	1.095
Totaal baten	996	1.109	1.034	1.040	1.067	1.095

4.4 Investeringsen

Voor dit programma zijn geen investeringen opgenomen.

Overhead

Overhead

Om de raad op eenvoudige wijze inzicht te geven in de totale overheadkosten van de organisatie en ook meer zeggenschap over die kosten te geven, is voorgeschreven dat in het programmaplan een apart overzicht wordt opgenomen van de overheadkosten. Overhead betreft alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van medewerkers in het primaire proces.

Tot dit taakveld behoren de kosten van overhead, dat wil zeggen alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van medewerkers in het primaire proces:

- financiën, toezicht en controle gericht op de eigen organisatie;
- personeel en organisatie;
- gemeentesecretaris;
- inkoop (incl. aanbesteding en contractmanagement);
- juridische zaken;
- bestuurszaken en bestuursondersteuning;
- informatievoorziening en automatisering van PIOFACH (Personeel, Informatievoorziening, Organisatie, Financiën, Administratieve organisatie, Communicatie, Huisvesting)-systemen;
- facilitaire zaken en huisvesting (incl. beveiliging);
- documentaire informatievoorziening (DIV);
- managementondersteuning primair proces.

5.1 Wat mag het kosten?

Wat mag het kosten?

(bedragen x € 1.000)	Jaarrekening		Programmabegroting			
Programma totalen	2024	2025	2026	2027	2028	2029
LASTEN	25.472	26.849	25.383	25.882	26.586	27.583
BATEN	6.070	6.707	5.923	6.084	6.314	6.615
Saldo voor bestemming	19.402	20.143	19.459	19.798	20.272	20.967
Mutatie reserves						
Toevoeging reserve nieuwbouw stadsbeheer				1.300		
Toevoegingen				1.300		
Onttrekking reserve nieuwbouw stadsbeheer				53	53	53
Onttrekking reserve budgetoverhevelingen		2.761				
Onttrekkingen		2.761		53	53	53
Saldo na bestemming	19.402	17.382	19.459	21.045	20.218	20.914
LASTEN	2024	2025	2026	2027	2028	2029
0.4 Overhead	25.472	26.849	25.383	25.882	26.586	27.583
Totaal lasten	25.472	26.849	25.383	25.882	26.586	27.583
BATEN	2024	2025	2026	2027	2028	2029
0.4 Overhead	6.070	6.707	5.923	6.084	6.314	6.615
Totaal baten	6.070	6.707	5.923	6.084	6.314	6.615

5.2 Investeringsen

Voor dit programma zijn geen investeringen opgenomen.

Algemene dekkingsmiddelen

Inleiding

Dit zijn inkomsten die de gemeente vrij mag besteden. Ze zijn niet gekoppeld aan een specifiek beleidsdoel.

Lokale heffingen

Onder lokale heffingen vallen belastingen zoals:

- Onroerendezaakbelasting (OZB)
- Toeristenbelasting
- Hondenbelasting

Deze belastingen leveren geld op dat niet aan een bepaald doel is verbonden. De kosten voor het innen van deze belastingen en voor de informatievoorziening hierover hebben we ook opgenomen.

Meer uitleg over deze belastingen staat in de paragraaf Lokale heffingen. Daar lees je ook over het beleid, de voorstellen en het kwijtscheldingsbeleid. In die paragraaf staan ook belastingen die niet onder de algemene dekkingsmiddelen vallen.

Algemene uitkering

Dit is het geld dat de gemeente krijgt uit het Gemeentefonds. De hoogte van dit bedrag is gebaseerd op landelijke berekeningen, waaronder de meicirculaire 2025.

Dividend

De gemeente ontvangt dividend (winstuitkering) uit aandelen in:

- Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)
- Evides Aqua B.V.
- Zeeuwse Energie Houdstermaatschappij (ZEH)

Financieringsfunctie

Dit is het verschil tussen:

- Rente die de gemeente betaalt of ontvangt van externe partijen
- Rente die intern wordt toegerekend aan bijvoorbeeld grondexploitatie en taakvelden

Dit vormt het grootste deel van het renteresultaat. Meer uitleg hierover staat in de paragraaf Financiering.

6.1 Wat mag het kosten?

Wat mag het kosten?

(bedragen x € 1.000)	Jaarrekening	Programmabegroting				
Programma totalen	2024	2025	2026	2027	2028	2029
LASTEN	1.897	1.573	2.269	1.083	851	1.894
BATEN	230.609	221.553	226.344	229.469	225.881	226.873
Saldo voor bestemming	-228.712	-219.979	-224.075	-228.387	-225.030	-224.979
Mutatie reserves						
Toevoeging algemene reserve	13.772	8.801	7.000	7.000	5.305	1.000
Toevoeging reserve GBE Aqua	9.294					
Toevoegingen	23.066	8.801	7.000	7.000	5.305	1.000
Onttrekking algemene reserve	2.798					
Onttrekkingen	2.798					
Saldo na bestemming	-208.444	-211.178	-217.075	-221.387	-219.725	-223.979
LASTEN	2024	2025	2026	2027	2028	2029
0.5 Treasury	390	-26	676	-450	-682	361
0.61 OZB woningen	1.508	1.599	1.593	1.532	1.533	1.533
Totaal lasten	1.897	1.573	2.269	1.083	851	1.894
BATEN	2024	2025	2026	2027	2028	2029
0.5 Treasury	28.774	8.396	10.648	9.496	6.328	6.328
0.61 OZB woningen	7.060	7.593	7.824	8.125	8.444	8.767
0.62 OZB niet-woningen	9.381	9.140	9.442	9.808	10.191	10.579
0.64 Belastingen overig	686	782	777	808	840	872
0.7 Alg. en ovg uitk. gemeentefonds	183.379	193.906	195.636	198.709	196.884	196.951
3.4 Economische promotie	1.330	1.736	2.019	2.524	3.194	3.375
Totaal baten	230.609	221.553	226.344	229.469	225.881	226.873

Verplichte beleidsindicatoren

Verplichte beleidsindicatoren

Totaaloverzicht verplichte beleidsindicatoren

In onderstaand overzicht zijn de beleidsindicatoren opgenomen die vanuit de Regeling beleidsindicatoren gemeenten verplicht in de begroting en jaarrekening van gemeenten getoond dienen te worden. Deze gegevens (met uitzondering van eigen indicatoren) zijn terug te vinden op:

[Dashboard - Besluit Begroting en Verantwoording \(BBV\) - Vlissingen](#)

Naam indicator	Beschrijving	Jaar laatste meting	Vlissingen	Landelijk	Bron
Omvang huishoudelijk restafval	De hoeveelheid restafval per bewoner per jaar(kg)	2023	224,0	180,0	OLAZ, vergelijking is t.o.v. Zeeland i.p.v. landelijk
Hernieuwbare elektriciteit	Elektriciteit opgewekt uit wind, waterkracht, zon of biomassa	2022	34,6	32,5	RWS
Vestigingen (van bedrijven)	Het aantal vestigingen van bedrijven, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-65 jaar.	2023	153,8	181,8	LISA
Gemiddelde WOZ waarde	De gemiddelde WOZ waarde van woningen.	2025	259,0	398,0	CBS
Nieuw gebouwde woningen	Het aantal nieuwbouwwoningen per 1.000 woningen	2024	12,9	8,4	Basisregistraties adressen en gebouwen
Demografische druk	De som van het aantal personen van 0 tot 20 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot de personen van 20 tot 65 jaar	2025	78,4	70,7	CBS
Gemeentelijke woonlasten éénpersoonshuishouden	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een éénpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten	2025	994,0	957,0	COELO
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een meerpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten	2025	1.065,0	1.050,0	COELO
Banen	Het aantal banen per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar	2023	704,3	836,6	CBS
Verwijzingen Halt	Het aantal verwijzingen naar Halt per 1.000 inwoners van 12 t/m 17 jaar.	2024	13	9	Bureau Halt
Winkeldiefstallen	Het aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners	2024	2,5	2,2	CBS
Geweldsmisdrijven	Het aantal geweldsmisdrijven. Voorbeelden van geweldsmisdrijven zijn seksuele misdrijven, levensdelicten zoals moord en doodslag en dood en lichamelijk letsel door schuld (bedreiging, mishandeling, etc.).	2024	5,5	4,3	CBS
Diefstallen uit woning	Het aantal diefstallen uit woningen per 1.000 inwoners	2024	1,1	1,2	CBS
Vernielingen en beschadigingen	Het aantal vernielingen en beschadigingen per 1.000 inwoners.	2024	8,0	5,7	CBS
Funciemenging	De funciemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.	2023	45,7	54,2	LISA
Absoluut verzuim	Het aantal leer- of kwalificatieplichtige jongeren dat absoluut verzuimer is (geweest) gedurende het schooljaar: de jongere is niet ingeschreven bij een onderwijsinstelling en beschikt niet over een vrijstelling. De periodeaanduiding '2023' staat voor schooljaar '2022/2023'.	2024	4,3	6,7	DUO
Relatief verzuim	Het aantal leer- of kwalificatieplichtige leerlingen (per 1.000 leerlingen) waarbij sprake is van meer dan 16 uur ongeoorloofd verzuim gedurende 4 opeenvolgende lesweken.	2024	21	28	DUO
Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie	Het percentage van het totaal aantal leerlingen van 12 tot 23 jaar die zonder startkwalificatie het onderwijs verlaten. De periodeaanduiding '2023' staat voor schooljaar '2022/2023'.	2024	3,2	2,3	DUO
Niet-sporters	Het percentage niet - wekelijkse sporters t.o.v. de bevolking van 19 jaar en ouder. Bevolking van 19 jaar en ouder dat niet minstens één keer per week aan sport doet.	2024	53,1	42,5	CBS
Jongeren met een delict voor de rechter	Het percentage jongeren (12 t/m 21 jaar) dat met een delict voor de rechter is verschenen.	2023	2	1	CBS
Kinderen in uitkeringsgezin	Percentage kinderen tot 18 jaar die in een gezin leven dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen. Bijstandshuishouden is een huishouden waarvan minimaal één lid een bijstandsuitkering ontvangt.	2023	9	6	CBS
Werkloze jongeren	Het percentage werkloze jongeren (16-22 jaar).	2023	2	2	CBS

Naam indicator	Beschrijving	Jaar laatste meting	Vlissingen	Landelijk	Bron
Netto arbeidsparticipatie	Het aandeel van de werkzame beroepsbevolking in de bevolking (beroeps- en niet-beroepsbevolking).	2024	70,7	73,2	CBS
Personen met een bijstandsuitkering	Het aantal personen met een bijstandsuitkering, per 10.000 inwoners.	2024	504,6	343,6	CBS
Lopende re - integratievoorzieningen	Het aantal re - integratievoorzieningen, per 10.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.	2024	136,6	203,1	CBS
Jongeren met jeugdhulp	Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp tenopzichte van alle jongeren tot 18 jaar	2024	18,7	13,7	CBS
Jongeren met jeugdbescherming	Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdbeschermingsmaatregel tenopzichte van alle jongeren tot 18 jaar	2024	1,7	1,0	CBS
Jongeren met jeugdreclassering	Het percentage jongeren (12-22 jaar) met een jeugdreclasseringsmaatregel ten opzichte van alle jongeren (12-22 jaar)	2024	0,8	0,4	CBS
Cliënten met een maatwerkvoorziening Wmo	Aantal per 10.000 inwoners in de betreffende bevolkingsgroep. Een maatwerkvoorziening is een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de Wmo. Voor de Wmo-gegevens geldt dat het referentiegemiddelde gebaseerd is op 327 deelnemende gemeenten	2024	990	720	CBS
Formatie	Fte per 1.000 inwoners	2026	10,3		Eigen indicator
Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	2026	9,3		Eigen indicator
Apparaatskosten	Kosten per inwoner	2026	425,0		Eigen indicator
Overheadkosten	% van de totale lasten	2026	5,95%		Eigen indicator
Externe inhuur	Kosten inhuur externen als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	2026	10,14%		Eigen indicator

Paragrafen

Paragraaf lokale heffingen

Inleiding

De gemeentewet bepaalt welke belastingen en heffingen een gemeente mag invoeren. Er zijn twee soorten heffingen. Eerst komen de uitgangspunten aan de orde. Daarna volgt een overzicht van de geraamde opbrengsten van de heffingen met per heffing een toelichting. Vervolgens gaan we in op de kostendekkendheid.

1. Belastingen

Bij belastingen krijg je geen directe tegenprestatie van de gemeente. De opbrengst wordt gebruikt voor algemene kosten. Wij heffen de volgende belastingen:

- Onroerendezaakbelasting (OZB)
- Forensenbelasting
- Precariobelasting
- Parkeerbelasting
- Toeristenbelasting
- Hondenbelasting

2. Rechten

Rechten betaal je voor een dienst die je van de gemeente krijgt. De gemeente mag hiervoor niet meer vragen dan het kost. Wij heffen de volgende rechten:

- Rioolheffing
- Afvalstoffenheffing
- Leges (bijvoorbeeld voor paspoorten of vergunningen)
- Marktgelden
- Havengelden
- Lijkbezorgingsrechten

Uitgangspunten

Indexering en tariefverhoging

Het beleidsuitgangspunt voor alle heffingen is dat de jaarlijkse verhoging beperkt blijft tot de inflatiecorrectie. Dit betekent dat alle heffingen trendmatig worden verhoogd met 3,9%, met uitzondering van toeristenbelasting, de marktgelden, de parkeerbelasting en de lijkbezorging. De tarieven van de toeristenbelasting worden naast de indexatie extra verhoogd met € 0,25 zoals bepaald in de meerjarenbegroting 2025-2028. De verordeningen van de marktgelden, de parkeerbelasting en de lijkbezorging worden in een separaat traject, als gevolg van een actualisatie van beleid, op een ander moment aan de raad voorgelegd. De verordening OZB wordt in de raad van december vastgesteld. Het definitieve tarief van de OZB is afhankelijk van de stijging van de WOZ-waarde welke eind oktober voor meer dan 70% bepaald is.

Het vaststellen van de legesverordening is gedelegeerd aan het college.

Kostendekking

Voor alle rechten is het kostendeckingspercentage in deze paragraaf vastgelegd. Hiermee wordt de transparantie m.b.t. verhouding kosten en baten per heffing vergroot.

Kwijtschelding

Een inwoner van Vlissingen kan kwijtschelding krijgen voor de afvalstoffenheffing en de rioolheffing. Dit kan indien het inkomen zo laag is dat aan de betalingsverplichting niet kan worden voldaan, ook niet door middel van een betalingsregeling. Of iemand in aanmerking komt voor gehele of gedeeltelijke kwijtschelding is afhankelijk van de persoonlijke financiële situatie. Dit wordt gedaan aan de hand van een door elke gemeente vastgestelde leidraad. De ontwikkeling van de geraamde bedragen voor de kwijtschelding over de afgelopen jaren is als volgt.

Kwijtschelding (bedragen x € 1.000)	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Afvalstoffenheffing	507	610	610
Rioolheffing	94	87	87
Totaal	601	697	697

Opbrengst heffingen

Onderstaand overzicht geeft een beeld van de geraamde en de werkelijke opbrengsten van de afgelopen jaren in relatie met het begrotingsjaar 2026.

Opbrengstheffing (bedragen x € 1.000)	Begroting 2024	Rekening 2024	Begroting 2025 incl. begr.wijziging	Begroting 2026
Onroerende zaakbelastingen	16.470	16.657	16.789	17.322
Afvalstoffenheffing	7.938	8.003	7.945	8.758
Hondenbelasting	333	335	348	359
Forensenbelasting	413	428	429	442
Precariobelasting	134	121	140	145
Parkeerbelastingen	210	120	217	221
Toeristenbelasting	880	902	1.307	1.577
Rioolheffing	6.913	6.884	7.318	7.666
Totaal	33.291	33.450	34.493	36.490

Onroerende zaakbelasting

De opbrengsten van de onroerendezaakbelasting (OZB) worden ingezet als algemeen dekkingsmiddel. Eigenaren van woningen en niet-woningen zijn belastingplichtig, evenals de gebruiker van een niet-woning voor de ozb-gebruikersbelasting.

De OZB-tarieven worden vastgesteld op basis van de gemiddelde waardeontwikkeling van woningen en niet-woningen (zoals bedrijven, winkels en kantoren) en de in de begroting voor dit jaar vastgestelde opbrengststijging. Voor het bepalen van het OZB-tarief zijn we afhankelijk van het stijgingspercentage van de WOZ-waarden. Dit percentage kan pas eind oktober nauwkeurig worden doorberekend, aangezien dan meer dan 70% van de WOZ-gegevens bekend is. De verordening OZB wordt daarom in december aan de raad aangeboden. In beginsel wordt voor 2026 de OZB verhoogd met 3,9% inflatiecorrectie. Op basis van deze gegevens wordt in de verordening een percentage vastgesteld waarmee het aanslagbedrag wordt berekend. De formule hiervoor is: Waarde x percentage = aanslagbedrag.

OZB	2022	2023	2024	2025	2026
Eigenaar woning	0,1389%	0,1283%	0,1214%	0,1212%	0,1259%
Gebruiker niet woning	0,3219%	0,3495%	0,3490%	0,3403%	0,3536%
Eigenaar niet woning	0,4052%	0,4399%	0,4393%	0,4239%	0,4404%

Rioolheffing

Met de opbrengst van de heffing worden de lasten van het beheer van het riool gedekt. De opbrengsten mogen maximaal 100% kostendekkend zijn. Belastingplichtig zijn de gebruikers van woningen en niet-woning die direct of indirect lozen op de gemeentelijke riolering. De rioolheffing wordt trendmatige verhoogd met (3,9%). De opbrengsten van de rioolheffing mogen maximaal 100% kostendekkend zijn.

De financiële onderbouwing van de rioolheffingen is gebaseerd op het gemeentelijk rioleringsplan (GRP). Dit geeft de volgende tarieven:

Rioolheffing (per perceel, in €)	2022	2023	2024	2025	2026
Rioolheffing eigenaar	210,13	201,13	209,18	219,43	227,99
Rioolheffing gebruiker	60,54	60,54	62,96	66,05	68,62

Afvalstoffenheffing

Met de opbrengst van de afvalstoffenheffing worden de lasten van de inzameling en verwerking van het afval gedekt. Belastingplichtige is de gebruiker van de woning, waar het huishoudelijk afval ontstaat.

Sinds 2024 wordt de afvalstoffenheffing en het aantal openingen van de ondergrondse voor fijn huishoudelijk restafval gekoppeld aan de omvang van het huishouden. Het uitgangspunt bij de afvalstoffenheffing is 100% kostendekking, zodat de gemeentelijke kosten voor afvalinzameling en -verwerking volledig worden gedekt door de opbrengsten. Ten opzichte van 2025 worden de tarieven in 2026 verhoogd met het inflatiepercentage van 3,9%.

Afvalstoffenheffing (in €)	2022	2023	2024	2025	2026
Eenpersoonshuishouden	332,18	353,77	323,86	323,86	336,49
Tweepersoonshuishouden	332,18	353,77	346,58	346,58	360,10
Meerpersoonshuishouden	332,18	353,77	394,62	394,62	410,01

Hondenbelasting

De opbrengst wordt gebruikt als algemeen dekkingsmiddel. Elke houder van één of meer honden is hondenbelasting verschuldigd. Op basis van aangifte wordt de houder aangeslagen. Voor de eerste hond wordt een basisbedrag in rekening gebracht. Voor elke tweede en volgende hond geldt het dubbele tarief. De hondenbelasting wordt trendmatig verhoogd met 3,9%. Dit geeft de volgende tarieven:

Hondenbelasting (in €)	2022	2023	2024	2025	2026
Tarief 1e hond	95,82	99,56	102,75	106,75	110,91
Tarief 2e en volgende hond	191,62	199,09	205,50	213,50	221,83

Forensenbelasting

De opbrengst wordt gebruikt als algemeen dekkingsmiddel. Belastingplichtige is degene die een woning heeft in de gemeente Vlissingen maar hier niet feitelijk woonachtig is. De forensenbelasting wordt trendmatig verhoogd met 3,9%.

Forensenbelasting (in €)	2022	2023	2024	2025	2026
Tarief per woning	921,29	957,22	987,85	1.026,38	1.066,41

Precariobelasting

De opbrengst wordt gebruikt als algemeen dekkingsmiddel. De belastingplichtige is degene die voorwerpen op of onder of boven gemeentegrond heeft.

De precariobelasting heeft sinds 2022 geen inkomsten meer van de kabelbelasting. Wel loopt er nog een beroepsprocedure tegen de kabelbelasting. De tarieven voor deze heffing worden uitsluitend trendmatig verhoogd met 3,9%.

Parkeerbelasting

Om het parkeren goed te regelen, is het nodig om parkeerbelasting te heffen. Het geld dat hiermee binnenkomt, gebruiken we voor de algemene uitgaven van de gemeente. De eigenaar van de auto moet deze belasting betalen.

De (basis)tarieven blijven in 2026 hetzelfde. Vorig jaar zijn de tarieven al verhoogd. Toen ging het tarief voor parkeren op straat omhoog naar € 2,20 per uur. De boete bij niet betalen (naheffingsaanslag) gaat wel omhoog: van € 78,80 naar € 82,00.

Toeristenbelasting

De opbrengsten worden gebruikt als algemeen dekkingsmiddel. Belastingplichtige is degene die gelegenheid biedt tot verblijf. De toeristenbelasting wordt in 2026 verhoogd met het inflatiepercentage van 3,9% en de extra jaarlijkse verhoging van € 0,25 naar:

Toeristenbelasting (in €)	2022	2023	2024	2025	2026
Bestaand verblijfsmiddel	1,79	2,04	2,11	3,00	3,37
Meegebracht verblijfsmiddel	1,61	1,83	1,89	2,50	2,85

Bedrijven Investerings Zone (BIZ)

In samenwerking met de vertegenwoordigers van de winkeliers en horecaondernemers in de binnenstad, verenigd in de Vlissingse Ondernemers Centrale (VOC) is voor een deel van de binnenstad de Bedrijveninvesteringszone (BIZ) gerealiseerd voor de periode 1 januari 2022 tot 1 januari 2027.

Marktgelden

Marktgelden zijn kosten die betaald moeten worden voor het gebruik van openbare grond van de gemeente en voor het gebruik van gemeentelijke voorzieningen, zoals stroom of water.

Vanaf 2026 worden de kosten voor stroom apart in rekening gebracht door een externe leverancier. Deze leverancier stuurt de factuur namens de gemeente Vlissingen.

De nieuwe verordening voor marktgelden leggen we in december samen met de nieuwe marktverordening aan de gemeenteraad voor.

Leges

Voor het verstrekken van een vergunning of document wordt een vergoeding in de vorm van leges gevraagd. Deze leges worden ook verhoogd met de index 3,9%.

Lijkbezorgingsrechten

Voor het begraven en het huren van een graf wordt een vergoeding in de vorm van lijkbezorgingsrechten gevraagd. De extra 5% verhoging van het tarief wordt vanaf de begroting 2025 niet meer toegepast; hiertoe is besloten met het aannemen van een amendement. Een extern bureau heeft het Beleidsplan Begraafplaatsen Vlissingen opgesteld, de verordening geactualiseerd en de tarieven onderzocht. Daarbij is onder andere nagegaan of de tarieven in lijn zijn met die van de buurgemeenten en of ze marktconform zijn. De verordening lijkbezorgingsrechten 2026 wordt in december 2025 aan de raad voorgelegd, samen met de nieuwe beheersverordening begraafplaatsen.

Havengelden

Havengelden worden geheven voor het innemen van openbare gemeentewateren en voor de beschikbaarstelling van gemeentelijke voorzieningen (kade). Deze rechten worden ook verhoogd met de index 3,9%.

Belastingdruk

De tarieven voor de rioolheffing en de onroerende-zaakbelastingen stijgen. Daarmee stijgen de woonlasten. Wat dit betekent voor een eigenaar van een pand in 2026 ten opzichte van 2025 wordt in onderstaande tabel weergegeven. Dit doen we voor zowel een gezin als een eenpersoonshuishouden.

Voor een gezin

Geraamde opbrengst (in €)	2025	2026
OZB lasten eigen woning	384,20	387,85
Rioolheffing	285,47	296,61
Afvalstoffenheffing	394,62	410,01
Totale woonlasten voor gezin	1.064,30	1.094,47

Voor een eenpersoonshuishouden

Geraamde opbrengst (in €)	2025	2026
OZB lasten eigen woning	384,20	387,85
Rioolheffing	285,47	296,61
Afvalstoffenheffing	323,86	336,49
Totale woonlasten voor eenpersoonshuishouden	993,54	1.020,95

Kengetallen belastingcapaciteit

Sinds begroting 2016 worden in de paragraaf lokale lasten een aantal kengetallen opgenomen in relatie het landelijke gemiddelde. Voor 2026 gelden in Vlissingen de volgende kengetallen:

Kengetallen belastingcapaciteit 2026 (in €)			
A. OZB lasten voor een gezin bij de gemiddelde WOZ waarde:			
gemiddelde WOZ waarde	308.000	0,126%	€ 387,85
B. Rioolheffing voor een gezin bij de gemiddelde WOZ waarde			
eigendom	€ 227,99		
gebruik	€ 68,62		€ 296,61
C. Afvalstoffenheffing			€ 410,01
D. Heffingskorting			€ -
E. Totale woonlasten voor een gezin bij de gemiddelde WOZ waarde			€ 1.094,47
F. Woonlasten landelijk gemiddelde voor een gezin bij de gemiddelde WOZ waarde			€ 1.083,00
Gemeentelijke belastingcapaciteit	E/F * 100%		101,06%

Kostendekking tarieven

Vanaf de begroting 2017 moet in de paragraaf lokale heffingen een overzicht van baten en lasten worden opgenomen voor de heffingen waarbij sprake is van het verhalen van kosten. Bij de hierna opgesomde heffingen is hiervan sprake. Bij deze heffingen is het toegestaan om maximaal 100% van de kosten te dekken. Dit is in de gemeente Vlissingen uitgangspunt.

In de onderstaande gegevens worden de totale kosten en baten met elkaar vergeleken en wordt het kostendeckingspercentage genoemd.

Rioolheffingen kostendekking

Rioolheffingen (bedragen x € 1.000)	2026
Overhead	400
BTW	560
Lasten kwijtschelding	89
Lasten riolering	6.026
Straatreiniging	440
Kosten samenwerking	180
Totaal lasten	7.695
Totale baten	7.686
Kostendeckking percentage	99,9%

Afvalstoffenheffing kostendeckking

Afvalstoffenheffing (bedragen x € 1.000)	2026
Overhead	915
Lasten afvalinzameling	6.126
Lasten straatreiniging	484
BTW	1.084
Lasten kwijtschelding	623
Lasten samenwerking	89
Totaal lasten	9.321
Totale baten	9.321
Kostendeckking percentage	100,0%

Marktgelden kostendeckking

Marktgelden (bedragen x € 1.000)	2026
Overhead	28
Lasten marktgeld	101
BTW	12
Totaal lasten	141
Totale baten	67
Kostendeckking percentage	47,84%

Lijkbezorging kostendeckking

Lijkbezorging (bedragen x € 1.000)	2026
Overhead	327
Lasten lijkbezorging	794
BTW	
Totaal lasten	1.121
Totale baten	609
Kostendeckking percentage	54,35%

Havengelden kostendeckking

Havengelden (bedragen x € 1.000)	2026
Overhead	0
Lasten havengeld	31
BTW	6
Totaal lasten	37
Totale baten	18
Kostendekking percentage	48,65%

Naheffingsaanslag parkeren

Naheffing parkeer (bedragen x € 1.000)	2026
Vast en variabele informatieverwerkingskosten	31
Kosten van afschrijving	15
personeelskosten	353
Overhead	176
Totaal lasten	577
Totale baten	328
kostendekking percentage	58,82%

Leges

In de onderstaande tabel wordt het kostendeckingspercentage per titel (het soort dienstverlening), nader toegelicht. We hanteren bij de leges de toegestane regels van kruissubsidiëring, waarbij binnen een titel een percentage boven de 100% op hoofdstukniveau is toegestaan onder voorwaarde dat het gemiddelde percentage per titel niet boven de 100% uitkomt.

Recapitulatie kostendekkendheid leges 2026 Vlissingen								
		Personeels- lasten	Overhead	Overige diensten	Overige kosten	Totale kosten	Opbrengsten	Kostendekkend- heidspercentage
Totaal	(Bedragen x € 1.000)	1.432	931	200	733	3.297	2.078	63,0%
Hoofdstuk 1	Algemene dienstverlening	403	262		554	1.219	1.067	88%
Paragraaf 1.1	Burgerlijke stand	23	15		6	43	44	102%
Paragraaf 1.2	Reisdocumenten en Nederlandse identiteitskaart	194	126		330	651	611	94%
Paragraaf 1.3	Rijbewijzen	121	79		85	285	252	88%
Paragraaf 1.4	Verstrekingen in het kader van de basisregistratie personen	16	10		38	64	31	48%
Paragraaf 1.5	Bestuursstukken							
Paragraaf 1.6	Vastgoedinformatie							
Paragraaf 1.7	Overige publiekszaken	23	15		73	111	99	89%
Paragraaf 1.8	Gemeentearchief							
Paragraaf 1.9	Bijzondere wetten	23	15		24	61	27	44%
Paragraaf 1.10	Diversen	3	2			5	4	94%
Hoofdstuk 2	Dienstverlening en besluiten in het kader van de omgevingswet	722	469	200	179	1.570	966	62%
Paragraaf 2.1	Algemene bepalingen							
Paragraaf 2.2	Voorfase	123	80			204	51	25%
Paragraaf 2.3	Bouwactiviteiten	426	277		126	829	591	71%
Paragraaf 2.4	Activiteiten met betrekking tot cultureel erfgoed en werelderfgoed	29	19		2	50	7	14%
Paragraaf 2.5	Milieubelastende activiteiten			88	26	114	84	74%
Paragraaf 2.6	Lozingsactiviteiten	1	1			2	2	140%
Paragraaf 2.7	Aanlegactiviteiten	11	7			18	50	279%
Paragraaf 2.8	Overige activiteiten	20	13	32		66	11	17%
Paragraaf 2.9	Maatwerkvoorschriften	2	2	30		33	32	96%
Paragraaf 2.10	Gelijkwaardigheid	3	2	13		17	16	94%
Paragraaf 2.11	Overige tarieven	3	2	4		9	6	68%
Paragraaf 2.12	Modaliteiten	103	67	34	24	228	114	50%
Paragraaf 2.13	Vermindering							
Hoofdstuk 3	Dienstverlening vallend onder Europese dienstenrichtlijn	308	200			508	45	9%
Paragraaf 3.1	Horeca	127	83			210	30	14%
Paragraaf 3.2	Prostitutiebedrijven							

Recapitulatie kostendekkendheid leges 2026 Vlissingen								
Paragraaf 3.3	Winkeltijdenwet	1	0			1	1	69%
Paragraaf 3.4	Organiseren evenement of markt	177	115			291	13	4%
Paragraaf 3.5	Standplaatsen (gereserveerd)							
Paragraaf 3.6	Huisvestingswet 2014 (en Wet goed verhuurderschap)							
Paragraaf 3.7	In dit hoofdstuk niet benoemd besluit	2	1			4	0	2%

Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing

Risicomanagement en beleid

Risicomanagement

Het beleid dat de gemeente Vlissingen voert ten aanzien van risicomanagement is vastgelegd in de nota weerstandsvermogen en risicomanagement. In deze nota is de werkwijze vastgelegd en zijn de uitgangspunten bepaald ten aanzien van risicomanagement. De gemeente is verplicht zowel in de begroting als in de jaarrekening de risico's te vermelden die de financiële positie van de gemeente kunnen beïnvloeden. Bij het opstellen van de begroting en jaarrekening dient een zo goed mogelijk beeld van kwantificeerbare risico's aanwezig te zijn.

Werkwijze

Risicomanagement is een continu proces. Bij ieder besluit worden risico's afgewogen. Bij grote projecten worden mogelijke risico's afgewogen in relatie tot het risicoprofiel van de gemeente en expliciet vastgelegd. 2 keer per jaar worden alle risico's binnen de gemeente geactualiseerd. Op basis van deze actualisatie worden per team de huidige en mogelijk nieuwe risico's in beeld gebracht. Op basis hiervan ontstaat er een risico top 10 voor de gemeente. De risico's van de teams worden periodiek binnen het team besproken en waar nodig worden verdere beheersmaatregelen getroffen om de risico's zoveel mogelijk te beperken. De raad, het college en het managementteam worden geïnformeerd over de top 10 risico's van de gemeente. Gedachte hierachter is dat de risico top 10 van de gemeente goed is voor ongeveer 87% van risicobedrag.

Voorwaarden in een continu proces

Risicomanagement heeft op het niveau van de raad, het college en het managementteam een structurele plek binnen de planning- en controlcyclus. Voor de raad betekent dit dat bij zowel de begroting als bij de jaarrekening gerapporteerd wordt hoe de risico's zich ontwikkelen en hoe deze zich verhouden tot de ontwikkeling van de weerstandscapaciteit. 1 van de voorwaarden voor een adequaat risicomanagement is dat bestuurlijke doelstellingen voor programma's, strategische projecten en grondexploitaties helder zijn. Verder is het noodzakelijk dat zowel bestuur als management zich bewust zijn dat risicomanagement onderdeel is van het normaal besturen en managen van de gemeente. Dit betekent dat het inventariseren van risico's, het inschatten ervan en het treffen van maatregelen voortdurend in de praktijk wordt uitgevoerd.

Risico-inventarisatie

Risicokaart

Risico's waarvan de oorzaken en gevolgen in klassen ingedeeld zijn kunnen geplaatst worden in een risicokaart (zie afbeelding). De risicokaart geeft inzicht in de spreiding van de risico's naar kans en gevolg. De nummers in de risicokaart corresponderen met de aantallen risico's die zich in het desbetreffende vak van de risicokaart bevinden. Daarmee wordt direct inzichtelijk hoe de risico's zijn verdeeld over het groene, oranje en rode gebied. Netto betekent de situatie van de risico's inclusief de genomen beheersmaatregelen om de risico's te beperken. Per risico is bepaald welke beheersmaatregelen er kunnen worden genomen om een risico te beperken. Voorbeelden hiervan zijn het opnemen van een reserve, verbeterde proces/ werkafspraken, interne controles of aanpassingen beleid.

Financieel	Netto				
$x > \text{€ } 2.500.000$ (groot)		1	2	1	2
$\text{€ } 1.000.000 < x < \text{€ } 2.500.000$ (ernstig)		5	1		
$\text{€ } 200.000 < x < \text{€ } 1.000.000$ (schadelijk)		1	3		
$\text{€ } 50.000 < x < \text{€ } 200.000$ (matig)			6		3
$x < \text{€ } 50.000$ (nihil)		9	4	3	4
Geen financiële gevolgen (niets)	1	12	2	1	5
Kans	10%	30%	50%	70%	90%

Een risicoscore in het groene gebied, vormt geen direct gevaar voor de continuïteit van de bedrijfsvoering. Risico's die in het oranje gebied zitten vragen om aandacht. Ze vormen individueel nog geen reëel gevaar voor de continuïteit van de bedrijfsvoering, maar naarmate de tijd vordert, kan het risico wel een bedreiging gaan vormen. Voor deze risico's wordt het dan ook aangeraden niet lang te wachten met het nemen van verdere beheersmaatregelen. In de risicokaart wordt duidelijk dat er zich relatief veel risico's in de groene en oranje zone bevinden, onder/midden in de risicokaart. Bij beheersing van deze risico's die veel voorkomen kan op de langere termijn serieuze bedreigingen ten aanzien van de continuïteit van de bedrijfsvoering worden voorkomen. Een risico dat een risicoscore heeft die in het rode gebied zit, vereist directe aandacht om te voorkomen dat de continuïteit van de bedrijfsvoering wordt bedreigd.

Risico's

Op basis van het risicoprofiel van de gemeente Vlissingen kan worden bepaald hoeveel geld benodigd is om alle risico's te kunnen financieren. Dit wordt de benodigde weerstandscapaciteit genoemd. De financiële omvang van de risico's wordt berekend op basis van een risicosimulatie (Monte Carlo methode). Uitgangspunt hierbij is een statistische benadering die er van uit gaat dat nooit alle risico's zich én tegelijk, én in hun maximale omvang voordoen. In totaal zijn er 66 risico's geïdentificeerd en gekwantificeerd. Op basis van de risicosimulatie (met een zekerheidspercentage van 95%) is het financieel risico € 21,9 miljoen.

Top 10 risico's

In de hiernavolgende tabel wordt de top 10 risico's van de gemeente Vlissingen gerangschikt naar financiële impact weergegeven. Het percentage geeft de weging van het betreffende risico aan t.o.v. het totaal aan risico's. Hieruit is af te leiden dat de top 10 risico's een weging heeft van ongeveer 85% in het totaal van de gedefinieerde risico's.

Begroting 2026	Jaarrekening 2024	Begroting 2025	Belangrijkste financiële risico's	Invloed
1	1	1	1 Stijging verliesvoorziening grondexploitaties door stijging inflatie.	29%
2	8	8	8 Werk en inkomen: Taakstelling sociale werkvoorziening (werkleerbedrijf) wordt niet gerealiseerd.	13%
3	4	2	2 Stijging verliesvoorziening grondexploitaties door stijging rente.	13%
4	3	4	4 Jeugd: resultaten uitvoering projecten hervormingsagenda worden niet behaald.	9%
5	2	3	3 Jeugd: Volume jeugdhulp en bijbehorende kosten nemen niet af.	7%
6	-	7	7 Gemeente wordt getroffen door een hack en/of cryptolocker inclusief mogelijke afpersing.	4%
7	9	6	6 De algemene uitkering valt lager uit.	4%
8	-	-	- Structurele inzet dividenden Zeeuwse Energie Houdstermaatschappij (ZEH)	2%
9	10	5	5 Aantrekken van leningen tegen een hoger rentepercentage dan geraamd.	2%
10	-	10	10 Werk en inkomen: Transitie scenario wet sociale werkvoorziening (WSW)	2%

Toelichting top 10 risico's

1. Stijging verliesvoorziening grondexploitaties door stijging inflatie

Als we verwachten dat een project verlies oplevert, maken we een verliesvoorziening. Dit doen we op basis van de verwachte eindresultaten. Elke keer dat we de cijfers opnieuw bekijken, passen we de voorziening aan. De uitkomst hangt af van verschillende factoren, zoals inflatie. Als de inflatie hoger is dan eerder gedacht, worden de kosten ook hoger. Daardoor moet de verliesvoorziening omhoog. De financiële impact, met een uitgangspunt van 2% stijging van de kosten en -2% opbrengsten, betreft € 6,8 miljoen (bron 2e herziening 2025).

2. Werk en inkomen: Taakstelling sociale werkvoorziening (werkleerbedrijf) wordt niet gerealiseerd

In december 2023 heeft de Rijksoverheid een visie gegeven op de toekomst van sociaal ontwikkelbedrijven (voorheen SW-bedrijven). Het uitgangspunt is een sociale infrastructuur: een plek waar mensen kunnen beginnen, opgevangen worden of beschermd werken. Het Rijk wil een basisstructuur met minimaal 30.000 beschutte banen en 10.000 tijdelijke banen voor mensen die (nog) niet regulier kunnen werken. De financiering wordt hierop aangepast. In 2025 maken Orionis Walcheren en de Walcherse gemeenten een plan om deze landelijke visie toe te passen voor inwoners van Walcheren. Het Rijk geeft hiervoor geld, maar het is nog niet zeker of dat genoeg is. Misschien is er extra geld van gemeenten nodig (cofinanciering). De financiële impact is berekend op € 2,7 miljoen. Voor ons betekent dat een bijdrage van € 1,4 miljoen (53%). Het is nog onzeker of we na de overgang (transitie) genoeg geld hebben om aan de nieuwe regels te voldoen. In 2026 wordt dit duidelijker. Wat nu al wel duidelijk is: als we doorgaan met het huidige beleid, nemen de risico's op lange termijn toe.

3. Stijging verliesvoorziening grondexploitaties door stijging rente

Als een grondexploitatie verlies oplevert, maken we een verliesvoorziening. Dit doen we op basis van de verwachte eindresultaten. Bij elke herziening passen we de voorziening aan als de verwachtingen veranderen. Een belangrijke factor is de rente. Voor het financieren van de boekwaarde van grondexploitaties moeten we geld lenen. De rente op deze leningen berekenen we door in de grondexploitatie. Als de rente stijgt, heeft dat een negatief effect op de verliesvoorziening. Vooral het project Scheldekwartier is hier gevoelig voor, omdat de boekwaarde hoog is en de looptijd nog lang. Als de rente voor nieuwe leningen met 1% stijgt, is de financiële impact € 3,0 miljoen.

4. Jeugd: resultaten uitvoering projecten hervormingsagenda worden niet behaald

We hebben de taakstellingen van de Hervormingsagenda Jeugd aangepast. Door vertraging in de aanbesteding schuiven sommige plannen op naar 2028. We hebben dit in de kadernota 2026 verwerkt. In de begroting 2026 is nu uitgegaan van 100% taakstelling, in plaats van de eerdere 60%. Er is een risico dat de projecten niet het gewenste resultaat opleveren in de komende jaren. De financiële gevolgen zijn als volgt:

2026: € 120.000

2027: € 360.000

2028: € 3.220.000

2029: € 5.869.000

Volgens de VNG is 60% van de taakstelling haalbaar. Dat betekent dat 40% onzeker is. Het is mogelijk dat het Rijk een deel van de kosten vergoedt als blijkt dat het onzekere deel niet haalbaar is, bijvoorbeeld door aanpassing van de wet. Maar dit is nu nog niet zeker.

5. Jeugd: Volume jeugdhulp en bijbehorende kosten nemen niet af

Er is een risico dat de kosten voor jeugdvoorzieningen stijgen. Dit kan komen door meer gebruik (volume) of hogere prijzen. In de begroting hebben we hier rekening mee gehouden. We gebruiken steeds de beste schatting op basis van de nieuwste cijfers over prijs- en volumeontwikkeling. Toch zijn de uitgaven voor jeugd zo groot, dat zelfs een kleine stijging veel geld kost. Als de kosten onverwacht met 5% stijgen, kost dat ongeveer € 1,5 miljoen extra. Dit bedrag werkt structureel door in de jaren daarna. Daarom beoordelen we dit risico als een risico met een structureel effect.

6. Gemeente wordt getroffen door een hack en/of cryptolocker inclusief mogelijke afpersing

Er is een risico dat de gemeente wordt getroffen door een hack of cryptolocker. Dit kan gebeuren via phishing (bijvoorbeeld een foute e-mail, website of bestand). Criminelen kunnen dan gegevens stelen of versleutelen. Vaak eisen ze losgeld om de gegevens terug te geven of om te voorkomen dat ze openbaar worden gemaakt. Het aantal hacks neemt toe, ook bij gemeenten. Niet alleen gemeenten worden getroffen, maar ook leveranciers van software die wij gebruiken. Als dit gebeurt, heeft dat grote gevolgen voor onze dienstverlening. De kosten voor herstel zijn hoog. Denk aan het inhuren van experts, verlies van gegevens, losgeld en minder inkomsten. De financiële impact hebben we ingeschat op basis van ervaringen bij andere gemeenten, zoals Hof van Twente en Haarlemmermeer, en hangt af van het soort aanval en onze beveiliging. Als beheersmaatregelen zorgen we voor bewustwording (awareness), brengen we onze kwetsbaarheden in kaart, maken we sinds 2025 gebruik van een Information Security Management System (ISMS) en zullen we in 2026 en plan van aanpak maken voor hoe we omgaan met een hack of cryptolocker.

7. De algemene uitkering valt lager uit

Gemeenten krijgen geld van het Rijk via het gemeentefonds. Het is altijd onzeker hoeveel geld we precies krijgen. Dit komt bijvoorbeeld door veranderingen in de regels (circulaires) of in de manier waarop het Rijk het geld verdeelt. We hebben berekend wat het betekent als we 1% minder krijgen. De algemene uitkering is € 195,6 miljoen, maar daar gaan nog centrumtaken en extra bijdrage artikel 12 vanaf (€ 61,6 miljoen). De uitkering waar dit risico op geldt is dus € 134 miljoen. Een daling van 1% betekent een financiële impact van € 1,34 miljoen. Dit risico beoordelen we als een risico met structureel effect.

8. Structurele inzet dividenden Zeeuwse Energie Houdstermaatschappij

We hebben 5,76% van de aandelen in de Zeeuwse Energie Houdstermaatschappij (ZEH). Volgens de laatste prognose keert ZEH tot en met 2033 het volgende dividend uit:

2025: € 135 miljoen

2026: € 175 miljoen

2027: € 155 miljoen

2028 t/m 2033: elk jaar € 100 miljoen

De provincie heeft aangeboden om 75% van het laagste verwachte dividend (€ 100 miljoen) als structureel dekkingsmiddel te gebruiken. Wij hebben hiervan gebruik gemaakt en € 4,3 miljoen structureel ingezet. Vanaf 2028 bouwen we dit af. Het resterende dividend storten we elk jaar in de reserve Wind in de zeilen. Er is een risico dat de dividenduitkeringen lager uitvallen, zelfs lager dan 50% van € 100 miljoen. Dit risico beoordelen we als een risico met structureel effect.

Vanaf 2028 starten we met de afbouw van de structurele inzet van het ZEH-dividend. Zo voorkomen we dat we in 2033 ineens een groot financieel probleem hebben.

9. Aantrekken van leningen tegen een hoger rentepercentage dan geraamd

Elk jaar maken we een schatting van de verwachte rente. Op basis daarvan nemen we de rentelasten op in de begroting. Er is een risico dat we in de toekomst nieuwe leningen moeten afsluiten tegen een hogere rente dan we nu verwachten. Als de rente 1% hoger uitvalt dan geraamd (uitgangspunt), kost dat ongeveer € 510.000 extra per jaar in de periode 2026 tot en met 2029.

Dit risico beoordelen we als een risico met een structureel effect.

10. Werk en inkomen: Transitie scenario wet sociale werkvoorziening (WSW)

Als gevolg van gewijzigde wetgeving in 2015 is bij SW-bedrijven geen nieuwe instroom meer van werknemers. Met krimp van die bedrijven tot gevolg. Uiterlijk vanaf 2051 blijft alleen een Beschut werkvoorziening over. In december 2023 heeft het Rijk in een visie aangegeven hoe zij aankijkt tegen de toekomstige infrastructuur van Sociaal Ontwikkelbedrijven (het voormalige SW-bedrijf). Uitgangspunt is de zogenaamde sociale infrastructuur: een opstap, vangnet en beschutte omgeving. Een basisinfrastructuur met landelijk ten minste 30.000 beschutte banen en 10.000 banen voor mensen die tijdelijk niet regulier kunnen werken. De financiering wordt hierop door het Rijk aangepast.

In 2025 maken Orionis Walcheren en de Walcherse gemeenten een plan om deze landelijke visie uit te voeren voor de inwoners van Walcheren. De overheid geeft hiervoor geld, maar het is onzeker of dit genoeg is. Misschien is er extra geld nodig van andere partijen. De totale financiële impact is € 2,7 miljoen, waarvan € 1,4 miljoen (53%) voor ons is. De kans dat dit risico zich voordoet, is 50%. Het is nog niet zeker of we na de veranderingen alles kunnen uitvoeren binnen het beschikbare geld. Eind 2025 of begin 2026 wordt dit duidelijker. Wat wel zeker is: als we doorgaan met het huidige beleid, worden de risico's op lange termijn groter. Door veranderingen in de doelgroep en weinig nieuwe instroom, kunnen de kosten uiteindelijk hoger worden dan als we nu op tijd veranderen. Daarom is het belangrijk om het beleid goed te bekijken en waar nodig aan te passen.

Weerstandcapaciteit

Wat is weerstandcapaciteit?

Weerstandcapaciteit wordt gedefinieerd in financiële zin. Dat betekent als (weerstands)bedrag. De minimale weerstandcapaciteit is het bedrag dat we eventueel nodig hebben ter afdekking van financiële verliezen die kunnen optreden, als risico's zich feitelijk gaan manifesteren. Het gaat daarbij om verliezen die niet al op een andere manier (bijv. via verzekering of afzonderlijk getroffen financiële voorziening c.q. reservering) financieel zijn ondervangen.

De weerstandcapaciteit bestaat uit:

- Vrij besteedbare reserves.

- Budget onvoorziene uitgaven.
- Onbenutte belastingcapaciteit.
- Stille reserves.

Het voorgaande kan als volgt schematisch worden weergegeven:

Vrij besteedbare reserve

Als vrij besteedbare reserve beschouwen wij de algemene reserve en de reserve grondexploitatie. Bestemmingsreserves zien wij niet als vrij besteedbaar. Bestemmingsreserves worden ingezet voor het realiseren van onze doelstellingen. Periodiek wordt onderzocht of de omvang van de bestemmingsreserves nog juist zijn. Eventueel overbodige bestemmingsreserves vallen vrij ten gunste van de algemene reserve en worden op die manier vrij besteedbaar.

Onbenutte belastingcapaciteit

Hieronder wordt verstaan de mogelijkheid die de gemeente heeft om belastingen te verhogen. Bij tarieven waar kostendekking een rol speelt is van onbenutte belastingcapaciteit sprake voor zover nog geen volledige kostendekking is gerealiseerd. Aan de hoogte van de belastingen en de overige tarieven is geen bovengrens gesteld. Aangezien er geen expliciet beleid is en de gemeente Vlissingen in vergelijking met andere Zeeuwse gemeenten gemiddeld hogere belastingen heeft, is in de berekening van de weerstandscapaciteit geen rekening gehouden met de mogelijkheid van onbenutte belastingcapaciteit.

Onvoorziene uitgaven

Voor onvoorziene uitgaven is in de begroting jaarlijks een bedrag opgenomen. Voor de jaren 2026-2029 gaat het om € 255.000.

Stille reserves

Van stille reserves is sprake wanneer de marktwaarde van bepaalde bezittingen van de gemeente hoger is dan op de balans opgenomen boekwaarde. De aanwezigheid van dergelijke stille reserves is het gevolg van het voorschrift dat de boekwaarde van de activa gebaseerd moet zijn op historische kostprijs. Een stille reserve kan tot de weerstandscapaciteit worden gerekend indien: de bezitting die vrij verhandelbaar zijn en de opbrengst bij verkoop uitgaat boven het bedrag dat nodig is om wegvallende inkomsten op te vangen. Voor de bezittingen die vrij verhandelbaar gaan we uit van een PM bedrag omdat hierover geen inschattingen zijn te maken. De werkelijke waarde van de gemeentelijke aandelen in de Bank Nederlandse Gemeenten en de Zeeuwse Energie Houdstermaatschappij is wellicht hoger dan de nominale waarde (verkrijgingsprijs). Aangezien de aandelen niet vrij verhandelbaar zijn kan deze meerwaarde (stille reserve) niet worden opgenomen in de berekening van de weerstandscapaciteit.

Omvang weerstandscapaciteit

De vrij besteedbare reserves zijn gebaseerd op de omvang van de algemene reserve. In principe wordt ook de omvang van de reserve grondexploitatie opgenomen echter ultimo het verslagjaar 2023 is deze reeds nihil.

Weerstandsvermogen

Weerstandsvermogen: koppeling weerstandscapaciteit en financiële risico's

In het voorgaande is zowel de benodigde als de beschikbare weerstandscapaciteit bepaald. De benodigde weerstandscapaciteit op basis van de bestaande risico's kan worden afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit. De uitkomst van die berekening vormt de ratio weerstandsvermogen.

Ratio weerstandsvermogen = Beschikbare weerstandscapaciteit / Benodigde weerstandscapaciteit

Voor de gemeente Vlissingen betekent dit een negatieve ratio van - 1,05 (-/- € 22,9 miljoen/ € 21,9 miljoen).

Beschikbare weerstandscapaciteit

De berekende beschikbare weerstandscapaciteit bij de begroting 2026 bedraagt -€ 22,9 miljoen en is gelijk aan de actualisatie bij de jaarrekening 2024.

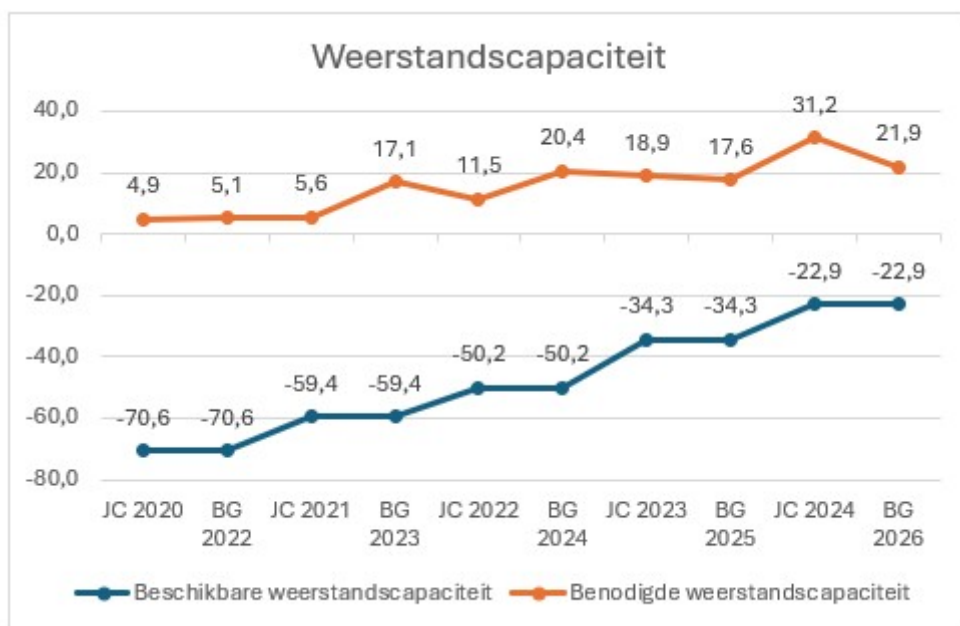
Benodigde weerstandscapaciteit

De inventarisatie van risico's, welke in deze paragraaf is opgenomen, geeft een indicatie van de financiële omvang van de belangrijkste (specifieke) risico's, inclusief een schatting van de kans dat het geïdentificeerde risico zich voordoet. We kunnen hiermee vervolgens de benodigde weerstandscapaciteit bepalen. Daarbij geven we een doorlopend inzicht in de grootste risico's (top 10). Wij hebben op basis van de risico-inventarisatie berekend wat de benodigde weerstandscapaciteit is. Het berekende bedrag voor specifieke risico's bedraagt € 21,9 miljoen (laatste risico-inventarisatie jaarrekening 2024 € 31,2 miljoen). Ten opzichte van de risico-inventarisatie bij de jaarrekening 2024 is hiermee sprake van een afname van de gekwantificeerde risico's met € 9,3 miljoen.

Een groot deel van de benodigde weerstandscapaciteit wordt veroorzaakt door risico's in het sociaal domein. Deze risico's vangen we op door het inzetten van de reserve sociaal domein.

Ontwikkeling risicoprofiel

De ontwikkeling van het risicoprofiel toont het volgende beeld:

Beoordeling Weerstandsvermogen

Om de ratio voor het weerstandsvermogen te kunnen beoordelen maken wij gebruik van de onderstaande waarderingstabel die in samenspraak tussen het NAR (Nederlands Adviesbureau Risicomanagement) en de Universiteit Twente is opgesteld.

Waardering	Ratio	Betekenis
A	> 2	Uitstekend
B	1,4 - 2	Ruim voldoende
C	1 - 1,4	Voldoende
D	0,8 - 1	Matig
E	0,6 - 0,8	Onvoldoende
F	< 0,6	Ruim onvoldoende

De gemeente Vlissingen heeft op dit moment een negatieve ratio voor het weerstandsvermogen. Volgens de waarderingstabel betekent dit dat de gemeente een score F krijgt. Dat is een zwaar onvoldoende. Volgens de methode die we gebruiken om risico's te berekenen, en zoals beschreven in de nota Weerstandsvermogen en Risicomanagement, zou de ratio eigenlijk tussen 0,8 en 1,4 moeten liggen. De beschikbare weerstandscapaciteit is -€ 22,9 miljoen. Dat is niet genoeg om de berekende risico's van € 21,9 miljoen op te vangen.

Of we in de toekomst deze risico's kunnen opvangen, hangt vooral af van hoe de algemene reserve zich ontwikkelt.

Kengetallen

Onderstaand is de beoordeling van de diverse kengetallen in relatie tot de begrote financiële positie. Deze kengetallen zijn voorgeschreven door de BBV.

Kengetallen	Jaarrekening 2024	Begroting 31-12-2025	Begroting 31-12-2026	Begroting 31-12-2027	Begroting 31-12-2028	Begroting 31-12-2029
1a. Netto schuldquote	28%	38%	41%	42%	44%	48%
1b. Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	28%	37%	39%	40%	39%	43%
2. Solvabiliteitsratio	24%	31%	32%	35%	37%	36%
3. Kengetal grondexploitatie	10%	2%	3%	3%	3%	3%
4. Structurele exploitatieruimte	0%	0%	0%	0%	0%	0%
5. Belastingcapaciteit	105%	102%	101%	101%	101%	101%

1a. Netto schuldquote

De netto schuldquote laat zien hoeveel schulden de gemeente heeft in verhouding tot haar eigen geld. Dit kengetal geeft een beeld van hoeveel druk de rente en aflossingen leggen op de begroting.

1b. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

Soms leent de gemeente geld uit aan anderen. Om te laten zien hoeveel van de schuld hierdoor komt, tonen we de netto schuldquote met en zonder deze uitgeleende bedragen. Zo is duidelijk welk deel van de schuld door het doorlenen komt.

2. Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio laat zien of de gemeente genoeg eigen geld heeft om haar verplichtingen te kunnen betalen. Het eigen vermogen bestaat uit de algemene en bestemmingsreserves en het resultaat van de jaarrekening.

3. Grondexploitatie

Grondexploitatie geeft aan hoe de waarde van de grond zich verhoudt tot de verwachte opbrengsten. De waarde van de grond moet worden terugverdiend bij verkoop. De accountant controleert elk jaar of de waarde van de grond op de balans nog klopt met de marktwaarde.

4. Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal laat zien hoeveel ruimte de gemeente heeft om haar vaste kosten te betalen. Het geeft aan of er genoeg vaste inkomsten zijn, of dat er een stijging van inkomsten of daling van kosten nodig is. We kijken hierbij naar het verschil tussen vaste inkomsten en uitgaven, inclusief het gebruik van reserves. Dit wordt uitgedrukt als percentage van de totale inkomsten.

5. Belastingcapaciteit

De belastingcapaciteit laat zien hoe hoog de woonlasten in de gemeente zijn vergeleken met het landelijk gemiddelde. Het gaat om de OZB, rioolheffing en afvalstoffenheffing voor een gemiddelde woning. Deze cijfers worden elk jaar gepubliceerd door het Coelo en staan ook in de meicirculaire. Zo weten gemeenten op tijd welke cijfers ze moeten gebruiken. De definitie van het kengetal belastingcapaciteit is:

Woonlasten meerpersoonshuishouden in jaar t (het begrotingsjaar) ten opzichte van het landelijk gemiddelde in jaar t-1 (het jaar voorafgaand aan het begrotingsjaar) uitgedrukt in een percentage.

Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

Kapitaalgoederen zijn 'duurzame productiemiddelen'. Het zijn die materialen die de gemeente nodig heeft om de diensten en goederen die zij aan haar burgers levert te produceren; grote zaken die vaak veel waarde hebben en meerdere jaren meegaan. Het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV art.12) schrijft voor, dat in elk geval de kapitaalgoederen wegen, riolering / water, groen en gebouwen aan de orde worden gesteld. Met het onderhoud van kapitaalgoederen is een substantieel deel van de begroting gemoeid. Deze paragraaf geeft daar meer inzicht in. Per onderwerp wordt ingegaan op het beleidskader, voornemens voor de komende periode en de financiële consequenties voor de gemeente. Voor 2 kapitaalgoederen (gebouwen en kades) hebben we voor groot onderhoud inmiddels een meerjaren onderhoudsprogramma (MJOP). Voor openbare verlichting is een meerjaren investeringsplanning beschikbaar. Via de investeringsplanning wordt voor openbare verlichting jaarlijks het benodigde investeringsvolume aangevraagd.

Onderhoudskosten (volgens de BBV-categorieën) (bedragen x € 1.000)	2026	2027	2028	2029
Civiele kunstwerken	343	352	360	370
Gebouwen	1.795	1.849	1.444	2.326
Groen	2.008	2.061	2.112	2.166
Kades	1.316	463	122	148
Openbare verlichting	470	485	487	509
Stedelijkwater/ riool	556	581	599	620
Wegen	3.682	2.238	2.156	2.222
Totaal	10.170	8.029	7.281	8.361
<i>Waarvan ten laste van diverse voorzieningen</i>	<i>3.820</i>	<i>1.435</i>	<i>502</i>	<i>1.350</i>

Onderhoudskosten kapitaalgoederen zijn uitgaven om de kwaliteit van gemeentelijk eigendom dat vele jaren meegaat op een tevoren vastgesteld onderhoudsniveau te houden of weer te brengen. Dit met als doel het naar behoren te laten functioneren of een bepaalde representativiteit te laten behouden. We onderscheiden klein onderhoud en groot onderhoud. Klein onderhoud heeft geen invloed op de gebruiksduur van een gebouw of een object.

Klein onderhoud

Bij klein onderhoud gaat het om dagelijkse reparaties en kort-cyclisch onderhoud. De kosten komen ten laste van de exploitatie.

Groot onderhoud

De noodzaak tot groot onderhoud ontstaat over een langere periode en is ingrijpender van aard. De kosten daarvan komen voor sommige kapitaalgoederen ten laste van een voorziening en voor anderen uit de exploitatie.

Wanneer een aanpassing leidt tot een belangrijke kwaliteitsverbetering en/of een significante langere gebruiksduur wordt het niet gerekend tot groot onderhoud, maar is het een investering die geactiveerd moet worden, zodat de lasten over meerdere jaren verspreid worden. Voor de laatstgenoemde categorie verwijzen wij u naar de investeringsplanning.

Civiele kunstwerken

Onder civiele kunstwerken wordt verstaan het geheel aan fiets- en voetbruggen, verkeersbruggen, vlonders en steigers. De onderhoudskosten voor klein onderhoud aan civiele kunstwerken zijn opgenomen in de exploitatie. Voor groot onderhoud is een voorziening in gevormd. In 2026 beoordelen we de civiele kunstwerken en maken we hiervoor een meerjaren onderhoudsplanning om het groot onderhoud uit te bekostigen.

Onderhoudskosten civiele kunstwerken (bedragen x € 1.000)	2026	2027	2028	2029
Civiele kunstwerken	343	352	360	370

Beleidskader: [Nota kwaliteit openbare ruimte \(2024\)](#)

Gebouwen

De onderhoudskosten van de gemeentelijke gebouwen ziet u hieronder. Om het bestand van de gemeentelijke gebouwen/accommodaties op orde te krijgen is een Majeur project "Revitalisering gemeentelijke accommodatiebestand" opgezet. Voor de inhoud van dit project verwijzen wij u graag naar de projectpagina in dit document. Voor groot onderhoud is inmiddels een MJOP operationeel.

Onderhoudskosten gebouwen (bedragen x € 1.000)	2026	2027	2028	2029
Gebouwen klein onderhoud	819	900	942	1.000
Gebouwen groot onderhoud (MJOP)*	976	949	502	1.326
Totaal	1.795	1.849	1.444	2.326

* ten laste van de voorziening groot onderhoud accommodaties

Beleidskader: bestuursopdracht "Revitalisering gemeentelijk accommodatiebestand" (2018)

Groen

Bos, bomen en stedelijk openbaar groen

Onderstaande bedragen zijn de beschikbaar gestelde bedragen voor het onderhouden van onze kapitaalgoederen met betrekking tot het openbaar groen van de gemeente. Dit is inclusief onkruidbestrijding en de begraafplaatsen. Het onderhoud aan het groen wordt planmatig uitgevoerd. In dit onderhoud passen we de uitgangspunten van biodiversiteit toe.

Speelvoorzieningen

Uit het oogpunt van veiligheid is het belang van onderhoud aan en kwalitatief op peil houden van de speelvoorzieningen belangrijk. De speelvoorzieningen staan veelal in het groen. Het onderhoud aan speelvoorzieningen wordt zo uitgevoerd dat ze altijd veilig zijn voor de (kleine) gebruikers in de gemeente. In 2026 beoordelen we de speelvoorzieningen en maken we hiervoor een meerjaren onderhoudsplanning.

Onderhoudskosten groen (bedragen x € 1.000)	2026	2027	2028	2029
Groen	1.898	1.946	1.994	2.046
Speelvoorzieningen	110	115	118	120
Totaal	2.008	2.061	2.112	2.166

Beleidskader: [Nota kwaliteit openbare ruimte \(2024\)](#)

Kades

De onderhoudskosten voor klein onderhoud aan kades zijn opgenomen in de exploitatie. Voor groot onderhoud is momenteel een MJOP operationeel.

Onderhoudskosten kades (bedragen x € 1.000)	2026	2027	2028	2029
Kades klein onderhoud	39	39	38	37
Kades groot onderhoud (MJOP)*	1.197	343	0	24
Waterpartijen, vijvers en fontein	79	82	84	87
Totaal	1.316	463	122	148

* ten laste van de voorziening groot onderhoud kades

Beleidskader: Havenbeleidsplan binnenhavens (2024) en Havenbeheerplan (2022-2032)

Openbare verlichting

De onderhoudskosten voor klein onderhoud aan openbare verlichting is opgenomen in de exploitatie. Vanaf 2027 passen we reguliere vervangingsinvesteringen toe voor armaturen en masten. (zie investeringsplanning)

Onderhoudskosten openbare verlichting (bedragen x € 1.000)	2026	2027	2028	2029
Openbare verlichting	470	485	487	509

Beleidskader: Beleidsplan OVL 2015-2024, Beheerplan OVL 2025-2044

Stedelijk water / riool

Algemeen

De stedelijk water opgave van de gemeente behelst 3 componenten: de hemelwaterafvoer, het grondwaterbeheer en het rioolbeheer. Momenteel is het gemeentelijk hoofdrioolstelsel ± 260 km lang. Door de uitbreiding in de stad met verschillende wijken groeit dit aantal ieder jaar. De onderhoudskosten van de riolering bestaan uit kosten voor planmatig onderhoud en correctief onderhoud.

Planmatig onderhoud

Het inspecteren van, reinigen en repareren van hoofdriolering en rioolgemalen. Ook het baggeren van watergangen behoort hiertoe.

Correctief onderhoud

Het verhelpen van storingen van rioolgemalen en verstoppingen van aansluitingen, straatkolken en openbare riolering. En het verhelpen van verstoppingen van duikers of verhelpen van acute problemen van de waterkwaliteit.

Stedelijk water/ riolering (bedragen x € 1.000)	2026	2027	2028	2029
Stedelijk water/ riolering	556	581	599	620

Beleidskader: gemeentelijk rioleringsplan (2023)

Wegen

Onderhoudskosten wegen

Onderstaande bedragen zijn beschikbaar voor het onderhoud van bestaande wegen. Dit betreft zowel asfaltwegen of wegen met open verharding. Het onderhoud van onze kapitaalgoederen is van belang om de veiligheid van de openbare ruimte te waarborgen. Periodiek laten we inspecties uitvoeren. Deze inspecties leveren informatie over de staat waarin de wegen zich bevinden. De uit te voeren werkzaamheden stemmen we af met de opgaves van de andere kapitaalgoederen in de openbare ruimte om de overlast voor de bewoners zo veel mogelijk te beperken. Ook vindt hier afstemming plaats met de nutsbedrijven voor water en energie (inclusief voor het warmtenet). Deze onderhoudskosten zijn inclusief het onderhoud op de verkeersregelininstallaties en op het wegmeubilair.

Onderhoudskosten wegen (bedragen x € 1.000)	2026	2027	2028	2029
Wegen	2.035	2.095	2.156	2.222
Wegen achterstallig onderhoud*	1.647	143	0	0
Totaal	3.682	2.238	2.156	2.222

* ten laste van de voorziening achterstallig onderhoud

Beleidskader: Wegenbeleidsplan (2021)

Paragraaf financiering

Algemeen

De Wet Financiering Decentrale Overheden (FIDO) heeft als belangrijkste uitgangspunten het bevorderen van een solide financieringswijze met als doel het voorkomen van grote fluctuaties in de rentelasten, het bevorderen van transparantie, het bevorderen van de kredietwaardigheid en het beheersen van renterisico's. Het beheersen van risico's uit zich concreet in de kasgeldlimiet, de renterisiconorm en het met een prudent karakter uitzetten van gelden en afsluiten van leningen. Daarnaast zijn gemeenten verplicht om een treasurystatuut te hebben. Het treasurystatuut van de gemeente Vlissingen is vastgesteld in 2020.

Renteontwikkeling

Voor de uitvoering van het treasurybeleid is het belangrijk om de renteontwikkelingen te volgen. De accountant heeft echter aangegeven dat de rente die gebruikt wordt in de berekening aangetoond moet worden op basis van de cijfers die op het moment van samenstellen van de begroting in de markt gegeven worden. Een aangekondigde rentestijging of verwachtingen uit de markt mogen dus niet worden ingecalculleerd. Deze begroting is gebaseerd op de actuele rentestanden.

Renterisicogevoeligheid

De huidige leningportefeuille van de gemeente bestaat uit leningen die allemaal een vast rentepercentage hebben voor de gehele looptijd van de lening. Renteschommelingen binnen de huidige leningportefeuille treden daardoor niet op. Voor leningen die nog aangetrokken worden, is in de begroting rekening gehouden met het actuele rentepercentage (zie renteontwikkeling) waarvoor deze leningen ten tijde van het samenstellen van deze begroting aangetrokken kunnen worden. Rentestijging of -rentedaling is dus niet meegenomen.

Renterisicobeheer

Het renterisico is het volume aan uitstaande schuld dat in een jaar aan renteherziening onderhevig is. In de wet FIDO zijn eisen gesteld aan het maximum aan renterisico. Dit komt tot uitdrukking in de kasgeldlimiet voor leningen met een looptijd tot 1 jaar, en de renterisiconorm voor leningen met een looptijd vanaf 1 jaar. Deze normen bepalen de ruimte voor de gemeente om verantwoord te financieren.

Kasgeldlimiet

De wettelijke toegestane omvang van de kasgeldlimiet is gelijk aan het bedrag ter grootte van een percentage van de jaarbegroting bij aanvang van het dienstjaar. Dit percentage is vastgelegd in de Uitvoeringsregeling financiering decentrale overheden. Het percentage voor de gemeente is voor 2025 vastgesteld door de Rijksoverheid op 8,5%. De gemeente heeft voor 2026 een kasgeldlimiet van € 27,8 miljoen (8,5% van € 327,6 miljoen). Voor 2027, 2028 en 2029 zal de kasgeldlimiet op basis van deze begroting respectievelijk € 27,8 miljoen, € 27,3 miljoen en € 26,7 miljoen bedragen. De doelstelling is om optimaal gebruik te maken van de kasgeldlimiet, omdat kort geld momenteel relatief goedkoper is dan lang geld. Indien de kasgeldlimiet wordt overschreden, dient de kortlopende schuld omgezet te worden in een langlopende schuld. De provincie Zeeland houdt hier toezicht op. Het bedrag van de kasgeldlimiet is het maximale bedrag dat de gemeente aan kort geld mag lenen.

Renterisiconorm

De Wet FIDO heeft aan het beperken van renterisico's een wettelijk kader toegevoegd in de vorm van een renterisiconorm. Met deze renterisiconorm wordt een kader gesteld om de opbouw van de leningenportefeuille dusdanig te spreiden dat het renterisico uit hoofde van renteaanpassing en herfinanciering van leningen in voldoende mate wordt beperkt. In de Uitvoeringsregeling financiering decentrale overheden is bepaald dat de renterisiconorm maximaal 20% van het begrotingstotaal mag zijn. De renterisiconorm is als volgt berekend:

Renterisiconorm (bedragen x € 1.000.000)	2026	2027	2028	2029
Begrotingstotaal	328	327	321	315
Norm 20%	66	65	64	63
Aflossingen en renteherzieningen				
Aflossingen	11	19	10	9
Renteherziening	0	0	0	0
Ruimte onder renterisiconorm	54	46	54	54

Financiering

Conform het 'Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten' (BBV) moet er inzicht worden gegeven in de rentelasten, de financieringsbehoefte en de wijze waarop rente aan investeringen, grondexploitaties en taakvelden wordt toegerekend. Daarnaast is het verplicht dat de rentekosten aan de desbetreffende taakvelden moeten worden toegerekend met behulp van een (rente)omslagpercentage. Dit omdat de onderlinge vergelijking tussen gemeenten het uitgangspunt is voor aanpassingen van het BBV.

In de behoefte aan geldmiddelen voor de financiering van de uitgaven voorziet de gemeente in het aantrekken van kortlopende en langlopende (vaste) geldleningen. Hierbij houden we rekening met de kasgeldlimiet en de renterisiconorm. Er zijn criteria die meewegen bij de keuze voor een bepaalde financieringswijze.

De volgende criteria worden gehanteerd:

- Financiering geschiedt tegen de laagste kosten.
- We houden rekening met de renterisiconorm.

Bij het aantrekken van langlopende leningen, lenen we tegen een vast rentepercentage over de gehele looptijd. In het treasury statuut staat de mogelijkheid voor het gebruik van derivaten open. Hiervan zal alleen bij uitzondering gebruik gemaakt worden en altijd advies van een extern deskundige worden ingeroepen.

Renteschema 2026 (bedragen x € 1.000)		
De externe rentelasten over de korte en lange financiering		3.354
De externe rentebaten	-/-	39
Saldo rentelasten en rentebaten		3.315
De rente die aan de facilitaire grondexploitaties (kostenverhaal) moet worden doorberekend	-/-	0
De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	-/-	0
De rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken (= projectfinanciering), die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	+/+	0
Aan taakvelden toe te rekenen rente		3.315
Rente over eigen vermogen	+/+	0
Rente over voorzieningen	+/+	0
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente		3.315
De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	-/-	2.679
Renteresultaat op het taakveld treasury		636

Financieringspositie en rentekosten

De liquiditeitsbegroting voor 2026 laat een liquiditeitsbehoefte zien als gevolg van geplande investeringen, uitvoering grondexploitatie plannen en verwachte mutaties bestedingen van reserves en voorzieningen. Op basis van de berekende kasgeldlimiet voor 2026 kan dit niet opgevangen worden met korte financiering en worden er langlopende geldleningen aangetrokken. De rentekosten voor de gemeente staan voor een groot gedeelte al vast. Van de leningen die reeds aangegaan zijn, is exact te bepalen hoeveel rente deze leningen kosten in het begrotingsjaar. Voor de nog af te sluiten leningen gaan we uit van een rentepercentage van 3,0%, het op 28 augustus 2025 geldend percentage voor leningen met een looptijd van 10 jaar. Daarnaast houden we rekening met een rente van 4,75% voor rekeningcourant.

Vanaf 2026 geldt dat we de rentekosten via een omslagpercentage toerekenen aan alle taakvelden. Dit percentage bedraagt voor 2026 afgerond 0,75%.

Geprognosticeerde balans

Activa (x € 1.000)	Rekening 2024	Ultimo 2025	Ultimo 2026	Ultimo 2027	Ultimo 2028	Ultimo 2029
Vaste activa						
Immateriële vaste activa	3.854	3.681	3.449	3.228	3.008	2.795
Materiële vaste activa	166.575	190.321	217.335	232.343	241.274	249.455
Financiële vaste activa	25.242	23.257	23.257	23.257	23.257	23.257
Totaal vaste activa	195.672	217.259	244.041	258.828	267.539	275.506
Viottende activa						
Voorraden	31.499	21.496	11.000	10.000	9.000	8.000
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar	30.813	20.000	10.000	10.000	5.000	5.000
Liquide middelen	13	13	13	13	13	13
Overlopende activa	17.593	15.000	5.000	5.000	5.000	5.000
Totaal viottende activa	79.919	56.509	26.013	25.013	19.013	18.013
Totaal activa	275.590	273.768	270.054	283.841	286.552	293.520
Passiva (x € 1.000)						
Vaste passiva						
Algemene reserve	-23.287	-14.131	-5.659	1.721	7.321	8.645
Nog te bestemmen resultaat	355	1.472	379	295	324	294
Bestemmingsreserve	90.371	88.827	92.218	98.326	98.322	97.828
Voorzieningen	67.031	64.277	38.092	34.085	30.671	25.720
Vaste schulden met een rentetypische looptijd groter of gelijk dan 1 jaar	82.622	103.323	125.240	134.414	139.914	151.033
Totaal vaste passiva	217.092	243.768	250.270	268.841	276.552	283.520
Viottende passiva						
Netto viottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar	11.005	20.000	10.000	10.000	5.000	5.000
Overlopende passiva	47.493	10.000	9.784	5.000	5.000	5.000
Totaal viottende passiva	58.498	30.000	19.784	15.000	10.000	10.000
Totaal passiva	275.590	273.768	270.054	283.841	286.552	293.520

Ontwikkeling leningenportefeuille opgenomen en verstrekte langlopende geldleningen

Opgenomen geldleningen

De geprognoseerde omvang van de opgenomen langlopende geldleningen bedraagt per 1 januari 2026 € 103,3 miljoen. Op basis van deze primaire begroting is de verwachting dat de stand van de leningportefeuille eind 2026 € 125,2 miljoen zal bedragen.

Uitgegeven geldleningen

Het is geen primaire taak van de Gemeente om gelden voor de korte of middellange termijn uit te zetten. Er zijn wel leningen verstrekt in het kader van de publieke taak. De geprognoseerde omvang van de uitgegeven langlopende geldleningen bedraagt per 1 januari 2026 € 4,4 miljoen.

Schatkistbankieren

De gemeenten zijn verplicht om te schatkistbankieren. Dit betekent dat de gemeente haar tegoeden dient aan te houden bij het Ministerie van Financiën, met uitzondering van een drempelbedrag. Dit drempelbedrag is voor gemeenten bepaald op 2% van het begrotingstotaal. Voor de gemeente Vlissingen komt het drempelbedrag voor 2026 uit op € 6,6 miljoen. De gemeente Vlissingen beschikt incidenteel over een positief saldo op haar bankrekeningen. Naar verwachting zal er daarom in 2026 gebruik worden gemaakt van het verplicht schatkistbankieren. De doelstelling is en blijft echter om met de positieve saldo's de leningen af te lossen.

Wet Houdbare Overheidsfinanciën (Wet Hof)

In de Wet Hof zijn de Europese afspraken inzake het stabiliteits- en groeipact en het al bestaande Nederlandse budgettaire beleid vanaf 1 januari 2014 vastgelegd. De Wet HOF bepaalt onder andere dat het Rijk, de provincies, de gemeenten en de waterschappen een gelijkwaardige inspanning moeten leveren bij het op orde brengen van de overheidsfinanciën. De tekorten van de provincies, gemeenten en de waterschappen worden door de Europese Commissie meegeteld bij de berekening van het begrotingstekort. Dit begrotingstekort mag volgens de Europese regels niet meer dan 3% bedragen. Bij overschrijding van deze 3% norm kan er een sanctie volgen vanuit de Europese Commissie. Deze sanctie kan doorberekend worden aan degenen die een bijdragen aan het tekort hebben geleverd. Elke gemeente heeft een individuele EMU-referentiewaarde. Dit EMU-saldo is het saldo van lasten en baten onafhankelijk of het exploitatie- of investeringsuitgaven en -inkomsten betreft.

De berekening van het EMU-saldo op basis van de programmabegroting 2026 is als volgt:

(bedragen x € 1.000)	2026		2027		2028		2029	
Categorie	Uitgaven	Inkomsten	Uitgaven	Inkomsten	Uitgaven	Inkomsten	Uitgaven	Inkomsten
1.1 Salarissen en sociale lasten	47.951	0	49.314	0	51.093	0	52.542	0
2.1 Belastingen	880	0	861	0	861	0	861	0
2.2.1 Belastingen op producenten	0	19.468	0	20.460	0	21.046	0	21.142
2.2.2 Belastingen op huishoudens	0	7.940	0	8.229	0	8.514	0	8.514
3.1 Grond	1.434	22.960	4.048	18.020	4.171	14.316	1.712	9.527
3.2 Duurzame goederen	6.223	104	3.823	1.404	1.314	104	401	104
3.3 Pachten	2	374	2	385	2	385	2	385
3.4.1 Sociale uitkeringen in natura	49.169	0	52.633	0	56.569	0	59.911	0
3.4.2 E.b. en verhaal soc. Uitm. in natura	0	1.404	0	2.353	0	3.321	0	3.471
3.5.1 Ingeleend personeel	6.288	0	4.141	0	4.108	0	3.873	0
3.6 Huren	0	1.755	0	1.801	0	1.839	0	1.845
3.7 Leges en andere rechten	0	16.122	0	16.554	0	16.617	0	16.617
3.8 Overige goederen en diensten	34.244	1.943	31.270	4.632	28.826	4.736	27.931	6.985
4.1.1 Sociale uitkeringen in geld	124	0	127	0	127	0	127	0
4.2 Subsidies	1.333	0	1.442	0	1.442	0	1.442	0
4.3.1 Inkomensoverdrachten - Rijk	575	230.417	511	230.538	495	229.076	447	229.346
4.3.2 Inkomensoverdrachten - gemeenten	1.688	2.869	1.633	2.870	1.636	2.870	1.454	2.870
4.3.3 Ink. overdr. - gem. schap. regelingen	121.350	2.385	122.293	2.389	124.008	2.393	125.914	2.393
4.3.5 Inkomensoverdrachten - waterschappen	411	0	411	0	411	0	411	0
4.3.6 Inkomensoverdr. - overige overheden	3.105	177	3.197	184	3.197	184	3.197	184
4.3.8 Ink. overdr. - over. instel. en pers.	6.122	194	5.521	193	5.842	193	5.846	193
4.4.1 Kapitaaloverdrachten - Rijk	95	1.272	95	3.549	95	3.657	95	1.514
4.4.8 Kap. overdr. - ov. instel. en pers.	0	0	0	0	0	0	0	0
4.5.6 Investeringsbijdragen - overige overheden	800							
4.6.8 Overige kapitaaloverdrachten	711	0	711	0	711	0	711	0
5.1 Rente	2.969	39	3.478	39	3.570	39	3.690	39
5.2 Dividenden en winsten	0	10.609	0	9.457	0	6.289	0	6.289
Totaal	285.476	320.032	285.512	323.056	288.479	315.580	290.566	311.419
Emu saldo	34.555		37.544		27.101		20.852	

Paragraaf bedrijfsvoering

Organisatievisie

Organisatieontwikkeling: Vlissingen durft!

'Vlissingen durft!' is de missie van de gemeente Vlissingen. Hiermee laten we zien dat we ambitieus en vooruitstrevend zijn.

Om de doelen uit de Strategische Visie 2040 te bereiken, is een organisatie nodig die zich blijft ontwikkelen. Ook de medewerkers moeten zich blijven verbeteren. Daarom is organisatieontwikkeling een voortdurend proces.

Organisatievisie

De organisatievisie is de basis voor deze ontwikkeling. Deze visie helpt:

- Bij het nemen van beslissingen
- Bij het motiveren en inspireren van medewerkers
- Bij het aanbrengen van richting in het dagelijkse werk

De visie van Vlissingen bestaat uit drie eigenschappen:

1. Nieuwsgierig
2. Lef
3. Verbinding

In 2026 worden deze waarden op verschillende manieren zichtbaar in de organisatie. Dit draagt bij aan een betere dienstverlening en een positieve ervaring voor inwoners en klanten.

Fundament van dienstverlening

Goede dienstverlening is het fundament van de organisatie. Daaronder liggen drie pijlers:

- Een (financieel) gezonde bedrijfsvoering
- Aantrekkelijk werkgeverschap
- Datagedreven management

In 2026 werkt de gemeente verder aan deze pijlers via zogeheten roadmaps.

Aantrekkelijk werkgeverschap

Het behouden en binnen halen van goed personeel is cruciaal om de doelen en ambities van de gemeente Vlissingen te behalen. Daarvoor moeten wij ons onderscheiden als aantrekkelijk werkgever in Zeeland.

Wat gaan we daarvoor doen?

- We zorgen voor competitieve arbeidsvoorwaarden met specifieke aandacht voor ontwikkeling en vitaliteit
 - Ontwikkeling traject Trainees
-

- Optimale inrichting proces Onboarding – coaching en begeleiding medewerkers

Datagedreven informatiemanagement

De overheid werkt steeds meer digitaal. Er komen snel nieuwe technologieën bij, en dat biedt veel kansen. Maar we moeten ook goed opletten: door internationale spanningen en zorgen over wie de controle heeft over data, is het belangrijk om verantwoord met innovatie om te gaan.

In 2026 richten we ons vooral op verantwoord innoveren. Dat betekent dat we slimme technologie gebruiken, maar wel op een veilige en doordachte manier.

Daarnaast besteden we veel aandacht aan procesmanagement. Door beter te begrijpen hoe onze werkprocessen lopen en hoe goed ze werken, kunnen we efficiënter werken en makkelijker nieuwe technologie inzetten. Zo maken we processen beter meetbaar en kunnen we er duidelijker op sturen.

Wat gaan we doen?

- Implementatie van digitale wetgeving, inhaalslag en structureel borgen
- Professionaliseren van het functioneel beheer, het verder inrichten van het CIO-office
- Uitvoering pilots om inzet van data en AI te toetsen.
- Zorgdragen voor betrouwbare systemen en processen (bv binnen zaaksystemen, vergunningensysteem, sociaal domein)

(Financieel) gezonde bedrijfsvoering

(Financieel) gezonde bedrijfsvoering

In 2026 nemen we afscheid van artikel 12. Hiermee laten we zien dat in de afgelopen jaren belangrijke stappen zijn gezet naar een duurzame gezonde (financiële) bedrijfsvoering. Hier zijn we trots op. In 2025 ligt de focus op het borgen van deze groei. Dit realiseren we via het ontwikkelplan F&C. Speerpunten binnen dit plan in 2026 zijn duidelijkheid in rollen en taken van medewerkers en toegankelijkheid van financiële informatie. Dit alles op basis van betrouwbare en geautomatiseerde processen.

Wat gaan we doen?

- Inzet van inhuurmedewerkers afbouwen.
- Opleiden van medewerkers op financieel gebied
- Structureel voeren maandelijkse budgetgesprekken
- Financiële tools optimaal inzetten door en voor medewerkers
- Uniformering van softwarepakketten
- Facturen automatisch koppelen zodat het betaalproces sneller verloopt

Doelmatigheid en doeltreffendheid

In de verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid bestuur is opgenomen dat we jaarlijks minimaal een onderzoek uitvoeren. In 2025 hebben we voor de eerste keer een onderzoeksontwerp vastgesteld. We hebben besloten dat het onderzoeksontwerp budgetten zal zijn. De bijbehorende onderzoeksvraag is: "In hoeverre worden budgetten benut waarvoor ze zijn bestemd, zijn budgetten in opzet doelmatig en is er bij de gemeente zicht op de doeltreffendheid?" Het plan van aanpak hebben we met een raadsinformatiebrief gedeeld met de raad.

Naar verwachting zal dit onderzoek in het eerste kwartaal van 2026 worden afgerond. We zullen de raad informeren over de bevindingen en aanbevelingen via een verslag en bijbehorend plan van verbetering(en).

In 2026 zal er een nieuw onderzoeksonderwerp worden vastgesteld. Het onderzoeksonderwerp zal met een plan van aanpak worden gedeeld met de raad.

Paragraaf grondbeleid

Grondbeleid

Grondbeleid kan worden omschreven als het geheel van de wijze van toepassing van het financiële en juridische instrumentarium dat de overheid ter beschikking staat om op de gewenste plaats, tijdig en tegen aanvaardbare kosten grond c.q. ruimte beschikbaar te krijgen voor de vestiging van door die overheid gewenste functies.

Het grondbeleid bestaat uit de verschillende instrumenten die de gemeente heeft om de ruimtelijke ontwikkelingen in de gemeente te realiseren. Daarbij staat de grondexploitatie centraal. Het grondbeleid spreekt zich met name uit over welke rol de gemeente in de grondexploitatie wil spelen. Uitgangspunt van de grondexploitaties is onder andere de structuur- en woonvisie en het Volkshuisvestingsprogramma 2024 t/m 2028 van de gemeente. Het vigerende (afwegings)kader is de door de Raad eind 2021 vastgestelde nota Grondbeleid.

Beleid

Bij nieuwe ontwikkelingen wordt bij voorkeur een facilitair (passief) grondbeleid gevoerd, met als doel het minimaliseren van risico's en een evenwichtige cashflow. In een aantal specifieke gevallen is toch sprake van actief grondbeleid. Zo zijn er vanuit Wind in de zeilen middelen beschikbaar om de ontwikkeling van de Kenniswerf verder te versterken. Deze middelen worden ingezet voor het actief verwerven van gronden ten behoeve van herontwikkeling. Hiervoor is de grondexploitatie Kenniswerf fase 5 vastgesteld. Ook de grondexploitatie voor de ontwikkeling in de Dongestraat is recent vastgesteld. Daarnaast zijn grondexploitaties in voorbereiding voor het project Stadslandgoed bij het JCV en Baskensburg West. Bij bestaande ontwikkelingen blijft een actief grondbeleid gehandhaafd, met als doel het maximaliseren van de opbrengst van ingezette ontwikkelingen.

De uitvoering van het grondbeleid valt binnen een aantal kaders zoals Organisatie en Financiën.

Organisatie

Raad (Kaders stellen)

- ruimtelijke kaders vaststellen (Omgevingsplan; Omgevingsvisie; Bestemmingsplan).
- beleidskaders, waaronder vaststellen Nota Grondbeleid en Nota Grondprijzen.
- P&C cyclus, waaronder vaststellen, herzien en afsluiten grondexploitaties.
- kredietverstrekking.
- enz.

College van B&W (Uitvoeren en beheren)

- grondexploitaties beheren.
- aan- en verkopen, verpachten en verhuren.
- sluiten overeenkomsten.
- enz.

Ambtelijke organisatie (Uitvoeren werkzaamheden)

- zorg dragen aan uitvoering verantwoordelijkheden college.

Faciliterend grondbeleid

In het kader van het faciliterend (passieve) grondbeleid heeft de Raad geen rol wat betreft het beschikbaar stellen van middelen, omdat er bij een extern initiatief (in principe) geen middelen nodig zijn. De Raad heeft wel een rol in het stellen van ruimtelijke kaders. Het college en de ambtelijke organisatie hebben, passend binnen de kaders van de Raad, een gelijke rol als bij actief grondbeleid. Hiervoor zijn geen middelen beschikbaar en hebben zij geen eigen uitvoeringsagenda of -proces omdat het door derden wordt gerealiseerd. Wel wordt door middel van het kostenverhaal conform de Omgevingswet de benodigde financiële middelen bij de initiatiefnemer verhaald.

Financiën

De financiële kaders liggen vast binnen de financiële verordening en het Besluit Begroten en Verantwoorden (BBV), Notitie Grondbeleid in begroting en jaarstukken (2023). Onderstaand de richtlijnen en hoe we bij de gemeente Vlissingen daar uitvoering aan geven:

- Bij de start van een grondexploitatie wordt er een financieel-economisch haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd en een business case gemaakt. Als dit plan tot uitvoer wordt gebracht wordt deze, conform het Grondbeleid 2021, 2 x per jaar geactualiseerd.
- Het risicomanagement binnen de grondexploitaties is opgenomen in het organisatiebreed risicomanagement en wordt 2 x per jaar geactualiseerd. Dit is per grondexploitatie verwerkt in het scenario 'laag'.
- Strategische aankopen, waarbij een langere periode zit tussen het moment van aankoop en het moment van ontwikkeling, worden opgenomen in de materiële vaste activa. Bij het vaststellen van een nieuwe grondexploitatie betreffende deze gronden worden deze in een grondexploitatie opgenomen.
- Tussentijdse winstneming: per grondexploitatie met een voordelige eindwaarde is berekend of er een tussentijdse winstneming gedaan moet worden.
- Indien gemeentegrond vanuit de algemene dienst wordt ingebracht in het grondbedrijf wordt die grond gewaardeerd tegen de waarde waarop de grond op de balans is opgenomen.
- Cashflow beheersing: investeringen worden pas dan gedaan als hierdoor ook zicht is op het realiseren van inkomsten, of nadat de inkomsten gerealiseerd zijn. Zo wordt het bouwrijpmaken zoveel mogelijk pas uitgevoerd als er zicht is op afname van de bouwgrond.
- Kostenverhaal: bij een particuliere ontwikkeling voert de gemeente een faciliterend (passief) grondbeleid. Hierbij gaat de gemeente over tot kostenverhaal conform de Omgevingswet.
- Grondprijs: de gemeente Vlissingen hanteert standaard grondprijzen die afhankelijk zijn van de bestemming van de grond voor een aantal categorieën. Deze worden jaarlijks vastgesteld middels een separaat raadsvoorstel. Hiervan kan afgeweken worden en kan de grondprijs residueel berekend worden, zoals dit in het Scheldekwartier gebeurt.
- Erfpacht: de gemeente Vlissingen biedt in specifieke situaties de mogelijkheid van erfpacht aan.
- Rente: de rente waarmee gerekend wordt in de grondexploitaties, wordt gebaseerd op de gemiddelde rentevoet van de lopende leningen van de gemeente. De wijze van renteberekening is gebaseerd op de voorschriften conform de BBV.

- Kosten- en opbrengstenindexering: voor een zo goed mogelijke inschatting van de toekomstige kosten en opbrengsten wordt rekening gehouden met daadwerkelijke en toekomstige indexeringen van deze kosten en opbrengsten.
- Looptijd: in de BBV is een richtlijn opgenomen voor de maximale looptijd van een grondexploitatie, deze is op 10 jaar gesteld. Indien hiervan afgeweken wordt moet dit gemotiveerd worden en moeten beheersmaatregelen genomen worden. Op dit moment zijn er geen actieve grondexploitaties die een looptijd hebben langer dan 10 jaar.
- Bovenwijkse voorzieningen: of ook wel bovenplanse voorzieningen. Dit zijn voorzieningen die niet alleen voor het betreffende plan van nut zijn maar ook voor de omgeving of de hele stad. Te denken valt aan een toegangsweg die ook de toegang naar de omliggende gebieden verbetert, de aanleg van een brug waardoor ook andere wijken een voordeel hebben. Deze voorzieningen zijn proportioneel binnen de grondexploitatie opgenomen en worden voor het overige deel gedekt vanuit de algemene begroting. Deze proportionaliteit is op basis van het nut van deze voorziening voor de grondexploitatie en het algemene nut. Op deze manier ontstaat er een betere scheiding tussen grondexploitaties en de algemene begroting. Omdat een voorziening deel uitmaakt van het betreffende plan blijft de aansturing en uitvoering van deze voorziening wel in het plan opgenomen.

Programmadoelstellingen

Niet iedere grondexploitatie zal aan alle doelstellingen een bijdrage kunnen leveren. De grondexploitaties worden steeds getoetst op de bijdrage (of mogelijke strijdigheid) met de bovengenoemde doelstellingen. Op deze wijze zetten we grondexploitaties optimaal in ten behoeve van het bereiken van onze maatschappelijke doelstellingen.

Met de ontwikkeling van het Scheldekwartier en de andere grondexploitaties op uitbreidings- en inbreidingslocaties wordt aan diverse doelstellingen uit de programmabegroting een bijdrage geleverd, met name op het gebied van wonen. Ook wordt aan vele maatschappelijke doelen en ambities vanuit de Strategische Visie Vlissingen 2040 een bijdrage geleverd. Het Scheldekwartier vormt een volwaardig stadsdeel waar het aantrekkelijk wonen, werken en recreëren is. Op het gebied van wonen wordt gestuurd op het bedienen van verschillende doelgroepen. Diverse bouwplannen zijn in voorbereiding, aanbouw of opgeleverd. In diverse bouwplannen worden nul-trede woningen gerealiseerd – veelal in de vorm van duurzame appartementen – die gericht zijn op de doelgroep senioren, waarmee tevens doorstroming op de Vlissingse woningmarkt wordt bewerkstelligd. Dit is onder meer te zien in de Kop van het Dok, C-Dock en B-Lofts. Met de recente opleveringen van De Broederband en 2e fase Koperslager, alsmede de in aanbouw zijnde woningen in de Touwslagerij, Koperslagerij 3e fase en Kop Keersluis alsmede de voorgenomen realisatie van de S-Park, ZeelandToren en Aan de Singel wordt een bijdrage geleverd aan de doelstelling om een gevarieerd woningaanbod in Vlissingen, wat bijdraagt aan de balans in de woningmarkt en daarmee het sociaal-economische perspectief.

Met de nieuwbouw van projecten De Hofjes, Kop van het Dok, De Dempo, Touwslagerij en in aanbouw zijnde De Admiraliteit wordt een bijdrage geleverd aan het maatschappelijke doel om een deel van de verouderde sociale woningbouwvoorraad te vervangen maar ook met nieuwe duurzame sociale huurwoningen uit te breiden. Met de vervangende nieuwbouw van sociale woningen wordt een bijdrage geleverd aan het verduurzamen van de bestaande woningvoorraad. Nieuw toe te voegen woningen in de vrije sector zijn duurzaam en gasloos. Claverveld en Souburg Noord spelen in op de behoefte om, voornamelijk, grondgebonden en in een groene setting te wonen. De snelle afzet in beide projecten toont de belangstelling in dit (hogere) segment voor het groen-stedelijke wonen. Met het vergroten van het aanbod grondgebonden woningen op ruime percelen wordt bijgedragen aan de ambitie om een divers en hoogwaardig woonproduct te kunnen leveren. Ruim een derde van de op te leveren woningen is gericht op senioren (levensloopbestendig) en in beide ontwikkelingen worden vrije bouwkvavels aangeboden.

Klimaatadaptieve gebiedsontwikkeling met aandacht voor de opgaves rondom biodiversiteit, water en droogte zijn dragers voor de openbare ruimte in Claverveld en Souburg Noord. Nieuwe vormen van ecologisch beheer worden toegepast, waarmee ook na realisatie van de woonwijken een duurzame bijdrage geleverd wordt aan de woon- en leefomgeving in de gemeente Vlissingen. Middels participatieve trajecten worden eindgebruikers betrokken bij de vorming van de openbare ruimtes, bijvoorbeeld de inrichting van de speelruimte met leerlingen van Het Kompas in Souburg-Noord en werkgroepen voor de groene ontmoetingsplekken met omwonenden in Claverveld. Met het bouwrijp opleveren van Scheldewijk is een maatschappelijke bijdrage geleverd aan het saneren van bodemverontreiniging, waarmee een aangenaam woon- en leefklimaat gerealiseerd wordt voor nieuw bewoners en bestaande omwonenden.

Ook wordt door deze plannen de economische potentie vergroot en het woonklimaat verbeterd. Met het ‘aanhelen’ van de stad middels de ontwikkeling van het Scheldekwartier, worden verbindingen gemaakt of hersteld, de economische potentie vergroot en het woonklimaat verbeterd. Vanuit de grondexploitatie en uitvoering heeft en krijgt dit een plaats via diverse projecten.

Met de ontwikkeling van het Scheldekwartier wordt Vlissingen ‘op de kaart’ gezet en

ontstaan nieuwe economische kansen. Het imago van Vlissingen bij (project)ontwikkelaars, ondernemers en aannemers kent een positieve wijziging, als gemeente van kansen en met een on-Zeeuwse ambitie. Daarnaast wordt Vlissingen nog interessanter voor een brede doelgroep toeristen hetgeen de Vlissingse economie ten goede komt. De herstelde kades langs het Dok bieden ruimte aan een veelheid aan activiteiten en voegen mede door de aanwezigheid van het industriële erfgoed een onderscheidend verblijfsgebied met stedelijke allure toe aan het Vlissingse stedelijk gebied. De combinatie van stad en water, maritiem (erfgoed) karakter en aansprekende nieuwbouw nodigt uit tot gebruik en draagt bij aan ambities op het gebied van een aantrekkelijke stad om te wonen, werken en recreëren. Op het Scheldekwartier komen het verleden, heden en toekomst van Vlissingen samen. Het koesteren van het erfgoed en inpassen hiervan is binnen de Ontwikkelingsvisie Scheldekwartier een van de dragers en kwaliteit van het gebied. Met de herbestemming van de Timmerfabriek is een bijdrage geleverd aan het maatschappelijke doel om rijksmonumenten duurzaam te behouden en benutten. Met de herbestemming van de Zware Plaatwerkerij is een bijdrage geleverd aan het behouden van industrieel erfgoed, met het toevoegen van een toekomstgericht woon-zorgconcept. Met het cascoherstel en de in voorbereiding zijnde herbestemming van de Machinefabriek – met daarin onder meer cultureel cluster, sportzaal en parkeergarage - wordt een bijdrage geleverd aan het duurzaam behouden van kenmerkend maritiem industrieel erfgoed en inpassen in een hoogwaardig stedelijk gebied, waarbij de functies en uitstraling van het erfgoed elkaar versterken en dragers zijn in de identiteit van Vlissingen.

Met de ontwikkeling van de bedrijventerreinen Kenniswerf (fasen 1 t/m 5) en Souburg geeft de gemeente Vlissingen concreet invulling aan het Bedrijventerreinprogramma Walcheren 2022-2026. De genoemde terreinen bieden voor de verschillende doelgroepen bedrijven een passend en onderscheidend aanbod in verschillende prijsklassen: zichtlocaties, niet-zichtlocaties, locaties voor woon-werkcombinaties, grote en kleine kavels, watergebonden terreinen, terreinen voor bedrijven met verschillende milieucategorieën, etc. Met de ontwikkeling van de bedrijventerreinen wordt (mede) vorm en inhoud gegeven aan de economische structuurversterking, die broodnodig is in de gemeente Vlissingen. Daarnaast dragen de bedrijventerreinen bij aan doelstellingen waar het gaat om het bevorderen van werkgelegenheid, het ondernemersklimaat en de samenwerking tussen overheid, onderwijs en ondernemers (triple helix). Dit laatste punt speelt met name op de Kenniswerf een belangrijke rol. Met de beschikbare middelen uit het pakket Wind in de zeilen (vastgelegd in de grondexploitatie Kenniswerf fase 5) wordt ruimte gecreëerd voor het vestigen van nieuwe bedrijvigheid, ontwikkel-, test- en demofaciliteiten, starters, scale-ups en R&D afdelingen op de Kenniswerf.

Grondexploitaties

Voor de volgende plannen is een grondexploitatie opgesteld, per plan is een korte beschrijving en het jaarplan van 2025 opgenomen:

Scheldekwartier	Zie paragraaf 'Majeure Projecten'
Souburg Noord	Dit betreft een uitbreidingslocatie ten noorden van Oost-Souburg voor de realisatie van ca. 230 woningen. Fase 1 is inmiddels gerealiseerd, fase 2 is zo goed als afgerond en fase 3 is in uitvoering.
Jaarplan 2026	- Bouwrijpmaken van de grond in fase 3 in Q1. - Gunningsfase voor ontwikkelende partij van 8 woningen in de zuidelijke punt van fase 3 in Q1. - Aanbesteding van het ontwerp van het woonrijpmaken fase 3 in Q1. - Civieltechnische uitwerking van het woonrijpmaken fase 3 in Q1. - Uitvraag/uitwerking van 16 zorgwoningen in fase 2 in Q1/Q4.
Claverveld	Dit betreft een uitbreidingslocatie tussen Vrijburg en West-Souburg voor de realisatie van ca. 160 woningen. Dit zal in 2025 afgerond gaan worden.
Jaarplan 2026	- Niet van toepassing
Kenniswerf	De Kenniswerf ontwikkelt zich steeds meer tot een aantrekkelijke omgeving om in te ondernemen, te werken en waar mogelijk te wonen. Samenwerking tussen de 3 'O's (ondernemers, onderwijs en overheid) staat er centraal, krachten worden gebundeld en kennis wordt gedeeld! Voor 5 deelgebieden binnen het totale projectgebied zijn grondexploitaties ingesteld. Op basis van de collegeopdracht Kenniswerf wordt uitvoering gegeven aan deze grondexploitaties.
Jaarplan 2026	fase 1: - De verkoop van de kavels Edisonweg-Noord is on hold gezet totdat het omgevingsplan Kenniswerf gereed is. Daardoor zal in 2026 nog 1 kavel worden geleverd, er vanuit gaande dat in 2025 daarvoor een koopovereenkomst getekend wordt. fase 2: - 2 kavels zullen gesaneerd en bouwrijp geleverd worden. fase3: - Het tenderproces voor 1 kavel wordt in 2026 verder doorlopen en afgerond, waarna levering van de kavel zal plaatsvinden. fase 4: - 2 kavels zullen gesaneerd worden en notarieel worden geleverd. - Voor 1 kavel zullen verkoopgesprekken worden gestart, nadat de aandelentransactie van de vismijn is afgerond. fase 5: - Het is de verwachting dat een viertal minnelijke verwervingen zal plaatsvinden. - Eenmaal verworven zullen opstallen gesloopt dan wel in het kader van tijdelijk beheer worden verhuurd; - De beschikbare kavels tussen Edisonweg en kanaal zullen bouwrijp worden gemaakt; - In 2026 zal gewerkt worden aan de wijziging van het omgevingsplan voor o.a. de kavels die vallen binnen de grondexploitatie Kenniswerf fase 5. Met de vaststelling van het omgevingsplan zal het voorkeursrecht verlengd worden.
Bedrijventerrein Souburg fase 2	Bedrijventerrein direct ten zuiden van de A58.
Jaarplan 2026	- Verkoop kavels aan partijen die bouwplannen daarvoor ontwikkelen
Spuikom	Een open gebied tussen de boulevards en de binnenstad met een beoogde invulling met onderscheidende functies (wonen, leisure en recreatie) in een groene setting.
Jaarplan 2026	- Uitvraag naar marktpartijen voor de realisatie van de Spuiwal in Q1 - Verwijderen van het bestaande parkeerterrein in de Spuikom in Q2 - Opstellen van de civieltechnische uitwerking en -bestek voor de Grote Spuikom en de Spuiwal in Q2 - Aanbesteding van de realisatie van de Grote Spuikom in Q2 - Start met de realisatie van de Grote Spuikom in Q2/Q3 - Bouwrijp maken de Spuiwal in Q3/Q4
Dongestraat	Voormalig onderwijs- en sporthallocatie die, na sloop, ontwikkeld wordt tot een Kerngezondheidscentrum (KGC) en woningen.
Jaarplan 2026	- De nog te selecteren ontwikkelende partij zal haar plannen voor de ontwikkeling van het KGC en de woningbouw nader uitwerken. - Start van de juridisch planologische procedure - Bouwrijpmaken van de uit te geven gronden in het plan. Dit moet resulteren in een gronduitgifte in 2026. We verwachten dat begin 2027 gestart kan worden met de bouw.
Vrijburg West	Deze locatie ten westen van het sportpark Vrijburg kan ingezet worden voor sport en maatschappelijk
Jaarplan 2026	- Vanwege onvoldoende capaciteit en prioriteit is er geen jaarplan 2026

Scheldekwartier	Zie paragraaf 'Majeure Projecten'
------------------------	-----------------------------------

De volgende tabel geeft een totaaloverzicht van de geraamde eindwaarden zoals die bij de 2e herziening 2025 (bedragen x € 1.000) van de grondexploitaties in het scenario 'midden' zijn doorgerekend en de mutaties ten opzichte van de vorige herziening.

Plan	looptijd	2025		
		1e herziening 2025	+ aanpassing 2e herziening 2025 =	2e herziening 2025
Majeure projecten				
Scheldekwartier	2031	-98.711	-1.864	-100.575
Uitbreidings- en inbreidingslocaties				
Souburg Noord	2028	-3.844	-191	-4.035
Claverveld	2025	208	-127	81
Bedrijventerreinen				
Kenniswerf fase 1	2029	-11.527	-2	-11.529
Kenniswerf fase 2	2028	-3.778	113	-3.665
Kenniswerf fase 3	2026	-1.980	-85	-2.065
Kenniswerf fase 4	2026	642	-37	605
Kenniswerf fase 5	2035	-2.711	-14	-2.725
Bedr. Souburg fase 2	2031	1.953	-84	1.869
Overige locaties				
Spuikom	2028	-5.890	-134	-6.024
Vrijburg-West	2025	-3.682	10	-3.672
Dongestraat	2028	97	0	97
Nog uit te voeren vanuit afgesl. exploitaties		-7	0	-7
Totaal		-129.230	-2.415	-131.645

Herijking grondexploitaties (artikel 12)

In overleg met de toezichthouder en de inspecteur van het ministerie van BZK is eind 2015 een duurzame herziening opgesteld met een meerjarig acceptabel risicoprofiel. Hierbij is ook een externe toets uitgevoerd. Vanaf die tijd hebben de grondexploitaties 2 scenario's, een midden en een laag scenario. Het midden scenario heeft een gemiddeld risicoprofiel, daarbij is de kans op het optreden van een niet geraamd risico ongeveer 50/50. Het laag scenario heeft een laag risicoprofiel, daarbij zijn veel mogelijke risico's opgenomen in het resultaat en is de kans op het optreden van een niet geraamd risico dus laag. Inhoudelijk en financieel wordt er gestuurd op het midden scenario. Dat betekent dat er verantwoording wordt afgelegd op dit scenario en dat de begrotingen per grondexploitatie gebaseerd zijn op de doorrekening van dit scenario.

Reserves en voorzieningen

In overleg met de toezichthouder en de inspecteur van het ministerie van BZK is in 2015 de reserve grondexploitaties afgebouwd en wordt deze ook niet verder opgebouwd zolang de algehele financiële situatie daar geen ruimte voor geeft. Dat betekent dat het resultaat van een herziening niet verrekend kan worden met deze reserve. Daarom wordt het resultaat van een 1e herziening verrekend met het resultaat van de betreffende jaarrekening, het resultaat van een 2e herziening wordt verrekend met het betreffende begrotingsresultaat.

Voor grondexploitaties met een nadelig eindresultaat wordt er een verliesvoorziening getroffen op basis van de eindwaarde scenario midden. Bij elke herziening worden eventuele aanpassingen in de eindwaarden ook in de verliesvoorziening verwerkt. Op basis van de 1e herziening 2025 bedroeg het totaal van deze voorziening € 132,1 miljoen. Op basis van deze 2e herziening 2025 wordt de voorziening aangepast naar € 134,3 miljoen. Deze verhoging is het resultaat van het totaal aan mutaties van de betreffende grondexploitaties.

Daarnaast is voor de plannen waarbij de raming van de eindwaarde in het scenario 'laag' negatief uitvalt een extra risicoreservering getroffen, ook dit is in overleg met de toezichthouder en de inspecteur van het ministerie van BZK uitgevoerd. Ook deze extra risicoreservering wordt bij elke herziening op basis van de eindwaarden in scenario 'laag' aangepast op basis van het verschil tussen het scenario 'midden' en het scenario 'laag'.

Op basis van de 1e herziening 2025 bedroeg het totaal van de extra risicoreservering € 13,1 miljoen. Op basis van deze 2e herziening 2025 blijft de totale risicoreservering gelijk.

Zie Overzicht verliesvoorziening en risicoreservering (x € 1.000) aan het eind van deze paragraaf grondbeleid.

Risico's

Per plan is een risico-inventarisatie opgesteld. In deze inventarisatie zijn alle relevante risico's opgenomen inclusief eventuele beheersmaatregelen en is de (financiële) impact van deze risico's doorerekend. Scenario 'laag' is de doorrekening van een variant van alle risico's waarin met name de impact op doorlooptijd, grondprijs en aantal te verkopen m2 is verwerkt. Waarbij gesteld is dat het resultaat van dit scenario 'laag' gelijk is aan of slechter is dan het totaal aan financiële impact van de risico-inventarisatie.

Binnen deze risico-inventarisaties is in ieder geval aandacht besteed aan een aantal belangrijke risico's:

- Kostenstijging / inflatie
- Woning- en bedrijventerreinplanning
- Stikstof
- Bodemverontreiniging (waaronder PFAS en Japanse duizendknoop)
- Netcongestie Zeeland

Kostenstijging / inflatie

Door de coronacrisis en met name de oorlog in Oekraïne hebben we de afgelopen jaren een sterke stijging gezien van de kosten en een tekort aan materialen. Dit heeft, samen met een beperkte beschikbaarheid van personeel, de planning en haalbaarheid van projecten onder druk gezet. De huidige signalen zijn dat deze kostenstijging is gestabiliseerd. Met de parameters van de kostenstijging proberen we hier zo goed mogelijk op in te spelen. In scenario laag wordt rekening gehouden met een hogere stijging van de kosten en juist een daling van de opbrengsten.

Woning- en bedrijventerreinplanning

In 2022 en begin 2023 zijn in samenwerking met de provincie Zeeland en de Walcherse buurgemeenten de woningbouwplanning tot en met 2032 herijkt. Hierbij is gebruik gemaakt van de onderzoeken en prognose door Stec. De geplande woningbouw zoals die in de Vlissingse woningbouwplanning tot en met 2032 is opgenomen is lager dan de prognose van Stec. In de voorgaande jaren zou er juist een overcapaciteit gepland zijn in de Vlissingse woningbouwplanning en is er steeds op advies van Ecorys en de accountant een extra voorziening opgenomen voor een aanvullend afzetrisico. Gezien de nieuwe prognose en woningbouwplanning is er geen reden meer om deze extra voorziening te handhaven. Deze is dan ook bij de 1e herziening 2023 vervallen. De verwachting is dat ook de plannen van Zeeland 2050 extra aanleiding zullen geven om meer woningen te realiseren.

Aan de andere kant zien we door de hogere kosten en stijgende rente de vraag naar woningen stabiliseren en vanwege de stikstofproblematiek komt de woningbouw tot vertraging. Dat kan juist weer een negatieve invloed hebben op de haalbaarheid van de woningbouwplanning. Daarom is in het scenario laag van de grondexploitaties een vertraging van het afzet tempo van de woningen doorberekend en is dit risico daarmee financieel afgedekt.

De bedrijventerreinplanning is provinciaal afgestemd en geeft geen aanvullend risico, er is veel vraag naar bouwgrond voor bedrijven. Dit is met de Walcherse gemeenten afgestemd in het Bedrijventerreinprogramma Walcheren 2022-2026 (met een horizon tot 2034).

Hier merken we wel dat bedrijven veel tijd nodig hebben om de interesse in bouwgrond om te zetten in daadwerkelijke afname daarvan. Dit komt door de hoge bouwkosten, personeelstekorten, stikstof en andere flora- en faunavraagstukken, lastigere financiering en vooral ook de netcongestie. Ook dit risico van vertraging is in scenario laag doorberekend.

Stikstof

Bij de voorbereiding van ruimtelijke procedures wordt voor de gebruiksfase (dus voor de situatie wanneer de ontwikkeling is gerealiseerd) onderzoek uitgevoerd naar de stikstofdepositie op daarvoor gevoelige habitats in Natura 2000-gebieden en hoe zich dit verhoudt tot de al aanwezige stikstofdepositie.

Voor woningbouwontwikkelingen binnen onze grondexploitaties blijkt, op basis van onderzoek dat tot op heden is uitgevoerd, dat op projectniveau geen toename van stikstofdepositie optreedt. Uit berekeningen moet blijken of dit ook voor nieuwe woningbouwontwikkelingen geldt. Indien de projecten niet te omvangrijk zijn en deze dus geen grote verkeersgeneratie veroorzaken, is dit binnen de huidige wetgeving wel de verwachting.

Voor bedrijfs- en andere niet woningbouwontwikkelingen zal afhankelijk van de uitkomsten van het onderzoek blijken of dit gevolgen heeft voor de vestiging van een bedrijf of andere niet zijnde woningbouwontwikkeling. Dit is sterk afhankelijk van het type bedrijf dat zich op een bedrijventerrein wil vestigen en de activiteiten van een bedrijf.

Bodemverontreiniging (waaronder PFAS en Japanse duizendknoop)

In elke risico-inventarisatie is gekeken naar mogelijke extra bodemverontreiniging die niet via eerdere bodemonderzoeken kenbaar zijn geworden, hierbij wordt ook gekeken naar PFAS-verontreiniging of het aanwezig zijn van de Japanse Duizendknoop. Daar waar dit met onderzoek is aangetoond is de raming van de grondexploitatie bijgesteld zoals in Kenniswerf fase 4.

Netcongestie Zeeland

Het hoogspanningsnet in Zeeland heeft zijn maximale capaciteit bereikt. Daardoor komen aanvragen van nieuwe en zwaardere zakelijke aansluitingen op een wachtlijst. De specifieke gevolgen zijn nog niet helemaal duidelijk, maar voor sommige bedrijven kan dit ook een aanleiding zijn om nieuwe ontwikkelingen uit te stellen waardoor de vraag naar bouwgrond achterblijft.

Tabel Overzicht verliesvoorziening en risicoreservering (x € 1.000)

	Verliesvoorziening			Risicoreservering		
Voorziening grondexploitatie	1e herziening 2025	+ aanpassing 2e herziening 2025 =	voorziening 2e herziening 2025	1e herziening 2025	+ aanpassing 2e herziening 2025 =	risicoreservering 2e herziening 2025
Scheldewartier	98.711	1.864	100.575	6.415	124	6.539
Souburg Noord	3.844	191	4.035	1.282	-119	1.163
Kenniswerf fase 1	11.527	2	11.529	718	182	900
Kenniswerf fase 2	3.778	-113	3.665	814	40	854
Kenniswerf fase 3	1.980	85	2.065	341	-7	334
Kenniswerf fase 5	2.711	14	2.725	2.119	-13	2.106
Spuikom	5.890	134	6.024	1.403	-156	1.247
Vrijburg-West	3.682	-10	3.672	0	0	0
Totaal	132.123	2.167	134.290	13.092	51	13.143

Paragraaf verbonden partijen

Wij werken samen met verbonden partijen. Dit zijn organisaties waarin de gemeente zeggenschap heeft én geld investeert. Dit bepaalt het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV).

Wat is een financieel belang?

Wij hebben een financieel belang als wij geld geven aan een organisatie, en dat geld niet terugkrijgen als de organisatie failliet gaat. Ook als de gemeente aansprakelijk is voor schulden van de organisatie, is er sprake van financieel belang.

Wat is een bestuurlijk belang?

De gemeente heeft een bestuurlijk belang als zij meebeslist in het bestuur van een organisatie. Dit gebeurt bijvoorbeeld als een wethouder, raadslid of ambtenaar namens de gemeente in het bestuur zit of stemt.

Let op: Als er alleen financieel belang is, noemen we het geen verbonden partij.

Waarom werken wij met verbonden partijen?

Wij werken met verbonden partijen om publieke taken goed en efficiënt uit te voeren. Vaak gaat het om samenwerking met andere gemeenten.

Verbonden partijen kunnen zijn:

Publiekrechtelijke organisaties, zoals gemeenschappelijke regelingen (GR-en)

Privaatrechtelijke organisaties, zoals stichtingen, verenigingen, coöperaties of bedrijven

Wat moet de gemeente hierover melden?

Wij moeten in een aparte paragraaf uitleg geven over:

- Het belang dat Vlissingen heeft in de organisatie
- Het publieke doel dat hiermee wordt bereikt (zoals werkgelegenheid, vestiging van bedrijven, dividend)
- De risico's voor de financiële situatie van de gemeente

Verbonden partijen per programma (bedragen x € 1.000)	Gemeentelijke bijdrage 2025	Gemeentelijke bijdrage 2026
Programma 1 Leefbaarheid		
Afvalstoffenverwijdering Midden- en Noord Zeeland (OLAZ)	1.284	1.296
Regionale Uitvoeringsdienst Zeeland (RUD)	672	995
Veiligheidsregio Zeeland	3.708	3.678
Stadsgewestelijke brandweer (SGB)	451	441
Veiligheidscentrum Zeeland B.V. (Trainingscentrum Vlissingen B.V.)		
Programma 2 Aantrekkelijke Stad		
North Sea Port SE (voorheen N.V. Zeeland Seaports)		
Holding Zeeuwse Visveilingen N.V. (ontvangst van dividend)		
Programma 3 Sociale samenhang		
Orionis	10.322	10.412
Gemeentelijke Gezondheidsdienst Zeeland (GGD)	2.597	2.974
Gemeentelijke Vervoerscentrale Zeeland B.V.	212	226
Buurtteams Vlissingen	2.950	3.341
Stadsgewestelijke Zwembad Vastgoed B.V.		
Algemene dekkingsmiddelen		
GBE Aqua		
ZEH		
BNG		
TOTAAL	22.196	23.363

Openbaar Lichaam Afvalverwijdering Zeeland (OLAZ)

Openbaar Lichaam Afvalverwijdering Zeeland (OLAZ)	Toelichting
Publiek- of privaatrechtelijk	Publiekrechtelijk
Vestigingsplaats	Kapelle
Doel	OLAZ zorgt in het belang van alle deelnemers voor het verwijderen van ons afval. Dit betekent ook dat OLAZ helpt bij het verkopen en verwerken van afval, en dat ze de milieustraten onderhouden.
Betrokken partijen	Raden en colleges van B en W van de 13 gemeenten in Zeeland.
Vertegenwoordiging	1 bestuurslid (C. Bertijn) en 1 plaatsvervangend lid uit het college van B en W.
Financieel belang	- De gemeenten betalen OLAZ voor het verwerken van afval. Ook betalen ze mee aan de kosten van de milieustraten in Zeeland en aan de organisatiekosten van de samenwerking. - De kosten voor het verkopen en verwerken van afval worden elk jaar vooraf ingeschat in de begroting. De echte kosten hangen af van hoeveel afval er wordt aangeleverd. - Voor de milieustraten en de organisatiekosten hebben we een vast bedrag afgesproken met OLAZ. In 2026 is dit € 28,55 per inwoner. In 2025 was dit € 28,06 per inwoner. - De gemeente Vlissingen betaalt in 2026 een bijdrage van € 1.295.950 voor de milieustraten. In 2025 was dit € 1.284.250.
Vermogen	Eigen vermogen 31-12-2024: € 1.653.000 (2023: € 638.000) Vreemd vermogen 31-12-2024: € 20.523.000 (2023: € 12.408.000)
Resultaat	Resultaat 2024: € 130.000 (2023: € 86.000)
Raadsprogramma	Leefbaarheid
Ontwikkelingen	- Elke gemeente schat zelf hoeveel restafval en GFT+E-afval er komt. Voor Vlissingen is een voorzichtige schatting gemaakt, gebaseerd op het grondstoffenbeleid 2020-2024 en het nieuwe inzamelsysteem. - Er is ook een prijsstijging (indexering) voor personeel, overslag en transport. Dit geldt voor de verwerking van afval én het beheer van de milieustraten.

	- De opbrengsten uit afvalverkoop zijn ingeschat op basis van de marktprijs. Die prijs kan in werkelijkheid hoger of lager uitvallen. - In de begroting heeft OLAZ geld gereserveerd voor toekomstige ontwikkelingen. Dit is bedoeld voor investeringen in circulaire ambachtscentra in Zeeland, zoals besloten in 2024.
(Financiële) risico's	Hoeveel elke inwoner moet betalen, hangt af van de prijs van het afval dat we inzamelen. De afvalstoffenbelasting en een mogelijke CO2-heffing kunnen zorgen voor extra kosten. Dit zijn financiële risico's voor de gemeenten die meedoen.
Bijdrage bereiken beleidsdoelstellingen gemeente Vlissingen	Afval verwijderen we op een slimme en zuinige manier. Ook het beheer van de milieustraat gebeurt efficiënt en doelgericht.

Regionale Uitvoeringsdienst Zeeland (RUD-Zeeland)

Regionale Uitvoeringsdienst Zeeland (RUD-Zeeland)	Toelichting
Publiek- of privaatrechtelijk	Publiekrechtelijk
Vestigingsplaats	Terneuzen
Doel	Taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving voor de deelnemende partijen uitvoeren, op het vlak van milieu.
Betrokken partijen	Alle gemeenten in Zeeland, provincie Zeeland en waterschap Zeeuwse Stroom
Vertegenwoordiging	1 lid in algemeen bestuur, wethouder Dhr. W. Boonman
Financieel belang	De gemeentelijke bijdrage voor 2026 is € 995.400 (2025: € 672.400)
Vermogen	Eigen vermogen 31-12-2024: € 109.773 (2023: € 541.901) Vreemd vermogen 31-12-2024: € 7.783.107 (2023: € 3.577.520) In de begroting 2025 was het vreemd vermogen op 31-12-2023 abusievelijk vermeld als € 4.333.749.
Resultaat	Resultaat 2024: € -661.026 (2023: € -752.728) Het resultaat 2024 ad € -661.026 bestaat uit enerzijds het totaal van baten en lasten ter hoogte van € 1.205.026 nadelig en mutaties reserves voor € 544.000 voordelig.
Raadsprogramma	Leefbaarheid
Ontwikkelingen	RUD Zeeland is de wettelijk verplichte omgevingsdienst. RUD Zeeland is het centrale milieuloket van Zeeland en staat voor een schoon en veilig Zeeland. Vanaf begrotingsjaar 2021 begroot en rekent RUD Zeeland op basis van de werkelijk afgenomen uren. Hiervoor is het systeem van PxQ vastgesteld. Vanaf 2023 is er naast de PxQ systematiek ook de systematiek van generieke uren op basis van onderwerpen ingevoerd. Vooral nog wordt ook in 2026 deze financieringssysteem gehanteerd, al is gebleken dat deze minder goed past bij de werkwijze van RUD Zeeland. De omvorming naar een passender systematiek is echter niet eenvoudig en zal nog enige tijd vergen. Een belangrijke ontwikkeling blijft het Interbestuurlijk Programma Versterking VTH-stelsel (IBP VTH). Met dit programma, gestart medio 2022, wordt gevolg gegeven aan het advies van de Commissie Van Aartsen, om het bestaande VTH-stelsel op essentiële punten te verbeteren. Het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW) heeft eind 2023 aangegeven dat geen van de 29 omgevingsdiensten in Nederland voldoet aan alle gestelde criteria. Door RUD Zeeland is een Plan van Aanpak geschreven om een robuuste RUD te worden. In 2024 heeft hierover overleg en besluitvorming plaatsgevonden en in 2025 is RUD Zeeland begonnen met het implementeren van het Plan van Aanpak Robuuste RUD. De uitwerking van dit plan heeft een forse verhoging van de gemeentelijke bijdrage tot gevolg, zoals zichtbaar is aan de voor RUD Zeeland begrote budgetten in de meerjarenbegroting. Verder zijn in de begroting de extra benodigde middelen opgenomen voor de nieuwe dienstverlening en huisvesting. Dit is gebaseerd op het AB-voorstel 'dienstverlening en huisvesting RUD Zeeland per 1 januari 2026' waar het algemeen bestuur op 24 maart 2025 mee heeft ingestemd.

	Eveneens is de overdracht van bodemtaken verwerkt in de begroting 2026. Deze overdracht vindt plaats, omdat door de Omgevingswet het bevoegd gezag van de provincie naar de desbetreffende gemeente verschoven is. Mede omdat de verschuiving van bevoegd gezag niet gepaard gaat met overheveling van het benodigde budget, leiden de extra bodemtaken tot een hogere jaarbijdrage. Tenslotte is door de inwerkingtreding van de Omgevingswet het basistakenpakket gewijzigd. Het toezicht op een honderdtal bedrijven en zo'n vijftig gasregelstations valt nu ook onder de basistaken. Vlissingen is daardoor verplicht om deze werkzaamheden die voorheen in eigen beheer werden gedaan, door RUD Zeeland te laten uitvoeren.
(Financiële) risico's	De organisatie van RUD Zeeland moet versterkt dan wel uitgebreid worden om te voldoen aan kwaliteitscriteria die het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat hanteert. Om aan deze criteria te gaan voldoen, wordt het plan van aanpak robuuste RUD uitgevoerd. Omdat het grootste deel van de nodige middelen in begroting 2026 zijn meegenomen, is het financiële risico van dit traject inmiddels beperkt. Er dienen nog aanvullende middelen voor de jaarschijf 2027 te worden geaccordeerd. Verder staat RUD Zeeland - samen met de deelnemers - voor de uitdaging de verhuizing in goede banen te leiden en de organisatie toekomstbestendig te maken, zodat de taken adequaat en op goed niveau uitgevoerd blijven worden. Doordat met ingang van 2026 nieuwe dienstverleningsovereenkomsten ingaan, is ook dit risico beperkt. De uitvoeringsorganisatie van RUD Zeeland is kwetsbaar omdat in de komende jaren diverse medewerkers met pensioen gaan. Daarbij is voor veel specialistische functies de arbeidsmarkt bijzonder krap.
Bijdrage bereiken beleidsdoelstellingen gemeente Vlissingen	RUD Zeeland verzorgt een optimale uitvoering van de basistaken van de gemeente Vlissingen op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving. Het wettelijk kader daarvoor is vanaf 1 januari 2024 de Omgevingswet en de daarop gebaseerde uitvoeringsregelgeving met betrekking tot milieu.

Veiligheidsregio Zeeland (VRZ)

Veiligheidsregio Zeeland (VRZ)	Toelichting
Publiek- of privaatrechtelijk	Publiekrechtelijk
Vestigingsplaats	Middelburg
Doel	De doelstelling van Veiligheidsregio Zeeland (VRZ) is het behartigen van de belangen van de gemeenten in het samenwerkingsgebied op de terreinen van brandweezorg, geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen, rampenbestrijding en crisismanagement.
Betrokken partijen	Raden en colleges van B en W van alle Zeeuwse gemeenten.
Vertegenwoordiging	De burgemeester in het algemeen bestuur en als agendalid en toehoorder in het dagelijks bestuur.
Financieel belang	De gemeentelijke bijdrage voor 2026 is € 3.677.824
Vermogen	Eigen vermogen 31-12-2024: € 1.717.688 Vreemd vermogen 31-12-2024: € 28.230.389
Resultaat	Resultaat 2024: € 686.511
Raadsprogramma	Leefbaarheid
Ontwikkelingen	Vanaf 2027 krijgt VRZ te maken met verder oplopende kapitaallasten. De komende jaren moet veel (brandweer)materieel worden vervangen, zoals de vervanging van afgeschreven tankautospuiten (minimaal 33, maximaal 44). Vervanging is noodzakelijk om de operationaliteit en de slagkracht voor de basisbrandweezorg te kunnen garanderen. VRZ vraagt gemeenten om in de begroting concreet rekening te houden met deze stijgende kapitaallasten. Voorts heeft het algemeen bestuur van VRZ een voorgenomen besluit voor het samenvoegen van bedrijfsvoeringstaken van GGD en VRZ, het oprichten van een gezamenlijke gemeenschappelijke regeling voor beide organisaties en het bouwen van gezamenlijke huisvesting in Goes-West. Hiervoor hebben de gemeenteraden een voorbereidingskrediet beschikbaar gesteld.
(Financiële) risico's	VRZ staat in de komende beleidsperiode, naast operationele uitdagingen, ook voor een aantal financiële uitdagingen. Oplopende kapitaallasten als gevolg van noodzakelijk vervangingsinvesteringen van brandweermaterieel en oplopende loonkosten laten in de meerjarenraming 2023 t/m 2025 een stapsgewijze stijging van de gemeentelijke bijdrage zien. Het nieuwe meerjarenbeleidsplan is op het moment van schrijven nog niet opgesteld door VRZ. De conceptbegroting 2026 is niet-sluitend met een tekort van € 1.539.540.

Bijdrage bereiken beleidsdoelstellingen gemeente Vlissingen	Op grond van de Wet Veiligheidsregio's en de op de grond van deze wet opgestelde Gemeenschappelijke regeling VRZ 2013 zijn door de dertien Zeeuwse gemeenten aan VRZ een aantal taken en bevoegdheden in het kader van de advisering, bestrijding en voorkoming van rampen, branden en crises overgedragen. Naast deze taken is VRZ op grond van diezelfde wet verantwoordelijk voor het instellen en in stand houden van de brandweer, een meldkamerfunctie en het instellen en in stand houden van een Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie (GHOR). De wettelijke taken moet VRZ uitvoeren in een, vanuit veiligheidsoogpunt, ingewikkelde regio. Naast de specifieke geografische en infrastructurele kenmerken, wordt in Zeeland met veel vrijwilligers gewerkt die zich inzetten voor de veiligheid in Zeeland. Samen met de andere twaalf deelnemende gemeenten in VRZ, is het voor de gemeente Vlissingen van belang dat VRZ op een financieel verantwoorde en met voldoende operationele sterkte de genoemde wettelijke taken kan vervullen. Dit is van groot belang voor de veiligheid van de burgers in Vlissingen en Zeeland.
---	---

Stadsgewestelijke Brandweer Vlissingen (SGB)

Stadsgewestelijke Brandweer Vlissingen (SGB)	Toelichting
Publiek- of privaatrechtelijk	Publiekrechtelijk
Vestigingsplaats	Middelburg
Doel	De doelstelling van de Stadsgewestelijke Brandweer (SGB) betreft het beheer, onderhoud en instandhouding van de brandweerkazernes binnen het stadsgewest.
Betrokken partijen	Gemeenteraden en colleges van B en W van de gemeenten Middelburg en Vlissingen.
Vertegenwoordiging	De burgemeester en 1 wethouder in het algemeen bestuur en 2 plaatsvervangende leden uit het college.
Financieel belang	De gemeente Vlissingen draagt voor 50% bij aan de begroting van de SGB. De gemeentelijke bijdrage voor 2026 is € 441.000.
Vermogen	Eigen vermogen 31-12-2024: € 93.422
Resultaat	Resultaat 2024: € -109.000
Raadsprogramma	Leefbaarheid
Ontwikkelingen	Bij het overgaan van al het personeel, materieel en materiaal naar de VRZ is afgesproken met alle deelnemende gemeenten aan de gemeenschappelijke regeling VRZ dat het eigendom van de gebouwen (kazernes) en het beheer van de brandkranen achterblijft bij de gemeenten. Voor de gemeenten Vlissingen en Middelburg geldt dat deze onderdelen niet in beheer zijn van de afzonderlijke gemeenten, maar bij de SGB. Voor deze, bij de SGB achterblijvende taken, is samen met de gemeente Middelburg een uitvoeringsorganisatie ingericht.
(Financiële) risico's	De voorziening FLO.
Bijdrage bereiken beleidsdoelstellingen gemeente Vlissingen	De doelstelling van de SGB betreft, na de regionalisering van de brandweer per 1 januari 2014, het door de gemeenten Vlissingen en Middelburg gezamenlijk verzorgen van het gebouwenbeheer van de kazernes en het onderhoud van de brandkranen binnen de SGB.

Veiligheidscentrum Zeeland B.V. (VCZ)

Veiligheidscentrum Zeeland B.V. (VCZ)	Toelichting
Publiek- of privaatrechtelijk	Privaatrechtelijk
Vestigingsplaats	Vlissingen
Doel	Het verzorgen van cursussen op het gebied van brandpreventie, -het bestrijden en - beveiligen en de realistische voorbereiding van cursisten op hun taken als (bedrijfs) brandweerman/vrouw of al (bedrijfs)hulpverlener in bedrijven en instellingen.
Betrokken partijen	Gemeente Vlissingen.
Vertegenwoordiging	De gemeente heeft 100% zeggenschap. Het geplaatst aandelenkapitaal bedraagt € 150.000 met een agioreserve van € 822.262.

Financieel belang	De gemeente is 100% aandeelhouder en heeft een langlopende lening verstrekt van € 427.500 (v.j. € 427.500). Daarnaast is er nog een rekening courant verhouding met de gemeente. De langlopende lening en de rekening courantverhouding is volledig afgeschreven door de gemeente en volledig voorzien.
Vermogen	Eigen vermogen 31-12-2024: € 457.236 (2023: € 413.719) Vreemd vermogen 31-12-2024: € 1.660.465 (2023: € 1.821.925)
Resultaat	Resultaat 2024: € 43.517 (2023: € -30.059)
Raadsprogramma	Leefbaarheid
Ontwikkelingen	De gemeente wil in 2025 of 2026 alle aandelen van VCZ verkopen. Dit gebeurt via een openbare selectieprocedure. Daarbij houdt de gemeente zich aan de regels die de Hoge Raad heeft vastgesteld in het Didam-arrest.
(Financiële) risico's	De gemeente loopt geen financieel risico meer aangezien het eigen vermogen, langlopende lening en rekening-courant reeds volledig zijn voorzien.
Bijdrage bereiken beleidsdoelstellingen gemeente Vlissingen	De vennootschap draagt niet direct bij aan de beleidsdoelstellingen van de gemeente. Indirect draagt de vennootschap bij aan de beleidsdoelstellingen van veiligheid vanwege opleidingen aan personeel van VRZ.

North Sea Port SE

North Sea Port SE	Toelichting
Publiek- of privaatrechtelijk	Privaatrechtelijk
Vestigingsplaats	Sas van Gent
Doel	Ontwikkeling, uitgifte en beheer van havens, haventerreinen en -faciliteiten, van Vlissingen tot Gent. Verder zorgdragen voor a) een veilige en efficiënte afhandeling van het scheepvaartverkeer, en b) nautische en maritieme orde en veiligheid.
Betrokken partijen	Provincie Zeeland en Oost-Vlaanderen, Stad Gent en gemeenten Borsele, Terneuzen, Vlissingen, Evergem en Zelzate.
Vertegenwoordiging	Gemeente Vlissingen is sinds 1 juli 2019 aandeelhouder in North Sea Port SE, voor 8 1/3 procent. De gemeenten Borsele en Terneuzen zijn dat voor eenzelfde percentage. Provincie Zeeland is 25 procent aandeelhouder in North Sea Port SE. De andere 50 procent van de aandelen SE worden gehouden door Provincie Oost-Vlaanderen, Stad Gent en gemeenten Evergem en Zelzate. Gemeente Vlissingen heeft, uit het College, 1 lid in de Algemene vergadering van Aandeelhouders (AvA) van North Sea Port SE. Ook neemt 1 lid uit het college van Vlissingen deel aan het Toezichthoudend Orgaan (TZO) van North Sea Port SE.
Financieel belang	Gemeente Vlissingen is sinds 1 juli 2019 aandeelhouder in North Sea Port SE, voor 8 1/3 procent.
Vermogen	Eigen vermogen 31-12-2024: € 676.679.000 (2023: € 639.055.000) Vreemd vermogen 31-12-2024: € 305.634.000 (2023: € 305.877.000)
Resultaat	Resultaat 2024: € 37.625.000 (2023: € 37.771.000)
Raadsprogramma	Aantrekkelijke stad
Ontwikkelingen	Afhankelijk van wanneer jaarrekening verschijnt.
(Financiële) risico's	North Sea Port doet aan risicomanagement. Het havenbedrijf onderkent en managet diverse risico's die het opsomt in haar bestuursverslag. In 2023 zijn de afspraken met de Nederlandse belastingdienst vastgelegd in een vaststellingsovereenkomst. In de jaarrekening is de relatie tussen de nominale belastingdruk en de effectieve belastingdruk nader uitgewerkt. De effectieve belastingdruk bedraagt in 2023 34,8%. De aanpassing van de belastinglatentie leidt niet tot een uitstroom van middelen en moet gezien worden in samenhang met de vorming van de latentie in 2020. Daarmee is het risico van vennootschapsbelasting afgewend. September 2024 bedroeg de financieringspositie van North Sea Port Netherlands € 168,7 miljoen; de garantstelling door de Nederlandse garanten, waaronder gemeente Vlissingen, bedroeg € 340 miljoen. Het verschil tussen deze 2 bedragen is de buffer en deze is meer dan toereikend. De Nederlandse aandeelhouders staan daarnaast (secundair) borg voor de leningen en derivatenportefeuille van WarmCO2, voor een bedrag van € 65 miljoen. Per 30 september 2024 bedroeg de financieringspositie WarmCO2 € 17 miljoen. Er bestaat een non performing status van deze lening bij de BNG tot 1 december 2025. WarmCO2 blijft in een kwetsbare situatie verkeren en alle partijen zullen de ontwikkelingen

	nauwgezet volgen. Daarbij wordt gekeken naar alternatieve leveranciers van warmte aan de tuinders. North Sea Port zal in 2024 het eigen vermogen van WarmCO2 versterken en door de positieve begroting kan de non performing status van WarmCO2 door de bank mogelijk worden ingetrokken.
Bijdrage bereiken beleidsdoelstellingen gemeente Vlissingen	Gemeente Vlissingen streeft naar nieuwe ontwikkelingen in het zeehavengebied, met nieuwe bedrijven, nieuwe werkgelegenheid en toegevoegde waarde. Havenbedrijf North Sea Port draagt hier in ruime mate aan bij.

Holding Zeeuwse Visveiling B.V.

Holding Zeeuwse Visveiling B.V.	Toelichting
Publiek- of privaatrechtelijk	Privaatrechtelijk
Vestigingsplaats	Vlissingen
Doel	Holding Zeeuwse Visveilingen B.V. heeft een 100% deelneming in Zeeuwse Visveiling Vlissingen B.V. en een 100% deelneming in Zeeuwse Visveiling Breskens N.V.
Betrokken partijen	Zeeuwse Visveiling Vlissingen B.V., Zeeuwse Visveiling Breskens N.V.
Vertegenwoordiging	Gemeente Vlissingen heeft 65% van de aandelen van de Holding. Vertegenwoordiging van 1 wethouder in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders.
Financieel belang	Gemeente Vlissingen heeft 65% van de aandelen van de Holding.
Vermogen	Eigen vermogen 2024: € 4.579.260 (2023: € 4.848.894) Vreemd vermogen 2024: € 110.311 (2023: € 162.432)
Resultaat	Resultaat 2024: € - 269.632 (2023: € - 265.338)
Raadsprogramma	Aantrekkelijke stad
Ontwikkelingen	De aandeelhouders van HZV zijn een aantal jaar geleden een zoektocht gestart naar een partij die de aandelen wilde overnemen. Medio 2024 is een openbare verkoopprocedure opgestart. De aandelen zijn verkocht aan Insula Urk Holding B.V. De verkoop van de aandelen wordt in 2025 volledig afgerond. In het eerste kwartaal 2026 wordt de financiële afwikkeling via de notaris verwacht.
(Financiële) risico's	De verkoop van de aandelen wordt in 2025 afgerond. Daarmee zijn er geen financiële risico's meer.
Bijdrage bereiken beleidsdoelstellingen gemeente Vlissingen	Door de verkoop van de aandelen aan Insula Urk Holding B.V. wordt de visveiling behouden en de werkgelegenheid gegarandeerd. Hiermee wordt maximaal bijgedragen aan de beleidsdoelstellingen van de gemeente Vlissingen.

Gemeenschappelijke Regeling Orionis Walcheren

Gemeenschappelijke Regeling Orionis Walcheren	Toelichting
Publiek- of privaatrechtelijk	Publiekrechtelijk
Vestigingsplaats	Vlissingen
Doel	Orionis Walcheren is een gemeenschappelijke regeling van de gemeenten Vlissingen, Middelburg en Veere voor de uitvoering van (wettelijke) taken op het gebied van de Participatiewet (PW, IOAW, IOAZ, BBZ, WSW) en de Wet gemeentelijke schuldhelpverlening (Wgs). Daarnaast voert Orionis Walcheren een voornaam deel van de minimaregelingen uit. Orionis Walcheren ondersteunt inwoners die een beroep doen op de Participatiewet met hun ontwikkeling en begeleiding naar (zo regulier mogelijk) werk. Zodat deze inwoners weer zo spoedig mogelijk in hun eigen levensonderhoud kunnen voorzien en zo veel mogelijk kunnen meedoen in de samenleving. Inwoners die (tijdelijk) ondersteuning nodig hebben voor hun levensonderhoud, kunnen een beroep doen op Orionis Walcheren voor een inkomens- en/of bijstandsvoorziening(en).
Betrokken partijen	Raden en colleges van B en W van de gemeenten Veere, Vlissingen en Middelburg.

Vertegenwoordiging	1 bestuurslid dagelijks bestuur en 3 leden algemeen bestuur uit het college gemeente Vlissingen.
Financieel belang	De totale bijdrage 2026 van de gemeente Vlissingen aan Orionis Walcheren is € 53.944.558 (2025: € 53.487.989). Deze bestaat voor: • € 39.414.701 (75%) uit rijksbijdragen voor de bekostiging van bijstandsuitkeringen (Buig-budget), re-integratieactiviteiten en beschut werk (Wsw). • € 4.014.621 voor de bekostiging van bijzondere bijstand en minimaregelingen; • € 10.412.237 voor de bekostiging van uitvoeringskosten Orionis Walcheren.
Vermogen	Eigen vermogen 31-12-2024: € 2.081.000 (2023: € 1.062.000) Vreemd vermogen 31-12-2024: € 18.316.000 (2023: € 16.418.000)
Resultaat	Resultaat 2024: € 1.469.000 (2023: € 888.000)
Raadsprogramma	Sociale Samenhang
Ontwikkelingen	<i>Extra investering in re-integratie</i> De extra investering door de Walcherse gemeenten in re-integratie wordt in 2026 en verder voortgezet, zodat jaarlijks 200 inwoners met een bijstandsuitkering extra door Orionis Walcheren geïntegreerd kunnen worden naar betaald werk. Jaarlijks wordt geëvalueerd of het financieel en maatschappelijk lonend is om het investeringsbedrag voort te zetten of eventueel aan te passen. <i>Transitieplan Werkontwikkelbedrijf</i> Orionis Walcheren verwacht dat begin 2026 het transitieplan 'Werkontwikkelbedrijf Walcheren' is vastgesteld door de Walcherse raden. Dit is een plan dat elke gemeente c.q. regio in Nederland verplicht moet vaststellen om een sociale infrastructuur te garanderen voor kwetsbare inwoners. Deze infrastructuur bestaat uit: 1. Een vangnetfunctie voor mensen die niet (direct) bij reguliere werkgevers kunnen werken; 2. Een springplankfunctie als opstap voor mensen naar een reguliere baan. <i>Intensivering schuldhulpverlening</i> De Walcherse gemeenten en Orionis Walcheren gaan de schuldhulpverlening aan inwoners intensiveren. Hiertoe is een plan opgesteld dat bestaat uit 4 doelen: 1. Meer inwoners met (beginnende) schulden worden bereikt; 2. Meer hulptrajecten voor zowel vroegsignalering als schuldhulpverlening worden gestart; 3. Meer hulptrajecten zijn effectief.
(Financiële) risico's	Er is voortdurende onzekerheid over de Rijksbijdrage BUIG (Bundeling van Uitkeringen Inkomensvoorzieningen aan Gemeenten). De afgelopen jaren hebben laten zien dat daarin grote schommelingen kunnen optreden. Het financieel resultaat op de rijksbijdrage wordt bepaald door drie aspecten: 1. omvang van het landelijke macrobudget BUIG; 2. het budgetaandeel van de gemeente Vlissingen in dat macrobudget; 3. de ontwikkeling van het bestand werkloze inwoners met een bijstandsuitkering. Op de eerste 2 aspecten heeft de gemeente geen invloed. Het derde aspect kan door de gemeente deels beïnvloed worden. Dit gebeurt door middel van de re-integratie van werkloze inwoners met een bijstands- uitkering naar werk door Orionis Walcheren. De resultaten van re-integratie moeten gelijke tred houden met landelijke gemiddelden om zicht te houden op een neutraal- en bij voorkeur positief resultaat op de Rijksbijdrage BUIG. De resultaten van het Werkleerbedrijf hangen mede af van externe factoren zoals marktwerking, de gevolgen van oorlogen en crisissen. Door (financiële) risico's meer te beleggen bij hun klanten kan het financieel risico bij het werkleerbedrijf zelf deels verminderd worden.
Bijdrage bereiken beleidsdoelstellingen gemeente Vlissingen	Als verbonden partij wordt een aanzienlijke bijdrage geleverd aan de realisatie van de 2 belangrijkste beleidsdoelen van het thema Bestaanszekerheid, namelijk: • In 2029 zijn in de gemeente Vlissingen minder inwoners uit de beroepsbevolking werkloos en afhankelijk van een bijstandsuitkering. • In 2029 hebben in de gemeente Vlissingen minder huishoudens geregistreerde problematische schulden.

Gemeenschappelijke Regeling Gemeentelijke Gezondheidsdienst Zeeland (GGD)

Gemeenschappelijke Regeling Gemeentelijke	Toelichting
---	-------------

Gezondheidsdienst Zeeland (GGD)	
Publiek- of privaatrechtelijk	Publiekrechtelijk
Vestigingsplaats	Goes
Doel	Het openbaar lichaam is ingesteld om gezamenlijke belangen van de deelnemers te behartigen op het gebied van de Wet publieke gezondheid, de Wet veiligheidsregio's, de Wet op de lijkbezorging, de Jeugdwet, de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 en de Wet Kinderopvang.
Betrokken partijen	Raden en colleges van B en W van alle Zeeuwse gemeenten.
Vertegenwoordiging	1 bestuurslid en 1 plaatsvervangend lid uit het college.
Financieel belang	Bijdrage naar rato van het aantal inwoners op 1 januari voorafgaand aan het desbetreffende begrotingsjaar zoals door het Centraal Bureau voor de Statistiek gepubliceerd. De gemeentelijke bijdrage voor 2026 is € 2.779.161 (2025: € 2.973.616) exclusief inkoop jeugdhulp. De gemeentelijke bijdrage voor de uitvoeringskosten van Inkoop Jeugdhulp bedraagt voor 2026 € 212.616 (2025: € 247.178). Vanaf 2024 zijn alleen de uitvoeringskosten voor inkoop jeugdhulp opgenomen in de begroting van de GGD. De kosten voor jeugdhulp worden alleen nog maar opgenomen in de gemeentelijke begroting.
Vermogen	Eigen vermogen 31-12-2024: € 6.516.882 (2023: € 7.423.115) Vreemd vermogen 31-12-2024: € 32.018.125 (2023: € 33.612.628)
Resultaat	Resultaat 2024: € 1.202.129 (2023: € 3.335.369)
Raadsprogramma	Sociale Samenhang
Ontwikkelingen	Door de VZG is voor het jaar 2026 een uniforme bezuinigingsrichtlijn voor GR-en opgesteld van 2,2% en een uniforme indexeringsrichtlijn van 0%. De GGD heeft, na consultatie van de begeleidingscommissie, op verzoek van het Dagelijks Bestuur de consequenties inzichtelijk gemaakt van deze richtlijnen. Het AB heeft op 11 april 2025 bestuurlijke keuzes gemaakt die zijn verwerkt in de Programmabegroting. Om de financiële bezuinigingsopgave te realiseren heeft de GGD gekozen voor een combinatie van verschillende kansrijke scenario's die in gezamenlijkheid leiden tot een besparing van € 445.000 structureel (bezuiniging van 1,5% i.p.v. 2,2%). Om volledig aan de VZG-richtlijn te voldoen zou er nog een financiële opgave van ongeveer € 678.500 resteren. Het AB van de GGD heeft besloten om m.b.t. dit resterende bedrag de VZG-richtlijn niet toe te passen, mede aangezien het lastig is om nog meer te bezuinigen zonder te snijden in personeel. Dit zou leiden tot verschraving van de dienstverlening met grote effecten op de gezondheid van de Zeeuwse inwoners. Daarbij zou gedacht moeten worden aan onwenselijke zaken zoals het sluiten van consultatiebureaus, het bezuinigen op preventieve programma's voor kwetsbare groepen of op de capaciteit bij Veilig Thuis. Om de structurele besparing van € 445.000 te realiseren wordt ingezet op de volgende 4 kansrijke scenario's: * Het verhogen van de opbrengsten door meer projectsubsidies te realiseren en markttaken uit te breiden. Dit sluit aan bij de ambitie van de GGD om "een stap naar voren te willen zetten" en zichzelf verder te ontwikkelen als kennispartner. Gestopt zal worden met de Verwijsindex Risicjongeren (AB-besluit van 11 april 2025). * Het Calamiteiten Toezicht Wmo zal worden ondergebracht in het takenpakket toezichthouders sociaal domein, waardoor dit niet tot extra kosten voor de 13 Zeeuwse gemeenten hoeft te leiden. * Vacatures worden weloverwogen opgehouden voor 2 maanden, tenzij de continuïteit van de cruciale dienstverlening en/of goed werkgeverschap in gedrang komt. * Inzet van het vrij besteedbare deel (surplus) binnen de algemene reserve conform het Gemeenschappelijk Financieel Toezichtkader. Basis op orde Vanaf 2023 zijn er noodzakelijke structurele en deels ook incidentele middelen toegekend om de basis op orde te brengen bij de GGD. In het vierde kwartaal van 2024 is een externe tussenevaluatie uitgevoerd door Lysias advies. Zij concluderen onder meer dat de capaciteitsinzet en aandacht voor het uitvoeren van de wettelijke taken is verbeterd en dat de GGD financieel minder kwetsbaar is door de genomen verbetermaatregelen. De uitdaging voor 2025 en verder is het binden en committeren van medewerkers in de lijnorganisatie zoals de GGD nu is. In 2025 wordt met de bestemmingsreserve Basis op Orde verder gewerkt aan het op orde brengen van de basis. Zeeuwse Pandemische Paraatheid Het Rijk stelde in 2025 extra financiële middelen beschikbaar waarmee GGD-en in staat worden gesteld de vergrote capaciteit die voortkomt uit de uitvoering van het programma Versterking infectieziektebestrijding en Pandemische Paraatheid deels te bestendigen, zodat zij kunnen voldoen aan de eisen die aan hen gesteld worden. Het is vooralsnog onduidelijk of en in welke mate deze middelen ook in 2026 beschikbaar blijven. Het Rijk stelt wel incidenteel middelen beschikbaar aan de GGD-en voor 'transitiec capaciteit' in de periode 2024 t/m 2026. Deze gelden dienen specifiek te worden aangewend om extra capaciteit te creëren om de aansluiting op de Landelijke Functie opschaling Infectieziektebestrijding (LFI) te bewerkstelligen.

	Samenwerking GGD-VRZ In 2025 en 2026 wordt het proces rondom samenwerking en huisvesting GGD-VRZ voortgezet. Op 11 april 2025 werden de algemene besturen van de GGD en de Veiligheidsregio Zeeland (vervolg: VRZ) gevraagd om onderstaande voorgenomen besluiten te nemen inzake samenwerking en gezamenlijke huisvesting: 1. het samenvoegen van de bedrijfsvoeringstaken van GGD en VRZ; 2. het vormen van 1 GR voor de GGD en de VRZ; 3. het realiseren van gezamenlijke huisvesting in Goes-West. Hiermee is nog geen definitieve goedkeuring gegeven voor de verhuizing en de samenvoeging van de GGD en de VRZ. Definitieve besluitvorming zal in februari 2026 plaatsvinden. JGZ Vanaf 2025 wordt in het programma "Toekomst JGZ; samen voor een gezonde jeugd" de dienstverlening van de JGZ toekomstbestendig ingericht. De GGD werkt aan oplossingen om de huidige dienstverlening anders, efficiënter en gericht in te zetten. De GGD gaat minder/anders ondersteunen waar dat kan en meer waar nodig. Deze opgave is omvangrijk voor de organisatie en de professionals en vindt daarom (onder begeleiding) gefaseerd plaats over een periode van 3 jaar. De resultaten van dit programma worden in 2025, 2026 en 2027 opgeleverd. In de Programmabegroting (en in de meerjarenschijf 2027) zijn incidenteel benodigde middelen geraamd ten laste van de algemene reserve van de GR GGD. Er wordt geen extra beroep gedaan op incidentele middelen via de gemeenten. Veilig Thuis Veilig Thuis vervult Zeeuws breed een belangrijke functie in het signaleren, aanpakken en doorbreken van huiselijk geweld en kindermishandeling. Op basis van de toenemende aantallen meldingen, adviezen en vervolgdiensten alsmede de toenemende complexiteit en multiproblematiek blijft toekomstige inzet noodzakelijk. Deze toename heeft in oktober 2024 geleid tot een structurele verhoging van de formatie. De GGD verdeelt deze extra formatie over meerdere functies die direct actief zijn binnen het primaire proces. Hiermee streeft de GGD naar een structurele verlaging van de wachtlijsten. AZWA In juli 2025 sloten het Rijk, de VNG en de zorgsector het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA) om de zorg in Nederland toekomstbestendig, betaalbaar en toegankelijk te houden met daarbij ook opdrachten voor gemeenten en GGD-en.
(Financiële) risico's	Inflatie en CAO-stijging Het totaal aan opgelegde VZG-bezuinigingen (0% indexering en 2,2% bezuiniging gemeentelijke bijdragen) bedroeg voor de GR GGD Zeeland € 1.123.500. Omdat de verhouding personele kosten/materiële kosten bij de GGD afwijkt (78% personeel en 22% materieel) van de door de VZG gehanteerde verhouding, wordt verzocht om een hogere bijdrage. Daarnaast geven zij aan niet te kunnen voldoen aan de gevraagde bezuiniging. De GGD heeft € 445.000 aan voorgenomen bezuinigingen opgenomen in de begroting. De GGD geeft aan geen structurele positieve effecten te hebben ter dekking van dit verschil, wat ook leidt tot hogere gemeentelijke bijdragen dan conform de VZG-richtlijn. Te weten voor de GGD € 599.100 en voor IJZ € 79.400. Bezuinigingen Er zijn verschillende bezuinigingen aangekondigd. Als bezuinigingen niet gerealiseerd worden, kan dit leiden tot een hogere gemeentelijke bijdrage of het interen op reserves.
Bijdrage bereiken beleidsdoelstellingen gemeente Vlissingen	De GGD geeft uitvoering aan de taken vanuit de Wet Publieke Gezondheid. Hieronder vallen onder andere: jeugdgezondheidszorg (consultatiebureau en 'schoolarts'), medische milieukunde, infectieziektebestrijding, gezondheidsmonitoren en gezondheidsvoorlichting. De GGD voert naast wettelijke taken ook taken uit zoals forensische geneeskunde, publieke gezondheidszorg in COA-opvanglocaties en sociaal-medische advisering. De gemeente Vlissingen neemt daarnaast nog een aantal aanvullende diensten af ten behoeve van de lokale jeugdgezondheidszorg (zoals opvoedcursussen, videohome-training en overbruggingszorg). Het programma Veilig Thuis voert voor Vlissingen de taken van het Zeeuwse advies- en meldpunt voor huiselijk geweld en kindermishandeling uit. Deze taken vloeien voort uit de Wmo, de Jeugdwet en de Wet meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling. Het programma kent een duale financiering via de jeugdhulpbudgetten van de 13 gemeenten enerzijds en de centrumgemeente middelen uit de Decentralisatie Uitkering Vrouwenopvang (DuVo) anderzijds.

Gemeentelijke Vervoerscentrale B.V. (GVC)

Gemeentelijke Vervoerscentrale B.V. (GVC)	Toelichting
Publiek- of privaatrechtelijk	Privaatrechtelijk

Vestigingsplaats	Terneuzen
Doel	Organiseren en regisseren van maatschappelijk- en leerlingen vervoer (sociaal domein) op Walcheren.
Betrokken partijen	Aandeelhouders zijn het Samenwerkingsverband Collectief vervoer Zeeuws-Vlaanderen, het Samenwerkingsverband Welzijnszorg Oosterschelderegio, de gemeenten Vlissingen, Veere, Middelburg en Goeree-Overflakkee en de Provincie Zeeland.
Vertegenwoordiging	Via Algemene aandeelhoudersvergadering.
Financieel belang	In 2015 heeft de gemeente 2.000 preferente aandelen gekocht voor € 0,34. De gemeentelijke bijdrage voor 2026 bedraagt € 226.000 (2025: € 211.600).
Vermogen	Eigen vermogen 31-12-2024: € 538.000 Vreemd vermogen 31-12-2024: € 2.385.000
Resultaat	Resultaat 2024: € 7.000
Raadsprogramma	Sociale Samenhang
Ontwikkelingen	Sinds november 2015 regisseert en organiseert de GVC het doelgroepenvervoer, waaronder vraagafhankelijk Wmo-vervoer, vervoer in het kader van de Jeugdwet en leerlingenvervoer. In 2022 is er, in het kader van de Regionale Mobiliteitsstrategie van de provincie Zeeland, een raadsbesluit genomen om de GVC door te ontwikkelen tot een Mobiliteitscentrale. Er wordt toegewerkt naar een nieuw te vormen GR Publiek Vervoer Zeeland met o.a. het uitrollen van flexvervoer. Begin 2026 zal hier besluitvorming over plaatsvinden en de Regionale Mobiliteitsstrategie verder worden vormgegeven.
(Financiële) risico's	Er zijn geen risico's uit hoofde van aandeelhouderschap, anders dan de normale risico's. Daarnaast heeft de GVC normale bedrijfsvoeringsrisico's bij het aansturen van het doelgroepenvervoer, zoals een toename van personeelskosten bij uitbreiding van de formatie, investeringen in ICT of een hogere BTW.
Bijdrage bereiken beleidsdoelstellingen gemeente Vlissingen	De taak van de GVC is om een bijdrage te leveren aan de doelmatigheid en de kwaliteit van het doelgroepenvervoer.

Stadsgewestelijk Zwembad Vastgoed B.V.

Stadsgewestelijk Zwembad Vastgoed B.V.	Toelichting
Publiek- of privaatrechtelijk	Privaatrechtelijk
Vestigingsplaats	Vlissingen
Doel	Het beheren en (doen) exploiteren van zwembadgebouwen alsmede het financieren daarvan.
Betrokken partijen	Gemeente Vlissingen en Gemeente Middelburg.
Vertegenwoordiging	De gemeente heeft zeggenschap in de algemene vergadering van aandeelhouders ter grootte van het aandeel in het geplaatste aandelenkapitaal (de helft van € 90.000). Tevens 1 directeur in de directie.
Financieel belang	De gemeente draagt bij in het exploitatietekort van de BV op basis van de verhouding 50-50 met de gemeente Middelburg.
Vermogen	Eigen vermogen 31-12-2024: € 405.430 (2023: € 277.485) Vreemd vermogen 31-12-2024: € 9.557.026 (2023: € 10.508.708)
Resultaat	Resultaat 2024: € 127.946 (2023: € 0)
Raadsprogramma	Sociale Samenhang
Ontwikkelingen	Het jaar 2024 heeft in het teken gestaan om, naar aanleiding van de aanbestedingsprocedure, de exploitatie van het Feel Fit center door Sportfondsen operationeel te krijgen. In 2026 zal verdere uitvoering worden gegeven aan de de uitvoering van het technisch onderhoud van het zwembad op basis van het geactualiseerde meerjaren onderhoudsplan teneinde de bedrijfscontinuïteit van het zwembad te kunnen borgen.
(Financiële) risico's	Bijdragen in een eventueel exploitatietekort.

Bijdrage bereiken beleidsdoelstellingen gemeente Vlissingen	Het samen met de gemeente Middelburg in stand houden van het Vrijburgbad draagt bij aan het realiseren van de sportdoelstellingen van de gemeente Vlissingen. Door te zorgen voor goede sportfaciliteiten in de gemeente, en deze voor betaalbare tarieven beschikbaar te stellen, zorgen we ervoor dat zoveel mogelijk inwoners kunnen sporten en bewegen.
---	---

Buurtteams Vlissingen

Buurtteams Vlissingen	Toelichting
Publiek- of privaatrechtelijk	Publiekrechtelijk
Vestigingsplaats	Vlissingen
Doel	Organiseren en uitvoeren van preventie, participatie en vroegsignalering in het sociaal domein in de gemeente Vlissingen.
Betrokken partijen	Gemeente Vlissingen is 100% aandeelhouder
Vertegenwoordiging	Algemene Vergadering
Financieel belang	Jaarbijdrage voor 2026 uit de opdrachtovereenkomst bedraagt € 3.341.000.
Vermogen	Eigen vermogen 31-12-2024: € 82.541 (2023: € 22.072) Vreemd vermogen 31-12-2024: € 381.401 (2023: € 419.730)
Resultaat	Resultaat 2024: € 60.469 (2023: € 22.071)
Raadsprogramma	Sociale samenhang
Ontwikkelingen	De lokale infrastructuur in het sociaal domein in de gemeente Vlissingen betreft de Vlissingse zorgdriehoek voorliggend veld, de aanvullende zorg en Kerngezond Vlissingen. In deze driehoek is de rol van Buurtbedrijf Vlissingen BV (voorliggend veld) te investeren in preventie en vroegsignalering en het leveren van de laagdrempelige ondersteuning en activering aan inwoners. Buurtbedrijf Vlissingen BV biedt een nieuwe vorm van ondersteuning voor alle inwoners van de gemeente Vlissingen.
(Financiële) risico's	Geen risico's uit hoofde van aandeelhouderschap anders dan normale risico's.
Bijdrage bereiken beleidsdoelstellingen gemeente Vlissingen	Binnen de lokale zorginfrastructuur de eigen kracht, de zelfredzaamheid en samenredzaamheid van de inwoners in de gemeente Vlissingen versterken. Zodat zij 'Positief gezond' zijn, voor zichzelf en voor elkaar kunnen zorgen en mee kunnen doen in de samenleving.

GBE Aqua B.V.

GBE Aqua B.V.	Toelichting
Publiek- of privaatrechtelijk	Publiekrechtelijk
Vestigingsplaats	Rotterdam
Doel	De vennootschap heeft ten doel het houden en beheren van aandelen in Evides en het uitoefenen van stemrecht daarop. Het waarborgen van het wettelijk gedefinieerde publiek belang volgens de drinkwaterwet. Voor Evides is dit het leveren van continu, betrouwbaar drinkwater.
Betrokken partijen	Raden en colleges van B en W van de 13 gemeenten in Zeeland. De Provincie Zeeland en gemeenten in Noord- Brabant en Zuid-Holland.
Vertegenwoordiging	Algemene vergadering van aandeelhouders 1 lid uit het college van B en W.
Financieel belang	De gemeente Vlissingen heeft een kapitaalbelang van 5,765% in GBE Aqua B.V.
Vermogen	Eigen vermogen 31-12-2024: € 313.081.059 (2023: € 134.306.610) Vreemd vermogen 31-12-2024: € 1.610.098 (2023: € 162.776.333)
Resultaat	Resultaat 2024: € 31.242.466 (2023: € 15.603.100) Het boekjaar 2024 en 2023 is een gewoon boekjaar van 1 januari tot en met 31 december.
Raadsprogramma	Algemene dekkingsmiddelen.

Ontwikkelingen	Hoofdtak van de B.V. is het beheer van de aandelen in Evides. Inzet is om het aangetrokken vreemde vermogen, voor de aankoop van het aandelenpakket Evides van ZEH, versneld af te lossen. In 2024 heeft de volledige aflossing plaatsgevonden door gebruik te maken van het uitgekeerde superdividend ZEH. Daardoor zijn er rentevoordelen behaald die de kapitaalstorting heeft beperkt en extra stortingen uit agio hebben plaatsgevonden. Daardoor is de beknelde reserve verminderd tot € 19.252.428.
(Financiële) risico's	N.v.t
Bijdrage bereiken beleidsdoelstellingen gemeente Vlissingen	GBE Aqua B.V. is opgericht om het dividend Evides jaarlijks beschikbaar te krijgen. Het dividend Evides is structureel opgenomen in de begroting.

Zeeuwse Energie Houdstermaatschappij (ZEH)

Zeeuwse Energie Houdstermaatschappij	Toelichting
Publiek- of privaatrechtelijk	Privaatrechtelijk
Vestigingsplaats	Middelburg
Doel	ZEH richt zich op productie, handel en levering van energieproducten en diensten aan de zakelijke markt.
Betrokken partijen	Alle Zeeuwse gemeenten, gemeente Bergen op Zoom, Woensdrecht, Dirksland, Goedereede, Middelharnis, Oostflakkee en de Provincies Zeeland, Noord Brabant en Zuid Holland.
Vertegenwoordiging	Algemene Vergadering van Aandeelhouders.
Financieel belang	De gemeente Vlissingen heeft een kapitaalbelang van 5,76% in ZEH.
Vermogen	Eigen vermogen 31-12-2024: € 1.722 miljoen (2023: € 1.722 miljoen) Vreemd vermogen 31-12-2024: € nog niet bekend (2023: € 580.461.000)
Resultaat	Resultaat 2024: € nog niet bekend (2023: € 104.548.000)
Raadsprogramma	Algemene dekkingsmiddelen.
Ontwikkelingen	Na de verkoop van het belang in Evides en de Wholesale activiteiten, is ZEH een houdstermaatschappij met belangen in een aantal deelnemingen (energie gerelateerde activiteiten, namelijk opwek en levering) en een aanzienlijke financiële positie. De grootste en belangrijkste deelneming is een aandelenbelang van 70% in de Elektriciteits Productiemaatschappij Zuid Nederland (EPZ), waar onder andere de kerncentrale Borssele onder valt. Er is in 2023 de aandeelhoudersstrategie geactualiseerd om aan te sluiten op het veranderde karakter van het bedrijf ZEH, de ordening van de elektriciteitsmarkt, de laatste ontwikkelingen in de (inter) nationale energiemarkt en de publieke waarden/publiek aandeelhouderschap. In 2024 is er een superdividend uitgekeerd waarmee de lening uit hoofde van de aankoop van Evides aandelen vervroegd is afgelost. Het dividend in 2025 is vastgesteld op € 135 miljoen.
(Financiële) risico's	N.V.T.
Bijdrage bereiken beleidsdoelstellingen gemeente Vlissingen	ZEH N.V. zal de komende jaren aanzienlijke bedragen aan dividend uitkeren aan haar aandeelhouders. De dividendbetalingen worden vanaf 2024 in de reserve Wind in de Zeilen gestort.

Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)

Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)	Toelichting
Publiek- of privaatrechtelijk	Publiekrechtelijk
Vestigingsplaats	Den Haag

Doel	De BNG is de bank voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. Met gespecialiseerde dienstverlening draagt de BNG bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger.
Betrokken partijen	Nederlandse instellingen met een maatschappelijk belang.
Vertegenwoordiging	Algemene Vergadering van Aandeelhouders.
Financieel belang	Wij bezitten 70.356 aandelen a € 2,50 en ontvingen in 2025 over 2024 een dividend van € 176.594,53 (€ 2,51 per aandeel).
Vermogen	Eigen vermogen 31-12-2024: € 4.777 miljoen (2023: € 4.721 miljoen) Vreemd vermogen 31-12-2024: € 123.164 miljoen (2023: € 110.819 miljoen)
Resultaat	Resultaat 2024: € 294 miljoen (2023: € 254 miljoen)
Raadsprogramma	Algemene dekkingsmiddelen.
Ontwikkelingen	Gedurende het jaar hebben zich geen veranderingen voorgedaan in de belangen van aandeelhouders in BNG Bank.
(Financiële) risico's	Indien op enig moment de nettowinst van de BNG te klein wordt, zal aan de aandeelhouders geen dividend uitbetaald worden.
Bijdrage bereiken beleidsdoelstellingen gemeente Vlissingen	Geen bijdrage aan beleidsdoelstellingen van de gemeente.

Paragraaf wet open overheid

Sinds 1 mei 2022 geldt de [Wet open overheid \(Woo\)](#). Deze wet vervangt de oude Wet openbaarheid van bestuur (Wob).

Het grootste verschil is dat de Woo gemeenten verplicht om informatie actief openbaar te maken. Informatie op verzoek (zoals bij de Wob) blijft mogelijk, maar is weinig veranderd.

Wat wil de gemeenteraad bereiken?

De gemeente Vlissingen wil op een goede en efficiënte manier voldoen aan de Woo. Dat betekent:

Op tijd reageren op Woo-verzoeken

Steeds meer informatie actief openbaar maken, zoals de Woo dat vraagt.

Hoe meten we dit?

Sinds 1 november 2024 maken wij de eerste 5 informatiecategorieën verplicht openbaar.

In 2024 hebben we een pilot afgerond om Woo-verzoeken, Woo-besluiten en klachtoordelen actief te publiceren op Djuma Open Info.

Van 1 januari tot 1 juli 2025 hebben we er 21 Woo-verzoeken ontvangen.

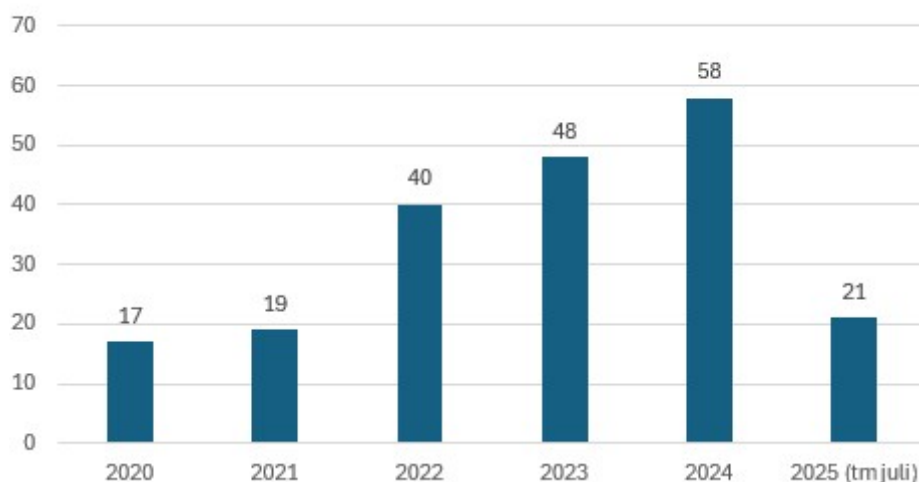
3 verzoeken zijn niet op tijd afgerond

86% is wél op tijd afgerond

→ Daarmee voldoet Vlissingen aan de VNG-norm van 75%

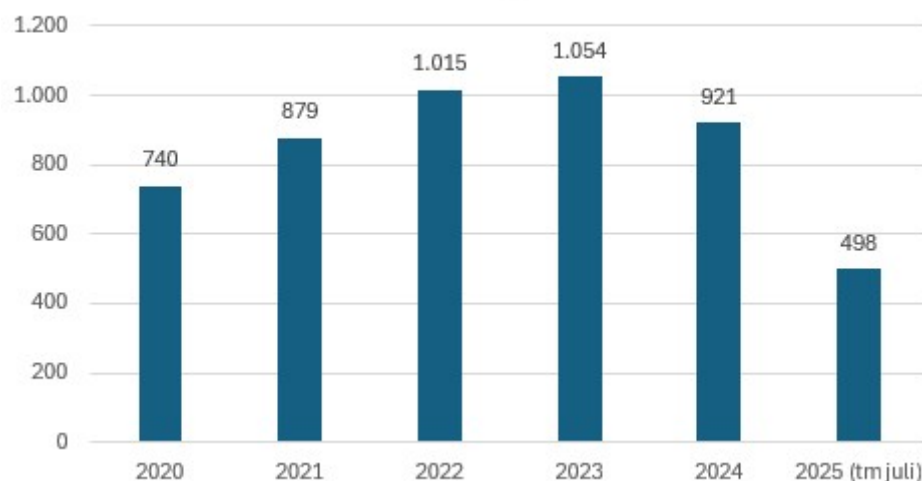
Eerdere resultaten

Aantal WOO/WOB verzoeken

**In 2022 10 Wob en 30 WOO verzoeken*

Aantal officiële publicaties

Streefwaarde

Er is geen vaste streefwaarde vastgesteld.

Wat gaat het college daarvoor doen?

We maken de informatiecategorieën uit de Woo actief openbaar, zodra het Rijk dat verplicht stelt. De publicatie gebeurt via Djuma Open Info.

Paragraaf majeure projecten

Inleiding

Majeure projecten dragen vaak bij aan meerdere bestuurlijke programma's uit de programmabegroting.

Deze projecten hebben in de regel een meerjarige termijn. Door de informatie per jaar gefragmenteerd op te nemen in de diverse programma's ontstaat geen transparant meerjarig beeld van het betreffende majeure project dat meestal in deelprojecten wordt uitgevoerd.

Een paragraaf biedt bij uitstek de mogelijkheid dat transparante beeld op raadsniveau te verschaffen. In deze paragraaf brengen we per majeure project de informatie in beeld die relevant is voor de raad en waarop de raad ook invloed kan uitoefenen met het nemen van bestuurlijke besluiten. Duidelijk wordt dan ook op welke wijze de majeure projecten een aandeel hebben in de realisatie van de in de afzonderlijke programma's beoogde maatschappelijke effecten.

In deze paragraaf zijn de volgende majeure projecten opgenomen:

- Revitalisering gemeentelijk accommodatiebestand;
- Scheldekwartier.

Hieronder gaan we nader in op de afzonderlijke majeure projecten en wat er met name het komende begrotingsjaar staat te gebeuren.

Doelstellingen

Majeur project revitalisering gemeentelijk accommodatiebestand

Majeur project Revitalisering gemeentelijk accommodatiebestand	Toelichting
Projectbesluit	Bestuursopdracht 13 september 2018 Projectopdracht 14 mei 2020 (verseon, 1204869)
Coalitieakkoord	Doelstellingen uit het Coalitieprogramma "Samen zijn we Vlissingen": • Werken, leven, recreëren. • Iedereen in Vlissingen voelt zich zo goed mogelijk en kan meedoen in de samenleving d.m.v. welzijn, sociale contacten en activiteiten. • Welzijn voor iedereen. • Versterken culturele infrastructuur. • Onderzoeken kansen en mogelijkheden Machinefabriek.
Projectresultaat	Met het vaststellen van het Accommodatieplan op Hoofdlijnen (AOH) hebben we duidelijke afspraken gemaakt. Voor het einde van 2026 willen we dat alle gemeentelijke gebouwen goed beheerd, onderhouden en vitaal zijn. Daarbij besparen we structureel € 1,5 miljoen op de totale kosten van deze gebouwen. Een deel van het project gaat over hoe we de organisatie rondom het beheer van accommodaties inrichten. Aan het einde van het project is dit slimmer en efficiënter geregeld.
Bestuurlijk opdrachtgever	Wethouder Coen Bertijn
Ambtelijk opdrachtgever	Directeur Bedrijfsvoering en Dienstverlening
Projectleider	Projectleider Vastgoed
Relatie met andere programma's	• Programma 2: Aantrekkelijke stad (wonen, bouwen, cultureel erfgoed). • Programma 3: Sociale samenhang (primaire programma: onderwijs, sport, welzijn en cultuur). • Programma 4: Bestuur (passen op het geld en samenwerken met inwoners en ondernemers).
Onderverdeling naar deelprojecten	• Nieuwbouw: We richten ons op het ontwikkelen en bouwen van nieuwe multifunctionele (sport)accommodaties. Daarbij houden we rekening met andere projecten, zoals de onderwijshuisvesting in het centrum van Vlissingen. • Aanpassen en verduurzamen: Gebouwen die we willen behouden, passen we aan en verduurzamen we. We pakken achterstallig onderhoud aan en passen gebouwen aan als er andere of meer gebruikers komen. • Verkoop of sloop: Gebouwen die niet meer gebruikt worden, niet rendabel zijn of door andere ontwikkelingen overbodig zijn geworden, worden verkocht of gesloopt. Dit gebeurt met een goed plan en begeleiding. • Organisatie van het beheer: We richten de interne organisatie van het accommodatiebeheer opnieuw in. Denk aan structuur, personeel, financiën en werkwijze. Zo zorgen we dat we na het project klaar zijn voor goed beheer en onderhoud van het nieuwe bestand aan accommodaties.

Projectplanning	- In 2026 zetten we de voorbereiding voor de bouw van een sportzaal in de machinefabriek voort - In 2026 gaan we verder met de voorbereiding voor een nieuwe sporthal op de locatie Weyevliet. Bij de kadernota besloot de raad de realisatie van deze sporthal in tijd op te schuiven naar 2030. Nadere inzichten laten zien dat hierdoor de stichtingskosten, afhankelijk van de jaarlijkse kostenstijging, in 2030 fors oplopen. De huidige geraamde stichtingskosten, prijspeil 2025, bedragen in 2027 € 15,5 miljoen. Doorschuiven van de realisatie van sporthal Weyevliet betekent dat sporthal Baskensburg en 2 gymzalen langer open blijven. In dat geval hebben we € 6,2 miljoen extra nodig voor het herstellen van achterstallig onderhoud en onderhouds- en beheerkosten voor de komende 5 tot 7 jaar. - Het overleg met de toekomstige en huidige gebruikers zetten we voort. - Met een aantal gebruikers maken we specifieke afspraken over het slimmer, beter en ook goedkoper inzetten van onze accommodaties; en/of het op termijn verhuizen naar een nieuwe accommodatie. - In 2026 gaan we verder met het verbeteren van het beheer van gemeentelijke gebouwen. We willen dit doen op een slimme en efficiënte manier, bijvoorbeeld door te werken in teams of clusters. Zo zorgen we ervoor dat het beheer en gebruik van alle gemeentelijke accommodaties goed en overzichtelijk geregeld is. - Voor de buitensportlocaties gaan we meer taken overdragen aan de gebruikers. Dit gebeurt in overleg met hen. De gemeente richt zich dan vooral op haar kerntaken en laat meer verantwoordelijkheid bij de gebruikers.
Mijlpaal	In 2026 bereiken we de volgende mijlpalen: - Voor de sportzaal in de machinefabriek geldt dat het college inzet op: - Het VO (huiskamer van de stad) - Het beheer- en exploitatiemodel - De geraamde stichtingskosten, kostprijs dekkende huur en huurovereenkomsten - Voor sporthal Weyevliet geldt dat we de uitvoering in 2026 verder voorbereiden. - In het eerste kwartaal van 2026 doen we een nulmeting. We kijken dan hoe de dienstverlening rondom het beheer van gemeentelijke accommodaties er op dat moment voor staat. - In het derde kwartaal van 2026 zijn de eerste verbeteringen zichtbaar. Het beheer van gemeentelijke accommodaties hebben we dan slimmer en efficiënter georganiseerd.
Ontwikkelingen welke het project kunnen beïnvloeden	- We werken aan plannen voor de invulling en haalbaarheid van de Machinefabriek. Ook zijn er ontwikkelingen rondom de brede school. - Er worden afspraken gemaakt over woningbouw. Daarbij kijken we ook naar locaties die vrijkomen en gebouwen die de gemeente niet meer nodig heeft. - Het overzicht van het project kapitaalgoederen up to date werken we bij. We werken achterstanden weg en zorgen dat het beheer en onderhoud op orde is en blijft. - Er komt een besluit over het centraal organiseren van het beheer van gemeentelijke accommodaties.
Risico's	- Er is soms onrust bij gebruikers en medewerkers. Daarom is goede en duidelijke communicatie erg belangrijk. - Door ontwikkelingen in de markt kunnen er nieuwe kansen ontstaan om inkomsten te verhogen. Ze kunnen echter ook lager zijn. - De kosten voor onderhoud stijgen. Ook nemen we maatregelen voor duurzaamheid. Deze ontwikkelingen volgen we goed en sturen bij waar nodig.
Uitvoering begrotingsjaar	2026- 2029
Wat wordt opgeleverd?	- Er ligt een afgerond advies klaar over wie de sporthal op de locatie Weyevliet mag gaan bouwen. - Er is een eerste ontwerp gemaakt voor de sportzaal in de Machinefabriek. - De resultaten van een enquête zijn gevalideerd. Deze uitkomsten helpen ons om de kwaliteit van de dienstverlening rondom gemeentelijke accommodaties te verbeteren.
Financiën	Voor de duur van het project is er een bestemmingsreserve gevormd die gevoed wordt door de boekwinsten van af te stoten accommodaties. Uit de reserve worden de frictiekosten, waaronder de in- en externe projectkosten betaald.

Doelstellingen

Majeur project Scheldekwartier

Majeur project Scheldekwartier	Toelichting
Projectbesluit	Het projectbesluit Scheldekwartier is vastgesteld op 10 oktober 2019.
Coalitieakkoord	De eerder ingezette lijn wordt onverminderd voortgezet.
Projectresultaat	In 2030 is de herstructurering van het Scheldekwartier afgerond. Het Scheldekwartier is dan een levendig, duurzaam en maritiem stadsdeel, waarbij de rijke industriële geschiedenis voelbaar en beleefbaar is. Het Scheldekwartier omvat circa 1.600 woningen, 35.000 m2 bruto vloeroppervlakte (b.v.o.) commerciële en niet-commerciële voorzieningen (waaronder een school), een nieuwe ontsluiting van de stad, een nieuwe dokbrug, nieuw aangelegde kades en een stadshaven. Daarnaast is ruime aandacht voor behoud en herontwikkeling van industrieel erfgoed. Er wordt een gedifferentieerd woningbouwprogramma ontwikkeld, verdeeld over de verschillende deelplannen: • Gestapeld: 1.131 eenheden waarvan 211 goedkoop/sociaal, 392 middenduur en 528 duur; • Grondgebonden: 486 eenheden waarvan 94 goedkoop/sociaal, 253 middenduur en 139 duur; • Totaal: 1.617 eenheden waarvan 305 goedkoop/sociaal, 645 middenduur en 667 duur. Naast het woningbouwprogramma gaat de grondexploitatie uit van een programma van circa 34.650 m2 b.v.o. voor commerciële en niet commerciële voorzieningen inclusief het kindcentrum. Dat is als volgt verdeeld: • Werken: 3.050 m2 b.v.o. • Winkels/horeca: 2.975 m2 b.v.o. • Zorgvoorzieningen: 12.000 m2 b.v.o. • Recreatie, Leisure, cultuur, onderwijs: 16.625 m2 b.v.o.
Bestuurlijk opdrachtgever	Wethouder Boonman
Ambtelijk opdrachtgever	Directeur Ruimte en Samenleving
Projectleider	Projectleider Scheldekwartier
Relatie met andere programma's	Dit omvangrijke project, een nieuw hart van de stad, heeft relaties met alle 4 de programma's (Leefbaarheid, Aantrekkelijke Stad, Sociale Samenhang en Bestuur). Daarbij moet gedacht worden aan: • Woon- en werkomgeving die aansluit bij de ambities van Vlissingen als Delta Hotspot. • Spil in het concept van de 'verbrede binnenstad', die zich uitstrekt van het Stationsgebied tot de boulevards. • Realisatie van een omvangrijk, duurzaam en toekomstbestendig woningbouwcontingent voor een verscheidenheid aan doelgroepen en gericht op zowel in- als doorstroming op de Vlissingse woningmarkt. • Realisatie circa 250 duurzame sociale huurwoningen, onder meer gekoppeld aan verdunning elders in de stad. • Bouw woonzorgcentrum Scheldehof met huisvesting voor senioren en zorgbehoevenden. • Realisatie kindcentrum en sportzaal voor bewegingsonderwijs, aansluitend bij de toekomstbestendige onderwijsbehoefte. • Areaaluitbreiding (35% van het Scheldeterrein wordt nieuwe openbare ruimte) als verbindende openbare ruimte tussen de woonwijken, Kenniswerf en het stadscentrum. De ruimtelijke structuur van de (binnen)stad wordt herstelt. • Veilige leefomgeving waarbij in de inrichting van de openbare ruimtes fysieke en sociale veiligheid integraal mee ontworpen wordt, met kades als waterkerende functies en extra aandacht voor bodemsaneringen en niet-gesprongen explosieven tijdens de werkzaamheden. • Verbeteren van de bereikbaarheid van de binnenstad door de realisatie van een oostelijke binnenstadsontsluiting via de Dokbrug, nieuwe parkeervoorziening in De Machinefabriek en kansen voor nieuwe vormen voor collectief en duurzaam vervoer. Rondom het Dok heeft de voetganger en fietser prioriteit in de inrichting van de openbare ruimte. • Er ontstaan plaatsen voor diverse (culturele) evenementen in een setting die past in het stoere, maritieme Vlissingse DNA. • Toevoeging van toeristische en recreatieve trekkers, gericht op het nagestreefde toeristische profiel van de stad middels de realisatie recreatiewoningen, stadshaven, evenementen, etc.

Onderverdeling naar deelprojecten	- Realisatie bouwprogramma conform programmering. - Woonrijpmaken nieuwe openbare ruimte (gefaseerd). - Bouwrijp maken percelen bouwprogramma (gefaseerd). - Grondverkopen conform grondexploitatie. - Vorbereiding en marktgang nieuwe deelplois woningbouw. - Ruimtelijke procedures. - Herbestemming Machinefabriek (parkeergarage, sportzaal, cultuurcluster, nader te bepalen functies). - Herstellen kades en talud (Basaltkade, Koningsweg). - Vorbereiding nieuwbouw kindcentrum.
Projectplanning	Het Scheldekwardier wordi gefaseerd gerealiseerd in het projectgebied van in totaal circa 40 hectare. De gefaseerde realisatie beireft: heden - 2029: diverse grondleveringen heden - 2028: diverse werken bouwrijp maken heden - 2030: diverse werken woonrijp maken 2028: oplevering herbestemming Machinefabriek 2030: oplevering Scheldekwardier
Mijlpaal	Oplevering van het Scheldekwardier als bloeiend stadsdeel in 2030.
Ontwikkelingen welke het project kunnen beïnvloeden	Netcongesie zorgt voor beperkingen voor de realisatie van nieuw programma. De netbeheerder heeft de verplichting tot het aansluiten van huishaansluitingen (woningbouw). Voor grootverbruik aansluitingen ten dienste van overige functies worden prioriteiten gesteld. Dit vraagstuk is volop in ontwikkeling maar kan vergaande gevolgen hebben voor het niet-wonen programma (Kindcentrum, Machinefabriek, ZeelandToren, Brugwachter) op het Scheldekwardier. Op Rijksniveau zijn er volop ontwikkeling rondom het thema 'woningbouw'. Ingezet wordi op het versnellen van de woningbouw, met voor Zeeland nog de eigen opgelegde groeiambities vanuit het Zeeland 2050 perspectief. Echter zijn er ook onzekerheden die volgen uit bijvoorbeeld de Wet Versterking Regio Volkshuisvesting en de voortdurende onzekerheid rondom stikstof. De val van het kabinet vergroot de onzekerheid.
Risico's	Voor het Scheldekwardier is een actuele risicoanalyse welke tweemaal per jaar wordi herijkt. De risicoanalyse vindt zijn vertaling in scenario 'laag' van de grondexploitatie. De meest voorname risico's zijn thans de volgende: - lagere afzetsnelheid woningbouw percelen als gevolg van autonome trends of Rijksbeleid; - netcongesie zorgt er voor dat voorzien programma anders dan wonen aanzienlijk kan vertragen in afzet en realisatie; - realisatie van gelijksoortig woningbouwprogramma als op het Scheldekwardier voorzien is - met name middeldure appartementen - elders in Vlissingen, zorgt voor groeiende concurrentie van gelijksoortige woningproducten op de lokale en regionale afzetmarkt. - ontwikkelpotentie van bouwblok 2A in relatie tot bedrijfscontour van Damen Yachting op de Eiland-locatie. - Met de toename van het aantal bewoners in het plangebied nemen ook de risico's ten aanzien van bezwaar en beroep bij ruimtelijke procedures toe, waaruit vertraging kan volgen voor de afzet van gronden.
Uitvoering begrotingsjaar	Aan de volgende deelprojecten wordi in 2026 uitvoering gegeven: - realisatie van woningen op de projectlocaties Kop Keersluis, Koperslagerij, Touwslagerij, Singelwardier en Nieuwe Post; - ontwikkeling en realisatie commercieel- of maatschappelijk initiatief op projectlocatie De Brugwachter (2B); - vorbereiding woningbouw projectlocaties Machinewerf, ZeelandToren, Scheldebocht; - woonrijp maken diverse locaties Scheldewijk; - realisatie en oplevering Parkeergarage De Machinefabriek en ontwikkeling cultuur- en sportcluster; - realisatie aanpassingen infrastructuur De Willem Ruysstraat ten behoeve van ontsluiting Parkeergarage De Machinefabriek en in relatie tot Kindcentrum Scheldekwardier; - uitvoering geven aan de marktgang overige commercieel af te zetten ruimtes in de Machinefabriek; - ontwikkeling en vorbereiding realisatie Kindcentrum Scheldekwardier; - uitvoering en oplevering rehabilitatie Basaltkade; - ontwerp en realisatie openbare ruimte kade en talud Koningskade / Willem Ruysstraat;

	• doorlopen planologische procedures Scheldekwartier Dok Noord.
Wat wordt opgeleverd?	In 2026 worden de volgende deelprojecten opgeleverd: • Touwslagerij (koopwoningen); • Koperslagerij (koopwoningen); • Kop Keersluis (koopwoningen); • Parkeergarage Machinefabriek; • Rehabilitatie Basaltkade.
Financiën	De financiering voor de ontwikkeling van het Scheldekwartier is verwerkt in de grondexploitatie Scheldekwartier, welke twee maal per jaar wordt herijkt en vastgesteld wordt door de gemeenteraad. Voor onderdelen van de herbestemming van de Machinefabriek zijn afzonderlijke investeringen vanuit de begroting voorzien (parkeergarage, sportzaal, zonnepanelen, cultuur cluster) alsmede voor de realisatie van het Kindcentrum.

Paragraaf Wind in de Zeilen

Wind in de Zeilen

Op 26 juni 2020 is het bestuursakkoord Wind in de zeilen (Compensatiepakket Marinierskazerne) ondertekend door het Rijk, de gemeente Vlissingen, het Waterschap Scheldestromen en de Provincie Zeeland. Met dit akkoord heeft het Rijk zich verplicht tot het doen van concrete (financiële) bijdragen op de diverse beleidsonderdelen zoals opgenomen in de fiches in het rapport Wind in de zeilen. Op een aantal fiches ligt de uitvoeringsverantwoordelijkheid en –regie bij de gemeente Vlissingen. De uitvoering daarvan is opgenomen in de verschillende programma's in deze begroting. In deze paragraaf geven we inzicht in wat we voor die fiches in 2026 doen. Bij de overige fiches, waar Vlissingen geen actiehouders van is, zijn we ambtelijk en bestuurlijk (via de Stuurgroep Wind in de zeilen) wel betrokken, maar hebben nagenoeg geen uitvoerende taken.

Voor de gedetailleerde voortgang op alle fiches wordt verwezen naar de 10e voortgangsrapportage (25 juni 2025) van uitvoeringsregisseur Siebe Riedstra.

Op grond van het bestuursakkoord Wind in de zeilen heeft Vlissingen de volgende bijdragen (inclusief BTW) ontvangen:

Fiche D Fysieke ontwikkeling Kenniswerf: € 15 miljoen.

Fiche F2 Bereikbaarheid- Ontwikkeling Stationsgebied Vlissingen: € 5 miljoen.

Fiche I Arbeidsmarkt: € 1 miljoen.

Fiche J Aardgasvrije wijken: € 4 miljoen (dit bedrag is ontvangen na goedkeuring - in maart 2022 - van de aanvraag).

De besteding van deze bedragen vindt plaats overeenkomstig de door de Stuurgroep Wind in de zeilen vastgestelde plannen van aanpak en de subsidievoorwaarden.

Fiche	Omschrijving	Actiehouder	Wat gaat het College daarvoor doen in 2026?
A	Compensatie gemaakte kosten / overdracht gronden	Rijk, provincie Zeeland, gemeente Vlissingen	Fiche is afgerond.
B1	Law Delta Justitieel Complex Vlissingen (JCV)	Rijk, provincie Zeeland en gemeente Vlissingen	In overleg met waterschap Scheldestromen en het Rijk onderzoeken wij of en hoe de dijkversterking bij de Oostelijke Bermweg en de verbreding van de ontsluitingsweg voor het JCV en Stadslandgoed parallel aan elkaar kunnen plaatsvinden en hierover afspraken gemaakt moeten worden. Op verzoek van het Rijk verwerven wij, bij voorkeur minnelijk, de gronden voor de herinrichting van de Visodeweg en de landbouwontsluitingsweg.
B2	Strategisch Kenniscentrum georganiseerde en ondermijnende criminaliteit	Ministerie van Justitie en Veiligheid	Fiche is afgerond
C	Delta Climate Center	Stichting DCC	Fiche is afgerond

D	Fysieke ontwikkeling Kenniswerf Vlissingen	Gemeente Vlissingen	We werken gezamenlijk aan een uitwerking van de visie naar een gebiedsplan. Dit plan dient als input voor 1 of meerdere omgevingsplannen of buitenplanse omgevingsplan activiteiten. Tegelijkertijd gaan we door met de verwerving van gronden/panden op de Kenniswerf.
E	Vergroten vermogen Investeringsfonds Zeeland	Impuls Zeeland	Fiche is afgerond
F1	Intercity Vlissingen - Randstad	Ministerie van IenW	n.v.t.
F2	Ontwikkeling Stationsgebied Vlissingen	gemeente Vlissingen	We starten in 2026 de voorbereidingen voor de uitvoering van het Masterplan (gepland in 2027).
F3	Living Lab Slimme Mobiliteit	provincie Zeeland	n.v.t.
F4	Rail Gent Terneuzen	Ministerie van IenW	n.v.t.
G	Industrie & Haven	Ministerie van EZ	Fiche is afgerond
H1	Huisartsen en Physician Assistants	Ministerie van VWS	n.v.t.
H2	Toekomstbestendige zorginfrastructuur	Ministerie van VWS/Zeeuwse Zorgcoalitie	Fiche is afgerond
H3	Kerngezondcentra Vlissingen	gemeente Vlissingen / CZ	We ontwikkelen 3 Kerngezondconcepten in Vlissingen: multidisciplinaire samenwerkingsverbanden van zorgaanbieders in de wijken
I	Arbeidsmarkt: impuls werkzoekenden	gemeente Vlissingen / Orionis	De focus is verlegd naar inburgering en integratie van statushouders richting de arbeidsmarkt.
J	Aardgasvrije wijken	gemeente Vlissingen	Fiche is afgerond
K	Ontvlechten Evides en PZEM	Ministerie van Financiën en provincie Zeeland	Fiche is afgerond

Paragraaf reserves en voorzieningen

Elk jaar geven we bij de programmabegroting uitleg over onze reserves en voorzieningen. Dit doen we in de paragraaf Reserves en voorzieningen. We laten dan zien hoe deze zijn gevormd en waaraan ze worden besteed. Als er veranderingen zijn ten opzichte van het huidige beleid, en de gemeenteraad hierover moet beslissen, leggen we dit aan de raad voor. Soms doen we dit ook bij de bestuursrapportage.

Doorlichting voor begroting 2026

Voor het maken van de programmabegroting 2026 hebben we alle reserves en voorzieningen bekeken. Daarbij hebben we geprobeerd de volgende punten duidelijk te maken:

Doel: Waarvoor is de reserve of voorziening bedoeld?

Ontstaan: Waar komt het geld vandaan?

Mutaties: Hoe ziet globaal het verloop (mutaties verleden en toekomst) van deze reserve/voorziening eruit?

Noodzaak: Is de reserve of voorziening echt nodig? En zo ja, hoe groot mag die zijn en hoelang mag die blijven bestaan?

Geen rente toegevoegd

Volgens de regels van het BBV en onze eigen financiële verordening voegen we geen rente toe aan reserves en voorzieningen.

Ontwikkelingen

Op basis van het Artikel 12-rapport Vlissingen 2017-2018 heeft de beheerder van het gemeentefonds een beschikking afgegeven op basis waarvan voor de periode 2019-2029 wij de volgende aanvullende uitkeringen uit het gemeentefonds ontvangen. De jaarlijkse bijdrage artikel 12 bestaat uit een jaarlijks bedrag van € 7 miljoen t/m 2027 en € 4,8 miljoen in 2028 van de fondsbeheerders en een eigen bijdrage van € 1,7 miljoen (met jaarlijkse indexatie van 1,6%). Met ingang van 2026 gebruiken we de eigen bijdrage als algemeen dekkingsmiddel.

Overzicht reserves

Overzicht reserves (bedragen x € 1.000)	Stand per 31-12-24	Stand per 31-12-25	Stand per 31-12-26	Stand per 31-12-27	Stand per 31-12-28	Stand per 31-12-29
Algemene reserve						
Algemene reserve	-23.287	-12.659	-5.280	2.015	7.644	8.938
Bestemmingsreserves						
Reserve bomruiming	2.070	2.060	2.060	2.060	2.060	2.060
Reserve sociaal domein	19.173	17.693	13.809	11.764	10.019	8.474
Reserve frictiekosten algemeen	834	834	834	834	834	834
Reserve revitalisering accommodaties	535	464	464	464	464	464
Reserve geluidsanerdingen	326	326	326	326	326	326
Reserve maritiem/culturele evenement	100	200	175	275	375	475
Reserve wind in de zeilen	10.062	13.501	22.004	29.655	32.639	34.623
Reserve organisatie doorontwikkeling	882	188	0	0	0	0
Reserve transitievisie	543	543	543	543	543	543
Reserve Visserijkade	1.118	1.585	1.572	1.848	2.182	2.382
Reserve GBE Aqua	19.714	19.714	19.714	19.714	19.714	19.714
Reserve degeneratievergoeding glasv	1.583	1.583	1.433	1.353	1.273	1.193
Reserve omgevingswet	1.410	1.410	1.136	907	900	900
Reserve stadslandgoed Nieuwerve	2.680	2.680	2.680	2.680	2.680	2.680
Reserve opvang vluchtelingen	4.793	5.658	6.088	6.088	6.088	6.088
Reserve nieuwbouw stadsbeheer	0	0	0	1.247	1.193	1.140
Reserve budgetoverhevelingen	3.501	740	0	0	0	0
Reserve kapitaallasten programma 1	1.000	1.000	967	933	900	867
Reserve kapitaallasten programma 2	690	690	690	662	635	607
Reserve doorcentr beschermd wonen Vlissingen	8.058	8.058	8.058	8.058	8.058	8.058
Reserve aanloopverliezen pg Machinefabriek	4.400	3.000	2.766	2.016	1.195	381
Reserve culturele invulling Machinefabriek	6.900	6.900	6.900	6.900	6.244	6.019
Totaal bestemmingsreserves	90.371	88.827	92.218	98.326	98.322	97.828
Totaal	67.084	76.168	86.938	100.342	105.966	106.766

Algemene reserve

Algemene reserve (bedragen x €1.000)	2025	2026	2027	2028	2029
Stand per 1-1	-23.287	-12.659	-5.280	2.015	7.644
Toevoegingen	10.628	7.379	7.295	5.629	1.294
Onttrekkingen	0	0	0	0	0
Stand per 31-12	-12.659	-5.280	2.015	7.644	8.938

Doel:

Deze reserve is een onderdeel van de weerstandscapaciteit van de gemeente en dient om niet begrote kosten te dekken en risico's af te dekken waar nog geen maatregelen voor zijn getroffen in relatie tot de financiële positie. De algemene reserve vormt een vast onderdeel van het weerstandsvermogen en daarmee van de begroting en jaarstukken.

Ontstaan:

De algemene reserve is ontstaan uit voor- en nadelige jaarrekeningresultaten tot en met de jaarrekening 2024.

Benodigde minimumbedrag:

€ 21,9 miljoen (weerstandsratio van 1, zie ook paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing)

Benodigde maximumbedrag:

N.v.t.

Voeding (bedrag + bron):

Op basis van de huidige beschikking artikel 12 ontvangen we een bijdrage voor de jaren 2026 tot en met 2028.

2026: € 7.000.000 artikel 12, € 379.000 begrotingssaldo

2027: € 7.000.000 artikel 12, € 295.000 begrotingssaldo

2028: € 4.805.000 artikel 12, € 500.000 rente Scheldekwartier, € 324.000 begrotingssaldo

2029: € 1.000.000 rente Scheldekwartier, € 294.000 begrotingssaldo

Bestedingsplan per jaar:

2026: PM

2027: PM

2028: PM

2029: PM

Onderbouwing bestedingsplan:

2026: PM

2027: PM

2028: PM

2029: PM

Einddatum reserve:

Deze reserve heeft geen einddatum.

Risico-calculatie (waarom nodig en risico benoemen als reserve niet toereikend is):

Ter dekking van negatieve jaarrekeningresultaten en ter dekking van incidentele eenmalige kosten.

Reserve bomruiming

Reserve bomruiming (bedragen x €1.000)	2025	2026	2027	2028	2029
Stand per 1-1	2.070	2.060	2.060	2.060	2.060
Toevoegingen	0	0	0	0	0
Onttrekkingen	10	0	0	0	0
Stand per 31-12	2.060	2.060	2.060	2.060	2.060

Doel:

Dekken van de kosten van het opsporen en ruimen van ontplofbare oorlogsresten uit de Tweede wereldoorlog binnen de diverse grondexploitaties. Daarnaast wordt deze reserve ook ingezet ten behoeve van onderzoeks- en ruimingskosten ontplofbare oorlogsresten binnen de kredieten/investeringen.

Ontstaan:

Specifieke uitkering BZK in 2010 van € 3,4 miljoen.

Benodigde minimumbedrag:

€ 300.000

Benodigde maximumbedrag:

€ n.v.t.

Voeding (bedrag + bron):

De reserve is gevoed vanuit de suppletie uitkering bommenregeling van € 3,4 miljoen in 2010.

Bestedingsplan per jaar:
2026: PM

2027: PM

2028: PM

2029: PM

Onderbouwing bestedingsplan:

Dit is afhankelijk van het moment waarop deze reserve gezet dient te worden voor de kosten van het opsporen en ruimen van ontplofbare oorlogsresten.

Einddatum reserve:

20xx

Risico-calculatie (waarom nodig en risico benoemen als reserve niet toereikend is):

De reserve lijkt niet noodzakelijk in de huidige omvang echter zijn in 2024 zeemijnen gevonden in de binnenhavens. Dit kan oplopen tot een zeer groot aantal en daarmee een langdurig project voor onze gemeente worden. Het is nog niet goed in te schatten hoe hoog de kosten kunnen worden. Dit is mede afhankelijk van de hoeveelheid en type explosieven die aangetroffen gaan worden. Als bevoegd gezag zijn wij verantwoordelijk voor het treffen van beheersmaatregelen en voor de kosten die gepaard gaan met bijvoorbeeld het inrichten van een springlocatie. Mogelijk dienen tot ruim 50 zeemijnen opgespoord en geruimd te worden. De kosten die we gaan maken kunnen voor 68% gedeclareerd worden bij het Rijk. Ook zijn er in de toekomst naast kosten rond de zeemijnen mogelijk in uitzonderingsgevallen nog kosten waarvoor, na aftrek van de vergoeding van 68 %, dekking noodzakelijk is. Vanwege deze onzekerheid willen we de gehele reserve beschikbaar houden zodat hiervoor dekking beschikbaar blijft en de raad de benodigde budgetten eenvoudig kan autoriseren.

Reserve sociaal domein

Reserve sociaal domein (bedragen x €1.000)	2025	2026	2027	2028	2029
Stand per 1-1	19.173	17.693	13.809	11.764	10.019
Toevoegingen	0	0	0	0	0
Onttrekkingen	1.480	3.884	2.045	1.745	1.545
Stand per 31-12	17.693	13.809	11.764	10.019	8.474

Doel:

De reserve sociaal domein is gevormd ter dekking incidentele lasten van investeringen in het terugdringen van de zorgvraag in het sociaal domein en in uitzonderingsgevallen voor eventuele incidentele nadelen/tekorten welke ontstaan in het sociaal domein.

Ontstaan:

Op 18 april 2024 besloot de gemeenteraad om een nieuwe reserve voor het sociaal domein in te stellen. Dit gebeurde met het geld dat over was uit de bestemmingsreserve voor centrumtaken tot en met 31 december 2023.

Benodigde minimumbedrag:

N.v.t

Benodigde maximumbedrag:

N.v.t.

Voeding (bedrag + bron):

2026: € 0

2027: € 0

2028: € 0

2029: € 0

Bestedingsplan per jaar:

2026: € 3.884.000

2027: € 2.045.000

2028: € 1.745.000

2029: € 1.545.000

Onderbouwing bestedingsplan:

Stand en verloop reserve sociaal domein (bedragen x € 1.000)	2026	2027	2028	2029
Stand per 1-1	17.693	13.809	11.764	10.019
Plan van aanpak Sociaal domein	-1.400			
Investerings re-integratie		-445	-445	-445
Pilot ergotherapie	-100	-100		
Schuldhelpverlening	-200	-200	-200	
Hervormingsagenda	-1.265	-1.200	-1.100	-1.100
Stevige Lokale Teams	-500			
Zorgwachtlijsten	-100	-100		
Armoedefonds	-263			
Plan statushouders	-56			
Totaal bestedingen:	-3.884	-2.045	-1.745	-1.545
Stand per 31-12	13.809	11.764	10.019	8.474

Einddatum reserve:

N.v.t.

Risico-calculatie (waarom nodig en risico benoemen als reserve niet toereikend is):

Het is van belang om de investeringen en risico's niet alleen goed in beeld te hebben, maar deze ook in het licht van een duurzame uitstroom uit de art. 12-status, te voorzien van voldoende dekking.

Reserve frictiekosten algemeen

Reserve frictiekosten algemeen (bedragen x €1.000)	2025	2026	2027	2028	2029
Stand per 1-1	834	834	834	834	834
Toevoegingen	0	0	0	0	0
Onttrekkingen	0	0	0	0	0
Stand per 31-12	834	834	834	834	834

Doel:

De dekking van de kosten om het mogelijk te maken de bezuinigingstrajecten Agenda voor herstel, Clusteranalyse 2015 en Kerntakendiscussie te realiseren (zie hoofdstuk 6 van het inspectierapport 2017-2018 incl. bijlagen 6.2 en 6.3).

Ontstaan:

In 2019 ingesteld voor een bedrag van € 1,2 miljoen bij de bestemming van het resultaat van de jaarrekening 2018.

De taakstellingen van het traject 'Agenda voor herstel' zijn reeds in de begroting opgenomen. Daarnaast zijn de verdiepende onderzoeken ten aanzien van de Clusteranalyse 2015 en Kerntakendiscussie afgerond. De inzet van deze reserve zal gezien worden in relatie tot de sanering van de algemene reserve.

Benodigde minimumbedrag:

N.v.t.

Benodigde maximumbedrag:

N.v.t.

Voeding (bedrag + bron):

2026: € -

2027: € -

2028: € -

2029: € -

Bestedingsplan per jaar:

2026: € -

2027: € -

2028: € -

2029: € -

Onderbouwing bestedingsplan:

N.v.t.

Einddatum reserve:

2026

Risico-calculatie (waarom nodig en risico benoemen als reserve niet toereikend is):

N.v.t.

Reserve revitalisering accommodaties

Reserve revitalisering accommodaties (bedragen x €1.000)	2025	2026	2027	2028	2029
Stand per 1-1	535	464	464	464	464
Toevoegingen	0	0	0	0	0
Onttrekkingen	71	0	0	0	0
Stand per 31-12	464	464	464	464	464

Doel:

De reserve heeft als doel de uitvoering van het plan Revitalisering gemeentelijk accommodatiebestand mogelijk te maken.

Ontstaan:

Ingesteld in 2019 omdat een frictiekostenbudget benodigd is voor de uitvoering van het project Revitalisering gemeentelijk accommodatiebestand en de hieraan gerelateerde taakstelling. Vanuit het gelopen artikel 12-traject (artikel 12-rapport 2017 / 2018) zijn geen frictiekosten toegekend en is door de inspecteur aangegeven dat de frictiekosten gedekt moeten worden uit de boekwinsten van de verkochte accommodaties.

Benodigde minimumbedrag:

€ 1

Benodigde maximumbedrag:

€ n.v.t.

Voeding (bedrag + bron):

2026: € PM

2027: € PM

2028: € PM

2029: € PM

Bestedingsplan per jaar:

2026: € PM

2027: € PM

2028: € PM

2029: € PM

Onderbouwing bestedingsplan:

2026: Het afstoten van accommodaties is in deze fase van het plan Revitalisering gemeentelijk accommodatiebestand lastig in te schatten. Hierdoor kunnen toekomstige boekwinsten e.d. nog niet goed ingeschat worden.

Dit heeft onder meer te maken met de afhankelijkheid in de voortgang van de realisatie machinefabriek en de ontwikkeling van de brede school. Eerst na gereedkomen van die accommodaties kunnen de bestaande panden worden afgestoten, zoals : De Piek, diverse gymzalen binnenstad en voormalig MDGO-gebouw waar momenteel Kipvis in gehuisvest is.

.

2027: PM

2028: PM

2029: PM

Einddatum reserve:

N.v.t.

Risico-calculatie (waarom nodig en risico benoemen als reserve niet toereikend is):

Zoals aangegeven bij het onderdeel "doel" van deze reserve, om de uitvoering van het plan Revitalisering gemeentelijk accommodatiebestand mogelijk te maken.

Het afstoten van accommodaties is in deze fase van het plan Revitalisering gemeentelijk accommodatiebestand lastig in te schatten. Hierdoor kunnen toekomstige boekwinsten e.d. nog niet goed ingeschat worden.

Dit heeft onder meer te maken met de afhankelijkheid in de voortgang van de realisatie machinefabriek en de ontwikkeling van de brede school. Eerst na gereedkomen van die accommodaties kunnen de bestaande panden worden afgestoten, zoals: De Piek, diverse gymzalen binnenstad en voormalig MDGO-gebouw waar momenteel Kipvis in gehuisvest is.

.

Reserve geluidsaneringen

Reserve geluidsaneringen (bedragen x €1.000)	2025	2026	2027	2028	2029
Stand per 1-1	326	326	326	326	326
Toevoegingen	0	0	0	0	0
Onttrekkingen	0	0	0	0	0
Stand per 31-12	326	326	326	326	326

Doel:

De dekking van de kosten van geluid reducerende maatregelen.

Ontstaan:

Deze reserve vormden wij in 2019 bij de bestemming van het jaarrekeningresultaat 2018 (RV 1120640 Jaarstukken 2018) voor een bedrag van € 754.000 uit de vrijgevalen ISV-gelden. De reserve benutten we voor verplichtingen voor geluidsoverlast.

Benodigde minimumbedrag:

€ 0

Benodigde maximumbedrag:

€ 326.000

Voeding (bedrag + bron):

2026: € 0

2027: € 0

2028: € 0

2029: € 0

Bestedingsplan per jaar:

2026: Pm

2027: Pm

2028: Pm

2029: Pm

Onderbouwing bestedingsplan:

2026: Nader in te vullen

2027: Nader in te vullen

2028: Nader in te vullen

2029: Nader in te vullen

Einddatum reserve:

Naar verwachting 2027

Risico-calculatie (waarom nodig en risico benoemen als reserve niet toereikend is):

De gemeente is verplicht de saneringslijsten A en B voor woningen waarbij verkeerslawaaï relevant is af te handelen. Voor de meeste saneringslijsten ontvangt de gemeente subsidie. Dat geldt niet voor het afhandelen van een groot aantal woningen op de A-lijst die al eerder onderzocht zijn. Voor 83 woningen op de A-lijst hebben we geen bewijs beschikbaar dat de woning voldoet aan de binnenwaarde en bij zienswijze/bezwaar moeten we dit aantonen. Ook ontbreken mogelijk nog woningen op de A- en B-lijst waarvoor nog werkzaamheden moeten worden gedaan. Pas als alle projecten op de A- en B-lijsten zijn afgesloten kan het eventuele restant van deze reserve vrijvallen.

Reserve maritieme en/of cultuur hist. evenementen

Reserve maritiem/culturele evenement (bedragen x €1.000)	2025	2026	2027	2028	2029
Stand per 1-1	100	200	175	275	375
Toevoegingen	100	100	100	100	100
Onttrekkingen	0	125	0	0	0
Stand per 31-12	200	175	275	375	475

Doel:

Het bijdragen aan het mogelijk maken van maritieme en/of cultureel historische evenementen en activiteiten door het beschikbaar stellen van middelen vanuit deze reserve.

Ontstaan:

Ingesteld bij de begroting 2020 met een jaarlijkse storting van € 25.000.

Benodigde minimumbedrag:

€ N.V.T.

Benodigde maximumbedrag:
€ N.V.T.

Voeding (bedrag + bron):

Vanuit het coalitieakkoord 2022-2026 is er vanaf 2023 besloten tot een jaarlijkse extra storting in deze reserve van € 75.000 waardoor we vanaf dat jaar ieder jaar € 100.000 aan deze reserve toevoegen.

2026: € Jaarlijkse storting van € 100.000

2027: € Jaarlijkse storting van € 100.000

2028: € Jaarlijkse storting van € 100.000

2029: € Jaarlijkse storting van € 100.000

Bestedingsplan per jaar:

2026: € 125.000 Vlissingen Maritiem 2026.

2027: € Rescue, 1572 en overig (onder voorbehoud van goedkeuring raad en passend bij doelstelling reserve maritieme en/of cultureel historische evenementen)

2028: € Vlissingen Maritiem, 1572 en overig (onder voorbehoud van goedkeuring raad en passend bij doelstelling reserve maritieme en/of cultureel historische evenementen)

2029: € Rescue, 1572 en overig (onder voorbehoud van goedkeuring raad en passend bij doelstelling reserve maritieme en/of cultureel historische evenementen)

Onderbouwing bestedingsplan:

In het algemeen zijn de bestedingen vanuit deze reserve van belang voor het dekken van de kosten van maritieme en/of cultureel historische evenementen en activiteiten.

2026: Vlissingen viert met het tallship-evenement Vlissingen Maritiem haar maritieme identiteit. In samenwerking met bedrijven, de maritieme sector en het onderwijs wordt het erfgoed van de stad beleefbaar gemaakt voor een breed publiek. De gemeentelijke bijdrage uit de bestemmingsreserve wordt besteed aan de komst van, en ligplaatsen en voorzieningen voor, tallships, nautische programmering, promotie en veiligheid. Deze uitgaven zijn essentieel om het evenement op hoog niveau en publieksvriendelijk te organiseren. Zo wordt het unieke maritieme en cultureel-historische karakter van Vlissingen zichtbaar en versterkt voor inwoners en bezoekers.

2027: PM

2028: PM

2029: PM

Einddatum reserve:

N.V.T.

Risico-calculatie (waarom nodig en risico benoemen als reserve niet toereikend is):

N.V.T.

Reserve Wind in de zeilen

Reserve wind in de zeilen (bedragen x €1.000)	2025	2026	2027	2028	2029
Stand per 1-1	10.062	13.501	22.004	29.655	32.639
Toevoegingen	4.939	9.303	7.651	2.984	1.984
Onttrekkingen	1.500	800	0	0	0
Stand per 31-12	13.501	22.004	29.655	32.639	34.623

Doel:

Dekking van de kosten voor aan het pakket Wind in de zeilen gerelateerde projecten, effecten en spin-off gericht op sociaal economische structuurversterking conform de intern vastgestelde kaders.

Ontstaan:

Bij de vaststelling van de programmabegroting 2021 besloot de raad tot het vormen van de bestemmingsreserve Wind in de zeilen (WIZ). Van de ontvangen middelen van € 7,3 miljoen uit het compensatiepakket voor het niet verhuizen van de marinierskazerne naar Vlissingen resteerde eind 2022 nog € 2,8 miljoen welk bedrag in de reserve WIZ is gestort. De stortingen in deze reserve vanaf 2024 betreffen dividend ZEH/4Evides.

De onttrekking in 2025 is voor de kwaliteitsimpuls Kenniswerf.

Voor de jaren 2026 tot en met 2029 zijn nog geen (bestedings-)aanvragen ontvangen.

Benodigde minimumbedrag:

€ 1

Benodigde maximumbedrag:

N.v.t.

Voeding (bedrag + bron):

2026: € 5.803.035 (Deel van jaardividend ZEH 2026 dat aan reserve WIZ wordt toegevoegd) + € 3.500.000 gedeelte begrotingssaldo cf amendement 13-11-2025

2027: € 4.651.235 (Deel van jaardividend ZEH 2027 dat aan reserve WIZ wordt toegevoegd) + € 3.000.000 gedeelte begrotingssaldo cf amendement 13-11-2025

2028: € 1.483.785 (Deel van minimumdividend ZEH 2028 dat aan reserve WIZ wordt toegevoegd cf. aandeelhoudersstrategie 2024) +afbouw start afbouw dividend ZEH €250.000 +€ 1.250.000 gedeelte begrotingssaldo cf amendement 13-11-2025

2029: € 1.483.785 (Deel van minimumdividend ZEH 2029 dat aan reserve WIZ wordt toegevoegd cf. aandeelhoudersstrategie 2024) +afbouw start afbouw dividend ZEH €500.000

Bestedingsplan per jaar:

2026: € 800.000 onttrekking tbv bijdrage HZ

2027: Pm

2028: Pm

2029: Pm

Onderbouwing bestedingsplan:

2026: Pm

2027: Pm

2028: Pm

2029: Pm

Einddatum reserve:

Pm

Risico-calculatie (waarom nodig en risico benoemen als reserve niet toereikend is):

Het beschikbaar houden van de middelen om deze in te zetten voor projecten/doelen die gerelateerd zijn aan het compensatiepakket Wind in de zeilen en de sociaal economische structuurversterking van onze gemeente. Overigens valt de besteding van de middelen, die we in de reserve WIZ storten vanwege de relatie met het compensatiepakket WIZ, buiten het artikel 12-traject vanwege de afspraken in het bestuursakkoord.

Reserve organisatie doorontwikkeling

Reserve organisatie doorontwikkeling (bedragen x €1.000)	2025	2026	2027	2028	2029
Stand per 1-1	882	188	0	0	0
Toevoegingen	0	0	0	0	0
Onttrekkingen	694	188	0	0	0
Stand per 31-12	188	0	0	0	0

Doel:

Dekking onvoorziene en incidentele kosten voor knelpunten organisatie bijvoorbeeld door uitkomsten onderzoeken benchmark personeel, functiegebouw personeel en strategische personeelsplanning (SPP) tot maximum van € 2 miljoen.

Ontstaan:

Overschotten personeelsbudget 2021 t/m 2023.

Benodigde minimumbedrag:

€ 0

Benodigde maximumbedrag:

€ 2.000.000

Voeding (bedrag + bron):

2026: € PM

2027: € PM

2028: € PM

2029: € PM

Bestedingsplan per jaar:

2026: € 188.000

2027: € PM

2028: € PM

2029: € PM

Onderbouwing bestedingsplan:

2026: Functies die gedekt worden uit organisatie ontwikkeling

2027:

2028:

2029:

Einddatum reserve:

20xx

Risico-calculatie (waarom nodig en risico benoemen als reserve niet toereikend is):

Noodzakelijk om direct dekking beschikbaar te hebben voor deze extra onvoorziene en incidentele kosten zodat de raad de benodigde budgetten eenvoudig kan autoriseren. De maximum omvang van € 2 miljoen borgt dat de reserve niet onnodig hoog oploopt.

Reserve transitievisie

Reserve transitievisie (bedragen x €1.000)	2025	2026	2027	2028	2029
Stand per 1-1	543	543	543	543	543
Toevoegingen	0	0	0	0	0
Onttrekkingen	0	0	0	0	0
Stand per 31-12	543	543	543	543	543

Doel:

Het ontwikkelen en uitvoeren van de Transitievisie Warmte (TVW), het ontwikkelen van Wijk uitvoeringsplannen (WUP) als nadere uitwerking van de TVW en het ondersteunen, uitbreiden en initiëren van energieloketten.

Ontstaan:

Deze reserve is in 2022 gevormd bij de 1e bestuursrapportage en heeft als doel om de middelen die ter beschikking worden gesteld voor de transitievisie te reserveren.

Benodigde minimumbedrag:

€ 543.000

Benodigde maximumbedrag:

€ 543.000

Voeding (bedrag + bron):

2026: € 0

2027: € 0

2028: € 0

2029: € 0

Bestedingsplan per jaar:

2026: Pm

2027: Pm

2028: Pm

2029: Pm

Onderbouwing bestedingsplan:

2026: Pm

2027: Pm

2028: Pm

2029: Pm

Einddatum reserve:

Pm

Risico-calculatie (waarom nodig en risico benoemen als reserve niet toereikend is):

De transitievisie warmte, de wijkaanpak en de energieloketten vragen flink wat tijd om op te zetten en uit te rollen. Daarmee duurt het ook wat langer voor er aanspraak gemaakt gaat worden op deze reserve. Voor 2024 en verder staan diverse onderzoeken op de agenda, zoals restwarmte hergebruiken uit het Sloegebied en een vleermuizenonderzoek in het kader van het nationaal isolatieprogramma. Wij verwachten de reserve hieraan volledig te besteden.

Reserve Visserijkade

Reserve Visserijkade (bedragen x €1.000)	2025	2026	2027	2028	2029
Stand per 1-1	1.118	1.585	1.572	1.848	2.182
Toevoegingen	468	270	276	334	340
Onttrekkingen	0	283	0	0	140
Stand per 31-12	1.585	1.572	1.848	2.182	2.382

Doel:

De bestemmingsreserve Visserijkade is ingesteld om de huuropbrengsten Visserijkade in een reserve onder te brengen en daarmee de kosten van vernieuwing van de Visserijkade deels te kunnen dekken.

Ontstaan:

De reserve is in 2022 gevormd bij de eerste bestuursrapportage conform de collegenota kadeherstel Visserijkade.

Benodigde minimumbedrag:

€ 423.000

Benodigde maximumbedrag:

€ 1.585.000

Voeding (bedrag + bron):

2026: € 270.000 (De huuropbrengsten uit verhuur van deze kade wordt jaarlijks aan deze reserve toegevoegd)

2027: € 276.000

2028: € 334.000

2029: € 340.000

Bestedingsplan per jaar:

2026: € 283.000

2027: € 0

2028: € 0

2029: € 140.000

Onderbouwing bestedingsplan:

2026: Er wordt een belangrijk deel van de visserijkade vernieuwd en in 2026 zal de reserve Visserijkade ook worden ingezet voor een gedeeltelijke dekking van de kosten van de kadevernieuwing naast de voorziening achterstallig onderhoud kades.

2027:

2028:

2029: Er wordt een belangrijk deel van de visserijkade vernieuwd en in 2029 zal de reserve Visserijkade ook worden ingezet voor een gedeeltelijke dekking van de kosten van de kadevernieuwing naast de voorziening achterstallig onderhoud kades.

Einddatum reserve:

n.v.t.

Risico-calculatie (waarom nodig en risico benoemen als reserve niet toereikend is):

De investeringsplanning voor de kadevernieuwingen vanaf 2025 is geactualiseerd waarbij deze reserve volledig wordt ingezet voor gedeeltelijke dekking van de kosten van de kadevernieuwing.

Reserve GBE Aqua

Reserve GBE Aqua (bedragen x €1.000)	2025	2026	2027	2028	2029
Stand per 1-1	19.714	19.714	19.714	19.714	19.714
Toevoegingen	0	0	0	0	0
Onttrekkingen	0	0	0	0	0
Stand per 31-12	19.714	19.714	19.714	19.714	19.714

Doel:

Beschikbaar houden van 'fictieve' middelen als bekleemde reserve vanwege de herwaardering van de aandelen Evides (via GBE Aqua) wat mogelijk is geworden door de ontvlechting van de aandelen Evides uit PZEM (nu ZEH).

Ontstaan:

Als onderdeel van Wind in de Zeilen zijn in 2022 de aandelen Evides voor € 380 miljoen ontvlochten uit PZEM (nu ZEH) en overgenomen door een daarvoor specifiek opgerichte onderneming GBE Aqua. Het dividend van ZEH wordt sinds 2022 doorgestort voor de aflossing van de door GBE Aqua aangegane geldlening voor de aankoop van de aandelen Evides. Deze kapitaalstorting is een financieel vast actief in onze balans. Hiertegenover staat de reserve GBE Aqua (zogenaamde bekleemde reserve) welke vrijkomt bij een eventuele verkoop van de aandelen GBE Aqua.

Benodigde minimumbedrag:

€ 19.713.928

Benodigde maximumbedrag:

€ 19.713.928

Voeding (bedrag + bron):

2026: € 0
2027: € 0
2028: € 0
2029: € 0

Bestedingsplan per jaar:

2026: € 0
2027: € 0
2028: € 0
2029: € 0

Onderbouwing bestedingsplan:

2026: N.v.t.
2027: N.v.t.
2028: N.v.t.
2029: N.v.t.

Einddatum reserve:

20xx (de einddatum van de reserve is afhankelijk van de datum van een eventuele verkoop van de aandelen GBE Aqua)

Risico-calculatie (waarom nodig en risico benoemen als reserve niet toereikend is):

De reserve GBE Aqua is een bekleemde reserve welke samenhangt met de kapitaalstortingen die zijn gedaan in GBE Aqua. Deze reserve is daarmee bestemd en kan alleen vrijvallen bij eventuele verkoop van de aandelen GBE Aqua.

Reserve degeneratievergoeding glasvezel

Reserve degeneratievergoeding glasvezel (bedragen x €1.000)	2025	2026	2027	2028	2029
Stand per 1-1	1.583	1.583	1.433	1.353	1.273
Toevoegingen	0	0	0	0	0
Onttrekkingen	0	150	80	80	80
Stand per 31-12	1.583	1.433	1.353	1.273	1.193

Doel:

Dekken kosten herstel van het wegdek / groen in de komende 10 jaar wegens de aanleg van glasvezel door providers.

Ontstaan:

Op basis van samenwerkingsovereenkomsten in 2022 en 2023 ontvangen degeneratievergoedingen van glasvezelproviders.

Benodigde minimumbedrag:

€ 390.000

Benodigde maximumbedrag:

€ 1.583.000

Voeding (bedrag + bron):

2026: € PM (vergoedingen die we ontvangen van de providers vanwege de degeneratie van de openbare ruimte)
2027: € PM (vergoedingen die we ontvangen van de providers vanwege de degeneratie van de openbare ruimte)
2028: € PM (vergoedingen die we ontvangen van de providers vanwege de degeneratie van de openbare ruimte)
2029: € PM (vergoedingen die we ontvangen van de providers vanwege de degeneratie van de openbare ruimte)

Bestedingsplan per jaar:

2026: € 150.000
 2027: € 80.000
 2028: € 80.000
 2029: € 80.000

Onderbouwing bestedingsplan:

2026: herbestratingswerkzaamheden incl. doorgeschoven werkzaamheden uit 2025
 2027: herbestratingswerkzaamheden
 2028: herbestratingswerkzaamheden
 2029: herbestratingswerkzaamheden

Einddatum reserve:

N.v.t.

Risico-calculatie (waarom nodig en risico benoemen als reserve niet toereikend is):

Door het herbestraten van de wegvakken vanwege aanleg van glasvezel blijft soms een "litteken" zichtbaar en is de kans groot op verzakking en kwaliteitsvermindering van het wegdek. Middels Toekomstige Openbare Ruimte (TOR) projecten, herinrichtingsprojecten en losse herbestratingsprojecten wordt er gewerkt aan het wegwerken van de mindere kwaliteit van de wegen, ook veroorzaakt door aanleg glasvezel. Hiervoor is deze reserve ook bedoeld.

Reserve omgevingswet

Reserve omgevingswet (bedragen x €1.000)	2025	2026	2027	2028	2029
Stand per 1-1	1.410	1.410	1.136	907	900
Toevoegingen	0	0	0	0	0
Onttrekkingen	0	274	229	6	0
Stand per 31-12	1.410	1.136	907	900	900

Doel:

We reserveren het geld dat in eerdere jaren beschikbaar is gesteld voor het invoeren van de Omgevingswet. Dit geld is nog niet uitgegeven, maar wel bedoeld voor de uitvoering van de wet.

Ontstaan:

Dit gaat om geld dat in eerdere jaren beschikbaar is gesteld voor het invoeren van de Omgevingswet. Het geld hadden we wel opgenomen in de begroting, maar nog niet uitgegeven.

Benodigde minimumbedrag:

€ 510.000

Benodigde maximumbedrag:

€ 750.000

Voeding (bedrag + bron):

2026: € 0
 2027: € 0
 2028: € 0
 2029: € 0

Bestedingsplan per jaar:

2026: € 274.196
 2027: € 229.196
 2028: € 6.431
 2029: €

Onderbouwing bestedingsplan:

Er zijn kosten voor het maken van omgevingsplannen, van versie 1.0 tot en met versie 6.0, tot halverwege 2028. Daarnaast zijn er interne kosten voor het ontwikkelen van het programmastelsel.

Einddatum reserve:

2029

Risico-calculatie (waarom nodig en risico benoemen als reserve niet toereikend is):

De reserve is bedoeld om het verschil te dekken tussen de verwachte kosten en het beschikbare budget in de begroting. Als de reserve niet groot genoeg is, kunnen we mogelijk niet voldoen aan onze wettelijke taak: het opleveren van een volledig omgevingsplan vóór 1 januari 2032. Op dit moment is de reserve ruim voldoende.

Reserve stadslandgoed Nieuwerve

Reserve stadslandgoed Nieuwerve (bedragen x €1.000)	2025	2026	2027	2028	2029
Stand per 1-1	2.680	2.680	2.680	2.680	2.680
Toevoegingen	0	0	0	0	0
Onttrekkingen	0	0	0	0	0
Stand per 31-12	2.680	2.680	2.680	2.680	2.680

Doel:

Reserveren van de middelen die ter beschikking zijn gesteld voor de planvorming van het Wind in de zeilen project JCV (Justitieel Complex Vlissingen).

Ontstaan:

In 2022 is vanwege vertraging bij de planvorming een budget van € 250.000 niet besteed welk bedrag aan deze reserve is toegevoegd.

Benodigde minimumbedrag:

€ 2.680.000

Benodigde maximumbedrag:

€ 2.680.000

Voeding (bedrag + bron):

Gevoed uit In 2023 is een eenmalige bijdrage van € 2,4 miljoen ontvangen van het Ministerie van Justitie en Veiligheid voor de ontwikkeling van het stadslandgoed Nieuwerve welke aan de reserve is toegevoegd.

Bestedingsplan per jaar:

2026: € Pm

2027: € Pm

2028: € Pm

2029: € Pm

Onderbouwing bestedingsplan:

2026: Pm

2027: Pm

2028: Pm

2029: Pm

Einddatum reserve:

Pm

Risico-calculatie (waarom nodig en risico benoemen als reserve niet toereikend is):

Vlissingen heeft de reserve Stadslandgoed Nieuwerve bij de Eerste Bestuursrapportage 2022 gevormd, met als doel om de middelen die ter beschikking zijn gesteld voor de planvorming van het Justitieel Complex Vlissingen als onderdeel van het compensatiepakket Wind in de zeilen te reserveren. De planvorming wordt naar verwachting in 2025 afgerond. Er is een eenmalige bijdrage van het Ministerie van Justitie en Veiligheid voor de landschappelijke ontwikkeling van het zuidelijke deel van het Stadslandgoed Nieuwerve ontvangen van € 2.400.000. De reserve moet in stand blijven, onttrekkingen kunnen vooralsnog niet geraamd worden.

Reserve opvang vluchtelingen

Reserve opvang vluchtelingen (bedragen x €1.000)	2025	2026	2027	2028	2029
Stand per 1-1	4.793	5.658	6.088	6.088	6.088
Toevoegingen	991	430	0	0	0
Onttrekkingen	125	0	0	0	0
Stand per 31-12	5.658	6.088	6.088	6.088	6.088

Doel:

Oormerken van de overschotten op specifieke vergoedingen die zijn ontvangen voor de opvang van vluchtelingen en statushouders voor deze doelgroep.

Ontstaan:

De gemeente Vlissingen heeft op verzoek van de Veiligheidsregio Zeeland werk gemaakt van de opvang van vluchtelingen. Vlissingen heeft bij de Tweede bestuursrapportage 2022 een reserve gevormd om overschotten op specifieke vergoedingen, die zijn ontvangen voor de opvang van vluchtelingen en statushouders, te oormerken voor deze doelgroep. Dit is bijvoorbeeld voor het creëren van voorzieningen voor huisvesting van deze doelgroep en het oplossen van eventuele knelpunten die optreden bij het uitvoeren van deze taak.

Benodigde minimumbedrag:

N.v.t.

Benodigde maximumbedrag:

N.v.t.

Voeding (bedrag + bron):

2026: € 429.713 en wordt gevoed uit onbenutte rijksbijdrage 2026.

2027: € 0

2028: € 0

2029: € 0

Bestedingsplan per jaar:

2026: € PM

2027: € PM

2028: € PM

2029: € PM

Onderbouwing bestedingsplan:

2026: In 2026 wordt de ontvangen rijksbijdrage niet volledig besteed en wordt geen onttrekking voorzien.

2027: -

2028: -

2029: -

Einddatum reserve:

N.v.t.

Risico-calculatie (waarom nodig en risico benoemen als reserve niet toereikend is):

De gemeente volgt het advies op van de VNG om het Oekraïnebudget op te sparen voor toekomstige opvang, omdat onbekend is wat er na 4 maart 2027 met de speciale EU-status voor Oekraïense ontheemden gebeurt en welke gevolgen dit heeft op verblijfsrecht, huisvesting, rechten op algemene middelen en de bekostigingsregeling voor gemeenten. Laatstgenoemde heeft ook directe gevolgen voor langlopende verplichtingen zoals personele lasten en huurcontracten. Daarnaast wordt de reserve opvang vluchtelingen gebruikt om te investeren in meer permanente huisvesting voor kwetsbare doelgroepen, waaronder Oekraïense ontheemden en statushouders.

Reserve nieuwbouw stadsbeheer

Reserve nieuwbouw stadsbeheer (bedragen x €1.000)	2025	2026	2027	2028	2029
Stand per 1-1	0	0	0	1.247	1.193
Toevoegingen	0	0	1.300	0	0
Onttrekkingen	0	0	53	53	53
Stand per 31-12	0	0	1.247	1.193	1.140

Doel:

Dekking vanaf 2027 voor de jaarlijkse kapitaallasten van de investering nieuwbouw stadsbeheer.

Ontstaan:

Met het raadsbesluit van 3 november 2022. De geschatte boekwinst van de vrijkomende terreinen aan de Vredehoflaan wordt via een dekkingsreserve geheel ingezet ten bate van de nieuwbouw stadsbeheer.

Benodigde minimumbedrag:

N.v.t.

Benodigde maximumbedrag:

€ 1.300.000

Voeding (bedrag + bron):

2026: € 0

2027: € 53.000

2028: € 53.000

2029: € 53.000

Bestedingsplan per jaar:

Vanaf 2027 gedeeltelijke dekking afschrijvingslasten nieuwbouw stadsbeheer.

Onderbouwing bestedingsplan:

De geschatte boekwinst van € 1,3 miljoen is voegen we na verkoop van de vrijkomende terreinen aan de Vredehoflaan toe aan de reserve nieuwbouw stadsbeheer. Vanaf 2025 wordt er jaarlijks € 53.000 uit deze reserve onttrokken ter gedeeltelijke dekking van de nieuwbouw stadsbeheer.

Einddatum reserve:

2065

Risico-calculatie (waarom nodig en risico benoemen als reserve niet toereikend is):

Als de terreinen niet worden verkocht kunnen we een gedeelte van de afschrijvingslasten van het pand van stadsbeheer niet dekken uit deze reserve.

Reserve budgetoverhevelingen

Reserve budgetoverhevelingen (bedragen x €1.000)	2025	2026	2027	2028	2029
Stand per 1-1	3.501	740	0	0	0
Toevoegingen	0	0	0	0	0
Onttrekkingen	2.761	740	0	0	0
Stand per 31-12	740	0	0	0	0

Doel:

Het doel van deze reserve is om de (delen van) incidentele budgetten die we overhevelen naar het volgende jaar, via deze reserve te muteren. De voeding vanuit de exploitatie bedraagt per budgetoverheveling minimaal € 25.000 en betreft incidentele budgetten. Deze reserve heeft geen maximale looptijd en geen maximum plafond.

Ontstaan:

Deze reserve is bij de 2e bestuursrapportage 2023 gevormd.

Benodigde minimumbedrag:

€ 25.000

Benodigde maximumbedrag:

Geen

Voeding (bedrag + bron):

De budgetoverhevelingen worden jaarlijks in december door de raad vastgesteld.

2026: PM

2027: PM

2028: PM

2029: PM

Bestedingsplan per jaar:

2026: € 740.000

2027: PM

2028: PM

2029: PM

Onderbouwing bestedingsplan:

2026: Dit wordt voor € 290.000 ingezet voor het project implementatie hervormingsagenda en voor € 450.000 voor het project inrichting armoedefonds.

2027: PM

2028: PM

2029: PM

Einddatum reserve:

Deze reserve heeft geen einddatum.

Risico-calculatie (waarom nodig en risico benoemen als reserve niet toereikend is):

Elk jaar zijn er incidentele budgetten die we willen overhevelen naar het volgende jaar om de doelen van deze budgetten te kunnen realiseren.

Reserve kapitaallasten programma 1

Reserve kapitaallasten programma 1 (bedragen x €1.000)	2025	2026	2027	2028	2029
Stand per 1-1	1.000	1.000	967	933	900
Toevoegingen	0	0	0	0	0
Onttrekkingen	0	33	33	33	33
Stand per 31-12	1.000	967	933	900	867

Doel:

Dekking van de kapitaallasten van investeringen voor zover deze gedekt zijn uit eigen reserves.

Ontstaan:

Deze reserve wordt gebruikt voor dekking van de kapitaallasten van de investering aanleg kunstgrasveld Irislaan van € 1 miljoen. In 2024 is er vanuit de reserve Wind in de zeilen € 1 miljoen toegevoegd aan de reserve kapitaallasten voor dekking van de kapitaallasten van investeringen programma 1.

Benodigde minimumbedrag:

€ 1.000.000

Benodigde maximumbedrag:

€ 1.000.000

Voeding (bedrag + bron):

2026: € 0

2027: € 0

2028: € 0

2029: € 0

Bestedingsplan per jaar:

2026: € 33.333

2027: € 33.333

2028: € 33.333

2029: € 33.333

Onderbouwing bestedingsplan:

2026: kapitaallasten (alleen afschrijvingslasten; afschrijvingstermijn 30 jaar, cf staat MVA)

2027: kapitaallasten (alleen afschrijvingslasten; afschrijvingstermijn 30 jaar, cf staat MVA)

2028: kapitaallasten (alleen afschrijvingslasten; afschrijvingstermijn 30 jaar, cf staat MVA)

2029: kapitaallasten (alleen afschrijvingslasten; afschrijvingstermijn 30 jaar, cf staat MVA)

Einddatum reserve:

2054

Risico-calculatie (waarom nodig en risico benoemen als reserve niet toereikend is):

Dit is een technisch administratieve reserve welke wettelijk verplicht is in het geval investeringen (gedeeltelijk) gedekt worden door eigen reserves.

Reserve kapitaallasten programma 2

Reserve kapitaallasten programma 2 (bedragen x €1.000)	2025	2026	2027	2028	2029
Stand per 1-1	690	690	690	662	635
Toevoegingen	0	0	0	0	0
Onttrekkingen	0	0	28	28	28
Stand per 31-12	690	690	662	635	607

Doel:

Dekking van de kapitaallasten van investeringen voor zover deze gedekt zijn uit eigen reserves.

Ontstaan:

Op 26 september 2023 is door de raad besloten een krediet beschikbaar te stellen om het gemeentelijk pand aan de Nieuwendijk 11 (Maritiem Museum Zeeland) in pandig uit te breiden en te verbouwen. Daarnaast is er besloten hiervoor een reserve kapitaallasten in te stellen en een bedrag van € 690.000 in 2023 toe te voegen aan deze reserve ten laste van de reserve Wind in de Zeilen.

Benodigde minimumbedrag:

€ 690.000

Benodigde maximumbedrag:

€ 690.000

Voeding (bedrag + bron):

In 2023 is € 690.000 toegevoegd aan deze reserve.

De gemeente Vlissingen hanteert het uitgangspunt dat het eerste moment van afschrijving start in het jaar dat volgt op het jaar waarin de investering gereedkomt of verwerven.

2026: n.v.t.

2027: n.v.t.

2028: n.v.t.

2029: n.v.t.

Bestedingsplan per jaar:

Vanaf 2027 onttrekken we jaarlijks € 27.600 aan de reserve.

Onderbouwing bestedingsplan:

De verwachting is dat de aanbesteding in het najaar 2025 zal kunnen worden gestart en afgerond. De verbouwing zal in de loop van 2026 kunnen worden afgerond.

Einddatum reserve:

N.N.B.

Risico-calculatie (waarom nodig en risico benoemen als reserve niet toereikend is):

Dit is een technisch administratieve reserve welke wettelijk verplicht is in het geval investeringen (gedeeltelijk) gedekt worden door eigen reserves.

Reserve doordecentralisatie beschermd wonen Vlissingen

Reserve doorcentr beschermd wonen Vlissingen (bedragen x €1.000)	2025	2026	2027	2028	2029
Stand per 1-1	8.058	8.058	8.058	8.058	8.058
Toevoegingen	0	0	0	0	0
Onttrekkingen	0	0	0	0	0
Stand per 31-12	8.058	8.058	8.058	8.058	8.058

Doel:

De reserve doordecentralisatie beschermd wonen Vlissingen is bedoeld voor de financiële risico's die gemeente Vlissingen loopt als centrumgemeente.

Ontstaan:

in 2024 zijn op basis van het onderzoek de financiële risico's voor de gemeente Vlissingen in kaart gebracht. Bij een Zeeuwse samenwerking met gezamenlijke afspraken over de inkoop van beschermd wonen, maatschappelijke opvang (MO) en vrouwenopvang (VO), kan het risico voor Vlissingen oplopen tot € 8.057.700. Dit komt voort uit de juridische verantwoordelijkheid van Vlissingen voor lopende contracten en de onzekerheid over de overname van verplichtingen en dekking van eventuele tekorten bij MO en VO. De hiervoor benodigde middelen zijn afkomstig uit de reserve Centrumtaken.

Benodigde minimumbedrag:

N.v.t.

Benodigde maximumbedrag:

N.v.t.

Voeding (bedrag + bron):

2026: € 0

2027: € 0

2028: € 0

2029: € 0

Bestedingsplan per jaar:

2026: € 0
2027: € 0
2028: € 0
2029: € 0

Onderbouwing bestedingsplan:

2026: geen mutaties verwacht. De risico's binnen centrumtaken kunnen gedekt worden uit het jaarlijkse regiobudget.
2027: idem
2028: idem
2029: idem

Einddatum reserve:

N.v.t.

Risico-calculatie (waarom nodig en risico benoemen als reserve niet toereikend is):

Deze reserve is noodzakelijk voor het dekken van de financiële risico's die gemeente Vlissingen loopt als centrumgemeente.

Reserve aanloopverliezen parkeergarage Machinefabriek

Reserve aanloopverliezen pg Machinefabriek (bedragen x €1.000)	2025	2026	2027	2028	2029
Stand per 1-1	4.400	3.000	2.766	2.016	1.195
Toevoegingen	0	0	0	0	0
Onttrekkingen	1.400	234	750	821	814
Stand per 31-12	3.000	2.766	2.016	1.195	381

Doel:

De verwachte aanloopverliezen voor de parkeergarage Machinefabriek over de periode 2026-2040 te kunnen opvangen.

Ontstaan:

In de jaarrekening van 2023 is € 4,4 miljoen toegevoegd aan een speciale spaarpot (bestemmingsreserve). Dit staat in het besluit van de gemeenteraad (nummer 2469028, van 3 juli 2024). In de bestuursrapportage van 2025 bleek dat er € 3 miljoen nodig was om de eerste verliezen te betalen. Daarom hebben we € 1,4 miljoen uit de bestemmingsreserve gehaald.

Benodigde minimumbedrag:

€ 3,0 miljoen.

Benodigde maximumbedrag:

€ 3,0 miljoen.

Voeding (bedrag + bron):

2026: € 0
2027: € 0
2028: € 0
2029: € 0

Bestedingsplan per jaar:

2026: € 234.000
2027: € 750.000
2028: € 821.000
2029: € 814.000

Onderbouwing bestedingsplan:

2026: Vanaf 2026 onttrekken we jaarlijks een bedrag om de verwachte aanloopverliezen voor de parkeergarage Machinefabriek te kunnen opvangen.

2027: Pm

2028: Pm

2029: Pm

Einddatum reserve:

20xx

Risico-calcultatie (waarom nodig en risico benoemen als reserve niet toereikend is):

De bestemmingsreserve is bedoeld om de verwachte aanloopverliezen voor de parkeergarage Machinefabriek over de periode 2026-2040 te kunnen opvangen.

Reserve culturele invulling Machinefabriek

Reserve culturele invulling Machinefabriek (bedragen x €1.000)	2025	2026	2027	2028	2029
Stand per 1-1	6.900	6.900	6.900	6.900	6.244
Toevoegingen	0	0	0	0	0
Onttrekkingen	0	0	0	656	225
Stand per 31-12	6.900	6.900	6.900	6.244	6.019

Doel:

De reserve culturele invulling Machinefabriek heeft tot doel de culturele invulling in de Machinefabriek te kunnen realiseren over de gehele looptijd van 40 jaar.

Ontstaan:

De Raad heeft in haar vergadering van 12 december 2024 besloten om vanuit de bestemmingsreserve Wind in de Zeilen een bedrag van maximaal € 6,9 miljoen in te zetten in de Reserve culturele invulling Machinefabriek om de structurele last van de 3 culturele partijen van € 226.000 per jaar voor het scenario "Culturele basis met de wind in de zeilen" de komende 40 jaar te dekken. Voor eenmalige kosten benutten we in 2027 daarnaast een bedrag van € 429.270 uit deze reserve.

Benodigde minimumbedrag:

€ 6.900.000

Benodigde maximumbedrag:

€ 6.900.000

Voeding (bedrag + bron):

2026: € 0

2027: € 0

2028: € 0

2029: € 0

Bestedingsplan per jaar (bruto):

2026: € 0

2027: € 0

2028: € 655.755

2029: € 224.867

Onderbouwing bestedingsplan:

2026: -

2027: -

2028: Zie raadsbesluit december 2024 Culturele invulling Machinefabriek

2029: Zie raadsbesluit december 2024 Culturele invulling Machinefabriek

Einddatum reserve: 2068

Risico-calculatie (waarom nodig en risico benoemen als reserve niet toereikend is):

Deze reserve is noodzakelijk om de culturele invulling in de Machinefabriek te kunnen realiseren over de gehele looptijd van 40 jaar.

Overzicht voorzieningen

Overzicht voorzieningen (bedragen x € 1.000)	Stand per 31-12-2024	Stand per 31-12-25	Stand per 31-12-26	Stand per 31-12-27	Stand per 31-12-28	Stand per 31-12-29
Verliesvoorziening grondexploitatie						
Verliesvoorziening grondexploitatie	7.021	7.021	7.021	7.021	7.021	7.021
Subtotaal	7.021	7.021	7.021	7.021	7.021	7.021
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's						
Voorziening pensioenbijdragen wethouders (APPA)	4.243	4.005	3.760	3.515	3.270	3.025
Voorziening spaarverlof	1.686	1.686	1.686	1.686	1.686	1.686
Voorziening wachtgeld oud-bestuurders	134	28	17	17	17	17
Voorziening regeling voor vervroegd uittreden (RVU)	113	43	7	1	0	0
Voorziening precario kabels en leidingen	3.835	3.835	3.835	3.835	3.835	3.835
Voorziening frictiekosten voormalige bibliotheek	144	144	144	144	144	144
Subtotaal	10.154	9.740	9.448	9.197	8.951	8.706
Voorziening voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is						
Voorziening achterstallig onderhoud	4.527	2.803	458	32	32	32
Voorziening leges	423	423	423	423	423	423
Tariefegalisatievoorziening GRP	6.521	6.032	5.457	4.982	4.003	2.334
Voorziening regiobudget centrumtaken	34.598	34.598	11.598	8.598	5.598	2.598
Egalisatievoorziening Afval	1.046	928	690	690	690	690
Subtotaal	47.113	44.783	18.625	14.723	10.745	6.075
Onderhoudsvoorzieningen						
Voorziening groot onderhoud kades	805	658	702	710	778	822
Voorziening groot onderhoud accommodaties	1.937	2.075	2.296	2.434	3.176	3.096
Subtotaal	2.742	2.733	2.997	3.143	3.954	3.918
Totaal voorzieningen	67.031	64.277	38.092	34.085	30.671	25.720

Verliesvoorziening grondexploitatie

Voorziening grondexploitatie (bedragen x €1.000)	2025	2026	2027	2028	2029
Stand per 1-1	7.021	7.021	7.021	7.021	7.021
Toevoeging	0	0	0	0	0
onttrekking	0	0	0	0	0
stand per 31-12	7.021	7.021	7.021	7.021	7.021

Doel:

Financiële dekking van verwachte verliezen tijdens het afsluiten van negatieve grondexploitatie in de toekomst.

Ontstaan:

Ten laste van de algemene middelen c.q. de reguliere exploitatie.

Benodigde minimumbedrag:

€

Benodigde maximumbedrag:

€

Voeding (bedrag + bron):

Jaarlijks vinden een tweetal herzieningen van de grondexploitaties plaats welke telkens leiden tot (per saldo) mutaties in de voorzieningen grondexploitaties ten laste/gunste van de reguliere exploitatie.

Bestedingsplan per jaar:

Jaarlijks vinden een tweetal herzieningen van de grondexploitaties plaats welke telkens leiden tot (per saldo) mutaties in de voorzieningen grondexploitaties ten laste/gunste van de reguliere exploitatie.

Einddatum voorziening:

Geen

Risico-calculatie (waarom nodig en risico benoemen als voorziening niet toereikend is):

Conform het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) moet er een verliesvoorziening getroffen worden voor de verliesgevende grondexploitaties. Deze verliesvoorziening is gebaseerd op de verwachte eindwaarde van de betreffende grondexploitaties. Doordat we ook rekenen met een 'laag' scenario wordt er in die voorziening(en) rekening gehouden met een maximale omvang en een maximale looptijd van de betreffende plannen.

Voorziening pensioenbijdragen wethouders (APPA)

Voorziening pensioenbijdragen wethouders (APPA) (bedragen x €1.000)	2025	2026	2027	2028	2029
Stand per 1-1	4.243	4.005	3.760	3.515	3.270
Toevoeging	0	0	0	0	0
Onttrekking	238	245	245	245	245
Stand per 31-12	4.005	3.760	3.515	3.270	3.025

Doel:

Voldoen aan de verplichting tot het uitbetalen van wethouderspensioenen bij pensionering.

Ontstaan:

Stortingen ten laste van de exploitatie als gevolg de pensioenpremies voor zittende wethouders, uitbetaling van verzekeringspolissen en herberekening pensioenen om te kunnen voldoen aan de toekomstige verplichtingen van wethouders.

Benodigde minimumbedrag:

€ 0

Benodigde maximumbedrag:

€ PM

Voeding (bedrag + bron):

Jaarlijks vinden er mutaties (stortingen of onttrekkingen) plaats om te kunnen voldoen aan de toekomstige verplichtingen en onttrekkingen voor uitbetaling van pensioenbijdragen.

Bestedingsplan per jaar:

2026: € 245.000

2027: € 245.000

2028: € 245.000

2029: € 245.000

Onderbouwing bestedingsplan:

2026: Maandbijdragen die we verplicht zijn te voldoen

2027: Maandbijdragen die we verplicht zijn te voldoen

2028: Maandbijdragen die we verplicht zijn te voldoen

2029: Maandbijdragen die we verplicht zijn te voldoen

Einddatum voorziening:

20xx

Risico-calculatie (waarom nodig en risico benoemen als voorziening niet toereikend is):

Geheel noodzakelijk om te kunnen voldoen aan de toekomstige pensioenverplichtingen van wethouders.

Voorziening spaarverlof

Voorziening spaarverlof (bedragen x €1.000)	2025	2026	2027	2028	2029
Stand per 1-1	1.686	1.686	1.686	1.686	1.686
Toevoeging	0	0	0	0	0
Onttrekking	0	0	0	0	0
Stand per 31-12	1.686	1.686	1.686	1.686	1.686

Doel:

Voldoen aan de verplichting van de gespaarde verlofuren van de medewerkers.

Ontstaan:

In 2022 is deze voorziening ontstaan ten laste van de exploitatie om conform de BBV-vereisten te voldoen aan de verplichtingen van de gespaarde verlofuren van de medewerkers.

Benodigde minimumbedrag:

€ 0

Benodigde maximumbedrag:

€ PM

Voeding (bedrag + bron):

Jaarlijks vinden er mutaties (stortingen of onttrekkingen) plaats om te kunnen voldoen aan de toekomstige verplichtingen

Bestedingsplan per jaar:

2026: € PM

2027: € PM

2028: € PM

2029: € PM

Onderbouwing bestedingsplan:

Jaarlijks vinden er mutaties (stortingen of onttrekkingen) plaats om te kunnen voldoen aan de toekomstige verplichtingen

Einddatum voorziening:

20xx

Risico-calculatie (waarom nodig en risico benoemen als voorziening niet toereikend is):

Geheel noodzakelijk vanwege de BBV-vereisten.

Voorziening wachtgeld oud bestuurders

Voorziening wachtgeld oud-bestuurders (bedragen x €1.000)	2025	2026	2027	2028	2029
Stand per 1-1	134	28	17	17	17
Toevoeging	0	0	0	0	0
Onttrekking	106	11	0	0	0
Stand per 31-12	28	17	17	17	17

Doel:

Voldoen aan de wachtgeldverplichtingen aan oud bestuurders.

Ontstaan:

Een aantal jaren geleden is deze voorziening ontstaan ten laste van de exploitatie om conform de BBV-voorschriften te voldoen aan de wachtgeldverplichtingen aan oud bestuurders.

Benodigde minimumbedrag:

€ 0

Benodigde maximumbedrag:

€ PM

Voeding (bedrag + bron):

Jaarlijks wordt deze voorziening conform de BBV-voorschriften geactualiseerd.

Bestedingsplan per jaar:

2026: € 11.000

Onderbouwing bestedingsplan:

2026: Maandbijdragen die we verplicht zijn te voldoen

Einddatum voorziening:

2027

Risico-calculatie (waarom nodig en risico benoemen als voorziening niet toereikend is):

Geheel noodzakelijk om te kunnen voldoen aan de wachtgeldverplichtingen van oud bestuurders.

Voorziening Regeling Vervroegd Uittreden (RVU)

Voorziening regeling voor vervroegd uittreden (RVU) (bedragen x €1.000)	2025	2026	2027	2028	2029
Stand per 1-1	113	43	7	1	0
Toevoeging	0	0	0	0	0
Onttrekking	70	36	6	1	0
Stand per 31-12	43	7	1	0	0

Doel:

Voldoen aan de verplichting aan (oud) medewerkers die gebruik maken van de Regeling Vervroeg Uittreden (RVU).

Ontstaan:

In 2023 is deze voorziening ontstaan ten laste van de exploitatie om conform de BBV-vereisten te voldoen aan de verplichtingen aan de (oud) medewerkers die gebruik maken van de regeling.

Benodigde minimumbedrag:

€ 0

Benodigde maximumbedrag:

€ PM

Voeding (bedrag + bron):

Jaarlijks wordt deze voorziening conform de BBV-voorschriften geactualiseerd.

Bestedingsplan per jaar:

2026: € 36.000

2027: € 6.000

2028: € PM

2029: € PM

Onderbouwing bestedingsplan:

2026: Personeelskosten deelnemende medewerkers

2027: Personeelskosten deelnemende medewerkers

2028:

2029:

Einddatum voorziening:

20xx

Risico-calculatie (waarom nodig en risico benoemen als voorziening niet toereikend is):

Geheel noodzakelijk om te kunnen voldoen aan de toekomstige verplichtingen van vervroegde uittreding van (oud) medewerkers.

Voorziening precario kabels en leidingen

Voorziening precario kabels en leidingen (bedragen x €1.000)	2025	2026	2027	2028	2029
Stand per 1-1	3.835	3.835	3.835	3.835	3.835
Toevoeging	0	0	0	0	0
Onttrekking	0	0	0	0	0
Stand per 31-12	3.835	3.835	3.835	3.835	3.835

Doel:

Dekken van het risico dat geïnde precario over kabels en leidingen voor netwerken van nutsbedrijven achteraf gezien niet geheven had mogen worden.

Ontstaan:

Door reservering in 2017 van de geïnde precario voor netwerken van nutsbedrijven.

Benodigde minimumbedrag:

€

Benodigde maximumbedrag:

€

Voeding (bedrag + bron):

De geïnde precario over 2016 tot en met 2021 hebben we aan de voorziening toegevoegd. Aan deze voorziening vinden geen toevoegingen meer plaats.

Bestedingsplan per jaar:

2026: € PM

2027: € PM

2028: € PM

2029: € PM

Onderbouwing bestedingsplan:

Zie risico-calculatie.

Einddatum voorziening:

20xx

Risico-calculatie (waarom nodig en risico benoemen als voorziening niet toereikend is):

Mogelijk moeten we de geïnde precario over 2016 tot en met 2021 op basis van een onherroepelijke gerechtelijke uitspraak terugbetalen.

Voorziening frictiekosten voormalige bibliotheek

Voorziening frictiekosten voormalige bibliotheek (bedragen x €1.000)	2025	2026	2027	2028	2029
Stand per 1-1	144	144	144	144	144
Toevoeging	0	0	0	0	0
Onttrekking	0	0	0	0	0
Stand per 31-12	144	144	144	144	144

Doel:

Dekking van de verplichtingen die voortvloeien uit het besluit om de gemeentelijke bibliotheek in 2017 te sluiten en het uit te besteden bij de Zeeuwse bibliotheek.

Ontstaan:

Deze voorziening is ontstaan in 2017 om de diverse frictiekosten voortvloeiende uit de bezuinigingen op cultuur. Per eind 2023 moet alleen nog voorzien worden in de resterende salarisgaranties van het voormalig personeel van de bibliotheek wat doorloopt tot en met 2043.

Benodigde minimumbedrag:

€ PM

Benodigde maximumbedrag:

€ PM

Voeding (bedrag + bron):

2026: € PM

2027: € PM

2028: € PM

2029: € PM

Bestedingsplan per jaar:

2026: € PM

2027: € PM

2028: € PM

2029: € PM

Onderbouwing bestedingsplan:

Jaarlijks wordt de voorziening herrekend op basis van de actualisatie van de salarissen van het voormalig personeel van de gemeentelijke bibliotheek. Deze gegevens worden door de Zeeuwse bibliotheek aangeleverd.

Einddatum voorziening:

2043

Risico-calculatie (waarom nodig en risico benoemen als voorziening niet toereikend is):

De salarisgaranties aan het personeel van de voormalige bibliotheek zijn voor de gemeente Vlissingen een verplichting t/m 2043.

Voorziening achterstallig onderhoud

Voorziening achterstallig onderhoud (bedragen x €1.000)	2025	2026	2027	2028	2029
Stand per 1-1	4.527	2.803	458	32	32
Toevoeging	0	0	0	0	0
Onttrekking	1.724	2.345	426	0	0
Stand per 31-12	2.803	458	32	32	32

Doel:

Dekken van kosten achterstallig onderhoud voor wegen, en civiele kunstwerken en kades.

Ontstaan:

Door reservering in 2018 van de aanvullende artikel 12-uitkering uit het gemeentefonds van € 8,0 miljoen specifiek geormerkt voor achterstallig onderhoud.

Benodigde minimumbedrag:

€ 1

Benodigde maximumbedrag:

€ n.v.t.

Voeding (bedrag + bron):

2026: € 0

2027: € 0

2028: € 0

2029: € 0

Bestedingsplan per jaar:

2026: € 2.344.700

2027: € 426.300

2028: € PM

2029: € PM

Onderbouwing bestedingsplan:

2026: € 1.647.000 uitvoeren TOR-projecten in 2026: wegwerken achterstallig onderhoud wegen + € 697.700 Kade-groot onderhoud

2027: € 143.000 uitvoeren TOR-projecten in 2027: wegwerken achterstallig onderhoud wegen + € 283.300 Kade-bovenwijkse kosten aanpassing Hout- en Basaltkade

2028: PM

2029: PM

Einddatum voorziening:

PM

Risico-calculatie (waarom nodig en risico benoemen als voorziening niet toereikend is):

De voorziening is nodig om de kosten van het resterend achterstallig onderhoud te dekken.

Voorziening leges

Voorziening leges (bedragen x €1.000)	2025	2026	2027	2028	2029
Stand per 1-1	423	423	423	423	423
Toevoeging	0	0	0	0	0
Onttrekking	0	0	0	0	0
Stand per 31-12	423	423	423	423	423

Doel:

Matchen van de baten van leges welke ontvangen zijn en waarvan de lasten en werkzaamheden die hier betrekking op hebben in latere jaren liggen.

Ontstaan:

In 2021 vormden we deze voorziening. Omdat wij dit jaar leges ontvingen voor een aantal grote projecten waarvoor het werk in latere jaren zou liggen. Hierdoor kon destijds vanuit de besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) een voorziening gevormd worden.

Benodigde minimumbedrag:

n.v.t

Benodigde maximumbedrag:

€ 500.000

Voeding (bedrag + bron):

Voeding vanuit de ontvangen leges van grote bouwprojecten waarvan de werkzaamheden in de komende jaren liggen.

Bestedingsplan per jaar:

2026: € pm

2027: € pm

2028: € pm

2029: € pm

Onderbouwing bestedingsplan:

Jaarlijks wordt er gekeken wat er aan budget nodig is. Dit is afhankelijk van het aantal grote bouwprojecten.

Einddatum voorziening:

Voorziening heeft geen einddatum.

Risico-calculatie (waarom nodig en risico benoemen als voorziening niet toereikend is):

Bestemd voor de inhuur verplichtingen met deze voorziening leges als dekking.

Tariefegalisatievoorziening Gemeentelijk RioleringsPlan (GRP)

Tariefegalisatievoorziening GRP (bedragen x €1.000)	2025	2026	2027	2028	2029
Stand per 1-1	6.521	6.032	5.457	4.982	4.003
Toevoeging	2.611	2.725	3.024	3.321	3.626
Onttrekking	3.100	3.300	3.500	4.300	5.295
Stand per 31-12	6.032	5.457	4.982	4.003	2.334

Doel:

Het egaliseren van de tarieven voor riolering en tegelijk toegroeien naar een ideaal complex voor de rioolinvesteringen rond 2030 - 2031. Daarnaast voor het conform de wettelijke bepalingen inzichtelijk houden van de van derden/burgers verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden.

Ontstaan:

Naast voor egalisatie van de tarieven en het inzichtelijk houden van de van derden verkregen middelen is de voorziening vooral in omvang ontstaan doordat in 2014 is gekozen om te gaan reserveren voor het bereiken van een ideaalcomplex. Dit betekent dat bij het bereiken van het ideaalcomplex jaarlijks de vervangingsinvesteringen kunnen worden gedekt uit de rioolopbrengsten waardoor geen extra financiering meer nodig is en de rentelasten in de toekomst zullen dalen naar nihil.

Benodigde minimumbedrag:

€

Benodigde maximumbedrag:

€

Voeding (bedrag + bron):

Jaarlijks muteren we het saldo van de opbrengsten en de kosten rond riool in deze voorziening.

2026: € 2.725.327

2027: € 3.024.338

2028: € 3.321.447

2029: € 3.625.725

Bestedingsplan per jaar:

2026: € 3.300.000

2027: € 3.500.000

2028: € 4.300.000

2029: € 5.295.150

Onderbouwing bestedingsplan:

Volgens het verbreed gemeentelijk rioleringsplan (vGRP)

Einddatum voorziening:

20xx

Risico-calculatie (waarom nodig en risico benoemen als voorziening niet toereikend is):

De voorziening is noodzakelijk om fluctuaties in de kosten op te kunnen vangen en de tarieven over de jaren heen te kunnen egaliseren in het streven naar maximaal 100 % kostendekkendheid. Ook om toe te kunnen groeien naar het ideaalcomplex en om de van derden verkregen middelen inzichtelijk te houden. Het ideaalcomplex is de goedkoopste oplossing voor de vervangingsinvesteringen bij riolen vanwege de lagere rentelasten op termijn. Het toegroeien naar een ideaalcomplex vergt een periode van 15-16 jaar.

Voorziening regiobudget centrumtaken

Voorziening regiobudget centrumtaken (bedragen x €1.000)	2025	2026	2027	2028	2029
Stand per 1-1	34.598	34.598	11.598	8.598	5.598
Toevoeging	0	0	0	0	0
Onttrekking	0	23.000	3.000	3.000	3.000
Stand per 31-12	34.598	11.598	8.598	5.598	2.598

Doel:

De voorziening regiobudget centrumtaken is bedoeld voor financiële armslag van de Zeeuwse gemeenten en vanwege de gemaakte afspraken noodzakelijk. Enerzijds voor het dekken van incidentele financiële risico's voor de 13 regiogemeenten. Anderzijds voor de ambities in de Regiovisie Beschermd wonen en Maatschappelijke opvang Zeeland 2022-2025 voor de transformatie van beschermd wonen naar een beschermd thuis en innovatie.

Ontstaan:

In 2024 is de reserve, in het kader van de gemaakte partnerschapsafspraken, opgeheven en conform raadbesluit verdeeld over 3 reserves. Een van de gevormde reserve betrof reserve regiobudget centrumtaken. De benodigde middelen van de voorziening zijn afkomstig uit de reserve Centrumtaken. In 2024 is deze reserve, vanwege de regelgeving vanuit het BBV en concrete afspraken binnen het partnerschap, omgezet naar een voorziening. Jaarlijkse overschotten binnen het regiobudget worden aanvullend aan deze voorziening toegevoegd.

Benodigde minimumbedrag:

N.v.t.

Benodigde maximumbedrag:

N.v.t.

Voeding (bedrag + bron):

2026: € PM

2027: € PM

2028: € PM

2029: € PM

Bestedingsplan per jaar:

2026: € 23.000.000

2027: € 3.000.000

2028: € 3.000.000

2029: € 3.000.000

Onderbouwing bestedingsplan:

2026: -

2027: -

2028: -

2029: -

Einddatum voorziening:

N.v.t.

Risico-calculatie (waarom nodig en risico benoemen als voorziening niet toereikend is):

De voorziening is bedoeld voor financiële armslag van de Zeeuwse gemeenten en vanwege de gemaakte afspraken noodzakelijk.

Egalisatievoorziening afval

Egalisatievoorziening Afval (bedragen x €1.000)	2025	2026	2027	2028	2029
Stand per 1-1	1.046	928	690	690	690
Toevoeging	10	0	0	0	0
Onttrekking	128	238	0	0	0
Stand per 31-12	928	690	690	690	690

Doel:

Het egaliseren van de tarieven voor afval en het conform de wettelijke bepalingen inzichtelijk houden van de van derden/burgers verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden.

Ontstaan:

De gemeente Vlissingen streeft naar 100% kostendekkendheid op de afvalstoffenheffing. De werkelijk gerealiseerde opbrengsten en kosten, zoals verantwoord in de jaarrekening, zijn in de praktijk niet altijd 100% kostendekkend.

Als bij de berekening van de afvalstoffenheffing op basis van de realisatie blijkt dat er een overschot is ontstaan, dan storten we dit overschot in de egalisatievoorziening afval.

In 2023 is gestart met deze voorziening door storting van het overschot 2023 van € 0,7 miljoen en met de jaarrekening 2024 is hier € 340.000 in gestort. In 2024 en 2025 zijn hier ook incidentele mee -en tegenvallers in verwerkt. Zoals de jaarrekening en begroting van de Gemeenschappelijke Regeling OLAZ.

Benodigde minimumbedrag:

n.v.t.

Benodigde maximumbedrag:

n.v.t.

Voeding (bedrag + bron):

2026: € PM

2027: € PM

2028: € PM

2029: € PM

Jaarlijks muteren we het saldo van de opbrengsten en de kosten rond afval in deze voorziening.

Bestedingsplan per jaar:

2026: € 238.365

2027: € PM

2028: € PM

2029: € PM

Onderbouwing bestedingsplan:

In 2026 halen we € 238.365 uit de voorziening, om te voldoen aan de 100% kostendekkendheid.

Zo voorkomen we dat het tarief omhoog moet.

Einddatum voorziening:

Nog onbekend.

Risico-calculatie (waarom nodig en risico benoemen als voorziening niet toereikend is):

De voorziening is noodzakelijk om fluctuaties in de kosten op te kunnen vangen en de tarieven over de jaren heen te kunnen egaliseren in het streven naar maximaal 100 % kostendekkendheid. Tevens om de van derden verkregen middelen inzichtelijk te houden.

Voorziening groot onderhoud kades

Voorziening groot onderhoud kades (bedragen x €1.000)	2025	2026	2027	2028	2029
Stand per 1-1	805	658	702	710	778
Toevoeging	454	543	68	68	68
Onttrekking	601	499	60	0	24
Stand per 31-12	658	702	710	778	822

Doel:

Egaliseren van de kosten van groot onderhoud kades uit het beheerplan 2023 - 2032 gebaseerd op het Meerjarenonderhoudsplan (MJOP) Kades.

Ontstaan:

In de jaarrekening 2023 is het bedrag van € 0,6 miljoen voorzien voor de groot onderhoud activiteiten uit het beheerplan in 2023 – 2052. De voorziening is ontstaan uit het nieuwe beleid binnen Kapitaalgoederen om met jaarruimten en met een voorziening groot onderhoud uit hoofde van het MJOP te werken.

Benodigde minimumbedrag:

€

Benodigde maximumbedrag:

€

Voeding (bedrag + bron):

2026: € 543.000 (bron: beheerplan 2023 - 2032 gebaseerd op het Meerjarenonderhoudsplan (MJOP) Kades.)

2027: € 68.000 (bron: beheerplan 2023 - 2032 gebaseerd op het Meerjarenonderhoudsplan (MJOP) Kades.)

2028: € 68.000 (bron: beheerplan 2023 - 2032 gebaseerd op het Meerjarenonderhoudsplan (MJOP) Kades.)

2029: € 68.000 (bron: beheerplan 2023 - 2032 gebaseerd op het Meerjarenonderhoudsplan (MJOP) Kades.)

Bestedingsplan per jaar:

2026: € 499.000

2027: € 60.000

2028: € 0

2029: € 24.000

Onderbouwing bestedingsplan:

2026: Beheerplan 2023 - 2032 gebaseerd op het Meerjarenonderhoudsplan (MJOP) Kades

2027: Beheerplan 2023 - 2032 gebaseerd op het Meerjarenonderhoudsplan (MJOP) Kades

2028: Beheerplan 2023 - 2032 gebaseerd op het Meerjarenonderhoudsplan (MJOP) Kades

2029: Beheerplan 2023 - 2032 gebaseerd op het Meerjarenonderhoudsplan (MJOP) Kades

Einddatum voorziening:

N.v.t.

Risico-calculatie (waarom nodig en risico benoemen als voorziening niet toereikend is):

De voorziening is bedoeld om de kosten van het groot onderhoud voor de kades te egaliseren en zorg te dragen dat het beheerplan kan worden uitgevoerd.

Voorziening groot onderhoud accommodaties

Voorziening groot onderhoud accommodaties (bedragen x €1.000)	2025	2026	2027	2028	2029
Stand per 1-1	1.937	2.075	2.296	2.434	3.176
Toevoeging	1.422	1.196	1.087	1.245	1.245
Onttrekking	1.284	976	949	502	1.326
Stand per 31-12	2.075	2.296	2.434	3.176	3.096

Doel:

Egaliseren van de kosten van groot onderhoud accommodaties uit het beheerplan 2023 - 2032 gebaseerd op het MJOP Revitalisering Accommodaties.

Ontstaan:

In de jaarrekening 2024 is het bedrag van € 1,9 miljoen voorzien voor de groot onderhoud activiteiten uit het beheerplan in 2023 – 2032. De voorziening is ontstaan uit het nieuwe beleid binnen Kapitaalgoederen om met jaarruimten en met een voorziening groot onderhoud uit hoofde van het MJOP te werken.

Benodigde minimumbedrag:

€ 1

Benodigde maximumbedrag:

€ n.v.t.

Voeding (bedrag + bron):

Gevoed uit vastgesteld beheerplan 2023 - 2032 gebaseerd op het MJOP Revitalisering Accommodaties.

2026: € 1.195.946

2027: € 1.087.293

2028: € 1.245.027

2029: € 1.245.027

Bestedingsplan per jaar:

2026: € 975.845

2027: € 949.347

2028: € 502.271

2029: € 1.325.539

Onderbouwing bestedingsplan:

Vastgesteld beheerplan 2023 - 2032 gebaseerd op het MJOP Revitalisering Accommodaties.

Einddatum voorziening:

N.v.t.

Risico-calculatie (waarom nodig en risico benoemen als voorziening niet toereikend is):

De voorziening is bedoeld om de kosten van het groot onderhoud voor de accommodaties te egaliseren en zorg te dragen dat het beheerplan kan worden uitgevoerd om het onderhoud van de accommodaties op niveau 4 te behouden.

Paragraaf taakstellingen

Taakstelling 2026-2029

De paragraaf taakstellingen in de begroting heeft als doel om meer duidelijkheid te geven over de financiële situatie. In de begroting hebben we bezuinigingsdoelen opgenomen voor sport- en overige accommodaties, sociaal domein en de ontwikkeling van de organisatie. Deze doelen vullen we stap voor stap in en verwerken we in de begroting.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de resterende taakstellingen zoals opgenomen in de begroting 2026.

Taakstellingen (bedragen x € 1.000)	2026	2027	2028	2029
Programma Sociale Samenhang				
Sport - en overige accommodaties	592	592	592	592
Voortgang taakstelling sociaal domein	245	460	3.260	5.869
Programma Overhead				
Organisatie - overhead	0	0	0	0

Sport- en overige accommodaties

In 2026 gaan we verder met de uitvoering van het majeur project revitalisering gemeentelijk accommodatiebestand. Als er accommodaties worden verkocht of afgestoten komen de bijbehorende exploitatielasten en huuropbrengsten ten gunste van deze taakstelling.

Sociaal domein

Onderstaande tabel laat het verloop van de taakstellingen sociaal domein zien ten opzichte van de kadernota 2026 leidend tot de nog te realiseren taakstelling.

Verloop taakstelling sociaal domein begroting 2026 (bedragen x € 1.000)	2026	2027	2028	2029
Totaal nog te realiseren taakstellingen kadernota 2026	605	1.285	3.630	5.204
Taakstelling Hervormingsagenda Jeugd van 60 naar 100% *	0	0	1.026	2.070
Taakstelling hervormingsagenda bijgesteld in meicirculaire 2025	0	0	-136	-145
Taakstelling plan statushouders al verwerkt in begroting Orionis ed.	-40	-245	-420	-420
Taakstelling Optimalisatie Toegang actualisatie	-320	-580	-840	-840
Totaal nog te realiseren taakstellingen begroting2026	245	460	3.260	5.869
Specificatie taakstellingen begroting 2026	2026	2027	2028	2029
1a. Jeugd: Hervormingsagenda conform uitgangspunten Rijk *	0	0	2.660	5.269
1b. Jeugd: Hervormingsagenda extra door hoog volume	120	360	600	600
Totaal taakstelling Jeugd:	120	360	3.260	5.869
3. Plan SROI sociaal domein	125	100	0	0
Totaal taakstellingen begroting 2026	245	460	3.260	5.869

* Ten opzichte van de kadernota 2026 hebben we de taakstelling Hervormingsagenda jeugd zoals landelijk opgelegd door het Rijk vanaf 1 juli 2028 verhoogd van 60 % naar 100 % haalbaarheid. Gebleken is dat de provincie als toezichthouder een vordering van 40 % op het Rijk in deze jaren niet accepteert. Ook heeft de VNG met een zienswijze aangegeven om 100 % van de opgelegde taakstelling op te nemen: 'Gemeenten hebben met het instemmen met de Hervormingsagenda uitgesproken de totale besparing te willen realiseren, ondanks het feit dat de onderbouwing van het laatste deel besparingen meer betwist is. Specifiek geldt dat er overeenstemming is dat het Rijk met ondersteuning van gemeenten een nadere afbakening van de reikwijdte van de jeugdhulpplicht vaststelt, wat in belangrijke mate dit laatste deel van de besparing moet realiseren.' De uitgangspunten zullen begin 2027 opnieuw landelijk worden onderzocht om tot een goede taakstelling en/of compensatie van het Rijk te komen. Ook betrekken we het risico rond het realiseren van de taakstelling voor 100 % bij de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing. Verder heeft deze aanpassing geen effect op het structurele begrotingssaldo ten opzichte van de kadernota 2026 (in 2029 compensatie voordeel ophogen taakstelling en nadeel schrappen vordering Rijk).

Organisatie - overhead

Het restant op deze taakstelling bedroeg vanaf 2027 € 100.000. Deze taakstelling is in het kader van de begrotingsanalyse gerealiseerd.

Financiële begroting

Toelichting op het overzicht van baten en lasten

Overzicht van baten en lasten

(bedragen x € 1.000)	Jaarrekening 2024			Programmabegroting 2025			Programmabegroting 2026		
Programma's	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Leefbaarheid	46.312	22.903	23.409	50.553	24.898	25.655	54.907	26.783	28.124
Aantrekkelijke stad	28.493	18.360	10.133	36.906	27.258	9.648	37.502	27.288	10.215
Sociale samenhang	190.953	38.806	152.146	183.957	36.011	147.945	185.370	34.275	151.095
Bestuur	7.006	996	6.010	6.896	1.109	5.787	5.171	1.034	4.137
Totaal Programma's	272.763	81.065	191.698	278.312	89.276	189.036	282.951	89.379	193.572
Overhead	25.472	6.070	19.402	26.849	6.707	20.143	25.383	5.923	19.459
Algemene dekkingsmiddelen	1.897	230.609	-228.712	1.573	221.553	-219.979	2.269	226.344	-224.075
Vennootschapsbelasting	1		1	19		19	19		19
Onvoorzien				135		135	255		255
Resultaat voor bestemming	300.134	317.744	-17.611	306.888	317.535	-10.647	310.877	321.647	-10.770
Mutaties in reserves									
Leefbaarheid	5.921	8	5.912	468	1.443	-976	270	700	-430
Aantrekkelijke stad	25.649	10.793	14.856	5.039	1.528	3.512	9.403	1.199	8.204
Sociale samenhang	34.067	56.706	-22.639	991	1.676	-685	430	3.884	-3.454
Bestuur	3.042	4.183	-1.141		694	-694		928	-928
Overhead					2.761	-2.761			
Algemene dekkingsmiddelen	23.066	2.798	20.268	8.801		8.801	7.000		7.000
Totaal mutaties in reserves	91.745	74.489	17.256	15.299	8.102	7.197	17.103	6.712	10.391
Resultaat na bestemming	391.879	392.233	-355	322.187	325.637	-3.451	327.979	328.359	-379

Meerjarenraming 2026-2029

Meerjarenraming (bedragen x € 1.000)	2026	2027	2028	2029
Programma's	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo
Leefbaarheid	28.124	30.232	30.594	32.237
Aantrekkelijke stad	10.215	8.019	9.892	9.734
Sociale samenhang	151.095	152.681	154.285	156.908
Bestuur	4.137	3.978	4.088	4.058
Totaal Programma's	193.572	194.909	198.860	202.938
Overhead	19.459	19.798	20.272	20.967
Algemene dekkingsmiddelen	-224.075	-228.387	-225.030	-224.979
Vennootschapsbelasting	19	19	19	19
Onvoorzien	255	255	255	255
Resultaat voor bestemming	-10.770	-13.405	-5.625	-800
Mutaties in reserves				
Leefbaarheid	-430	-587	-600	-727
Aantrekkelijke stad	8.204	7.494	2.394	1.831
Sociale samenhang	-3.454	-2.045	-1.745	-1.545
Bestuur	-928	0	0	0
Overhead	0	1.247	-53	-53
Algemene dekkingsmiddelen	7.000	7.000	5.305	1.000
Totaal mutaties in reserves	10.391	13.109	5.300	506
Begrotingsresultaat na bestemming	-379	-296	-324	-294
Begrotingsresultaat	379	296	324	294
Totaal	0	0	0	0

Incidentele baten en lasten

Incidentele baten en lasten

Op grond van artikel 19, lid c van het BBV dient in de toelichting op het overzicht van baten en lasten, een overzicht van de incidentele baten en lasten opgenomen te worden. In hoofdlijn zijn alle baten en lasten structureel. Of een bedrag incidenteel is, is afhankelijk waarvoor dit bedrag bedoeld is. Ook moet er sprake zijn van een duidelijke einddatum.

Incidentele lasten (bedragen x € 1.000) lasten = - , baten = +	2026	2027	2028	2029
<i>Programma Leefbaarheid</i>				
Cameratoezicht	-25			
Werkzaamheden wegens degeneratie glasvezel	-150	-80	-80	-80
<i>Programma Aantrekkelijke stad</i>				
Bijdrage bibliotheek (septembercirculaire 2024)	-134			
Vlissingen Maritiem	-125			
Omgevingswet	-274	-229	-6	
Bijdrage Sealab	-800			
<i>Programma Sociale Samenhang</i>				
Plan van aanpak Sociaal Domein	-1.400			
Investerings re-integratie		-445	-445	-445
Pilot ergotherapie	-100	-100		
Schuldhelpverlening	-200	-200	-200	
Hervormingsagenda	-1.265	-1.200	-1.100	-1.100
Stevige lokale teams	-500			
Zorgwachtlijsten	-100	-100		
Armoedefonds	-263			
Plan statushouders	-56			
Onderzoek sporthal Baskensburg	-100			
<i>Programma Overhead</i>				
Organisatieontwikkeling	-188	0		
Totaal incidentele lasten	-5.680	-2.354	-1.831	-1.625
Toevoegingen aan Reserves				
Algemene reserve	-7.000	-7.000	-5.305	-1.000
Wind in de zeilen	-3.500	-3.000	-1.250	
<i>Programma Sociale Samenhang</i>				
Opvang vluchtelingen	-430			
Armoedefonds en hervormingsagenda	-740			
Totaal toevoegingen aan reserves	-11.670	-10.000	-6.555	-1.000
Totaal lasten	-17.350	-12.354	-8.386	-2.625
Incidentele baten (bedragen x € 1.000) lasten = - , baten = +	2026	2027	2028	2029
<i>Programma Leefbaarheid</i>				
Afvalstoffenheffing	239			
Onttrekking vrz afvalstoffenheffing	-239			
<i>Programma Sociale Samenhang</i>				
Opvang vluchtelingen (SPUK)	430			
<i>Programma algemene dekkingsmiddelen</i>				
Aanvullende bijdrage artikel 12	7.000	7.000	4.805	
Totaal incidentele baten	7.430	7.000	4.805	0
<i>Onttrekkingen aan Reserves</i>				
<i>Programma Leefbaarheid</i>				
<i>Degeneratievergoeding glasvezel</i>	150	80	80	80

Incidentele lasten (bedragen x € 1.000) lasten = - , baten = +	2026	2027	2028	2029
<i>Programma Aantrekkelijke stad</i>				
Maritieme en/of cultuur hist. Evenementen	125			
Omgevingswet	274	229	6	
Wind in de zeilen tbv Sealab	800			
<i>Programma Sociale Samenhang</i>				
Sociaal Domein	3.884	2.045	1.745	1.545
<i>Programma Bestuur</i>				
Organisatie ontwikkeling	188			
Budgetoverhevelingen	740			
Totaal onttrekkingen reserves	6.161	2.354	1.831	1.625
Totaal baten	13.591	9.354	6.636	1.625
Saldo*	-3.759	-3.000	-1.750	-1.000

*Een batensaldo heeft een nadelig effect op het begrotingssaldo en een lastensaldo een voordelig effect.

Presentatie van het structureel begrotingssaldo (bedragen x € 1.000)	2026	2027	2028	2029
Begrotingssaldo	379	295	324	294
Waarvan incidentele baten en lasten (saldo)*	-3.759	-3.000	-1.750	-1.000
Structureel begrotingssaldo	4.138	3.295	2.074	1.294

Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

Structurele reservemutaties (bedragen x € 1.000)	2026	2027	2028	2029
Structurele onttrekking				
Reserve kapitaallasten programma 1	-33	-33	-33	-33
Reserve kapitaallasten programma 2		-28	-28	-28
Reserve aanloopverliezen PG machinefabriek	-234	-750	-821	-814
Reserve nieuwbouw stadsbeheer		-53	-53	-53
Reserve culturele invulling machinefabriek			-656	-225
	-267	-864	-1.591	-1.153
Structurele toevoeging				
Reserve Visserijkade	270	276	334	340
Reserve Wind in de zeilen	5.803	4.651	1.484	1.484
Reserve maritiem en/of cultureel hist evenem/act	100	100	100	100
	6.173	5.027	1.918	1.924
Totaal	5.906	4.163	327	771

Financiële positie

Financieel overzicht taakvelden

Financieel overzicht taakvelden

Taakveld en omschrijving (bedragen x € 1.000)	Lasten	Baten	Saldo
0.1 Bestuur	3.002		3.002
0.10 Mutaties reserves	17.103	6.712	10.391
0.11 Resultaat van de rekening	379		379
0.2 Burgerzaken	3.766	1.034	2.732
0.3 Beheer ovg gebouwen en gronden	661	6	655
0.4 Overhead	25.383	5.923	19.459
0.5 Treasury	676	10.648	-9.972
0.61 OZB woningen	1.593	7.824	-6.231
0.62 OZB niet-woningen		9.442	-9.442
0.63 Parkeerbelasting	708	2.843	-2.134
0.64 Belastingen overig		777	-777
0.7 Alg. en ovg uitk. gemeentefonds		195.636	-195.636
0.8 Overige baten en lasten	-1.341		-1.341
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	19		19
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	4.280		4.280
1.2 Openbare orde en veiligheid	2.419	71	2.348
2.1 Verkeer en vervoer	12.233	275	11.958
2.2 Parkeren	1.808	1.627	181
2.3 Recreatieve havens	32	33	0
2.4 Economische havens en waterwegen	1.243	331	912
3.1 Economische ontwikkeling	1.448		1.448
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	7.227	7.227	0
3.3 Bedrijvenloket en bedr.regeling	218	166	52
3.4 Economische promotie	1.124	2.250	-1.126
4.2 Onderwijshuisvesting	5.198	486	4.711
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	3.107	1.580	1.527
5.1 Sportbeleid en activering	1.909	269	1.640
5.2 Sportaccommodaties	3.208	881	2.327
5.3 Cultuurpresent, -prod. en -part.	1.237		1.237
5.4 Musea	1.081	86	995
5.5 Cultureel erfgoed	378	15	363
5.6 Media	994	45	949
5.7 Openb groen en (openl) recreatie	5.040	358	4.682
6.1 Samenkracht en burgerparticip.	8.570	3.866	4.703
6.22 Wijkteams Jeugd	1.842		1.842
6.23 Wijkteams Integraal	9.176		9.176
6.3 Inkomensregelingen	32.818	26.741	6.077
6.4 Begeleide participatie	21.925	377	21.548
6.60 Hulpmiddelen en diensten (Wmo)	3.654	239	3.415
6.711 Huishoudelijke hulp (Wmo)	6.950	436	6.514
6.712 Begeleiding (Wmo)	3.426		3.426
6.713 Dagbesteding (Wmo)	2.522		2.522
6.752 Jeugdhulp ambulant reg	12.592		12.592
6.762 Jeugdhulp met verblijf regionaal	13.574		13.574
6.763 Jeugdhulp met verblijf landelijk	912		912
6.791 PGB (Wmo)	1.355		1.355
6.792 PGB Jeugd	24		24
6.811 Beschermd wonen (Wmo)	43.277	411	42.866
6.812 Maatschappelijke - en vrouwenopvang (Wmo)	12.339	164	12.175
6.821 Jeugdbescherming	1.930		1.930
6.822 Jeugdreclassering	451		451
6.91 Coördinatie en beleid (Wmo)	162		162
6.92 Coördinatie en beleid Jeugd	93		93
7.1 Volksgezondheid	2.764	192	2.571
7.2 Riolering	6.026	7.675	-1.650
7.3 Afval	6.213	9.365	-3.152
7.4 Milieubeheer	5.639	2.227	3.412
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	860	609	251
8.1 Ruimtelijke ordening	1.696	40	1.656

Taakveld en omschrijving (bedragen x € 1.000)	Lasten	Baten	Saldo
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrter.)	18.382	18.382	0
8.3 Wonen en bouwen	3.057	1.090	1.967
Totaal	328.359	328.359	

Investeringsplanning 2026-2029

Investeringsplanning

In de toelichting op de programma's hebben wij de investeringen opgenomen. Hieronder staan de totale investeringen per programma.

Investeringsplan (bedragen x € 1.000)	2026	2027	2028	2029	Totaal
Programma 1 Leefbaarheid					
In programma opgenomen investeringen	46.288	17.411	19.092	8.169	90.959
Programma 2 Aantrekkelijke Stad					
In programma opgenomen investeringen	80	0	0	0	80
Programma 3 Sociale Samenhang					
Geen	0	0	0	0	0
Programma 4 Bestuur					
Geen	0	0	0	0	0
Programma Overhead					
Geen	0	0	0	0	0
Totaal investeringsplan	46.368	17.411	19.092	8.169	91.039

